

ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวศุภวรรณ สัจจพิบูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6685-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF INSTRUCTION USING THE SCAN AND RUN STRATEGY
ON THAI READING COMPREHENSION ABILITY
OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS

Miss Suppawan Satjapiboon

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education in Teaching Thai

Department of Curriculum Instruction and Technology Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-6685-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดริว ที่มีต่อความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย

นางสาวศุภวรรณ สัจจพิบูล

สาขาวิชา

การสอนภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิวัฒนา เอี่ยมอรพรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์)

สภามหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศุภวรรณ สัจจพิบูล : ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.

(EFFECTS OF INSTRUCTION USING THE SCAN AND RUN STRATEGY ON THAI READING COMPREHENSION ABILITY OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS)

อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์, 272 หน้า. ISBN 974-17-6685-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 50 คน กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง สอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม สอนอ่านโดยวิธีสอนแบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 2 คาบ ต่อสัปดาห์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 71.10
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา	หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา	ลายมือชื่อนิติต.....
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา	2547	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4583804527 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD : SCAN AND RUN STRATEGY / THAI READING COMPREHENSION ABILITY
 SUPPAWAN SATJAPIBOON : EFFECTS OF INSTRUCTION USING THE SCAN AND RUN
 STRATEGY ON THAI READING COMPREHENSION ABILITY OF MATHAYOM SUKSA
 TWO STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.KAMONPORN BUNDITYANOND,
 Ph.D., 272 pp. ISBN 974-17-6685-8.

The aims of this research were 1) to compare Thai reading comprehension ability of mathayom sukka two students before and after they have been taught by scan and run strategy 2) to study Thai reading comprehension ability of mathayom sukka two students after they have been taught by scan and run strategy 3) to compare Thai reading comprehension ability of mathayom sukka two students taught by scan and run strategy with those taught by conventional instruction. The subjects were two classes of mathayom sukka two students purposefully selected at Mathayomwatbungthonglang School, Bangkok in the academic year of 2004. There were 50 students in each class; one class was assigned to be the experimental group taught by scan and run strategy; and the other was the controlled group taught by conventional instruction. The researcher taught each group 2 periods a week for 8 weeks. The research instrument was the Thai reading comprehension ability test. The data were analyzed by arithmetic means (\bar{X}), the percentage of arithmetic means, standard deviation (S) and t-test.

The research results revealed that :

1. Thai reading comprehension ability of mathayom sukka two students taught by scan and run strategy was significantly higher than before receiving instruction at the level of .05 and at good level with the percentage of arithmetic mean of 71.10.
2. Thai reading comprehension ability of mathayom sukka two students taught by scan and run strategy was higher than those taught by conventional instruction at the .05 level of significance.

Department	Curriculum Instruction and Technology education	Student's signature.....
Field of study	Teaching Thai	Advisor's signature.....
Academic year	2004	Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนกำลังใจที่มีให้ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา เขี่ยมอรรถพรณ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภัสรา ชินวรรณโณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำ อันมีประโยชน์ยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีคุณค่าให้กับศิษย์ตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้กรุณามอบทุนการศึกษาโครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ ในการศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต และการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา กำลังใจที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนความห่วงใย คำแนะนำ และคำปรึกษาตลอดการศึกษาเล่าเรียน ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือต่างๆเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจแก่กันเสมอมาจนจบการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่	
1. บทนำ.....	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	8
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
2.1 กลวิธีสแกนแอนดร์น.....	13
2.1.1 ความหมายและความเป็นมาของกลวิธีสแกนแอนดร์น.....	13
2.1.2 ความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์น.....	17
2.1.3 ขั้นตอนการสอนตามกลวิธีสแกนแอนดร์น.....	18
2.2 ความเข้าใจในการอ่าน.....	19
2.2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน.....	19
2.2.2 ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน.....	21
2.2.3 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน.....	23
2.2.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	26
2.2.5 ระดับความเข้าใจในการอ่าน.....	28
2.2.6 เกณฑ์การวัดความเข้าใจในการอ่าน.....	35
2.2.7 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน.....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีสแกนแอนดริ้น.....	40
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน.....	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
3.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร.....	57
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
3.4 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ.....	73
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	75
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	75
5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	80
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	81
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	94
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ค ที่มาของเรื่องให้นำมาสร้างแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้..	97
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ.....	102
ภาคผนวก จ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ	105
ภาคผนวก ฉ แผนการจัดการเรียนรู้.....	148
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	272

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอัตราส่วนวิกฤตของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลอง.....	70
2. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง.....	71
3. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอัตราส่วนวิกฤตของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	72

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ของมนุษย์ เพราะการอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่านให้สูงขึ้น ปัจจุบันกิจกรรมการอ่านเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ แพร่หลายถึงกันอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนต้องขนขวายหาความรู้ เพื่อให้ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ โดยอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือ ดังที่ สิริกร มณีรินทร์, 2544 อ้างถึงใน วิทยากร เชียงกูล, 2544:169) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ในรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2543/2544 ว่า “ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร มีข้อมูลความรู้ต่างๆที่สามารถส่งถึงกันผ่านทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นแหล่งศูนย์รวมสาระความรู้ต่างๆ แต่จะมีประโยชน์อะไร ถ้าเด็กยังอ่านหนังสือไม่เป็น ไม่มีจิตใจที่จะรักการอ่าน เพราะการอ่าน คือ รากฐานของการเรียนรู้” ดังนั้น การอ่านจึงเป็นเสมือนกุญแจไขความรู้ สังคมใดมีบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการอ่านมาก สังคมนั้นก็จะเจริญรวดเร็ว ดังที่ วัฒนะ บุญจับ (2541: 99) กล่าวว่า “การอ่านช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นปัจจัยในการพัฒนาบุคคล ช่วยให้เกิดความเจริญอกงามทางสติปัญญา และมีส่วนผลักดันสังคมให้เจริญก้าวหน้าไปได้เร็วขึ้น เพราะการอ่านทำให้คนฉลาด รู้จักคิด มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น” การอ่านเป็นวิธีการที่สำคัญในการแสวงหาความรู้และให้ประโยชน์แก่คนทุกอาชีพทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวัยของผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน (Devine, 1987 อ้างถึงใน วารุณี อุดมธาดา, 2536: 1) เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ใช้สำหรับการเรียน ผลการเรียนวิชาต่างๆขึ้นอยู่กับความสามารถทางการอ่านทั้งสิ้น กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีทักษะในการอ่านสูงก็ย่อมจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในวิชาอื่นๆสูงตาม ดังคำกล่าวของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มพรรย์ (2538: 136) ที่ว่า “ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ ผู้มีนิสัยรักการอ่าน และมีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้านักเรียนมีทักษะในการอ่านสูงก็จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาอื่นๆดีไปด้วย” นอกจากนี้ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การอ่านยังมีความสำคัญอย่างมากในฐานะที่เป็นทักษะพื้นฐานของการศึกษาตลอดชีวิต ดังที่ วิชัย ต้นศิริ (2542: 55) ได้กล่าวไว้ว่า “จุดเน้น หรือ จุดปรับเปลี่ยนของการศึกษาในอนาคตก็คือ ควรจะต้องมุ่งสร้างความสามารถและทักษะของผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้เพิ่มเติม

ด้วยตนเองได้เมื่อจบแต่ละระดับไปแล้ว ซึ่งหมายความว่าเราจะต้องสอนให้คนอ่านหนังสือเป็น และอยากที่จะอ่านหนังสือ ทักษะและสมรรถนะดังกล่าวอาจเปรียบประดุจ “อาวุธ” และ “คาถาอาคม” (Portable skills) ที่อาจารย์ได้มอบให้แก่ศิษย์เมื่อจบหลักสูตร และศิษย์จะสามารถนำสิ่งที่อาจารย์มอบให้ไปใช้ในการแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต”

การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่าน ได้มีปรากฏอยู่ในแผนการจัดการศึกษาของนานาประเทศ สหรัฐอเมริกาก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับการอ่านเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการปฏิรูปการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้ความสำคัญของการอ่านไว้เป็นหนึ่งในเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาสหรัฐอเมริกา คริสต์ศักราช 1998-2002 (US. Department of Education Strategic Plan, 1998-2002) ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของชาติให้บรรลุเป้าหมาย โดยปรากฏอยู่ในเป้าหมายการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้แข็งแกร่ง โดยกระทรวงศึกษาสหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายเพื่อรณรงค์ให้คนอเมริกันอ่านหนังสืออย่างจริงจัง จัดให้มีการฝึกอบรมครูชั้นอนุบาลจนถึงชั้นปีที่ 3 ให้พัฒนาวิชาที่พออย่างเข้มข้นเพื่อที่จะสามารถสอนให้นักเรียนอ่านได้อย่างคล่องแคล่วเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังได้มีการระดมนักการศึกษามหาวิทยาลัยที่ทำงานกับสถานศึกษา ให้ช่วยสอนพิเศษในด้านการอ่านให้แก่เด็กๆ และจัดให้มีการทดสอบระดับชาติในด้านการอ่านตามความสมัครใจ(วิทยากร เชียงกูล, 2541: 55)

ในประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการอ่านมากเช่นกัน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน จึงได้กำหนดให้ปีพุทธศักราช 2546 เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ โดยได้จัดตั้งโครงการ “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” เพื่อเป็นการรวมพลังคนไทยทั้งชาติในการปลูกฝังสร้างนิสัยให้ “เด็กไทยรักการอ่าน” โดยเป็นโครงการที่จัดขึ้นทั้งในระดับโรงเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ถือเป็นการสร้างกระแสแห่งการเรียนรู้ และการรักการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยมีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตลอดปี เพื่อให้เด็ก เยาวชนและคนไทย ตระหนักถึงความสำคัญว่าการอ่านคือ เส้นทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้กำหนดความสำคัญของทักษะการอ่านไว้ในจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้ระบุไว้ว่า ต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า และกำหนดให้

การอ่านเป็นหนึ่งในสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือสาระที่ 1: การอ่าน ซึ่งกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนนำกระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด ไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ก็ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในทุกช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 26) ทั้งนี้ หลักสูตรได้ให้ความสำคัญแก่ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยได้ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ในช่วงชั้นที่ 3 ว่า “สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงศัพท์ที่กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมาและสาธก สามารถใช้บริบทการอ่าน สร้างความเข้าใจในการอ่าน”

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเป็นสำคัญ ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน ก็นับได้ว่าการอ่านนั้นไม่มีประสิทธิภาพ การอ่านจึงต้องเน้นความเข้าใจเป็นพื้นฐานสำคัญ การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้ในการแสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ ทั้งเพื่อความรู้และความบันเทิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเด็กที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ดังที่ ฌักทอร์ เทพพรธนะ (2541: 46) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ย่อมสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี”

นอกจากนี้ การอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของศรีวิไล พลมณี (2545: 123) ที่กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจถือเป็นเครื่องมือพัฒนาสมองและทักษะการแก้ปัญหา เนื่องจากการทำความเข้าใจ วิเคราะห์สารที่อ่าน จะช่วยฝึกการทำงานของสมอง ทำให้มีพลังปัญญาในการทำความเข้าใจปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและรู้จักแก้ปัญหาอย่างฉลาด และยังช่วยสร้างความเจริญพัฒนาให้แก่ชาติด้วย เพราะประเทศใดที่ประชากรรู้หนังสือมาก ประเทศนั้นก็พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่จากงานวิจัยของขวัญกัญญา สัมครคุณ (2541: 7) พบว่า การสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระยะที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่จะเห็นได้จากการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535 โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 43.76 นอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านในวิชาภาษาไทยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจน้อย ขาดความสนใจในการอ่าน ไม่ชอบอ่านข้อความที่มีความยาว หรือเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามมาก เพราะเห็นว่ายากและน่าเบื่อ (วัชรภรณ์ สอนองคุณ , 2534: 12) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากการอ่านเพื่อความเข้าใจนี้ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสาขาวิชาอื่นๆ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเห็นได้จากรายงานสภาวะการศึกษาไทยในปี 2540 โดย วิทยากร เชียงกูล พบว่า แม้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนดี สามารถปรับตัวได้ดี และสามารถเรียนแบบท่องจำได้เก่ง ส่วนใหญ่ไม่สามารถเรียนรู้โดยใช้การอ่าน และการค้นคว้าได้ด้วยตนเอง พวกเขาจึงพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างไม่เต็มที่ (วิทยากร เชียงกูล, 2541: 70-71) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าว สาเหตุหนึ่งเกิดจากสภาพการสอนอ่านในวิชาภาษาไทยในระยะที่ผ่านมา ที่ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ดังที่ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531: 37) สรุปสภาพการสอนอ่านในวิชาภาษาไทยว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบบรรยาย และยึดครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน กล่าวคือเป็นผู้ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนของการเรียน ไม่มีวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์โดยรวมของนักเรียนทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ที่พบว่า ความสามารถของนักเรียนในด้านความเข้าใจในการอ่าน ยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข (กรมวิชาการ, 2538 :26)

กล่าวโดยสรุป ในด้านปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น สาเหตุหนึ่งเกิดจากการที่ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้เพราะขาดวิธีการในการที่จะฝึกฝนทักษะในการคิด การจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระตุ้นให้ครูผู้สอนแสวงหากระบวนการและวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสาร ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการอ่านในระดับสูงต่อไป

วิธีสอนอ่านที่น่าสนใจและน่าที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจได้ คือ กลวิธีสแกนแอนด์รัน (SCAN and RUN) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่มุ่งพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้คิดกลวิธีอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าวนี้คือ ซาลอมบิเยร์ (Salembier) อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเวอมอนต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะตอบสนองนโยบายทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ในการที่จะแสวงหาวิธีการในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปลายและมัธยมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ในระยะที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน และขาดกลวิธีในการพัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพ (Ellis et al. อ้างถึงใน Salembier, 1999: 386) ซึ่งถือเป็นปัญหาใหญ่ที่ได้รับ ความสนใจจากครูมัธยมศึกษาจำนวนมากในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้เกิดความพยายามอย่างจริงจังในการแสวงหาวิธีการในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียน

กลวิธีสแกนแอนด์รัน เป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน ดึงศักยภาพในตัวเด็กแต่ละคนออกมาใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน โดยเน้นให้ผู้เรียน นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฝึกให้นักเรียนรู้จัก สังเกตและตั้งคำถามจากสิ่งที่มีอยู่ในบทอ่าน พร้อมๆกับการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่ ได้เรียนรู้จากบริบทแวดล้อมภายในบทอ่าน ซึ่งวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนี้ ถือเป็นแนวทางการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน ในการสร้างความรู้จากการอ่านด้วยตนเองมากกว่า จะรับจากครู (Ellis et al. อ้างถึงใน Salembier, 1999: 387) อีกทั้งยังเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ เน้นเหตุและผลในการเรียน โดยการให้นักเรียนฝึกอธิบายเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็น ของตน และพิจารณาตัดสินเลือกคำตอบที่ดีที่สุดด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของบลูเมนเฟลด์ และคณะ (Blumenfeld and others, 1992: 120) ที่เสนอแนะวิธีในการกระตุ้นให้นักเรียนคิดในขณะที่ เรียนรู้ไว้ว่า “ครูควรถามให้นักเรียนอธิบายเหตุผลของคำตอบและให้ตัดสินคำตอบด้วยตนเอง” นอกจากนี้ ยังเป็นการฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อีกทั้งยังเป็นวิธีที่มีความสอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่เน้นในเรื่องของการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้

ด้วยตนเอง โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และสามารถที่จะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

อาเชคกี (Archecki, 1999: 92) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนเกรด 7 จำนวน 2 ห้องเรียน ในวิชาสังคมศึกษา โดยให้นักเรียนอ่านบทอ่านเดียวกันทั้งสองห้องเรียน พบว่า กลวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นักเรียนได้ฝึกทักษะการตั้งคำถาม การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น”

แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 88) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนเกรด 7 และ 8 ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ห้องเรียน พบว่ากลวิธีนี้มีขั้นตอนที่ง่ายต่อการจดจำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่านให้กับผู้เรียน และมีประสิทธิภาพในการเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่า การสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้ง 5 อย่างสัมพันธ์กันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อีกทั้งผู้เรียนยังได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการต่างๆที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการปรับความเร็วในการอ่าน ทักษะการอ่านแบบข้าม (skim and scan) ทักษะในการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทภายในประโยค การฝึกจับประเด็นสำคัญของเรื่องจากการสำรวจสิ่งที่อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ได้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันและยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2538: 143-144) ได้เสนอแนะว่า “การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ เข้าใจเรื่องราวของข้อความที่อ่าน อ่านได้รวดเร็ว และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านออกมาเป็นถ้อยคำ หรือข้อเขียนได้”

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลวิธีสแกนแอนดร์รัน เป็นวิธีสอนอ่านที่น่าสนใจ กล่าวคือ เป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้จากการอ่านอย่างกระตือรือร้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เหมาะสมจะนำมาใช้สอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งในการวิจัยเรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน ที่มีต่อความสามารถใน

การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ” นี้ ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าว เป็นวัยที่ไพพรรณ อินทนิล (2546: 75-77) กล่าวว่า “ชอบศึกษาหาความรู้ ชอบคิด ใช้เหตุผล ช่างซักถาม และตอบสนองความคิดเห็น” ดังนั้น การสอนเด็กในวัยนี้ จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิด และการแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่า ร้อยละ 50 (กรมวิชาการ, 2545) อันแสดงถึงความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ควร ได้รับการพัฒนาด้วย จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อศึกษาผลของการเรียน การสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่านแก่ผู้เรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน

1.2.2 เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท.204 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

1.3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- (1) ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน และ การจัดการเรียนการสอนอ่านแบบปกติ

(2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน โดยกำหนดให้ ช่วงคะแนนร้อยละ 70 - 79 เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านที่อยู่ในระดับดีและน่าพอใจ

ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 389) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน ในวิชาวิทยาศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์ โดยใช้สอนนักเรียนเกรด 7 จำนวน 95 คน พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากกว่าร้อยละ 70 อีกทั้ง กลวิธีนี้ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่อ่านได้ดีขึ้น และมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้นด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่านของกรมวิชาการ (2534: 24) และผลการวิจัยของ ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 389) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า

(1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน จะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รัน จะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

เอเดรียน (Adrian, 1999: 39) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้กลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 จำนวน 18 คน ผลการศึกษาพบว่าการสอนด้วยกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ส่งผลให้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 88) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนเกรด 7 และ 8 ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ห้องเรียน พบว่า กลวิธีนี้ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ รวมถึงทำให้นักเรียนมีความสนใจและความกระตือรือร้นในการอ่านเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติ

จากผลการวิจัยของ เอเดรียน (1999: 39) และแกรนเจอร์ (1999: 88) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

(3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น จะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 **กลวิธีสแกนแอนดร์น** หมายถึง กลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยครูให้ผู้เรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน รวบรวมข้อมูล ผนวกกับความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน อภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ประเมินข้อมูลและให้ข้อสรุปจากสิ่งที่ย่านได้ด้วยตนเอง โดยประกอบด้วยขั้นการสอน 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นอ่าน และขั้นหลังอ่าน ตามที่ ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 386) พัฒนาไว้ ดังนี้

(1) ขั้นก่อนอ่าน (SCAN)

- 1.1 ครูปูพื้นความรู้ให้นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน พร้อมทั้งสนทนาซักถาม ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
- 1.2 นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง ภาพ และ คำสำคัญ แล้วตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลจากการสำรวจ ลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้
- 1.3 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำ คำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของ นักเรียนแต่ละคนมาประกอบการอภิปราย ให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน เลขาธิการกลุ่มจดบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้
- 1.4 ครูตั้งคำถาม ซึ่งนักเรียนจะต้องหาคำตอบจากการอ่านบทอ่าน

(2) **ชั้นอ่าน (RUN)**

- 2.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามที่ครูให้ไว้แล้ว บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจให้อ่านช้าลง เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำๆ หรือ อ่านข้ามไปแล้วจึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว

(3) **ชั้นหลังอ่าน**

- 3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องอภิปราย โดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและชั้นอ่านมาประกอบการอภิปรายโดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน และให้เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม
- 3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบที่ได้จากข้อ 3.1 โดยหมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม
- 3.3 เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบลงในแบบบันทึกรายบุคคล

1.5.2 วิธีการสอนอ่านแบบปกติ หมายถึง การสอนตามคู่มือครู ที่ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (1) **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม อธิบาย อภิปราย เพลง หรือเกม เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน
- (2) **ขั้นสอน** ครูสอนตามเนื้อหาในบทเรียน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องในบทเรียน ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ทำแบบฝึกหัดท้ายบท และอภิปรายชักถามร่วมกันในชั้นเรียน
- (3) **ขั้นสรุป** เป็นการสรุปบทเรียนโดยครูหรือนักเรียน หรือทั้งครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

1.5.3 **ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาไทยที่ผู้อ่านสามารถรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ สามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษาตั้งแต่ระดับ คำ โครงสร้าง และระดับความหมาย รวมทั้งคำที่เน้นที่อยู่ในบริบทที่อ่านมาใช้ในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจครอบคลุมพฤติกรรมการอ่าน 3 ระดับตามแนวคิดของเรย์เกอร์ (Raygor, 1985: 229-230) คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจระดับประยุกต์และนำไปใช้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้วัดได้จากคะแนนในการทำแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1.6.1 เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยในการนำกลวิธีสแกนแอนดรีนมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาไทย
- 1.6.2 เป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาไทย ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กันทั้ง การอ่าน การฟัง การเขียน การพูด และการดู
- 1.6.3 เป็นแนวทางแก่นักเรียนในการนำกลวิธีสแกนแอนดรีนไปประยุกต์ใช้ในการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง
- 1.6.4 เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่านและทักษะอื่นๆ ได้แก่ การฟัง การเขียน การพูด และการดู ในวิชาภาษาไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กลวิธีสแกนแอนดรีน

- 2.1.1 ความหมายและความเป็นมาของกลวิธีสแกนแอนดรีน
- 2.1.2 ความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดรีน
- 2.1.3 ขั้นตอนการสอนตามกลวิธีสแกนแอนดรีน

2.2 ความเข้าใจในการอ่าน

- 2.2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2.2 ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2.3 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.2.5 ระดับของความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2.6 เกณฑ์การวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.2.7 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีสแกนแอนดรีน
- 2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

2.1 กลวิธีสแกนแอนดร์รัน

2.1.1 ความหมายและความเป็นมาของกลวิธีสแกนแอนดร์รัน

กลวิธีสแกนแอนดร์รัน (SCAN and RUN) เป็นกลวิธีสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นเมื่อ ค.ศ.1999 โดยผู้คิดกลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจดังกล่าวนี้คือ ซาลอมบิเยร์ (Salembier) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเวอมอนต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซาลอมบิเยร์ (Salembier,1999: 387) กล่าวถึงกลวิธีสแกนแอนดร์รัน สรุปได้ว่า กลวิธีสแกนแอนดร์รัน (SCAN and RUN) เป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูกระตุ้นให้ผู้เรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูล ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิม อภิปรายแสดงความคิดเห็น ต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ประเมินข้อมูลและให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาอื่นกล่าวถึงความหมายของกลวิธีสแกนแอนดร์รันไว้ ดังนี้

อาเชคกี (Archecki, 1999: 92) กล่าวว่า “กลวิธีสแกนแอนดร์รัน เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นักเรียนได้ฝึกทักษะการตั้งคำถาม การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น”

แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 88) กล่าวว่า “กลวิธีสแกนแอนดร์รัน เป็นกลวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจะต้องใช้ความสามารถในการสำรวจสิ่งที่อ่าน การตั้งคำถามจากบทอ่าน การเดาความหมายจากบริบทและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการสำรวจบทอ่านมาสนับสนุนความคิดของตน”

กล่าวโดยสรุป กลวิธีสแกนแอนดร์รันเป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยครูกระตุ้นให้ผู้เรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูล ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิม และนำข้อมูลความรู้ที่ได้มาอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนด จากนั้นให้ผู้เรียนประเมินข้อมูลและให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง

กลวิธีสแกนแอนดร์ันมีความเป็นมา ดังนี้

ในปี 1995 ประเทศสหรัฐอเมริกา มีนโยบายทางการศึกษาในการที่จะแสวงหาวิธีการในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางการอ่าน ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนอ่านหนังสืออย่างหลากหลายประเภท และสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Walp & Walmsley, 1995 อ้างถึงใน Salembier, 1999: 386) เนื่องจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปลายและมัธยมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ในระยะที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน และขาดกลวิธีในการพัฒนาทักษะการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพ (Ellis et al., 1994 อ้างถึงใน Salembier, 1999: 386) ซึ่งถือเป็นปัญหาใหญ่ที่ได้รับความสนใจจากครุมัธยมศึกษาจำนวนมากในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้เกิดความพยายามอย่างจริงจังในการแสวงหาวิธีการในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียน

จากปัญหาเกี่ยวกับสภาพการสอนอ่านข้างต้น ซาลอมบิเยร์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเวอร์มอนต์ (Vermont University) ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้นำทฤษฎี แนวคิดพื้นฐาน และกลวิธีที่เกี่ยวกับการสอนอ่านมาพัฒนาเป็นการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ชื่อว่ากลวิธีสแกนแอนดร์ัน ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีการกระตุ้นความรู้เดิม (Langer, 1984 อ้างถึงใน Salembier, 1999: 387) คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจบทอ่าน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ต้องคำนึงถึงความรู้เดิมของผู้เรียน มีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสซูเบล (Novak and Tyler, 1997 อ้างถึงใน จารุวรรณ พุฒะเนียด, 2544: 55) ที่เห็นว่า โครงสร้างความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการศึกษาที่ผู้สอนจะต้องนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้เดิมเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งใหม่เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิม เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและทำให้เกิดความคงทนของความรู้ใหม่ นอกจากนี้ ยังได้นำแนวคิดในเรื่องของการสร้างความเข้าใจในการอ่านโดยการใช้อุปมา (Clark and Others, 1984 อ้างถึงใน Salembier, 1999: 387) โดยการฝึกให้ผู้เรียนสังเกตภาพประกอบบทอ่านเพื่อใช้เป็นสื่อในการทำ ความเข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง และ กลวิธีฝึกอ่าน SQ3R (Survey, Question, Read, Recite, Review) ซึ่งเป็นกลวิธีที่ให้ผู้เรียนสำรวจเรื่องที่จะอ่านแล้วตั้งคำถาม อ่านเนื้อเรื่อง สรุปย่อเรื่องที่อ่านและทบทวนเรื่องที่อ่านอีกครั้งเพื่อความเข้าใจ ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นที่มาของกลวิธีสแกนแอนดร์ัน ที่ซาลอมบิเยร์ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อ

ความเข้าใจแก่ผู้เรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา(Salembier,1999: 387) โดยกลวิธีสแกนแอนด์รัน (SCAN and RUN) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วยวิธีการ **SCAN** โดยมีขั้นตอนตามลำดับก่อนหลัง ดังนี้

S ย่อมาจาก Survey Headings and Turn Them Into Questions

ในขั้นนี้ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่องของบทอ่าน แล้วตั้งคำถามกับตนเองว่า อะไรทำไม หรืออย่างไร

C ย่อมาจาก Capture the Captions and Visuals

ในขั้นนี้ให้นักเรียนสังเกตภาพ และคำบรรยายใต้ภาพที่ปรากฏอยู่ในบทอ่าน

A ย่อมาจาก Attack Boldface Words

ในขั้นนี้ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำที่เน้นตัวเข้มที่ปรากฏอยู่ในบทอ่าน

N ย่อมาจาก Note and Read the Chapter Questions

ในขั้นนี้ให้นักเรียนจดบันทึกและอ่านคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ซึ่งนักเรียนจะต้องหาคำตอบด้วยตนเองจากการอ่านบทอ่าน

หมายเหตุ : การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสแกนแอนด์รัน ครูผู้สอนสามารถสอดแทรกขั้นตอนการอภิปรายหลังจากผู้เรียนแต่ละคนได้สำรวจและตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องแล้ว โดยการนำคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ซึ่งการที่ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นนี้ จะทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลความรู้ที่หลากหลาย ส่งผลต่อการทำความเข้าใจเรื่องที้อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นอ่าน ประกอบด้วยวิธีการ **RUN** โดยมีขั้นตอน ดังนี้

R ย่อมาจาก Read and Adjust Speed

ในขั้นนี้ให้นักเรียนอ่านและปรับความเร็วในการอ่าน ให้เป็นไปตามระดับความยากง่ายของบทอ่าน

U ย่อมาจาก Use Word Identification Skills

ในขั้นนี้ให้นักเรียนเดาความหมายของคำจากการสังเกตบริบทแวดล้อม

N ย่อมาจาก Notice and Check Parts You Don't Understand and Reread or Read on

ในขั้นนี้ให้นักเรียนสังเกตและตรวจสอบส่วนที่ยังไม่เข้าใจ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำอีกครั้ง หรือ อ่านข้ามไปแล้วจึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่ หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว

หมายเหตุ : ในขั้นนี้ ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านลงในแบบบันทึกรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปใช้ในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อตอบคำถามที่ครูกำหนดให้

ขั้นหลังอ่าน ในขั้นนี้นักเรียนจะต้องใช้ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการ SCAN ในขั้นก่อนอ่าน และ RUN ในขั้นอ่าน มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนประเมินผลการอภิปราย และนำมาสรุปเป็นคำตอบของตนเอง

จุดเน้นของการนำกลวิธีสแกนแอนดร์นมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง โดยครูกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฝึกให้ผู้เรียนสำรวจบทอ่านโดยการสังเกตชื่อเรื่อง ภาพ และคำสำคัญ แล้วนำมาตั้งคำถาม เพื่อสร้างความรู้เบื้องต้นที่สัมพันธ์กับบทอ่านได้ด้วยตนเอง แล้วจึงนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการอ่านมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ซึ่งเป็นคำถามที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่อง และครอบคลุมระดับความเข้าใจในการอ่าน ทั้งความเข้าใจในระดับตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจระดับนำไปใช้ แล้วจึงให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง ดังนั้น การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น จึงทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้ง 3 ระดับ รวมถึงได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน และการดู อีกทั้งยังเป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เน้นเหตุและผลในการเรียน โดยการให้นักเรียนฝึกอธิบายเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็นของตน และพิจารณาตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุดด้วยตนเอง

2.1.2 ความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์รัน

กลวิธีสแกนแอนดร์รัน พัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์รันไว้ ดังนี้

แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 92) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์รัน สรุปได้ว่า กลวิธีนี้ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายจากบทเรียนเดียวกัน

อาเชคคี (Archecki, 1999: 93) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์รันว่า เป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านให้กับผู้เรียน และยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 393) กล่าวถึงความสำคัญของกลวิธีสแกนแอนดร์รันว่า กลวิธีนี้ง่ายต่อการจดจำ ช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่านให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และช่วยเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป กลวิธีสแกนแอนดร์รัน เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเป็นกลวิธีที่มีขั้นตอนที่ปฏิบัติได้ง่าย ไม่ซับซ้อน ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการอ่าน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม และได้รับความรู้และความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.1.3 ขั้นการสอนตามกลวิธีสแกนแอนดร์รัน

กลวิธีสแกนแอนดร์รันมีขั้นตอนการสอนที่เน้นให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ผนวกกับข้อมูลที่ปรากฏในบทอ่านมาใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสำรวจและตั้งคำถามต่อสิ่งที่มีอยู่ในบทอ่าน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ซึ่งการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นนี้จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

กลวิธีสแกนแอนดร์รันมีขั้นตอนการสอนตามที่ ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 389 - 392) พัฒนาไว้ ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน (SCAN) ครูปูพื้นความรู้ให้นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน พร้อมทั้งสนทนาซักถามความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ครูให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลที่ได้ลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคนมาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขาธิการกลุ่มจดบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้ จากนั้น ครูตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องหาคำตอบด้วยตนเองจากการอ่านบทอ่าน (N)

ขั้นอ่าน (RUN) นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆ ของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไป แล้วจึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว (N)

ขั้นหลังอ่าน ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องอภิปราย โดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน และให้เลขาธิการกลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม จากนั้น ครูรวมทุกกลุ่มให้อภิปรายร่วมกัน โดยครูเรียกให้แสดงความคิดเห็นทีละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆ ร่วมกันอภิปรายในประเด็น

คำตอบที่ไม่ตรงกัน เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบลงในแบบบันทึกรายบุคคล

2.2 ความเข้าใจในการอ่าน

2.2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเป็นสำคัญ ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน หมายถึงการอ่านนั้นไม่มีประสิทธิภาพ การอ่านจึงต้องเน้นความเข้าใจเป็นพื้นฐานสำคัญ การอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

สายสุนีย์ เตมสินสุข (2535: 21) ได้กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า คือ การทำความเข้าใจรูปแบบของการเรียบเรียงเรื่องจากโครงสร้างข้อเขียน รู้ความหมายของคำศัพท์และประโยค โดยนำมารวบรวมเป็นความคิดเข้าด้วยกัน แล้วเชื่อมโยงความคิดของผู้เขียนเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่านเพื่อสรุปความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542: 88) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

สมุทรร เชนชวนิช (2542: 92) กล่าวว่า “ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการอนุมานข้อสนเทศ หรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเข้าใจเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ ก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น”

เดอชองต์ (Dechant, 1982: 12) กล่าวว่า “ความเข้าใจในการอ่าน คือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถสัมพันธ์ความหมายให้เข้ากับคำที่อ่านได้อย่างถูกต้อง สามารถเลือกความหมายที่ถูกต้องจากบริบทได้ ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐานทางความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ทักษะทางสมองที่มีต่อประสบการณ์เดิม และทักษะทางภาษาของผู้อ่าน”

คาร์ และคนอื่นๆ (Carr and others, 1983: 1-2) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การตีความหมายจากเรื่องที่อ่าน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมในการตีความ ทำความเข้าใจ โดยให้ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เหมาะสมสอดคล้องกัน

คาร์เรลล์ (Carrell, 1984: 332-343) ได้กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ไว้ว่า เป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของเรื่อง กับพื้นความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งพื้นความรู้นี้ประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์เดิมที่สัมพันธ์กับความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของเรื่องที่อ่าน

แอนเดอร์สัน และคณะ (Anderson and others, 1985: 7) กล่าวว่า “ความเข้าใจในการอ่าน เป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกัน เช่น เรื่องคำ โครงสร้างภาษา และความหมาย ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน เพื่อช่วยสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้”

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 18) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า คือการรับเอาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

สวอน (Swan, 1990: 1) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ว่า เป็นการที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ข้อมูลจากบทอ่านได้มากที่สุด และเกิดความเข้าใจผิดพลาดน้อยที่สุด

กล่าวโดยสรุป ความเข้าใจในการอ่าน เป็นทักษะการอ่านที่ต้องใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้าง และความหมาย ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหากับความรู้อื่นของผู้อ่าน รวมทั้งต้องเข้าใจเจตนาและอารมณ์ของผู้เขียน ตลอดจนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

2.2.2 ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญอย่างมากสำหรับเยาวชนในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างกว้างขวาง ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยในการแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต นักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2538: 104-105) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า “ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอันจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนที่จำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆหลายสาขาด้วยกันนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ”

ณภัทร เทพพรธนะ (2541: 46) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ ทั้งเพื่อความรู้และความบันเทิง ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ย่อมสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี

วิวัฒน์ บุญจับ (2541: 99) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสารที่ผู้เขียนส่งมาให้เป็นอย่างดี การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เพราะการอ่านทำให้คนฉลาด รู้จักคิดและมีโลกทัศน์กว้าง ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจจะสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ได้อย่างมากในการดำรงชีวิต ทั้งในด้านการพัฒนาความรู้และการให้ความบันเทิง

ปานจิตต์ โภญจนาวรรณ (2542: 15-16) กล่าวว่า “ปัจจุบันเราทุกคนกำลังก้าวเข้าสู่ “ทศวรรษแห่งการเรียนรู้ด้วยการอ่าน” เพราะเรากำลังอยู่ในยุคของข้อมูลข่าวสาร เราทุกคนจึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราต้องทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างถ่องแท้ และสามารถที่จะเก็บรวบรวม จัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์และองค์ความรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดเป็น “ทุนปัญญา” ที่จะสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในอนาคตได้”

ศรีวิไล พลมณี (2545: 123) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านถือเป็นเครื่องมือพัฒนาสมองและทักษะการแก้ปัญหา เนื่องจากการทำความเข้าใจวิเคราะห์สารที่อ่าน จะช่วยฝึกการทำงานของสมอง ทำให้มีพลังปัญญาในการทำความเข้าใจปัญหาต่างๆในชีวิตได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและรู้จักแก้ปัญหาอย่างฉลาด และยังช่วยสร้างความสำเร็จพัฒนาแก่ชาติด้วย ประเทศใดที่ประชากรรู้หนังสือมาก ประเทศนั้นก็พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

จีเบนเนดีโอ (Gbenedio, 1986: 46-47) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านอย่างเข้าใจมีความสำคัญอย่างมากเพราะจะช่วยให้เราสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้ ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้ การพัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่างๆให้กับชีวิต นอกจากนี้ ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้บุคคลก้าวทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก

วอลเลซ (Wallace, 1992: 4-5) กล่าวถึงความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่าการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของชุมชนของผู้ที่อ่านออกเขียนได้ การอ่านสนองต่อความต้องการในยามจำเป็น เช่น การอ่านป้ายเตือนต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ การอ่านอย่างเข้าใจจะทำให้ได้รับความรู้และให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบัน เพราะถือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ที่ถูกต้องตรงประเด็น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง อีกทั้งยังมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มพูนประสบการณ์และให้ความบันเทิงอีกด้วย

2.2.3 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

แฮริส และสมิท (Harris and Smith, 1976: 235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านว่าประกอบไปด้วยประสบการณ์พื้นฐานของผู้อ่าน ความสามารถด้านภาษา ความสามารถในการคิด เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน และจุดประสงค์ในการอ่าน

แลปป์ และ ฟลัด (Lapp and Flood, 1990: 490) ได้จำแนกองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. ด้านผู้อ่าน (Reader variable) ได้แก่ อายุ ความสามารถ ความรู้สึกและแรงจูงใจ
2. ด้านบทอ่าน (Text) ได้แก่ อรรถลักษณะ (Genres) ชนิดของบทอ่าน (Type) ส่วนสำคัญของบทอ่าน (Features) การพิจารณาบทอ่าน (Considerateness)
3. ด้านบริบททางการศึกษา (Education context variables) ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Environment) งาน (Task) กลุ่มสังคม (Social group) จุดประสงค์ (Purpose)
4. ด้านตัวครู (Teacher variable) ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) เจตคติ (Attitude) และแนวการสอน (Pedagogical approach)

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 2) ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 2 ด้านคือ

1. ด้านตัวผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ความสนใจในการอ่าน จุดประสงค์ในการอ่าน และความสามารถในการสะกดคำ
2. ด้านสิ่งที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความยากของคำที่ใช้ ลำดับคำหรือประโยคที่ใช้ ความยาวของบทอ่าน และรูปแบบของบทอ่าน

บัคแมน และคณะ (Bachman and others, 1995 : 89-93) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านว่าจำแนกได้ดังนี้

1. สติปัญญา (Intelligence) ความหลากหลายในความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้จากบทอ่านสามารถบ่งชี้ได้จากแบบสอบมาตรฐาน ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนในแต่ละระดับจะมี

ประสิทธิภาพการอ่านต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีอายุสมองแตกต่างกันจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้แตกต่างกัน

2. คำศัพท์ (Vocabulary) คำศัพท์จะแสดงถึงความหมายที่แต่ละคนเก็บไว้ในสมอง ความสามารถทางคำศัพท์เป็นดัชนีชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้ และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองของบทอ่าน

3. ความสามารถด้านหน่วยคำ (Morphemic ability) ถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำ (Roots) และวิภัติปัจจัย (Affixes)

4. ความจำคำศัพท์ (Word recognition) ถือเป็นหลักของการเริ่มต้นอ่านซึ่งมีแนวโน้มว่าแต่ละคนจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น เช่น ผู้ที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะมีจำนวนคำศัพท์ที่จำได้มากกว่า

5. ทศนคติต่อการอ่านและการเรียนรู้จากบทอ่าน (Attitudes toward reading and learning from text) ทศนคติมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการอ่าน เป็นความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจของผู้อ่านเอง และเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถในการอ่าน

6. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (Individual differences in reading achievement) มีผลอย่างมากโดยเฉพาะในระดับเริ่มเรียนการอ่าน นักเรียนที่เรียนรู้ในการอ่านจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนอื่น

ศิริรัตน์ นิลคุปต์ (2536: 17) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยจับใจความสำคัญหรือแก่นสำคัญของเรื่องได้
2. ความสามารถในการเดาเหตุการณ์ หรือคาดคะเนเหตุการณ์ที่ไม่ปรากฏในเรื่อง
3. ความสามารถในการหาจุดมุ่งหมายที่สำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่านได้
4. ความสามารถในการลำดับความคิดให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2537: 14) ได้แบ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านไว้ 2 ประการใหญ่ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบภายใน ได้แก่
 - 1.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางการอ่าน หมายถึง ความพร้อมทางด้านสุขภาพ และความสามารถในการรับสาร
 - 1.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถทาง

สมอง ความสามารถในการใช้ภาษา ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาและความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ

- 1.3 พื้นฐานทางประสบการณ์ ซึ่งหมายถึง ประสบการณ์ตรงเมื่อได้เรียนรู้โดยตรง จากเหตุการณ์ที่พบเห็นหรือจากการทดลอง หรือประสบการณ์ทางอ้อม โดยการเรียนรู้จากวิทยุ โทรทัศน์ หรือภาพยนตร์
- 1.4 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง การมีสมาธิ และมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง รับสารด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ
- 1.5 สภาวะทางร่างกาย หมายถึง ผู้ที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพดี สมองปลอดโปร่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การอ่านสัมฤทธิ์ผล
- 1.6 แรงจูงใจ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะเป็นสิ่งเร้าให้ผู้อ่านเกิดความต้องการอยาก จะอ่าน ดังนั้น ผู้เขียนจะต้องพยายามสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม

2. องค์ประกอบภายนอก ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 2.1 หนังสือ ตำรา โดยการจัดทำรูปเล่มให้กะทัดรัด มีสีสันสวยงาม น่าสนใจ ชื่อเรื่องเร้าความสนใจ
- 2.2 สิ่งแวดล้อมประกอบการอ่าน เช่น ห้องสมุดควรจะมีเสียงสงบ การจัดวางหนังสือควรจัดวางให้หน้าอ่าน หยิบง่าย เป็นต้น

วาสนา บุญสม (2541: 22) ได้จำแนกองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่าน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการอ่าน
2. ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง
3. ตัวอักษรและความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษร จึงจะเรียกได้ว่าเกิดความเข้าใจในการอ่าน
4. การเลือกความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเลือกความหมายที่ปรากฏอยู่ในหลายๆ บริบทได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการพินิจพิจารณา จึงจะถือว่ามี ความเข้าใจในการอ่าน
5. การนำไปใช้ ผู้อ่านต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ของตนเองได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 4-5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ (Word factor) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจรูปแบบ และความหมายของคำนั้น
2. องค์ประกอบในการเรียบเรียงถ้อยคำ (Verbal factor) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่างๆ การเข้าใจรายละเอียดของประโยคย่อยๆ และความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอนของข้อความได้
3. องค์ประกอบด้านการสรุปที่เป็นเหตุผล (Abstract reasoning) หมายถึง ความสามารถในการสังเคราะห์ให้ใจความสำคัญของข้อความ การสรุปความคิดหลักของเรื่องและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันตามโอกาสต่างๆได้

จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ โดยสรุป แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. องค์ประกอบภายในที่มาจากตัวผู้อ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถด้านภาษา ไวยากรณ์ ความรู้และประสบการณ์เดิม อารมณ์ สติปัญญา
2. องค์ประกอบภายนอกอื่นๆซึ่งเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาที่อ่าน ความยากง่ายของภาษา ในบทอ่าน สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้อ่านได้แก่ บ้านและโรงเรียน สิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นต้น

2.2.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากความหมายและองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยทักษะทางปัญญาหลายอย่าง เพื่อที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ดังที่นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่าน ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร แฟงพิพัฒน์ (2531: 7-8) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “เป็นความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ทักษะในการแปลความ การตีความ และการขยายความเรื่องที่อ่านผนวกกับความรู้เดิมของผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องเข้าใจ คำศัพท์สำนวนในเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เปรียบเทียบความสำคัญ และความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆภายในเรื่องได้”

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2532: 54-57) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอ่านที่ต้องใช้ทักษะในการอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความและการอ่าน โดยใช้วิจารณญาณ โดยผู้อ่านต้องสามารถบอกวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ ในเรื่อง จับใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถพิจารณาความเหมาะสม และคุณค่าของเรื่องที่ อ่านได้”

สนธิ ตั้งทวี (2538: 123) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ว่า “คือความสามารถในการตีความหมายที่แท้จริงของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้ และสามารถอธิบายถึงเจตนาและความคิดของผู้เขียนได้อย่างแจ่มชัด”

ณภัทร เทพพรธนะ (2541: 48) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น ความสามารถในการทำความเข้าใจคำศัพท์ เรื่องราวที่อ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของ เรื่องได้อย่างถูกต้อง”

วิวัฒน์ บุญจับ (2541: 101-102) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจไว้ว่า “เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจตัวอักษร ความคิด ข้อเท็จจริง ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสารที่แทรกมากับเนื้อหา รวมทั้งต้องสามารถแปลความ คือสามารถ สรุปลิงที่อ่านได้อย่างถูกต้องและสามารถขยายความ คือสามารถนำความรู้ที่อ่านไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้”

ศรวิไล พลมณี (2545: 135-136) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ประสมกันเป็นกลุ่มคำ ประโยคหรือข้อความ โดยต้องอาศัยการตีความโดยมีความรู้และประสบการณ์ตลอดจนการใช้ ความหมายบริบทเข้าช่วยในการตีความให้ใกล้เคียงกับเจตนา อารมณ์ ความคิด และจุดประสงค์ ของผู้เขียน

ฟินอคเชียโร และ ซาโกะ (Finocchiaro and Sako, 1983: 131-132) ได้ให้ความหมาย ของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “เป็นการรับรู้ความหมายของสัญลักษณ์ที่เป็น ภาษาเขียน การควบคุมความสัมพันธ์ของภาษาและโครงสร้าง ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และ ความสามารถในการใช้คำชี้แนะที่อยู่ในบริบทมาช่วยในการอ่าน”

สมิท (Smith, 1997: 168-174) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การที่ผู้อ่านสามารถรับเอาความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจใส่ไว้ในตัวอักษรได้ตรงตามที่ต้องการ”

โร สตูดท์ และเบิร์น (Roe, Stoodt. And Bum, 2001: 9) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการสร้างความหมาย กล่าวคือ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลในบทอ่าน และบริบทการอ่าน เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญ และบอกรายละเอียดของเรื่องได้ โดยอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลบทอ่าน และบริบทการอ่าน และสามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษาตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้าง และระดับความหมาย รวมทั้งคำชี้แนะที่อยู่ในบริบทที่อ่าน มาใช้ในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2.2.5 ระดับของความเข้าใจในการอ่าน

ระดับของความเข้าใจในการอ่านเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ ได้จำแนกลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านไว้เป็นระดับต่างๆ ดังนี้

เรย์เกอร์ (Raygor, 1985: 67) ได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1. ความเข้าใจขั้นตัวอักษร (Literal comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำและความคิดของผู้เขียน ตามตัวอักษรที่ปรากฏ
2. ความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretative comprehension) คือ ความสามารถในการตีความข้อความต่างๆไปทั่ว รวมถึงเข้าใจลำดับเหตุการณ์และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และสามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่างๆที่พบในบทอ่านกับประสบการณ์ส่วนตัวได้
3. ความเข้าใจขั้นการนำไปใช้ (Applied comprehension) คือ ความสามารถในการประเมินแนวคิดของผู้เขียนได้ สามารถนำแนวคิดนั้นไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำ

ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งความเข้าใจขั้นนี้เป็นการผสมผสานระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียน

แลปปี และ ฟลัด (Lapp and Flood, 1986: 136) แบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับตรงตามตัวอักษร (Literal comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา
2. ระดับตีความและอ้างสรุป (Inferential comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน และสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลต่างๆจากการอ่านมาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย
3. ระดับวิจารณ์ (Critical comprehension) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิดประสบการณ์ของตนเอง รวมทั้งความเข้าใจในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มาช่วยในการตัดสินและประเมินค่าข้อความที่อ่าน

เคมปี (Kemp, 1989: 139-142) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 5 ระดับ โดยจัดเรียงจากง่ายไปหายาก สรุปได้ดังนี้

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นการอ่านเพื่อให้ได้ความคิดที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจนในข้อความ
2. ความเข้าใจระดับเรียงความ (Reorganizing comprehension) ระดับนี้มุ่งเน้นให้ผู้อ่านวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวมความคิด จากสารที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อความ การสร้างความคิดใหม่โดยอาจใช้ประโยชน์ของผู้แต่งโดยตรง หรืออาจแปลความจากประโยชน์ของผู้แต่งโดยใช้ประโยคใหม่แต่ความหมายคงเดิม
3. ความเข้าใจในระดับสรุปอ้างอิง หรือลงความเห็น (Inferential comprehension) ระดับนี้ ผู้อ่านจะสรุปอ้างอิงลงความเห็นได้เมื่อใช้ความคิด และสารสนเทศที่ปรากฏในเนื้อความ ใช้สัญชาตญาณและประสบการณ์เป็นพื้นฐานในการนึกคิด จินตนาการและตั้งสมมติฐาน โดยทั่วไปแล้ว ความเข้าใจระดับนี้ ต้องการการคิดและการจินตนาการที่กว้างไกลออกไปจากข้อความที่ปรากฏ
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluation comprehension) คือ ระดับของการตัดสินใจเชิงประเมินค่า โดยเปรียบเทียบความคิดที่เสนอในเรื่องราวที่อ่านกับเกณฑ์ภายนอก ซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญหรืองานเขียนอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ภายใน ซึ่งได้จากประสบการณ์

ความรู้ ค่านิยมของผู้อ่านเอง สิ่งสำคัญของการประเมินค่า คือจะต้องมีการตัดสินใจและเน้นคุณภาพในแง่ความถูกต้อง การยอมรับได้ หรือความน่าจะเป็นของเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

5. ความเข้าใจระดับซาบซึ้ง (Appreciative comprehension) ความเข้าใจระดับนี้รวมเอามิติทางความเข้าใจที่กล่าวมาทั้งหมดไว้ด้วยกัน เพราะเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางจิตวิทยาและความงามของเนื้อหาต่อผู้อ่าน ผู้อ่านจะมีความรู้สึกทางอารมณ์และความงามต่องานเขียนนั้น และจะมีปฏิกิริยาต่อคุณค่าทางจิตวิทยา และความงามของงานนั้น ความซาบซึ้ง รวมถึงความรู้และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ต่อเทคนิคการเขียน ท่วงทำนอง รูปแบบ หรือโครงสร้าง

แฮร์ริส และ ไฮเป (Harris and Sipay, 1990: 583-586) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึง การเข้าใจความหมายจากข้อมูลที่ได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ
2. ความเข้าใจระดับอ้างอิง (Inferential comprehension) หมายถึง การใช้เหตุผลในการทำความเข้าใจความคิด เหตุการณ์ และความสัมพันธ์
3. ความเข้าใจระดับวิเคราะห์ (Critical reading) หมายถึง การคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน และการพิจารณาความคิดและข้อมูลใหม่โดยอาศัยความรู้และความเชื่อเดิม
4. ความเข้าใจระดับสร้างสรรค์ (Creative reading) หมายถึง การค้นพบแนวคิดและข้อสรุปใหม่ ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่านั้น

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง
 - 1.1 บอกใจความสำคัญในแต่ละอนุเขตได้
 - 1.2 บอกรายละเอียดที่สำคัญและที่ไม่สำคัญในแต่ละอนุเขตได้
 - 1.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้
 - 1.4 ปฏิบัติตามคำแนะนำได้
2. ระดับความเข้าใจแบบตีความหรือสรุปลงความเห็น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 2.1 ตอบคำถามโดยการตีความ
 - 2.2 อ้างอิงหรือสรุปความได้
 - 2.3 สามารถทำนายความได้
 - 2.4 เข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน

- 2.5 ย่อความจากสิ่งที่อ่านได้
- 2.6 เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล
- 2.7 สรุปใจความสำคัญได้
3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 3.1 สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับการแสดงความคิดเห็นได้
 - 3.2 สามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้
 - 3.3 สามารถเปรียบเทียบสิ่งที่อ่านได้
 - 3.4 สามารถแปลความหมายของเรื่องได้
 - 3.5 สามารถบอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้
 - 3.6 สามารถบอกเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในงานเขียนได้
4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ เป็นการที่สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการอ่านประยุกต์ หรือการอ่านอย่างบูรณาการ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังต่อไปนี้
 - 4.1 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการแก้ปัญหาได้
 - 4.2 สามารถนำกิจกรรมที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้
 - 4.3 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้

เฮอร์เบอร์ (Herber, 1993: 213-216) แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal comprehension) หมายถึง การอ่านในแต่ละบรรทัด (Reading on the lines) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านสามารถระบุข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านได้
2. ความเข้าใจระดับตีความ (Intrepretative comprehension) หมายถึง การอ่านระหว่างบรรทัด (Reading between the line) จุดมุ่งหมายของความเข้าใจระดับตีความนี้ เพื่อลงความเห็นอย่างมีเหตุผลจากข้อมูลที่น่าเสนอในบทอ่าน ในระดับตัวอักษร ผู้อ่านจะพยายามหาสิ่งที่คิดว่าผู้เขียนกล่าว แต่ในระดับตีความผู้อ่านต้องพยายามหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนกล่าว ในระดับตามตัวอักษรผู้อ่านระบุข้อมูลที่ผู้เขียนนำเสนอ ในระดับตีความผู้อ่านต้องสามารถบอกสิ่งที่ผู้เขียนระบุโดยนัย

3. ความเข้าใจระดับประยุกต์ (Applied comprehension) หมายถึง การอ่านระดับนอกเหนือบรรทัด (Reading beyond the lines) จุดมุ่งหมายของความเข้าใจระดับนี้ เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมและประสบการณ์เข้ากับใจความที่ได้จากบทอ่าน ในระดับตามอักษร ผู้อ่านระบุข้อมูลที่ผู้เขียนนำเสนอ ในระดับตีความผู้อ่านหาแนวคิดจากสิ่งที่ผู้เขียนระบุโดยรวม ส่วนในระดับประยุกต์ผู้อ่านหาข้อสรุปออกมาจากการเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดของตนกับผู้เขียน

คอนเลย์ (Conley, 1995:178-179) มีความคิดเห็นสอดคล้องกับ เฮอร์เบอร์ โดยได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจข้อมูลที่ระบุชัดเจนอยู่ในบทอ่าน
2. ระดับตีความ คือ ความเข้าใจข้อมูลที่แสดงโดยนัยในบทอ่าน
3. ระดับประยุกต์ คือ การเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากบทอ่านกับความรู้จากวิชาต่างๆ และหรือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

นัททอล (Nuttall, 1996: 188-189) ได้แบ่งระดับของความเข้าใจในการอ่านไว้ 5 ระดับ ได้แก่

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุชัดเจนในบทอ่าน
2. ความเข้าใจระดับตีความ คือ ความเข้าใจในการตีความข้อเท็จจริงหรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทอ่านด้วยวิธีการต่างๆ
3. ความเข้าใจระดับอ้างอิง คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุโดยนัยไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า คือ การตัดสินใจบทอ่าน ว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด
5. ความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล คือ การที่ผู้อ่านตอบสนองบทอ่านโดยตรง โดยมีได้คำนึงถึงอิทธิพลของผู้เขียน แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือ มิได้ตอบสนองแต่ฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดการตอบสนองก็มาจากความเข้าใจจากบทอ่าน และทัศนะของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างนั้น

บงกช สัปพันธ์ (2529: 14) ให้ทรงทราบว่า ความเข้าใจในการอ่านต้องประกอบด้วย ความสามารถ 10 ประการ ดังนี้

1. เข้าใจความหมายศัพท์ที่เป็นกุญแจสำคัญ วลี ประโยค
2. แยกแยะข้อเท็จจริงและทำตามคำสั่งได้อย่างมีระบบ
3. จับใจความที่สำคัญที่สุดพร้อมทั้งจำแนกระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดได้
4. เข้าใจและเรียงลำดับข้อความได้
5. สรุปเรื่องราว และให้ข้อคิดเห็นได้
6. ทำนายผลได้ใกล้เคียง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลได้
8. จำแนกข้อเท็จจริงได้จากความคิดเห็น จากการพิสูจน์สมมติฐาน
9. แก้ปัญหาด้านการตีความได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่มีความหมายกำกวม
10. อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและมีความซาบซึ้ง

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2531: 7-8) ได้จำแนกระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. การแปลความ หมายถึง การแปลเรื่องราวเดิมให้ออกเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลอยู่ที่การวัดความแม่นยำของภาษาใหม่ ว่ายังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมได้ครบถ้วนหรือไม่
2. การตีความ เป็นการเอาความเดิมบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่ มองในแง่ใหม่ ค้นหาเปรียบเทียบความสำคัญ และความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ ภายในเรื่องราวนั้น ย่อเรื่องต่างๆจนเป็นข้อสรุปได้
3. การขยายความ เป็นการขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่ สามารถประเมินหรือคาดคะเน หรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2532: 54-57) ได้จำแนกความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การอ่านตามตัวอักษร ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 1.1 การชี้คำสรรพนามที่ใช้แทนนาม
 - 1.2 การหาประโยคสำคัญ
 - 1.3 การตั้งหัวข้อเรื่อง
 - 1.4 การเก็บใจความสำคัญ

- 1.5 การหาความเป็นจริงจากเรื่อง
 - 1.6 การดำเนินตามคำสั่งหรือทิศทาง
 - 1.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์
 - 1.8 การเปรียบเทียบ
 - 1.9 การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล
 - 1.10 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง
2. การอ่านตีความ ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้
 - 2.1 การกล่าวสรุป
 - 2.2 การสรุปกฎ
 - 2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า
 - 2.4 การเข้าใจสำนวนภาษา
 - 2.5 การตั้งหัวเรื่อง
 - 2.6 การเก็บใจความสำคัญ
 - 2.7 การเรียงลำดับเหตุการณ์
 - 2.8 การเปรียบเทียบ
 - 2.9 การเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุผล
 - 2.10 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง
3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ ประมวลประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้
 - 3.1 การแยกความเป็นจริงกับความคิดเห็น
 - 3.2 การแยกเรื่องที่เป็นจริงออกจากเรื่องที่เพ้อฝัน
 - 3.3 การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้อง
 - 3.4 การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
 - 3.5 การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ
 - 3.6 การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า และการยอมรับสิ่งที่อ่าน
 - 3.7 การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

จากการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านโดยนักการศึกษาต่างๆ ทุกแนวคิดจะประกอบด้วยความเข้าใจในการอ่านตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก อาจสรุปได้ว่า ระดับของความสามารถ

ในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยส่วนใหญ่ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร หรือตามข้อเท็จจริง ความเข้าใจระดับตีความหรืออ้างอิง และ ความเข้าใจในระดับสูง วิเคราะห์ ประเมินผล ประยุกต์ หรือการนำไปใช้

2.2.6 เกณฑ์การวัดความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยเกณฑ์ในการวัดที่ครอบคลุมระดับ ความเข้าใจในการอ่าน เพื่อที่จะสามารถตัดสินระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของผู้เรียนจากแบบทดสอบได้อย่างถูกต้อง มีนักวิชาการให้เกณฑ์ในการวัดความเข้าใจในการอ่าน ไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

เบทส์ (Betts, 1967: 87) กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านจาก ผลการทดสอบ ดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการอ่านด้วยตนเอง โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 90 ขึ้นไป
2. ระดับการอ่านตามที่สอน ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการอ่านด้วย ตนเอง ร่วมกับการอธิบายจากครูผู้สอน โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ระดับนี้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านจากการ อธิบายของครูผู้สอน และการค้นคว้าเพิ่มเติม โดยได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า

จอห์นสัน และเครส (Johnson and Kress, 1971: 159) ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับ ความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ ผู้อ่านได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
2. ระดับการอ่านตามที่สอน ผู้อ่านได้คะแนน ความเข้าใจในการอ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ผู้อ่านต้องได้คะแนน ความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า
4. ระดับการอ่านด้วยการฟังอย่างเข้าใจ ผู้อ่านต้องตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านให้ฟังโดย ได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านร้อยละ 75

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ได้กำหนดระดับผลการเรียนจากคะแนนในการทดสอบไว้ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
4	ดีมาก	80 – 100
3	ดี	70 - 79
2	ปานกลาง	60 - 69
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50 - 59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	0 – 49

2.2.7 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

การพัฒนาทักษะความเข้าใจในการอ่าน จำเป็นต้องทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่านก่อน ดังนั้น การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการวัดและประเมินผลที่เป็นระบบ จะช่วยให้ทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้สอนสามารถวางแผนทางการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แมดเซน (Madsen, 1983: 89-92) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการอ่านไว้ว่า จะต้องวัดความสามารถของผู้อ่านทั้ง 3 ด้าน ต่อไปนี้ คือ

1. ด้านการตีความหมายประโยคหรือข้อความที่ปรากฏในบทอ่าน
2. ด้านการสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดสำคัญของเรื่อง
3. ด้านการสรุปความหมายโดยนัยของเรื่อง

จอห์น (John, 1986: 118-140) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า จะต้องวัดความสามารถของผู้อ่าน 5 ประการ ดังนี้

1. การหาใจความสำคัญ
2. การหาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียด
3. การจัดลำดับ
4. การสรุปและอ้างอิง
5. การประเมินผลและการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ

ฮิวส์ (Hughes, 1989: 116-117) ได้แนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่ควรวัดในการประเมินความสามารถในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ข้อมูลสำคัญในข้อความ
2. รายละเอียดสนับสนุนข้อมูลสำคัญ
3. ความสำคัญของข้อความ โดยพิจารณาจากคำสรรพนามที่ใช้ในบทอ่าน
4. ความหมายของคำศัพท์โดยใช้การเดาจากบริบท
5. การตีความบทอ่านตั้งแต่ต้นเรื่อง การดำเนินเรื่องและการสรุปเรื่อง

ัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 154-155) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านว่าพิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อยและเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวม ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่
 - 1.1 ความรู้ทางด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวนต่างๆ
 - 1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท การกำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ หรืออนุญาต เป็นต้น
2. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการเรียงเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจบทอ่าน และสามารถตอบคำถามโดยเรียงเรียงถ้อยคำใหม่ให้ได้ใจความเดิมหรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์และความรู้ในด้านไวยากรณ์
 - 2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เข้ากับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่ให้ข้อมูลขัดแย้งกัน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดต่างๆ
 - 2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสำคัญของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจวิเคราะห์ ประเมินและสรุปบทอ่านได้ว่า เป็นสารประเภทใดใช้ลีลาภาษาแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ เข้าใจเจตนา ทักษะคดีของผู้เขียนที่แฝงอยู่ วิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนสามารถประเมินบทอ่านได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไรไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้กระชับหรือไม่

นอกจากนี้ ได้มีนักศึกษากล่าวถึง ขั้นตอน วิธีการ และลักษณะของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

จรรยา บุญปลั่ง (2539: 91-92) ได้สรุปหลักในการเลือกข้อความเพื่อนำมาทำแบบทดสอบ มีดังนี้

1. ความยาว เนื่องจากแบบทดสอบนั้นจะมีข้อความต่างๆหลายประเภท ฉะนั้นแต่ละเรื่องควรเป็นเรื่องสั้นๆ ประมาณ 100-250 คำ โดยให้มีใจความเพียงพอสำหรับตั้งคำถามได้ 6-8 ข้อ
2. เนื้อเรื่อง ควรเป็นเรื่องหลายชนิดรวมกัน เช่น ชีวประวัติ นวนิยาย และบทความ เนื้อเรื่องที่ยกมาควรเป็นเรื่องที่มีความสมบูรณ์ในตัว ไม่ต้องอ่านเพิ่มเติมจากที่อื่นอีก และเนื้อเรื่องต้องไม่เป็นเรื่องที่รู้จักกันโดยทั่วไป ซึ่งนักเรียนสามารถจะตอบคำถามได้โดยไม่ต้องอ่านเนื้อเรื่องเลย
3. ภาษาที่ใช้ หากเนื้อเรื่องประกอบด้วยคำศัพท์หรือโครงสร้างที่ยุ่งยากจนเกินไป ผู้ออกแบบทดสอบควรดัดแปลงให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้สอบ และควรตั้งคำถามอย่างชัดเจน

การจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน นอกจากจะต้องคัดเลือกข้อความที่นำมาเป็นแบบทดสอบให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ลักษณะและรูปแบบของแบบทดสอบก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงลักษณะและรูปแบบของแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดและการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

ฟินอคเชียโร และ ซาโกะ (Finocchiaro and Sako, 1983: 97 - 98) อธิบายถึงแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านว่ามีอยู่ 3 แบบ คือ

1. แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาวๆ
2. แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น

3. แบบทดสอบกึ่งปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้นๆ ให้เติม หรือต่อให้สมบูรณ์ ให้คะแนนโดยผู้สอนหรือผู้ทดสอบที่มีความสามารถในการประเมินผล

ฮีตัน (Heaton, 1990: 27) สรุปว่า ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านนั้น แบบทดสอบที่นิยมใช้คือ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพราะเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยง และสามารถประเมินผลได้ง่าย

มีนักวิชาการให้ข้อคิดเห็นสนับสนุนข้อดีของแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบไว้ ดังต่อไปนี้

เมดเซน (Medsen, 1983: 80) สรุปถึงข้อดีของแบบทดสอบแบบปรนัยไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ง่ายต่อการให้คะแนน เพราะมีคำตอบที่แน่นอน และสามารถประเมินผลผู้เรียนได้ทุกระดับ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539: 67) ให้ทรรศนะว่า “แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง เนื่องจากให้คะแนนเหมือนกันไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจ และสะดวกในการให้คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว”

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538: 346) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งรวมการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ด้วยนั้นว่า “เพื่อให้การวัดผลครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรได้อย่างทั่วถึง ควรจะได้ออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย (Objective) และเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ซึ่งถ้าจะให้ดีควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก หรืออย่างน้อยก็เป็น 4 ตัวเลือก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูถามได้มากขึ้นและการตรวจให้คะแนนก็ดำเนินไปได้โดยง่าย”

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ได้รับความนิยม คือการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ อย่างไรก็ตาม ผู้ประเมินจะต้องเลือกลักษณะของการประเมินที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน เพื่อสามารถวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีสแกนแอนดร์ัน

งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากกลวิธีสแกนแอนดร์ันเป็นกลวิธีสอนที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เมื่อ ค.ศ. 1999 จึงยังไม่มีงานวิจัยที่เป็นภาษาไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่มีงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีสอนอ่านที่มีความใกล้เคียงกับกลวิธีนี้คือ กลวิธีเอสคิวทรีอาร์ (SQ3R) ซึ่งเป็นวิธีการสอนอ่านที่เป็นที่มาของกลวิธีสแกนแอนดร์ัน

คมคาย หมื่นสาย (2526: 69-72) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยการสอนอ่านแบบธรรมดากับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลอง ได้รับการฝึกอ่านเรื่องที่กำหนดให้ด้วยวิธีเอสคิวทรีอาร์ สำหรับกลุ่มควบคุมอ่านเรื่องที่กำหนดให้ด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านเข้าใจความวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักศึกษาหลังการเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศรีสกุล ด่านยุทธศิลป์ (2529 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ สมรรถภาพการอ่านเร็ว และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนอ่าน 3 วิธีคือ วิธีการโคลซ วิธีการ SQ3R และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จำนวน 120 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มที่ 1 สอนอ่านด้วยวิธีการโคลซ กลุ่มที่ 2 สอนอ่านด้วยวิธีการ SQ3R และกลุ่มที่ 3 สอนอ่านด้วยวิธีการตามคู่มือครู ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และสมรรถภาพการอ่านเร็วในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดเจตคติการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการโคลซ และวิธีการ SQ3R มีความเข้าใจในการอ่าน สมรรถภาพการอ่านเร็ว และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จริยาพร สจิมทอง (2536: 72-76) วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับอ่านโดยใช้วิธี SQ3R ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์และกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธี SQ3R และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกัลยาณมิตร จังหวัดขอนแก่น จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการสอนโดยใช้แบบฝึก ผลวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์และกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธี SQ3R แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธี SQ3R พบว่า ได้มีการนำกลวิธี SQ3R ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา โดยได้นำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจากการศึกษาผลการวิจัยของคมคาย หมื่นสาย (2526: 69-72) พบข้อสังเกตบางประการ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีเอสคิวทีอาร์ ไม่แตกต่างจากวิธีการสอนอ่านแบบปกติ ซึ่งสืบเนื่องมาจากขั้นตอนในการท่อง (Recite) ของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลาในการฝึกมาก และไม่เหมาะกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยที่ชอบการเรียนรู้ด้วยการฝึกทักษะการคิด และการแสดงความคิดเห็น มากกว่าการสอนแบบท่องจำ ดังนั้น กลวิธี SQ3R จึงเหมาะที่จะนำมาใช้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งอยู่ในวัยที่จำเป็นต้องได้รับการสอนทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน และกระตุ้นให้เด็กสามารถจดจำประเด็นสำคัญของเรื่องได้ ก่อนที่จะนำข้อความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีสกุล ด่านยุทธศิลป์ (2529: 97) ที่พบว่า การนำวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ไปใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และสมรรถภาพการอ่านเร็วได้ดีขึ้น รวมทั้งมีเจตคติต่อการอ่านในระดับที่ดีขึ้นด้วย ดังนั้น กลวิธีสแกนแอนดร์วัน ซึ่งเป็นกลวิธีที่ได้รับการพัฒนามาจากกลวิธี SQ3R จึงเป็นกลวิธีที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ใน

การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านในระดับสูงต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 389) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันในวิชาวิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ โดยใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 95 คน พบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น อีกทั้งครูผู้สอนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน โดยกลวิธีนี้ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาที่อ่านได้ดีขึ้น รวมทั้งมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้นด้วย

แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 88) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันกับนักเรียนเกรด 7 และ 8 ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ห้องเรียน พบว่ากลวิธีนี้มีขั้นตอนที่ง่ายต่อการจดจำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่านให้กับผู้เรียน และมีประสิทธิภาพในการเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

อาเชคกี (Archecki, 1999: 92) ได้ทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน ในวิชาสังคมศึกษา โดยใช้สอนนักเรียนเกรด 9 จำนวน 45 คน ผลการทดลองใช้พบว่า เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นักเรียนได้ฝึกทักษะการตั้งคำถาม การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีสแกนแอนดร์รัน พบว่า การสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์รันสามารถเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่ช่วยเพิ่มความสนใจในการอ่านให้กับผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และได้ฝึกทักษะต่างๆที่จำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น กลวิธีสแกนแอนดร์รันจึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

กาญจนพรรณ ธรรมาธิวัฒน์ (2537: 77-79) ได้ศึกษาเรื่องผลของวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดงขุย จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มที่เรียนแบบปกติ และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2537: 69-72) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดดูประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 69-71) ได้ศึกษาผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย สุ่มจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการจับคู่คะแนนวิชาภาษาไทยด้านความเข้าใจภาษา เลือกร้องเรียนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เพื่อทดลองสอนด้วยการสอนแบบชี้แนะและการสอนตามปกติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ของนักเรียนโดยทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบชี้แนะสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มาลี นรสิงห์ (2537: 117-120) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียนและไม่ใช้กิจกรรมการเขียน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนราชบุรี” จังหวัดสระบุรี จำนวน 64 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรมการเขียน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือโดยไม่ใช้กิจกรรมการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้กิจกรรมการเขียนและไม่ใช้กิจกรรมการเขียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร (2538: 80-82) ได้ศึกษาเรื่องผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปทุมวันและโรงเรียนวัดปทุมวนาราม จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ฝึกอ่านด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี กลุ่มทดลองที่ 2 ฝึกอ่านด้วยตนเองโดยใช้กิจกรรมการอ่านของซี ไอ อาร์ ซี และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมเรียนการอ่านจากครูตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยตนเองโดยใช้การอ่านของ ซี ไอ อาร์ ซี และกลุ่มที่เรียนการอ่านจากครูตามปกติมีความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี มีแนวโน้มว่ามีความสามารถสูงกว่ากลุ่มอื่น

อภิรดี ทักธิการ (2538: 73-76) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน และเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภทของนักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน และเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอกไม้ จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านมีความเข้าใจในการอ่านประเภทบรรยาย ประเภทจัดลำดับ ประเภทเปรียบเทียบ ประเภทเหตุผล และประเภทปัญหาและข้อแก้ไข สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กานดา ศรีพรวิศิฐ (2539: 79-83) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมชี้้นำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมชี้้นำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทนา อานมณี (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมตาคอกนิชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคน่านการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมตาคอกนิชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคน่านการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการสอน แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบวัดทักษะด้านเมตาคอกนิชัน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเอง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมตาคอกนิชัน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคน่านการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติมา จรรย์ธรรม (2539: 62-66) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคละสัมฤทธิ์ผล ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดฤประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคละสัมฤทธิ์ผลที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบบแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผล กลุ่มควบคุมฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการสอนตามปกติของครู ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผลมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผล มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามปกติของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารณี สมบูรณ์อนุกุล (2539: 113-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุทธิรัตน์ คงไทย (2539: 31) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสนใจในการอ่านระหว่างนักเรียนสองกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและวิธีการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา แผนการสอนแบบปกติ และแบบวัดความสนใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีพัฒนาการทางการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อีกทั้งความสนใจในการอ่านของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสนใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

พิมพ์พา วิทย์พารโกวิท (2539: 85-88) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน โดยเรียนด้วยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุขสวัสดิ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง 10 คน ปานกลาง 10 คน และต่ำ 10 คน ทั้งสองกลุ่มได้รับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำและปานกลางเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง เพิ่มขึ้นมากกว่าคะแนนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลางและสูงเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

พิสมัย สังข์ทอง (2539: 56-59) ได้ศึกษาเรื่องผลของการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกัน ที่มีต่อการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนคงวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

จำนวน 32 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุม 16 คน นักเรียนในกลุ่มทดลอง จะได้รับการฝึกด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกัน และกลุ่มควบคุมจะเรียนด้วยการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันมีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศพร เกตุถนอม (2540: 95) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

เย็นจิตต์ ศรีใจงาม (2540: 75-77) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

หิรัญญา อุปถัมภ์ (2540: 39-41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบ OK5R กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วยหน่วยการสอน 5 หน่วย ได้แก่ การจับใจความสำคัญ การแปลความ การตีความ การขยายความ และความเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ OK5R มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการสอนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อังคณา ชัยมณี (2540: 91-96) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านผือพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์การประเมินก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนบางส่วนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก และบางส่วนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมว่าอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ขวัญหทัย สมัครคุณ (2541: 96-97) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ 2) เพื่อศึกษาปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ และกลุ่ม

ที่เรียนแบบปกติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาวิภูล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการสอนการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน และกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อีกทั้งยังมีความคงทนในการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล (2543: 71-73) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ 2) เพื่อศึกษาทัศนคติในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการ กับวิธีการสอนปกติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ และแบบสอบถามทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ

ปิยรัตน์ จินารัตน์ (2544: 109-112) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์

ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมายและวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 88 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เอกสารการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบฝึกความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำยชั่วคราว แบบสอบวัดความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษและมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

พิมพัชร พงษ์ตัน (2544: 78-79) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบแรงจูงใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS/PC ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการอ่านตามความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางในทุกองค์ประกอบ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดของกรมวิชาการ แรงจูงใจในการอ่านรวมทุกองค์ประกอบกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

รีซี (Resse, 1989: 69) ได้ทำวิจัยเรื่องของการฝึกให้นักเรียนตระหนักถึงการใช้ลักษณะไวยากรณ์ที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 32 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนอ่านโดยให้นักเรียนฝึกใช้ไวยากรณ์ 5 ประเภท และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติ

ครอล (Croll, 1990: 2328-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ภาพวาดและคำถาม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อช่วยพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีความสามารถในการถอดความดีพอใช้ แต่มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้รับการฝึกจากผู้วิจัย และครูพิเศษ 3 คน กิจกรรมการฝึกเริ่มจากการให้ดูภาพ สำนวน และเก็บรวบรวมความคิด ครูถามคำถาม แล้วให้นักเรียนภายในกลุ่มถามตอบเกี่ยวกับภาพที่ปรากฏในบทอ่าน จากนั้น จึงถามตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน โดยทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการฝึกที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มที่ 1 จะไม่ได้ฝึกการถามตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่า ภาพมีส่วนช่วยในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอ่านทั้ง 2 กลุ่ม จึงมีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น และการถามตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่านช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้ดีที่สุด

สตีเวน สลาบิน และแมรี (Stevens Slavin and Marie, 1991: 8-16) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือและการสอนแบบชี้นำที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจใจความสำคัญ การทดลองครั้งนี้นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับการผสมผสานวิธีการจัดการเรียนสอน 3 รูปแบบ คือ การสอนแบบชี้นำ การเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเพนซิลวาเนีย จำนวน 486 คน มีครูผู้สอน 30 คน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนแบบชี้นำร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนแบบชี้นำอย่างเดียว และกลุ่มควบคุมสอนแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบชี้นำร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ และการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีจับใจความสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ชุนเลอร์ (Schundler, 1992: 72) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน : การวิเคราะห์ผลของแนวการสอนแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Comprehension) โดยได้ทดลองกับนักเรียนเกรด 2 จำนวน 33 คน เป็นเวลา 20 สัปดาห์ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน กลุ่มทดลอง จำนวน 16 คน กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนแบบปกติ กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนแบบ CIRC ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบ CIRC มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่า

อัลบาโน (Albano, 1992: 111-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนตอบโต้ และการเขียนบรรยายของนักเรียนเกรด 7 จำนวน 30 คน ของ โรงเรียนขนาดกลางที่ลองไอซ์แลนด์ รัฐนิวเจอร์ซีย์ หลังจากให้นักเรียนได้อ่านนวนิยาย 3 เล่ม ระหว่างเรียนแล้ว นักเรียนได้ทำแบบทดสอบวัดระดับความสนใจในนวนิยาย เขียนเรื่องย่อ และตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในนวนิยาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านสูงจะสามารถเขียนโต้ตอบและเขียนบรรยายได้ชัดเจน ถูกต้องและมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีกว่านักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการอ่านมีผลต่อการเขียนในระดับสูง

รันเดล-ชาร์ค (Rundle - Schwark, 1992: abstract) ได้ศึกษาผลการเขียนเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 ที่ได้รับการจัดโครงการเขียนเชิงปฏิสัมพันธ์แทนการทำกิจกรรมหลังการเรียน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน และศึกษาผลของการเขียนเชิงปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 5 ที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง จำนวน 61 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฝึกทักษะการอ่าน แบบฝึกทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น และนักเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์จากการอ่านจะมีความสามารถในการเขียนความเรียงได้ดี

เอเดรียน (Adrian , 1994: 39) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้กลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 โดยศึกษากับนักเรียนจำนวน 18 คน ผลการศึกษาพบว่า การสอนด้วยกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจส่งผลให้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ครูควรจะศึกษาทำความเข้าใจกับงานวิจัยหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้กลวิธีเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านที่ทันสมัยและนำความรู้นั้นมาใช้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนของตนได้

แอนฮอลท์ และคณะ (Anhalt and Others, 1995: 67-68) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 1 เกรด 2 และเกรด 3 โดยในการดำเนินการวิจัยนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ การใช้กลวิธีการอ่านเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน การใช้การอ่านแบบปฏิบัติการในชั้นเรียน และการส่งเสริมการอ่านที่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้วิธีการสอนโดยตรง และกลวิธีการอ่านที่เป็นต้นแบบ การใช้การอ่านแบบปฏิบัติการ และการส่งเสริมการอ่านที่บ้าน

สาค และคณะ (Salch and Others, 1996: 88) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 3 และเกรด 4 โดยผู้ศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาโครงการเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โครงการนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การพัฒนากิจกรรมในขั้นก่อนอ่าน การใช้ยุทธวิธีการอ่านในขั้นการอ่าน และการไตร่ตรองและการสะท้อนกลับหลังการอ่าน กิจกรรมขั้นก่อนอ่านประกอบด้วย การสร้างความประทับใจในเรื่องที่อ่าน การแนะนำล่วงหน้าเกี่ยวกับโครงสร้างของคำและการวิเคราะห์คำ และกิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์ กลวิธีการอ่านได้แก่ การชักนำการคิดในการอ่าน (DRTA) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงเรื่องและเรื่อง (GIST) การสร้างโครงสร้างของเรื่อง ผลการศึกษาพบว่าการใช้กลวิธีการอ่าน มีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

หวัง (Huang, 1999: abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ความรู้เดิม และการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนและนักศึกษาชาวไต้หวัน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนเกรด 9 จำนวน 290 คน เกรด 12 จำนวน 254 คน และนักศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจำนวน 329 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 873 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบคำศัพท์ บทอ่านภาษาจีน และภาษาอังกฤษ แบบทดสอบการระลึกเป็นภาษาจีน และแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจและความรู้เดิม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของนักเรียนเท่ากับ 3,000 คำ นักเรียนเกรด 9 ใช้ความรู้เดิมมากกว่าความรู้คำศัพท์ในการทำความเข้าใจบทอ่าน ขณะที่นักเรียนเกรด 12 และนักศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ใช้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มากกว่าความรู้เดิม นอกจากนี้ยังพบว่า หากนักเรียนสามารถระลึกข้อมูลในบทอ่านทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษได้ดี นักเรียนจะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจดี

เคียน (Qian, 1999: abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคำศัพท์ ระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ ที่มีผลต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชาวจีนและชาวเกาหลีที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในอินเทอร์เน็ต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติและพื้นความรู้ทางภาษา แบบสอบภาษาอังกฤษที่ใช้วัดปริมาณคำศัพท์ และแบบวัดระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์และความรู้

เกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีระดับความรู้ความเข้าใจคำศัพท์มากกว่า 3,000 คำ จะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน พบว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างมาก ดังที่ได้มีผู้คิดค้นวิธีการสอนอ่านต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียน ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดให้มีการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้ง 3 ระดับ คือ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับนำไปใช้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจให้กับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆได้ด้วยตนเอง

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีสแกนแอนดร์น และความเข้าใจในการอ่านดังที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการดำเนินการวิจัยทั้งในด้านการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการทดลอง การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งผู้วิจัยได้เกิดความตระหนักในการคัดเลือกบทอ่านที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพิถีพิถัน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการฝึกอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น และเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์นในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น 2.) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น 3.) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 3.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร วารสาร บทความและงานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ และกลวิธีสแกนแอนดร์น

3.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน

3.1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท.204 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่าง สาเหตุที่เลือกโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง เนื่องจากโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 2,067 คน และมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ห้องเรียน 513 คน โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลางเป็นโรงเรียนสหศึกษาที่รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการและรับนักเรียนโดยการสอบคัดเลือก นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง และทางโรงเรียนใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในช่วงชั้นที่ 3 เช่นเดียวกับโรงเรียนอื่นๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการวิจัยโดยให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และได้รับความร่วมมืออย่างมากจากคณาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทยและนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ของนักเรียนจำนวน 10 ห้องมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และเลือกห้อง ม.2/9 และ ม.2/10 ที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 60.9 , 59.2 และ 2.88 , 2.81 ตามลำดับ เมื่อทดสอบค่าความแปรปรวน (F-test) ได้ค่า F เท่ากับ .017 ซึ่งค่า F ที่ได้จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าค่า F ที่ได้จากราง (F 0.05 = 1.85) แสดงว่าความแปรปรวนของทั้งสองห้องไม่แตกต่างกัน จึงทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยค่าที (t-test) ได้ค่าทีเท่ากับ .597 ซึ่งค่าทีจากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าค่าทีจากราง (t = 2.00) แสดงว่าความสามารถทางภาษาไทยของทั้งสองห้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) แล้วนำคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของทั้งสองห้องมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ได้ค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 33.60 , 33.58 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.41 , 6.63 ตามลำดับ จึงนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของทั้งสองห้อง ไปทดสอบค่าที (t-test) ได้

ค่าที่เท่ากับ.015 ค่าที่จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าค่าที่จากตาราง ($t = 2.00$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ดังนั้นคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองห้องไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้น จึงจับฉลากให้นักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีจำนวน 50 คน เรียนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดริว และนักเรียนอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มควบคุมมีจำนวน 50 คน เรียนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนการสอนแบบปกติ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเรื่องการอ่าน เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบและเลือกประเภทเนื้อเรื่องที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบ

3.3.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัยจากหนังสือ วารสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจจำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยทั้งสองฉบับเป็นแบบสอบคู่ขนานกัน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ฉบับละ 60 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1.30 ชั่วโมง ลักษณะแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ประกอบ ด้วยบทอ่านที่ได้ตัดตอนมาให้ให้นักเรียนอ่าน และคำถามที่ครอบคลุมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกและตัดตอนเนื้อเรื่องจากวรรณกรรมเยาวชน วรรณกรรมปัจจุบัน นิยายสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่าน และเนื้อเรื่องมีความง่ายเหมาะสมกับอายุและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ผู้วิจัยกำหนดประเภทของเนื้อเรื่องที่ตัดตอนมาให้ครอบคลุมงานเขียนในรูปแบบบันเทิงคดี ร้อยแก้วและร้อยกรอง ตามที่

กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

ตารางกำหนดแผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับความเข้าใจในการอ่าน

ประเภทเนื้อเรื่อง	นิทาน	เรื่องสั้น	คำประพันธ์	บทความ	จำนวนข้อ
ระดับความเข้าใจในการอ่าน					
ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร	4	4	5	4	17
ระดับตีความ	4	5	6	5	20
ระดับประยุกต์และนำไปใช้	4	6	8	5	23
รวม	12	15	19	14	60

3.3.1.4 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อความเหมาะสมถูกต้อง และนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.1.5 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก.) ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อคำถาม ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของทั้งสองฉบับ ดังนี้

3.3.1.5.1 ให้บอกที่มาของเนื้อเรื่องที่น่ามาจัดทำแบบทดสอบ

3.3.1.5.2 เรียงลำดับข้อความที่น่ามาทำเป็นแบบทดสอบ โดยเริ่มจากเรื่องที่มีขนาดสั้นไปสู่เรื่องที่มีขนาดยาว

3.3.1.5.3 ปรับภาษาให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

ฉบับทดสอบก่อนเรียน ให้ปรับสำนวนภาษา ได้แก่

(1) ปรับคำถามในข้อ 6

จาก 6. จากข้อคิดที่ได้จากเรื่อง นักเรียนจะนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

เป็น 6. จากข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ถ้านักเรียนถูกเพื่อนเตะฟุตบอลใส่นักเรียนควรนำสำนวนใดมาใช้ปฏิบัติ

(2) ปรับตัวเลือกในข้อ 10

จาก ง. เพราะต้องการประกอบยาชุบชีวิตให้ลูกของนาง

เป็น ง. เพราะต้องการนำเมล็ดพันธุ์ผักกาดมาทำเป็นตัวยา
ชุบชีวิตให้ลูกของนาง

(3) ปรับคำถามในข้อ 20

จาก 20. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับพฤติกรรมของ
“อูหมั่ง”

เป็น 20. จากเรื่องนี้ พฤติกรรมของอูหมั่งในข้อใด ที่นักเรียน
ไม่ควรยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ฉบับทดสอบหลังเรียน ให้ปรับสำนวนภาษา เฉพาะคำถามเพียงข้อเดียว คือ

(1) ปรับคำถามในข้อ 44

จาก 44. สาระสำคัญของร้อยกรองบทนี้ เหมาะสมจะนำไปใช้
กล่าวเป็นตัวอย่างในโอกาสใด

เป็น 44. ร้อยกรองบทนี้ เหมาะสมจะนำไปใช้กล่าวในโอกาสใด

3.3.1.6 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบฉบับทดสอบก่อนเรียน ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน นำมาตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401 (ภคนันท์ ทองคำ : 2544) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .75 จึงคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้จำนวน 44 ข้อ ส่วนข้อสอบข้อที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับข้อคำถามและตัวเลือกให้มีความชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้น นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้น นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการทดลองใช้ครั้งแรกจำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน แล้วตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .86 และได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด โดยค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง .25 - .79 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .25 - .92 ดังรายละเอียด คือ

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	2	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	5	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	25	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	28	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

ค่าความยากง่ายระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	15	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	24	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	21	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

3.3.1.7 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบฉบับทดสอบหลังเรียน ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน นำมาตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401 (ภคนันท์ ทองคำ: 2544) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .79 จึงคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ คือ ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้จำนวน 46 ข้อ ส่วนข้อสอบข้อที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 14 ข้อ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับข้อความและตัวเลือกให้มีความชัดเจน เหมาะสมยิ่งขึ้น นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้น นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับการทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 50 คน แล้วตรวจและวิเคราะห์ข้อสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 และได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด โดยค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง .25 - .79 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าระหว่าง .25 - .75 ดังรายละเอียด คือ

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	3	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	18	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	39	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

ค่าความยากง่ายระหว่าง

.81 ขึ้นไป	จำนวน	-	ข้อ
.61 - .80	จำนวน	20	ข้อ
.41 - .60	จำนวน	24	ข้อ
.20 - .40	จำนวน	16	ข้อ
.00 - .19	จำนวน	-	ข้อ

(ดูรายละเอียดเครื่องมือ ในภาคผนวก ง)

3.3.1.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่เสร็จสมบูรณ์ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มทดลองใช้ กลวิธีสแกนแอนดริ้น จำนวน 8 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยการสอน 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นก่อนอ่าน ชั้นอ่าน และชั้นหลังอ่าน และกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนประกอบด้วยชั้นการสอน 3 ชั้น คือ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.3.2.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และข้อเสนอแนะในการสอนจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.3.2.3 สัมรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกบทอ่านที่มีความเหมาะสมกับระดับความสนใจในการอ่านของนักเรียน และกำหนดเนื้อหาบทอ่านตามผลการศึกษาของ กรมวิชาการ (2544: 8) ที่พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ความสนใจ

อ่านอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ดังนี้ เนื้อหาเกี่ยวกับการปรับปรุงบุคลิกภาพ วรรณคดี โคลง กลอน ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นันทนาการ ความรู้รอบตัว เทคโนโลยี ปัญหาสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3.3.2.4 กำหนดประเภทของเนื้อเรื่องที่ใช้สอนทั้งสองกลุ่ม โดยพิจารณาจากสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 3 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ระบุไว้ให้ “อ่านบทกวีนิพนธ์ประเภทกลอน โคลง กาพย์ บทละคร บทกวีร่วมสมัย และ วรรณกรรมประเภท เรื่องสั้น นิทาน และบทความ” นำเนื้อเรื่องให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา โดยเนื้อเรื่องที่เลือกไว้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย นิทาน 2 เรื่อง เรื่องสั้น 2 เรื่อง บทความ 2 เรื่อง และร้อยกรอง 2 บท ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	ประเภท
1.	แก้วจุกขวด	นิทาน
2.	ไข่นกเป็ดน้ำ	นิทาน
3.	เกมกด	เรื่องสั้น
4.	ป่าสมใจกับป่าสมจิต	เรื่องสั้น
5.	ทีวีไทยกับบทบาท “สาร” และ “สื่อ”	บทความ
6.	ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ	บทความ
7.	พลังใจและไฟฝัน	ร้อยกรอง
8.	คนขายดอกไม้	ร้อยกรอง

3.3.2.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองจำนวน 8 แผน และกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน ตามเนื้อเรื่องที่เลือกไว้จำนวน 8 เรื่อง โดยแต่ละแผนใช้เวลาสอน 2 คาบ 100 นาที โดยสอนแต่ละกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 8 สัปดาห์ กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีน โดยมีขั้นตอนการสอน คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นอ่าน และ ขั้นหลังอ่าน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยการสอนแบบปกติ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไข นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา และขั้นตอนการสอนใน

แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แนะนำให้แก่ไขแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 ชุดในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ปรับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนปฐมนิเทศการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดรีน

จาก เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดรีน เป็น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดรีน

- (2) ปรับขั้นนำในแผนปฐมนิเทศการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดรีน

จาก การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของกลวิธีสแกนแอนดรีน เป็น การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

- (3) ปรับสำนวนภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 พลังใจและไฟฝัน ให้กะทัดรัดชัดเจนขึ้น

จาก แผนภูมิฉันตัวละครมีโคลงสี่สุภาพ เป็น แผนผังโคลงสี่สุภาพ

- (4) เพิ่มเติมคำศัพท์ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แก้วजूขวด เพิ่มเติมคำศัพท์ ดังนี้

บรรดาศักดิ์ หมายถึง ฐานันดรศักดิ์ที่พระราชทานแก่ข้าราชการหรือบุคคลทั่วไป แบ่งออกเป็น เจ้าพระยา พระยา พระ หลวง ชุน หมื่น และนาย โดยมีพระราชทินนามต่อท้าย เช่น เจ้าพระยายมราช พระยาพลเทพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ไข่นกเป็ดน้ำ เพิ่มเติมคำศัพท์ ดังนี้

รูปพรรณ หมายถึง ลักษณะ รูปร่างและสี เงินทองที่ทำเป็นเครื่องใช้หรือเครื่องประดับ

ผู้วิจัยได้นำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองชุด จากนั้น นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนที่จะนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสร็จสมบูรณ์ ชุดละ 1 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อดูความเหมาะสม

ในเรื่องการจัดกิจกรรมและเวลา พบว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ประชากร

3.4 การดำเนินการทดลองสอนและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตรของกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตทำการทดลองสอน

3.4.2 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยให้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จำนวน 60 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1.30 ชั่วโมง

3.4.3 ผู้วิจัยปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มก่อนทดลองสอน โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การประเมินผล ระยะเวลาที่ทดลองสอนและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน โดยในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ปฐมนิเทศให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์นด้วย

3.4.4 ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวนกลุ่มละ 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเวลาในการสอนทั้งหมด 32 คาบ ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 2 คาบ/สัปดาห์ รวม 8 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มทดลอง เรียนการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน (SCAN)

(1) ครูปูพื้นความรู้ให้นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน พร้อมทั้งสนทนาซักถามความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

(2) นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลจากการสำรวจลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้

(3) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน เลขากลุ่มจดบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้

(4) ครูตั้งคำถาม ซึ่งนักเรียนจะต้องหาคำตอบจากการอ่านบทอ่าน (N)

ขั้นอ่าน (RUN)

(1) ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามที่ครูให้ไว้ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจ ให้อ่านซ้ำลง (R) เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปแล้ว จึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว (N)

ขั้นหลังอ่าน

(1) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องอภิปราย โดยนำข้อมูลในส่วนของตนเองและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน และให้เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม

(2) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบที่ได้จากข้อ 3.1 โดยหมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม

(3) เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ ลงในแบบบันทึกรายบุคคล

กลุ่มควบคุม เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา ชักถาม อธิบาย เพลง หรือเกม เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน

ขั้นสอน ครูสอนตามเนื้อหาในบทเรียน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องในบทอ่าน ค้นหาความหมายของคำศัพท์ จับใจความสำคัญ ทำแบบฝึกหัดท้ายบท และ อภิปรายชักถามร่วมกัน

ขั้นสรุป เป็นการสรุปบทเรียน โดยครูหรือนักเรียน หรือทั้งครูและนักเรียนช่วยกันสรุป

3.4.5 เมื่อสอนครบตามกำหนดการสอนแล้ว ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อ รวม 60 คะแนน ใช้เวลาในการทดสอบ 1.30 ชั่วโมง

3.4.6 ตรวจให้คะแนนโดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนนในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก

3.4.7 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS for window) โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แล้วเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อน และหลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-test) เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

3.5.2 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

80 – 100	หมายถึง	ดีมาก
70 – 79	หมายถึง	ดี
60 – 69	หมายถึง	ปานกลาง
50 – 59	หมายถึง	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
0 – 49	หมายถึง	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

3.5.3 คำนวณค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-test)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ”ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1** การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่าน โดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น ดังแสดงในตารางที่ 1
- ตอนที่ 2** การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น ดังปรากฏในตารางที่ 2
- ตอนที่ 3** การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ดังปรากฏในตารางที่ 3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลองสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	คะแนน เต็ม	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)	อัตราส่วนวิกฤต (t-test)
ก่อนการทดลอง	60	33.92	6.21	7.187*
หลังการทดลอง	60	42.66	4.56	

*p < .05

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 33.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.21 หลังการทดลอง นักเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 42.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.56 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ก่อนและหลังการทดลองได้เท่ากับ 7.187 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 49) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 (t = 1.684) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนด์รีน

ตารางที่ 2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง

ระดับความเข้าใจในการอ่าน	คะแนนเต็ม	กลุ่มทดลอง			ระดับความสามารถ
		\bar{X}	S	\bar{X} ของร้อยละ	
1. ความเข้าใจตามตัวอักษร	17	12.52	2.11	73.64	ดี
2. ความเข้าใจขั้นตีความ	20	13.86	2.24	69.3	ปานกลาง
3. ความเข้าใจระดับประยุกต์และนำไปใช้	23	16.28	2.52	70.78	ดี
รวม	60	42.66	4.56	71.1	ดี

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสอนในระดับดี มีค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) เท่ากับ 42.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 4.56 ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 71.1 เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความเข้าใจตามตัวอักษรได้คะแนนสูงสุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 12.52 คิดเป็นร้อยละ 73.64 รองลงมาได้แก่ระดับการประยุกต์และนำไปใช้ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 16.28 คิดเป็นร้อยละ 70.78 และระดับความเข้าใจขั้นตีความ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 13.86 คิดเป็นร้อยละ 69.3 ซึ่งความสามารถในการอ่านระดับความเข้าใจตามตัวอักษรและระดับนำไปใช้ของนักเรียน อยู่ในระดับ ดี และ ความเข้าใจในระดับตีความของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 3 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)	อัตราส่วนวิกฤต (t-test)
กลุ่มทดลอง	50	42.66	4.56	7.670*
กลุ่มควบคุม	50	36.32	3.66	

*p < .05

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เท่ากับ 42.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.56 และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 36.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.66 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้เท่ากับ 7.670 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 98) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 (t = 1.671) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนด์รันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท.204 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ซึ่งมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 10 ห้องเรียน ผู้วิจัยเลือกนักเรียนห้องที่มีคะแนนวิชาภาษาไทย (ท.203) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ใกล้เคียงกัน ได้นักเรียนห้อง ม.2/9 และ ม.2/10 จำนวนห้องละ 50 คน รวมเป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด 100 คน จากนั้น ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จากนั้นนำคะแนนมาทดสอบค่าที (t-test) พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงจับฉลากให้นักเรียนห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น และนักเรียนห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนอ่านแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และ แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนานกัน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice)

4 ตัวเลือก ฉบับละ 60 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1.30 ชั่วโมง ประกอบด้วยบทอ่านประเภท นิทาน เรื่องสั้น บทความ และร้อยกรอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของการใช้ภาษาของข้อคำถาม แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้น ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร ได้ค่าความเที่ยงของฉบับที่ 1 เท่ากับ .86 และฉบับที่ 2 เท่ากับ .82 โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง .25 -.79 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .25 -.92 และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 2 ชุด จำนวน 16 แผน ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีสแกนแอนดริ้น จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม โดยได้ปฐมนิเทศนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเพื่อให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ วิธีการ และขั้นตอนต่างๆในการทดลอง จากนั้น ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ จนครบทั้ง 16 แผน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เมื่อดำเนินการสอนจนครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จากนั้น นำคะแนนของนักเรียนแต่ละคนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดริ้นของนักเรียนกลุ่มทดลอง คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนทดสอบหลังการทดลองสอน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤตด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของทั้งสองกลุ่ม

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

5.1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ันมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 71.10

5.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน ทำให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ ดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 71.10 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับผลการทดลองใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ันของ ซาลอมบิเยร์ (Salembier, 1999: 386) ที่พบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ันช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาเชคกี (Archecki, 1999: 93) ที่พบว่า การใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ันช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดี จากผลการวิจัยนี้ทำให้เกิดข้อค้นพบหลายประการ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นและอยู่ในระดับ ดี ดังนี้

(1) ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องสามารถตีความประเด็นสำคัญของเรื่อง และนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง ดังที่ วัฒนะ บุญจับ (2541: 101-102) ได้กล่าวไว้ว่า “ความเข้าใจในการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ปรากฏในบทอ่าน รวมถึงสามารถตีความประเด็นสำคัญของเรื่อง และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้” ดังนั้น การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับตามตัวอักษร ระดับตีความ และระดับนำไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น” แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับขั้นตอนการสอนอ่านด้วยกลวิธี

สแกนแอนดร์สัน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 3 ระดับ โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนสำรวจเรื่องที่จะอ่านเพื่อสร้างความรู้เบื้องต้นที่สัมพันธ์กับบทอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับตามตัวอักษร จากนั้น ผู้เรียนต้องนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการอ่านมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการตีความประเด็นสำคัญของเรื่องและนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับตีความและระดับนำไปใช้ ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 3 ระดับ โดยที่ได้ฝึกเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น ดังที่ ศรีวิไล พลมณี (2545: 138) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่เมื่อได้รับการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญแล้ว จะส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่านให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สมิทท์ (Smith, 1988: 87) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการอ่านเป็นเรื่องของทักษะ เมื่อได้รับการฝึกฝนย่อมทำได้ดีขึ้น

(2) การนำกลวิธีสแกนแอนดร์สันมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการฝึกอ่านอย่างมีระบบ เนื่องจากการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์สัน ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการอ่านในแต่ละขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์สันด้วยตนเอง ตั้งแต่การสร้างความรู้เบื้องต้นที่สัมพันธ์กับบทอ่าน การอ่านเพื่อตีความประเด็นสำคัญของเรื่อง และการนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการอ่านมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น แล้วให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมการอ่านตามขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์สันจนสามารถให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่าน และนำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้น เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 3 ระดับ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และทำให้ผู้เรียนสามารถนำกลวิธีนี้ไปใช้ในการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอเดรียน (Adrian, 1994:15) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่านสูงขึ้น และจะสามารถนำวิธีการอ่านนั้นไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

(3) การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์สัน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการดู เนื่องจาขั้นตอนในการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์สัน ได้เน้นให้ผู้เรียนสำรวจ อ่านเนื้อเรื่อง บันทึกข้อมูลความรู้ที่ได้ และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทั้ง 5 อย่างสัมพันธ์กัน แต่สิ่งที่ถือเป็นจุดเด่นของการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์สัน คือ การที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการดู โดย

การสำรวจชื่อเรื่อง ภาพ และคำสำคัญของบทอ่าน เพื่อสร้างความรู้เบื้องต้นที่สัมพันธ์กับบทอ่าน แล้วนำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปสรุปเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นวิธีการสอนอ่านที่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถสรุปความและจับประเด็นสำคัญจากสิ่งที่ดูได้อย่างถูกต้อง การที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้ง 5 ทักษะอย่างสัมพันธ์กัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น และอยู่ในระดับดี

ข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองสอน และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละเกินกว่า ร้อยละ 70 ซึ่งหมายความว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และอยู่ในระดับ ดี

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์น กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แกรนเจอร์ (Granger, 1999: 93) ที่พบว่า การสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงว่าการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งสาเหตุที่นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ สืบเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

(1) การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดร์นได้กระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ดังที่ โร สตูดท์ และเบิร์น (Roe, Stoodt. and Burns, 2001: 9) ได้กล่าวไว้ว่า “ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่านและเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การนำความรู้เดิมมาใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจบทอ่าน จึงมีส่วนช่วยในการทำ ความเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนัดดา แนบอักษร (2535: 9) ที่กล่าวไว้ว่า “การนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการอ่าน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น เนื่องจากผู้อ่านได้ผสมผสานความคิดความรู้เดิมของผู้อ่านกับสิ่งที่ผู้อ่านได้เรียนรู้ในบทอ่าน

ทำให้เข้าใจเรื่องที่สามารถอ่านได้เร็วขึ้น” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โนวาค และ ทีลเลอร์ (Novak and Tyler, 1997: 15) ที่พบว่า ความรู้และประสบการณ์เดิมจะทำให้กระบวนการทางความคิดดีขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวต่างๆ สรุปความคิดรวบยอดของเรื่องและสามารถจดจำเรื่องราวต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

(2) การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดริน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการตั้งคำถาม โดยการสำรวจสิ่งที่ปรากฏในบทอ่าน แล้วนำมาตั้งคำถามซึ่งจะนำไปสู่การจับประเด็นสำคัญของเรื่อง อันเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด ทำให้ผู้เรียนมองเห็นขอบเขตของเรื่องที่จะอ่าน มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ สุกนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545: 289) ได้เสนอความคิดไว้ว่า การตั้งคำถามก่อนอ่านเป็นทักษะสำคัญในการอ่าน เพราะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน กระตุ้นให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิด มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีความสนใจและความต้องการที่จะอ่านเรื่องนั้นมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ริกส์ (Riggs, 1981 อ้างถึงใน วิมลกระต่ายทอง, 2543: 63) ที่กล่าวไว้ว่า “การอ่านโดยการตั้งคำถาม เป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ช่วยให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็น ฝึกการคิด การแก้ปัญหา ช่วยให้นักเรียนมีความสนใจและมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น”

(3) การสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดรินได้ฝึกให้ผู้เรียนสังเกตภาพประกอบบทอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องที่อ่าน และเข้าใจเรื่องที่สามารถอ่านได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ เลวี และ เลนทซ์ (Levie & Lentz, 1982: 195-232) ได้ประมวลสรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอ่านเพื่อทำความเข้าใจโดยการสังเกตภาพประกอบไว้ว่า การสังเกตภาพประกอบบทอ่านจะช่วยทำให้อ่านเกิดความสนใจ และช่วยในการเรียนรู้เนื้อหาของเรื่องให้อ่านง่ายและสะดวกขึ้น โดยช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการระลึกได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เมส (Mess, 1979 อ้างถึงใน สุเทพ สว่างศรี, 2528: 132) ได้กล่าวถึงการสังเกตภาพประกอบเพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า การสังเกตภาพประกอบในบทอ่านจะทำให้อ่านได้รับข้อมูลเบื้องต้นที่จะช่วยให้ผู้อ่านแปลความหมายเรื่องที่อ่านได้อย่างสมบูรณ์ และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มความสนใจในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ

การที่กลวิธีสแกนแอนดริ้นสามารถสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับผู้เรียนได้ ย่อมส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังผลการวิจัยของ เบเกอร์และวิกฟิลด์ (Baker and Wigfield, 1999: 252-277) ที่พบว่า แรงจูงใจในการอ่านมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากแรงจูงใจจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ และนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ กุททรี และ คณะ (Guthrie and et al., 1999: 255) ที่กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนที่มีแรงจูงใจและจุดมุ่งหมายในการอ่านจะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น

(4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดริ้นได้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เป็นบรรยากาศแห่งมิตรภาพ ซึ่งผลักดันให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น เนื่องจากการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดริ้นได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยทุกคนจะมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การทำความเข้าใจบทอ่านประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิงดาว กลิ่นจันทร์ (2536) จิตติมา จรรยาธรรม (2539) และพิสมัย สังข์ทอง (2539) ซึ่งพบว่า สภาพบรรยากาศในการเรียนรู้แบบมิตรภาพ ที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มสามารถผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น และส่งผลทำให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มนี้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงเหตุผลประกอบความคิดของตน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความคิด ความเข้าใจต่อสิ่งที่อ่านเพิ่มขึ้น ดังที่ อังคณา ชัยมณี (2540: 98) กล่าวไว้ว่า การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน เนื่องจากผู้เรียนจะได้ฝึกบูรณาการความคิดของตน ก่อนที่จะนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้สามารถจับใจความสำคัญ จุดจํารายละเอียด และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

(5) กลวิธีสแกนแอนดริ้นเป็นวิธีสอนอ่านที่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในด้านการสำรวจบทอ่าน การตั้งคำถาม การอ่านและรวบรวมข้อมูล การอภิปรายและการตอบคำถาม โดยครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ วัฒนาพร ระวังบุษย์ (2545: 22-23) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม

การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เพราะการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีบทบาทเป็นผู้กระทำในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ รวมทั้งเกิดทักษะและพฤติกรรมตามจุดเน้นที่ต้องการ”

(6) การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกในชั้นเรียนทั้งกับผู้สอนและเพื่อนนักเรียนมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จาก การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นที่อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน และการเสนอแนะความรู้หรือประสบการณ์ส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเพิ่มความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของผู้เรียนด้วย

ด้วยเหตุผลทั้งหมดข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีน มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีปกติ

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

5.3.1 ขั้นตอนการสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีน ไม่ได้เน้นการฝึกทักษะการตีความ คำศัพท์ จำนวนภาษาให้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถตีความคำศัพท์ จำนวนภาษาจากเรื่องที่อ่านได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรสอดแทรกขั้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจในระดับตีความได้ดียิ่งขึ้น

5.3.2 การสอนอ่านด้วยกลวิธีสแกนแอนดรีนต้องใช้กับบทอ่านที่มีภาพประกอบ เนื่องจากในขั้นก่อนอ่านตามกลวิธีสแกนแอนดรีนนั้น กำหนดให้ผู้เรียนสำรวจภาพประกอบบทอ่าน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจับประเด็นสำคัญของเรื่อง

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

(1) จากผลการวิจัยที่พบว่าการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่าวิธีสอนอ่านแบบปกติ ครูจึงควรนำกลวิธีสแกนแอนดร์รันไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านในวิชาภาษาไทย โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะแรก ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนของการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และควรมีการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย และสามารถนำกลวิธีสแกนแอนดร์รันไปใช้ในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ผู้สอนควรสอดแทรกขั้นตอนการฝึกทักษะการตีความคำศัพท์ สำนวนภาษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจในระดับตีความได้ดียิ่งขึ้น

(3) ผู้สอนควรเสริมสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างเองเพื่อให้ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการตั้งคำถามและการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระเสรี และควรมีการติดตามดูแลพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการทำกิจกรรมในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาผลการใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รันที่มีต่อพัฒนาการทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ระดับความสามารถในการอ่านภาษาไทยที่แตกต่างกัน

(2) ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของกลวิธีสแกนแอนดร์รันกับกลวิธีการสอนอ่านรูปแบบอื่นๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนพรรณ ธรรมาธิวัฒน์. 2537. ผลของวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นให้เด็กเรียนตามความคาดหวังของตนเอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานดา ศรีพรวิสิฐ. 2537. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมที่นำการคิดในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิงดาว กลิ่นจันทร์. 2537. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. 2532. การเตรียมโครงร่างการวิจัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขวัญหทัย สมัครคุณ. 2541. ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร. 2538. ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2539. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อรรถพลการพิมพ์.

- คมคาย หมั่นสาย. 2526. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักศึกษาครุระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ ที่สอนด้วยวิธีอ่านแบบธรรมชาติกับวิธีอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. 2537. ผลการสอนแบบที่เน้นที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา บุญปลั่ง. 2539. การพัฒนารูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จริยาพร สจิมทอง. 2536. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ กับอ่านโดยใช้วิธี SQ3R ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จันทนา อานมณี. 2539. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและทักษะด้านเมตาคognitionชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยเทคนิคกำกับตนเองและเทคนิคนำการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุวรรณ พุพะเนียด. 2542. ผลของการใช้เทคนิคการทบทวนความรู้เดิมแบบต่างๆ ที่มีต่อความพึงพอใจการมีส่วนร่วมในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา จรรยาธรรม. 2539. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบละคร สัมฤทธิ์ผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตราภรณ์ ดั่งจุมพล. 2543. ผลของการใช้กระบวนการสอนแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนิดดา แนบอักษร. 2535. ผลของการฝึกการอ่านด้วยวิธีการ เอสคิวทรีอาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณภัทร เทพพรธนะ. 2541. เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. 2540. ภาษาไทย 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ดารณี สมบูรณ์อนุกุล. 2539. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะไวยากรณ์และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชา มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนพร เกตุถนอม. 2540. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บงกช สัปพันธ์. 2529. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียน การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติกับการทำกิจกรรมตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2546. การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2542. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : B&B .
- ปานจิตต์ โกฎจนวรรณ. 2542. คนฉลาดอ่าน : เพื่อการอ่านตำราไทย ให้เร็วและได้ผล. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ปิยรัตน์ จินาร์ตน์. 2544. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป้าหมาย และวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏ ในบทอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พร พงษ์ตน. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแรงจูงใจในการอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิค การสอน 2. กรุงเทพมหานคร : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- พิมพ์พา วิทโยพักรโกวิท. 2539. การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน ที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสมัย สังข์ทอง. 2539. ผลของการร่วมมือในการอ่านโดยกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจความภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพพรรณ อินทนิล. 2546. การส่งเสริมการอ่าน Better Reading. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภคพันธ์ ทองคำ. 2544. โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 401. (โปรแกรมคอมพิวเตอร์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณีรัตน์ สุโกโชติรัตน์. 2532. การอ่านเพื่อความเข้าใจตามชนิดของการอ่าน. เอกสารรายงานความก้าวหน้าทางทักษะการอ่านของโครงการศูนย์การอ่าน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- มาลี นรสิงห์. 2537. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเขียนและไม่ใช้กิจกรรมการเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพยงค์ เทพอาภรณ์. 2537. การศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เย็นจิตต์ ศรีใจงาม. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒน์ บุณย์จับ. 2541. ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. 2545. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- วัชรภรณ์ สมองคุณ. 2534. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี อุดมธาดา. 2536. ผลของการสอนอ่านโดยการผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค. ดับบลิว. แอล. กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียงที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา บุญสม. 2541. การใช้ภาษาไทย 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการ ศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิชัย ต้นศิริ. 2542. โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติ การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ,กรม. 2544. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิทยากร เชียงกูล. 2541. รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2540. สำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- วิทยากร เชียงกูล. 2544. รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2543/2544 : ปฏิรูปการศึกษาอย่างไร เพื่อใคร เพื่ออะไร?. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ส.ก.ศ. .
- วิมล กระต่ายทอง. 2543. การเปรียบเทียบความสามารถในการสรุปความ ในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ใช้กลวิธีการสรุปป้องกันความแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- วิมลรัตน์ จตุรานนท์. 2540. การศึกษารายละเอียดของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเล่าเรื่อง และความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ศรีวิไล พลมณี. 2545. ภาษาและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่ : ศูนย์ไทยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสกุล ด่านยุทธศิลป์. 2529. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ สมรรถภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนอ่าน 3 วิธี คือ วิธีการโคลซ วิถีการ SQ3R และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริรัตน์ นิลคุปต์. 2536. กระบวนการอ่านและทักษะการอ่าน. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2534. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา. 2535. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและอรรถกถาคำภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2538. คู่มือครู การประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2545. สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สนิท ตั้งทวี. 2536. อ่านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร แผงพิพัฒน์. 2531. การอ่านตีความ. เพชรบูรณ์ : วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์.
(อัดสำเนา)

- สมุทร เชน้ชาวนิช. 2542. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายสุนีย์ เต็มสินสุข. 2535. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ. 2545. การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพพรย์. 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา ศรีนวล. 2533. การพัฒนาแบบการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่าน – การคิด สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรัตน์ คงไทย. 2539. การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ สว่างศรี. 2528. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคปีที่ 1 แผนกพลศึกษา เมื่อใช้ภาพประกอบเรื่องที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุตสาหกรรมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531. การสอนอ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร. 14(มีนาคม): 21-25.
- หิรัญญา อูปถัมภ์. 2540. การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. 2533. ทำไมบัวผันยังอ่านไม่ออก. สารพัฒนาหลักสูตร. 10(สิงหาคม): 59.
- อภิรดี ทักธิการ. 2538. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. 2545. ยอดกลยุทธ์การจัดการกับชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : เอ็กสเปอร์เน็ทบุคส์.

- อรุณศรี แสงแก้ว. 2530. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกอ่านที่มีคำถามระดับต่างๆ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อังคณา ชัยมณี. 2540. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. 2539. การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Albano, Theresa Ann. The effect of interest on reading comprehension and written discourse. Dissertation Abstracts International 53 (January 1992): 111-A.
- Anderson, R.E., Hiebert, J. Scott and I. 1985. Wilkinsem beginning a nation of readers the report of the commission on read. Washington D.C. : National Institute of Educational.
- Anhalt and others. 1995. Teaching foreign language skills. Chicago : The University of Chicago Press.
- Bachman L. F. and others. 1995. Teaching foreign languages. New York : Harper and Row.
- Baker, L.and Wigfield. 1999. A dimensions of children's motivation for reading achievement. Reading Research Quartary. (October-December).
- Barbara Adrian. 1999. The effect of reading comprehension strategies on the reading and language scores of fifth grade students. Abstracts Item : AAC 135529.
- Betts, Emmetts A. 1967. Foundations of reading instruction. New York : American Company.
- Blumenfeld, P.C., Puro, P., & Mergendoller, J.R. 1992. Translating motivation into thoughtfulness. In H. Marshall Zed., Redefining Student Learning : Roots of Educational Change,(pp. 207-239). Norwood, NJ : Ablex.

- Burden, Paul R. 2000. Powerful classroom management strategies. Brain Net Training and Publishing for Education.
- Carrel, Patricia, Devine, Joanne, Eskey, David. 1988. Interactive approach to second language reading. New York : Cambridge University Press.
- Carr and others. 1983. How can we teach reading. Childhood Education. Boston : Allyn & Bacon.
- Conley Mark W. 1995. Content reading instruction a communication approach. New York : Mc Graw-Hill.
- Croll, Valerie Joan. Reading comprehension improvement when readers use pictures and reciprocal questioning to activate and build schemata. Dissertation Abstracts International 51,7(January 1990) : 2328-A.
- Dechant, Emerald V. 1982. Improving the teaching of reading. 3rd ed. Englewood Cliffs: Prentice – Hall.
- Finocchiaro, Mary and Sako, Sydney. 1983. Foreign language testing : Practical approach. New York : Regents.
- G. benedio U. B. Two method of teaching reading in nigerian primary classes. ELT Journal. 40 (january 1986) : 45-50.
- Guthrie et al. Motivational and cognitive predictors of test comprehension and reading amount. Scientific Studies of Reading 3,3 (1999) : 231-257.
- Harris, Larry A. and Smith. 1986. Reading instruction. New York : Mc Millan.
- Harris, A. J., and Sipay, E. R. 1990. How to increase reading ability : A guide to development & remedial methods. New York : Longman.
- Heaton, J. B. 1990. Classroom testing. London : Longman.
- Herber ,H. L. and Herber, J. N. 1993. Teaching in content areas with reading, writing, and reasoning. Boston : Allyn & Bacon.
- Huang, C. The effects of vocaburary knowledge and prior knowledge in reading comprehension of EFL students in taiwan. Dissertation Abstracts International 60, 5(1999): 1499-A.
- Hughes, A. 1989. Testing for language teachings. Cambridge : Cambridge University Press.

- John, J. L. 1986. Handbook for remediation of reading difficulties. New Jersey : Prentice-Hall.
- Johnson and Kress. 1971. Foundations of reading instruction. New York : American Company.
- Kemp, Max. 1989. Reading comprehension. New York : The Center for Applied Research in Education.
- Lapp, Daine and James Flood. 1990. Teaching reading to every child. New York : Macmillan.
- Levin ,W.H. & Lentz, R. 1982. Effect of text illustrations : A review of research” Educational Communication and Technology. 30: 195-232.
- Novak and Tyler. 1997. A theory of education. New York : Cornell University.
- Nuttall, C. 1996. Teaching reading skills in a foreign language. Oxford : Heinemann.
- Madsen, Harold S. 1983. Technique in testing. New York : Oxford.
- Miller, Willma H. 1997. Teaching reading in the secondary school. Illinois : Chartes C. Thomas.
- Phillips, Linda M. 1987. Inferencing strategies in reading comprehension. Technical Report No.410, pp1-32. Illinois university.
- Qian, D. D. The value of vocaburary knowledge measures in predicting ESL reading comprehension. Eric Database (1999): Ed 433704.
- Salembier, George B. SCAN & RUN : A reading comprehension strategy that work. Journal of Adolescent & Adult Literacy 42:5 (February 1999) : 386-394.
- Salch and Others. 1996. Reading research quarterly. New York : Oxford.
- Schundler A. R. 1992. The context of language teaching. New York : International Reading Association.
- Stevens R.T.; Slavin R. E.; and Marie A. The effects of Cooperative learning and Direct instruction in Reading comprehension strategies on Main idea identification. Journal of Educational Psychology 11 (February 1991) : 83.
- Smith, Frank. 1988. Understanding reading. 4th ed. Hillsdale : Lawrence Erlbaum Associates.
- Swan, M. 1990. Inside meaning : Proficiency reading comprehension. New York : Cambridge University Press.

- Raygor, Alton L. and Raygor ,Robin D. 1985. Effective reading. New York : Mc Geaw - Hill.
- Resse, Diane Jones. 1989. Effect of training in expository text structure on reading comprehension. Dissertation Abstracts International 50, 1 (July 1989): 69.
- Roe, Betty D.; Stoodie, Barbara D.; and Burns, Paul C. 1983. Secondary school reading instruction : The content areas . Boston : Houghton Mifflin Company.
- Rundle – Schwark, Elaine Louise. A study of the effects of interactive writing on reading comprehension in fifth-grade. Dissertation Abstracts International 53, 6 (December 1992): 1793-A.
- Wallace, C. 1992. Reading. Oxford : Oxford University Press.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ ไทยอุบุญ
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไธย์
อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

- หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
- หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยการพัฒนาระบบบริหารและจัดการศึกษา
 เลขที่.....
 วันที่.....
 เดือน.....

ที่ ศธ.0512 G(2700.0603)/0499

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 สิงหาคม 2517

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภวรรณ สัจจพิบูล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดริว ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศุภวรรณ สัจจพิบูล ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

- ททท
- อปท คปท
- คำนับการคมนาคม
-
-
-

- ขอ สืบหาภาคการโรงเรียน
- เพื่อโปรด
- ทราบ ไม่ทราบ
 - แจ้งทุกฝ่ายทราบ
 - มอบฝ่าย.....
 -

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

- โทร
 - เลขหน้ากลุ่มสาระ: ๓๒๓๒๖
 ประชาณอวิฬมกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ (บัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680

ที่ ศธ.0512.6(2770.0603)/0085

วันที่ 15 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ

ด้วย นางสาวสุภวรรณ สัจจพิบูล นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธี
สแกนแอนด์รัน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้จึงขอเชิญ
ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชา
การต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทย์ฯ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ (บัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680

ที่ สธ.0512.6(2770.0603)/0086

วันที่ 15 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ ไทยอุบล

ด้วย นางสาวศุภวรรณ สัจจพิบูล นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาวิชา
การสื่อสารภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธี
ลดแกนแอนดริ้น ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญ
ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชา
การต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิทยสิริเมธี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ (บัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680

ที่ ศธ.0512.6(2770.0603)/00๕๘/1

วันที่ 15 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองคณบดีและผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

ด้วย นางสาวสุภวรรณ ทรัพย์นิบูล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธี สแกนแอนด์รัน ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญ รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ รองศาสตราจารย์จิตต์นิภา ศรีไสย์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ.0512.6(2700.0603)/0465

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330.

12 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวศุภวรรณ สัจจิตบูล นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสแกนแอนดริว ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศุภวรรณ สัจจิตบูล ได้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ภาคผนวก ค

ที่มาของเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบและแผนการจัดการเรียนรู้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แหล่งที่มาและประเภทของเนื้อเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
ฉบับทดสอบก่อนเรียน**

ลำดับที่	แหล่งที่มา	ประเภท
1.	เสฐียรพงษ์ วรรณปก. 2538. “ในหัตถ์แห่งพรหมลิขิต” <u>นิทานสองวิถีแห่งเขิน เนื้อติดกระดูก</u> . พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จตุจักรการพิมพ์.	นิทาน
2.	เคล็ดลับความสามัคคี. 2547. แหล่งที่มา : http://www.mindcybor.com . (11 เมษายน 2547).	นิทาน
3.	ศุภนิมิต. 2535. เดินอย่างหัดต้น. <u>ปราชญ์สอนว่า 3</u> . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สารมวชน.	นิทาน
4.	เมล็ดผักกาดชุบชีวิต. 2547. แหล่งที่มา : http://www.geocities.com . (8 เมษายน 2547).	นิทาน
5.	อัศศิริ ธรรมโชติ. 2527. “บ้านริมทะเล”. <u>รวมเรื่องสั้นบ้านริมทะเล</u> . กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า	เรื่องสั้น
6.	ขามา. ผู้หญิงสองคน. <u>เรื่องสั้นรางวัลหนังสือแห่งชาติ ปี 2543 (ความรัก)</u> . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.	เรื่องสั้น
7.	นิคม รายยวา. 2541. “อุโมงค์”. <u>คนบนต้นไม้</u> . กรุงเทพฯ : อักษรนำการพิมพ์.	เรื่องสั้น
8.	กนกพงศ์ สงสมพันธุ์. 2539. โลกใบเล็กของซัลมาน. <u>รวมเรื่องสั้นเล่มแรกของนักเขียนรางวัลซีไรต์ปี 2539 สะพานขาด</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	เรื่องสั้น
9.	อัศศิริ ธรรมโชติ. 2530. เมื่อเย็นย่า ของวันอันร้าย. <u>รวมเรื่องสั้นบ้านริมทะเล</u> . กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.	เรื่องสั้น
10.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2538. “ความเจริญ”. <u>ศึกษาภาสิต และ ร้อยกรอง</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
11.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2543. <u>ปากเสียปากกา</u> . พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.	ร้อยกรอง
12.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2538. “ส่องกระจก”. <u>ศึกษาภาสิต และ ร้อยกรอง</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
13.	ไพโรรินทร์ ขาวงาม. 2543. “โลกน่ารักอยู่หรง”. <u>ม้าก้านกล้วย</u> . พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.	ร้อยกรอง
14.	จุฬาลงกรณ์. 2543. <u>บทกวีเยาวชนเนี่ยนเนี่ยนน้อย</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
15.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2538. “สาครลึกจริง”. <u>ศึกษาภาสิต และ ร้อยกรอง</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
16.	พระไพศาล วิสาโล. 2546. “เศรษฐกิจวันนี้” <u>เนชั่นสุดสัปดาห์</u> . (5 มกราคม 2546) : 27.	บทความ
17.	สมพงษ์ จิตระดับ . “การศึกษาวันนี้” .ข่าวสด. (23 มิถุนายน 2546).	บทความ
18.	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ จงจิต นิมมานนรเทพ. 2542 . “ความริษยา” <u>บันไดหลักภาษา</u> . กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.	บทความ
19.	กาญจนา อุดุลยานุโกศล. “พะยูน” <u>มติชน</u> . (19 กุมภาพันธ์ 2545).	บทความ

**แหล่งที่มาและประเภทของเนื้อเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
ฉบับทดสอบหลังเรียน**

ลำดับ	แหล่งที่มา	ประเภท
1.	กุสุมา รัชชมนณี. 2525. คนเลี้ยงลา. <u>นิทานอุทาหรณ์ในวรรณคดีสันสกฤต</u> . ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.	นิทาน
2.	กุสุมา รัชชมนณี. 2525. พราหมณ์ผู้วาดวิมานในอากาศ. <u>นิทานอุทาหรณ์ในวรรณคดีสันสกฤต</u> . ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.	นิทาน
3.	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. เม็ดมะขาม. <u>นิทานพื้นบ้านไทย</u> . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.	นิทาน
4.	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. โบายร้อย. <u>นิทานพื้นบ้านไทย</u> . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.	นิทาน
5.	นิคม รายยวา. 2541. เป็นลม. <u>คนบนต้นไม้</u> . กรุงเทพมหานคร : อักษรนำการพิมพ์.	เรื่องสั้น
6.	มีชัย ฤชุพันธุ์. ความ(ใฝ่)ฝัน. <u>มุมมองมีชัย</u> . แหล่งที่มา : http://www.meechaithailand.com . (10 มีนาคม 2547).	เรื่องสั้น
7.	รชฎา ปนาลี. 2547. ใจความหิวเจ้าเอย. <u>เรื่องสั้นชมรมค่ายพัฒนาชนบท</u> . มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. แหล่งที่มา : http://www.Longdo.com . (15 มีนาคม 2547)	เรื่องสั้น
8.	นิวัต พุทธประสาท และคนอื่นๆ. 2543. มีแต่พวกมัน. <u>สนามหญ้า</u> . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ก่อการดี.	เรื่องสั้น
9.	กร ศิริวัฒน์. 2544. <u>แม่น้ำสองสี</u> . กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.	เรื่องสั้น
10.	สุระปะนิย์ นาคกรรพ. 2538. กบ. <u>ศึกษาภาชิต และ ร้อยกรอง</u> . กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.	ร้อยกรอง
11.	อุหมาด นาวารินทร์. วรรณกรรม. <u>เนชั่นสุดสัปดาห์</u> . ปีที่ 13 ฉบับที่ 608. วันที่ 26 ม.ค. - 1 ก.พ. 2547.	ร้อยกรอง
12.	ปิ่น มาลากุล. 2545. ฝรั่งหัวเราะ. <u>ความดีนั้นไม่ตาย</u> . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.	ร้อยกรอง
13.	ปิ่น มาลากุล. 2545. ความรัก. <u>ความดีนั้นไม่ตาย</u> . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.	ร้อยกรอง
14.	นก สุวิมล. 2543. <u>หนังสือชมรมนักกลอนอักษรสยาม</u> . กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.	ร้อยกรอง
15.	ปิ่น มาลากุล. 2545. “เศรษฐีมีเงิน”. <u>ความดีนั้นไม่ตาย</u> . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.	ร้อยกรอง
16.	ธนาคารกสิกรไทย. 2533. “เด็กอัจฉริยะ”. <u>3นาที่มีสาระ</u> . กรุงเทพฯ : พี.รุ่งโรจน์การพิมพ์.	บทความ

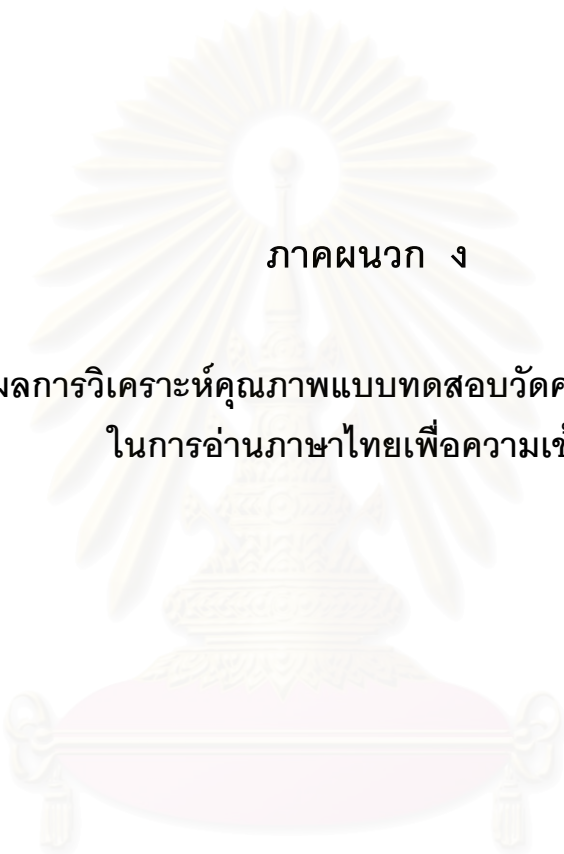
ลำดับ	แหล่งที่มา	ประเภท
17.	มีชัย ฤชุพันธุ์ .2547. "การนำชีวิตของตนไปเปรียบเทียบกับคนอื่น" แหล่งที่มา : http://www.meechaithailand.com . (10 มีนาคม 2547).	บทความ
18.	ธัญมถล เฉลียวจิตติกุล. 2540. "การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมการแต่งกาย" . แหล่งที่มา : http://www.webpagewhai.org . (10 มีนาคม 2547).	บทความ
19.	ธัญมถล เฉลียวจิตติกุล. 2540. คนรักนิทาน. แหล่งที่มา : http://www.webpagewhai.org . (10 มีนาคม 2547).	บทความ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มาของเรื่องที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	ประเภท
1.	รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. “เด็กกับพฤติกรรมกรมการบริโภค” <u>มติชน</u> . (18 มีนาคม 2547) : 12	บทความ
2.	สงวน โชติสุขรัตน์. 2524. “แก้วจุกขวด” <u>นิทานโบราณคดี</u> . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.	นิทาน
3.	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. “ไข่นกเป็ดน้ำ” <u>นิทานพื้นบ้านไทย</u> . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยประกันชีวิต.	นิทาน
4.	กร ศิริวิวัฒน์. 2544. “เกมกต” <u>แม่น้ำสองสี</u> . กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์.	เรื่องสั้น
5.	ตะวัน สันติภาพ. “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” <u>สกุลไทย</u> . (มีนาคม 2543) : 33-36.	เรื่องสั้น
6.	จิรวรรณ เสดลาอักษร. “ทีวีไทยกับบทบาท “सार” และ “สื่อ””. <u>กรุงเทพธุรกิจ</u> (9 เมษายน 2547) :10.	บทความ
7.	พระไพศาล วิสาโล. “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ”. <u>วารสารฉลาดซื้อ</u> 2 :12 (พฤษภาคม 2546): 50-51	บทความ
8.	สุชมพจน์ คำสุขุม. 2545. “พลังใจและไฟฝัน” <u>บทกวีชุด สายรุ้งของความรัก</u> . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ดับเบิ้ลนายน์.	ร้อยกรอง
9.	ประสพโชค เย็นแข .2543. “คนขายดอกไม้” <u>บทกวีชุด ผืนกลางไฟ</u> . กรุงเทพฯ : ดับเบิ้ลนายน์.	ร้อยกรอง

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

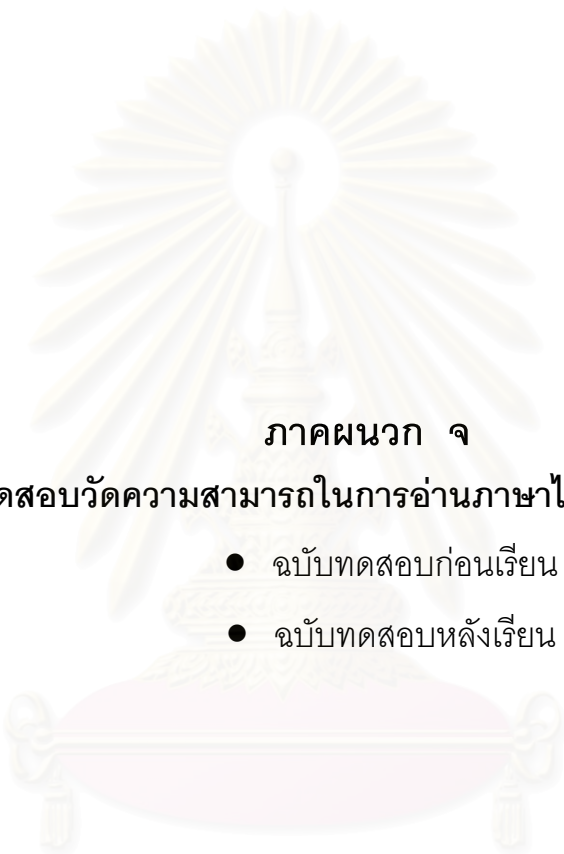
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบก่อนเรียน เป็นรายชื่อ
(ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .86)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.71	.25	31.	.71	.42
2.	.75	.33	32.	.58	.33
3.	.54	.42	33.	.38	.25
4.	.54	.25	34.	.38	.25
5.	.38	.25	35.	.63	.25
6.	.54	.42	36.	.42	.33
7.	.54	.58	37.	.46	.42
8.	.38	.25	38.	.46	.25
9.	.46	.42	39.	.54	.42
10.	.71	.58	40.	.33	.33
11.	.79	.42	41.	.38	.25
12.	.79	.42	42.	.42	.41
13.	.46	.58	43.	.25	.33
14.	.33	.33	44.	.38	.25
15.	.67	.50	45.	.42	.67
16.	.63	.58	46.	.83	.33
17.	.54	.58	47.	.46	.58
18.	.29	.25	48.	.67	.50
19.	.38	.75	49.	.38	.25
20.	.42	.50	50.	.46	.92
21.	.54	.58	51.	.33	.33
22.	.46	.25	52.	.38	.25
23.	.38	.25	53.	.54	.42
24.	.67	.33	54.	.42	.67
25.	.71	.42	55.	.29	.42
26.	.33	.67	56.	.33	.33
27.	.46	.75	57.	.46	.58
28.	.38	.25	58.	.25	.33
29.	.79	.42	59.	.50	.83
30.	.38	.25	60.	.63	.42

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ฉบับทดสอบหลังเรียน เป็นรายข้อ
(ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .82)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.33	.33	31.	.25	.33
2.	.71	.25	32.	.29	.25
3.	.71	.25	33.	.42	.33
4.	.54	.25	34.	.50	.33
5.	.71	.25	35.	.33	.33
6.	.63	.25	36.	.71	.25
7.	.50	.33	37.	.75	.50
8.	.63	.25	38.	.71	.58
9.	.79	.42	39.	.58	.50
10.	.58	.33	40.	.33	.50
11.	.58	.33	41.	.46	.25
12.	.46	.25	42.	.25	.33
13.	.50	.33	43.	.42	.50
14.	.46	.25	44.	.33	.33
15.	.46	.42	45.	.33	.33
16.	.67	.33	46.	.54	.42
17.	.29	.42	47.	.63	.75
18.	.67	.33	48.	.33	.33
19.	.63	.25	49.	.33	.33
20.	.46	.25	50.	.63	.58
21.	.38	.25	51.	.46	.25
22.	.54	.42	52.	.33	.33
23.	.63	.42	53.	.71	.58
24.	.67	.67	54.	.46	.25
25.	.67	.50	55.	.38	.41
26.	.54	.25	56.	.50	.50
27.	.75	.33	57.	.46	.42
28.	.42	.67	58.	.33	.33
29.	.33	.33	59.	.46	.25
30.	.75	.50	60.	.46	.25

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

- ฉบับทดสอบก่อนเรียน
- ฉบับทดสอบหลังเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฉบับทดสอบก่อนเรียน)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายให้เข้าใจโดยตลอดก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

1. เขียนชื่อ สกุล เลขที่ลงบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ 60 คะแนน
ใช้เวลาในการตอบ 1.30 ชั่วโมง
3. ห้ามทำเครื่องหมายใดๆลงในแบบทดสอบ
4. เปิดแบบทดสอบเมื่อได้รับอนุญาต
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็น ก ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	X		X	

อ่านนิทานต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 1-3

โนบุนาคะ จอมทัพผู้ยิ่งใหญ่ของญี่ปุ่น ตัดสินใจรบกับข้าศึก ทั้งที่กำลังกองทัพของตนมีเพียงหนึ่งในสิบของฝ่ายตรงข้าม เขารู้ว่าเขาจะชนะ แต่พวกลูกน้องกลับลังเลใจ

ขณะเคลื่อนทัพไปถึงโบสถ์ชินโตแห่งหนึ่ง เขาบอกพวกทหารว่า เมื่อเขาออกจากโบสถ์จะโยนเหรียญเสี่ยงทาย ถ้าออกหัวแปลว่าเราต้องชนะ ถ้าออกก้อยหมายความว่าต้องแพ้ เราทุกคนอยู่ในเงื้อมหัตถ์แห่งพรหมลิขิต จากนั้น โนบุนาคะก็เดินเข้าไปสวดมนต์ขอพรเงี้ยวๆในโบสถ์ เมื่อกลับออกมา ก็โยนเหรียญเสี่ยงทาย ปรากฏว่าเหรียญออกหัว พวกทหารต่างกระตือรือร้นรบข้าศึกจนสามารถเอาชนะได้อย่างง่ายดาย

ไม่มีใครหลีกเลี่ยงพรหมลิขิตได้เลยนะ นายทหารคนสนิทเอ่ยกับโนบุนาคะ หลังจากรบเสร็จแน่นอน ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ โนบุนาคะกล่าว พร้อมแบเหรียญในกำมือให้นายทหารคนสนิทดู เหรียญดังกล่าวมีแต่หัวทั้งสองด้าน

จากหนังสือ นิทานสองวิถีแห่งเซ็น เนื้อติดกระดูก ของ เสฐียรพงษ์ วรรณปก

1. นิทานเรื่องนี้ ชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งใด
 - ก. โชคชะตา
 - ข. กำลังใจ
 - ค. ความอดทน
 - ง. ความศรัทธา (ระดับตีความ)
2. เหตุใดกองทัพของโนบุนาคะจึงรบชนะข้าศึก ทั้งที่มีกำลังเพียงหนึ่งในสิบของฝ่ายตรงข้าม
 - ก. เพราะมีจอมทัพที่เก่งกาจและกล้าหาญ
 - ข. เพราะเหล่าทหารมีความสามารถและสามัคคีกัน
 - ค. เพราะโชคชะตากำหนดให้กองทัพของเขาชนะ
 - ง. เพราะเหล่าทหารมีขวัญและกำลังใจในการต่อสู้ (ระดับตัวอักษร)
3. จากนิทานข้างต้น นักเรียนคิดว่าถ้านักเรียนสอบได้เกรด 4 ทุกวิชานั้น ขึ้นอยู่กับสิ่งใด
 - ก. ขึ้นอยู่กับโชคชะตากำหนด
 - ข. ขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู
 - ค. ขึ้นอยู่กับการวางแผนเตรียมการสอบอย่างดี
 - ง. ขึ้นอยู่กับความชอบ และความสนใจในวิชานั้นๆ (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

วัดเหนือและวัดใต้ แต่ละแห่งมีพระและเณรอาศัยอยู่ 10 กว่ารูป พระเณรในวัดเหนือสามัคคีกันมาก การปฏิบัติบำเพ็ญก็ค่อนข้างก้าวหน้า ส่วนพระเณรในวัดใต้ต่างก็อิจฉากัน ไม่มีความสามัคคี วันหนึ่งเมื่อเจ้าอาวาสวัดใต้ไปเยี่ยมเยียน วัดเหนือเลยถือโอกาสถามถึงปัญหา

เจ้าอาวาสวัดเหนือตอบเรียบ ๆ ว่า “ไม่มีอะไรหรอกเพียงแต่พระเณรที่นั่นล้วนแต่เป็นคนไม่ดี ต่างจึงให้กำลังใจกันสามัคคีกัน เจ้าอาวาสวัดใต้ไม่เข้าใจนัก ต่อมาขณะที่เจ้าอาวาสวัดใต้ไปเยี่ยมเยียนวัดเหนืออีกก็ได้ยินคำพูดตำหนิตนเองดังมาจากในโบสถ์อย่างไม่ตั้งใจว่า “เป็นเพราะผมไม่ดีเอง ถ้าหากผมดีเร็วกว่านี้หน่อย หลวงพี่ก็คงไม่สิ้นหวัง” พระรูปแรกกล่าว “ไม่ ผมสะเพร่าเอง ใจร้อนเดินเร็วเกินไป ถึงได้เดินหกล้ม” พระที่สิ้นหวังกล่าวว่า “ก่อนที่หลวงพี่จะเข้ามาในโบสถ์ ถ้าผมเตือนสักคำ ก็คงไม่เกิดเรื่องนี้ขึ้น เป็นเพราะผมไม่ดีเอง” พระรูปที่ 2 กล่าว “เอาละ อย่าพูดเรื่องนี้อีกเลย ไม่ใช่ความผิดของใครทั้งนั้น ต้องโทษตัวผมเองที่ไม่ระมัดระวัง” พระที่หกล้มกล่าวว่า “ตอนนี้เจ้าอาวาสวัดใต้จึงเข้าใจความหมายอันแท้จริงของคำว่า “ล้วนแต่เป็นคนไม่ดี”

จาก www.mindcybor.com

4. จากนิทานข้างต้น ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับพระเณรในวัดเหนือ
 - ก. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - ข. รักใคร่กลมเกลียวสามัคคีกัน
 - ค. สะเพร่าในการทำงาน
 - ง. ใจร้อน ขาดความระมัดระวัง (ระดับตัวอักษร)
5. แนวคิดสำคัญของเรื่องในข้อใด ที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
 - ก. คนที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันควรใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานต่อกัน
 - ข. ความอิจฉาริษยา เป็นอุปสรรคสำคัญในการสร้างมิตรภาพที่แท้จริง
 - ค. ทุกคนควรรับผิดชอบกับผลที่เกิดจากการกระทำของตนไม่ว่าจะดีหรือเลว
 - ง. การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ควรพิจารณาข้อบกพร่องของตนก่อนที่จะไปกล่าวโทษผู้อื่น (ระดับนำไปใช้)
6. จากข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ถ้านักเรียนถูกเพื่อนเตะฟุตบอลใส่ นักเรียนควรนำสำนวนใดมาใช้ปฏิบัติ
 - ก. ตีวัวกระทบคราด
 - ข. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
 - ค. น้ำขุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก
 - ง. รำไม่ดี โทษพี่โทษกลอง (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-9

เป็นที่กล่าวขานกันว่า ชาวเมืองหันตันมีท่าทางการเดินเหินสง่างามน่าดูเป็นพิเศษ ชาวเมืองอื่นๆต่างนิยมชมชอบยิ่งนัก ดังนั้น ชาวเมืองเอียนจึงได้จัดส่งเด็กชายเล็กๆที่เพิ่งสอนเดินกลุ่มหนึ่งไปยังเมืองหันตัน เพื่อให้เด็กชายเหล่านั้นได้เรียนรู้วิถีเดินอย่างหันตันเสียตั้งแต่เด็ก และจะได้กลับมาสอนชาวบ้านชาวเมืองเอียนให้เดินอย่างสง่างามได้บ้าง แต่น่าเสียดายที่ความประสงค์นั้นหาได้บรรลุผลไม่ เด็กทั้งหมดที่ถูกส่งไปเรียน ไม่มีใครสามารถเดินอย่างหันตันได้สักคนเดียว แม้เวลาจะล่วงเลยไปหลายปี ยิ่งกว่านั้นความมุ่งมั่นในการที่จะเลียนแบบในสิ่งที่ฝืนธรรมชาติที่มีอยู่ในตัวเอง ทำให้เด็กเหล่านั้นเกิดความไม่มั่นใจ ไขว้เขวกับอาการงำก้าวของตนไปเสียสิ้น กลายเป็นคนที่เดินอย่างปกติมิได้ พอครบกำหนดทุกคนก็ถูกเรียกตัวกลับเมือง ประชาชนชาวเมืองเอียนต่างมีความตื่นตื้นยินดียิ่งนักที่จะได้คนของตนกลับมาสอนวิถีเดินให้ จึงพากันมาตั้งแถวคอยรับถึงปากทางนอกเมือง ชายหนุ่มทั้งปวงที่ไปเลียนการเดินอย่างหันตันมีความสับสนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อเห็นชาวเมืองมาคอยแสดงความยินดี ต้อนรับด้วยความหวังเช่นนั้น ก็ยิ่งประหม่าหนักเข้า ทำซ้ำๆเตะเท้าขวาเดินบดไปเปี๊ยะมา ไม่สามารถควบคุมอาการเคลื่อนไหวของตนได้ จึงพร้อมใจกันหมอบลงคลานกลับเข้าเมืองไปเหมือนดังเต่าฝูงใหญ่

จากหนังสือ ปรากฏสอนว่า 3 ของ ศุภนิมิต

7. จากนิทานข้างต้น แสดงให้เห็นว่า “ชาวเมืองเอียน” มีอุปนิสัยอย่างไร

- ก. ขาดความมั่นใจในตนเอง
- ข. ไม่มีความตั้งใจจริง
- ค. ไม่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
- ง. ขาดความอดทนอดกลั้น (ระดับตีความ)

8. เหตุใดชายหนุ่มชาวเอียนทั้งหลาย จึงพร้อมใจกันหมอบลงคลานกลับเข้าเมือง

- ก. เพราะไม่มั่นใจในท่าทางการเดินของตน
- ข. เพราะไม่ต้องการทำให้ชาวเมืองเอียนผิดหวัง
- ค. เพราะไม่พึงพอใจท่าทางการเดินของชาวหันตัน
- ง. เพราะไม่สามารถทำในสิ่งที่ฝืนธรรมชาติของตนเองได้ (ระดับตัวอักษร)

9. จากนิทานข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดในการพัฒนาตนเองอย่างไร

- ก. การเลียนแบบผู้อื่น จะทำให้เราสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง
- ข. การเลียนแบบผู้อื่น ควรเลือกสิ่งที่เหมาะสมสอดคล้องกับตัวเอง
- ค. การเลียนแบบผู้อื่น ทำให้คนมองข้ามแบบอย่างอันดีงามที่มีอยู่ในตัวเราเอง
- ง. การเลียนแบบลักษณะเด่นของผู้อื่น จะทำให้เราสามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้

(ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 10-12

นานมาแล้ว บุตรของหญิงผู้หนึ่งซึ่งกำลังนำรักนำเอ็นดูได้ตายลง นางเสียใจแทบเป็นบ้า เพราะนางมีลูกคนเดียว นางได้อุ้มลูกน้อยผู้ไร้วิญญาณไปบ้านโน้นเรือนนี้ ขอให้ชาวบ้านช่วยรักษา ลูกนางให้ฟื้นคืนมา แต่ก็สุดที่ใคร ๆ จะช่วยนางได้ จึงแนะนำให้นางไปหาพระพุทธรูป นางจึงอุ้มร่างของลูกน้อยผู้สิ้นลมไว้แนบอก แล้วรีบวิ่งไปยังสำนักพระเชตะวัน ซึ่งขณะนั้นพระพุทธรูปกำลังทรงแสดงธรรมอยู่

"ท่านเจ้าข้า...โปรดช่วยชุบชีวิตลูกน้อยของดิฉันให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาด้วยเถิดพระเจ้าข้า..."

"เธอจงไปหาเมล็ดพันธุ์ ผักกาดในบ้านที่ไม่มีคนเคยตายเลยมาสักหยิบมือ แล้วเราจะประกอบยาชุบชีวิตลูกของเธอให้"

นางได้อุ้มลูกไว้แนบอก รีบวิ่งเข้าไปในหมู่บ้านถามหาเมล็ดพันธุ์ผักกาด แทบทุกเรือนก็บอกว่าเมล็ดผักกาดมี แต่พอถามถึงว่า "ที่บ้านนี้เคยมีคนตายมาก่อนบ้างไหม?" ทุกบ้านก็ตอบตรงกันว่า "เคย" นางตระเวนหาตั้งแต่เช้าถึงเย็น ก็ยังไม่ได้เมล็ดผักกาดแม้แต่เมล็ดเดียว จึงต้องกลับมาเฝ้าพระพุทธรูปด้วยความผิดหวัง พระพุทธรูปได้ทรงให้สตินางว่า

"นางเอ๋ย เรื่องแบบนี้ มิใช่เรื่องเฉพาะบ้าน มิใช่เรื่องเฉพาะสกุลเดียว แต่เป็นเรื่องของโลกทั้งปวงพร้อมทั้งเทวโลก ฯด้วย"

จาก www.geocities.com

10. เหตุใดพระพุทธรูปจึงให้นางไปหา "เมล็ดพันธุ์ผักกาดในบ้านที่ไม่มีคนเคยตายเลย"

- ก. เพราะต้องการให้ชาวบ้านช่วยเหลือ
- ข. เพราะต้องการให้นางยอมรับความจริงที่เกิดขึ้น
- ค. เพราะต้องการให้นางพยายามหาทางช่วยลูกด้วยตนเอง
- ง. เพราะต้องการนำเมล็ดพันธุ์ผักกาดมาเป็นตัวยาชุบชีวิตให้ลูกของนาง (ระดับตัวอักษร)

11. สาระสำคัญของเรื่อง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องใดตามหลักพุทธศาสนา

- ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข. สรรพสิ่งใดใดในโลกล้วนไม่เที่ยง
- ค. ความไม่มีโรค เป็นลาภอันประเสริฐ
- ง. ความประมาท เป็นหนทางนำไปสู่ความหายนะ (ระดับตีความ)

12. จากนิทานข้างต้น "นาง" ขาดคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความศรัทธา
- ข. ความอดทนอดกลั้น
- ค. ความเพียรพยายาม
- ง. ความมีสติสัมปชัญญะ (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-14

วันที่ท่านนายกเทศมนตรีปล่อยลูกโป่งลอยขึ้นฟ้าในงานฉลองถนนอันแสนสวยเลียบฝั่งทะเล เป็นเส้นไกลนั้น ผู้คนไปมุงดูกันมาก แม้ว่าแม่จะไม่สบาย แต่ก็นั่งรถเข็นให้ผมเข็นพาไปด้วย แม่ นั่งอยู่บนรถเข็นห่างๆหันมาถามผมว่า “เอ็งว่าบ้านของเรา อยู่ตรงไหนล่ะ” ผมชี้มือไปที่ตัวตึกสูงตระหง่านข้างถนนสร้างใหม่ที่ติดป้ายไว้ว่า “โรงแรมชาयน้ำ” พलयกมือของแม่มาแนบแก้ม เมื่อเห็น น้ำตาแม่ไหล

ผมแอบให้สัญญาในใจไว้กับแม่ว่า สักวันหนึ่งเกิด เมื่อผมโตขึ้น มีงานทำ และมีเงินพอ ผม จะพาแม่และครอบครัวของเราขึ้นไปนอนอยู่บนโรงแรมนั้นให้ได้ เพื่อที่เราจะได้ระลึกถึงบ้านริมทะเล อันเก่าแก่ที่แสนรักของพวกเขา

จากหนังสือ รวมเรื่องสั้นบ้านริมทะเล ของ อิศศิริ ธรรมโชติ

13. “เอ็งว่าบ้านเราอยู่ตรงไหนล่ะ” จากข้อความดังกล่าว ผู้พูดพูดด้วยความรู้สึกใด

- ก. สลดใจ
- ข. สะใจ
- ค. น้อยใจ
- ง. ท้อใจ

(ระดับตีความ)

14. ใจความสำคัญของข้อความนี้ คืออะไร

- ก. ความผูกพันระหว่างแม่กับลูก
- ข. ความผูกพันระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม
- ค. ความรู้สึกสูญเสียสิ่งอันเป็นที่รัก
- ง. ความใฝ่ฝันในการสร้างอนาคต

(ระดับตัวอักษร)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

ป่าอาตานั้นเท่าที่ดูจากภายนอก บุคลิกลักษณะท่าทางการพูดจาดูมี “ราศี” กว่าแม่ฉันมาก จนในตอนนั้นฉันเคยนึกเปรียบเทียบแม่กับป่าอาตออยู่บ่อยๆไม่ได้ ว่าทำไมแม่ไม่ดูมีลักษณะ “ผู้ดี” เหมือนอย่างป่าอาตอบ้าง ทั้งๆที่เป็นแม่ค้าเหมือนกัน แต่ต่อมาภายหลังฉันถึงได้รู้ว่าลักษณะภายนอกของคนไม่สามารถเอามาวัดเปรียบเทียบตัดสินความสวยงามแห่งจิตใจคนได้เลย อย่างน้อยๆป่าอาตอซึ่งฉันเคยรู้สึกชื่นชมความสวยงามภายนอกก็เคยพูดกับแม่ให้ฉันได้ยินว่า

“ไอ้ลูกมันหาเงินได้ก็ให้มันหาเลี้ยงเราบ้างซี กว่าจะเลี้ยงมันโตขึ้นมาได้หมดเปลืองไปตั้งเท่าไรร้อต่อเท่าไร...”

จากหนังสือ เรื่องสั้นรางวัลหนังสือแห่งชาติ ปี 2543 (ความรัก) ของ ชามา

15. พฤติกรรมของ “ป่าอาด” ที่นักเรียนไม่ควรยึดเป็นแบบอย่าง ตรงกับสำนวนในข้อใด
- สวดยแต่รูป จวบไม่หอม
 - คดในข้อ งอในกระดูก
 - ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ
 - มือถือสาก ปากถือศีล
- (ระดับนำไปใช้)
16. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี่คืออะไร
- การทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน
 - การใช้จ่ายอย่างประหยัด
 - การไม่ตัดสินคนจากรูปร่างหน้าตา
 - ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
- (ระดับนำไปใช้)
17. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในเรื่องใด
- การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน
 - การพัฒนาบุคลิกภาพ
 - การตัดสินคุณค่าของคน
 - การปฏิบัติตนตามหน้าที่ของลูกที่ดี
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18-20

“อย่ามาชวนผมไปไหนเลย เรื่องทะเลาะง่ๆของคุณจะทำให้ผมลำบาก เจ้านายผมไม่ชอบ” เขาแต่งตัวสะอาด ผมตัดสั้นหัวเรียบ เสื้อกางเกงไร้รอยยับ เน็คไททันสมัย รองเท้าเป็นมันเงา... เขาเคยมาที่นี้กับเธอเพียงครั้งเดียว แต่ว่าจะมาได้ต้องรบเร้ากันอยู่นาน ดูเขากังวลไปทุกเรื่อง

เธอมองเปลือกหอยสังข์หนามสีขาวในฝ่ามือ หอยฝาขวัดหวัดเข้าข้างใน มันทำไมชี้ฉลาดอย่างนั้นะ ตรงปลายหางมันมีครีบบางเป็นตะขอสำหรับเกี่ยวเปลือกหอยเพื่อยึดตัวไว้แน่น ตะขอนี้จะไม่ยอมวางง่ายๆ แม้ว่าตัวมันจะถูกดึงจนขาด

ช่างรักเปลือกมากจริงๆ จะมีอะไรอื่นเหมือนอุ้มหิ่งห้อยหรือเปล้า เธอคิด ต้องวิ่งหาเปลือกมาห่อร่าง อยู่ด้วยตัวเองไม่ได้ ต้องมีตะขอที่ตัวสำหรับยึดเปลือกให้เหนียวแน่น ยอมตายในเปลือกไม่ยอมออกมาข้างนอก ภาควิวมีใจที่ได้อยู่ในเปลือกสวยๆ เปลือกสวยเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

จากหนังสือ คนบนต้นไม้ ของ นิคม ราชยาว

18. จากข้อความข้างต้น “เปลือก” หมายถึงอะไร
- ที่อยู่อาศัย
 - เครื่องประดับ
 - เปลือกหอยสังข์
 - หน้าที่การงาน
- (ระดับตัวอักษร)
19. “ยอมตายในเปลือก ไม่ยอมออกมาข้างนอก ภาคภูมิใจที่ได้อยู่ในเปลือกสวยๆ เปลือกสวย เป็นสิ่งสำคัญที่สุด” ข้อความนี้แสดงว่าผู้พูดมีความรู้สึกเช่นไร
- สลดใจ
 - เห็นใจ
 - สังเวช
 - เข้าใจ
- (ระดับตีความ)
20. จากเรื่องนี้ พฤติกรรมของอุ้มงั้นในข้อใด ที่นักเรียนไม่ควรยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
- ไม่กล้ายอมรับสิ่งใหม่ๆ
 - ไม่กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา
 - ยึดติดกับรูปลักษณ์ภายนอก
 - ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-24

ข้าพเจ้าละลายเวลาช่วงหน้าร้อนที่ผ่านมาให้สูญเปล่าไปบนชายหาดทั้งทางภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และอันดามัน ข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งความหวังไว้ว่าจะกลับไปหาธรรมชาติของทะเล ไม่ได้หวังถึงความสวยงามเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่รู้สึกผิดหวังเมื่อได้พบเห็นทะเล ซึ่งมีความหมายเพียงหวังน้ำเค็มที่เผชิญผูดขึ้นในเมืองอันแออัดไปด้วยผู้คน

ข้าพเจ้าเป็นนักเขียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมองโลกอย่างเข้าใจ ข้าพเจ้าพบว่า ในเมื่อธุรกิจซื้อขายที่ดินชายทะเลเข้มข้นขนาดเล็ดท่วมหาดทราย นั่นก็หมายถึงไม่มีสิ่งใดต้องคำนึงถึงอีก ข้าพเจ้าย่อมเล็งเห็นถึงความสวยงามใดๆ สิ่งที่ข้าพเจ้าควรทำก็คือ ร่วมสนุกไปกับบาร์เหล้าหรือดิสโก้เทคบนหาดทรายที่นักธุรกิจชายทะเลสรรคิดมาบำเรอ เช่นเดียวกับเมื่อเดินทางไปกับเรือทัวร์ทะเลของบริษัทใหญ่ ข้าพเจ้าก็พลอยสนุกสนานไปกับย่านถนนสีลมที่ยกมาอยู่บนเรือ ข้าพเจ้าพยายามทำให้คล้อยตามว่า ทุกสิ่งอันสนุกสนานและควรค่าสำหรับการท่องเที่ยวได้รับการจัดสรรไว้บนเรือโดยหัวคิดโปร่งใสของนักธุรกิจบริการเหล่านั้นแล้ว ด้วยการลงทุนแข่งขันกันที่สูงทั้งมูลค่าและชีวิต

จากหนังสือ รวมเรื่องสั้น สะพานขาด ของ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์

21. “ข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งความหวังไว้ว่าจะกลับไปหาธรรมชาติของทะเล ไม่ได้หวังถึงความสวยงาม เช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่รู้สึกรอคอยหวังเมื่อได้พบเห็นทะเล ซึ่งมีความหมายเพียงหวังน้ำเค็มที่เผชิญ ผุดขึ้นในเมืองอันแออัดไปด้วยผู้คน” ผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาใดมากที่สุด

ก. ปัญหาสังคม

ข. ปัญหาเศรษฐกิจ

ค. ปัญหาการท่องเที่ยว

ง. ปัญหาสิ่งแวดล้อม

(ระดับตีความ)

22. ข้อความนี้แสดงให้เห็นธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องใด

ก. ความเห็นแก่ตัว

ข. ความมีกิเลส

ค. ความรักสนุก

ง. ความโลภ

(ระดับนำไปใช้)

23. ข้อความใดเป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ “ข้าพเจ้า”

ก. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจกับความสะดวกสบายที่จัดขึ้นภายในสถานที่ท่องเที่ยว

ข. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจกับการกระทำของนักธุรกิจท่องเที่ยว

ค. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายจากความเห็นแก่ตัวของมนุษย์

ง. ข้าพเจ้าต้องการกระตุ้นให้ทุกคนหันมาดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น (ระดับตัวอักษร)

24. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ก. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว

ข. เพื่อให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

ค. เพื่อสะท้อนปัญหาสิ่งแวดล้อม

ง. เพื่อสะท้อนภาพชีวิตนักเขียนคนหนึ่ง

(ระดับนำไปใช้)

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-27

คุณนาย กลับถึงบ้านอันโอฬารของเธอเมื่อยามเย็นเดียวกันนั้นพร้อมกับรับทราบว่... ลูกชาย ได้ขับรถคันใหญ่ไปชนคนตายเข้าแล้ว

เขา – ลูกของเธอตกใจมาก นับเป็นอุบัติเหตุที่ร้ายแรงอีกครั้งในชีวิตของเขา!

มันคงไม่กระไรนักหรอกน่า... ไม่มีคนเห็น คุณนายปลอบลูกอย่างนั้น.. ถนนก็ยังเปลี่ยว โชคยังดี แต่สีหน้าท่าทางของเขาก็กังตื้นตระหนกไม่รู้หาย.. เขาเริ่มต้นร้องไห้ด้วยความขลาดกลัว..

คุณนายเหนื่อยอ่อนอยู่ข้างเหมือนกัน ที่เห็นเขาก่อนแอมเหมือนยังไม่พ้นจากอ้อมอก.. ดุยังไม่เติบโต แข็งแรง อย่างที่เธออยากจะได้เห็น และทั้งที่เธอได้ปูทางสร้างรอยทางอันยิ่งใหญ่ไว้ให้เขาแล้วนับนาน..

เขาจะต้องเป็นตัวแทนสำหรับพ่อของเขา เป็นใหญ่เหนือกิจการทุกอย่างที่เธอมี เขาเป็นลูกคนเดียวที่เธอขาดไม่ได้เพราะขาดแล้ว – หามาแทนไม่ได้อีก !

นับอายุคุณเล่น เขาก็เกือบยี่สิบปีแล้วปีนี้ – ทำอันใดผิดพลาดเขาก็ได้แต่หัวน้ไขว เส่รำซีมิใจอย่าง ที่เห็นนี้ – นี่ถ้าเธอตายไปเสียก่อน เขาจะไม่ปล่อยให้อะไรต่ออะไรที่เธอและสามีอุตสาหะสะสมไว้ให้ วิบัติ ฉิบหายไปหมดหรือ? เธอคิด.. นี่เขาก็สำมะเลเทเมา ขับรถชนใครตายมาก็ไม่รู้ เห็นจะพ้นเธอไปไม่ได้

ใครกันนะ ? ที่ถูกรถราคาแพงของเขาชนล้มตายไปวันนี้.. ราคาชีวิตของคนนั้น กับราคาารถของ ลูกชายใครจะแพงกว่ากันแน่ ? ..เธอคิด

เอาละ ! เธอพรายยิ้มที่มุมปาก ปลอบโยนลูกให้คลายลงจากความเศร้า.. “มันเรื่องนิดเดียว นิดเดียวเท่านั้นเอง !” เธอว่า

จาก เมื่อเย็นย่ำของวันอันร้าย ของ อัคริธี ธรรมโชติ

25. “คุณนาย” ในเรื่องนี้เป็นคนอย่างไร

- ก. เห็นแก่ตัว
- ข. ไม่มีความเมตตา
- ค. ไม่มีความรับผิดชอบ
- ง. รักลูกไม่ถูกทาง (ระดับตีความ)

26. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

- ก. การเลี้ยงดูลูกในทางที่ผิด
- ข. ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน
- ค. เงินสามารถซื้อได้ทุกอย่าง
- ง. ความรักของแม่ยิ่งใหญ่ (ระดับตัวอักษร)

27. ข้อใดเป็นความขัดแย้งที่ปรากฏในเรื่อง

- ก. ความดีกับความเลว
- ข. ความสมหวังกับความผิดหวัง
- ค. อิทธิพลของความรักลูกกับความถูกต้อง
- ง. ความรับผิดชอบกับความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน (ระดับตีความ)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-29

ความเจริญเร่งรัดทางวัตถุ	ยิ่งยั่วยุให้มนุษย์คิดรุดหน้า
ต่างแข่งขันกันออกนอกโลกา	ไปเที่ยวหาถิ่นใหม่ในจักรวาล
ใครเก่งกว่าหวังปองครองอำนาจ	นานาชาติทนทุกข์ไร้สุขสานต์
วัตถุลิว่่วงหน้าเป็นชำนาน	จิตใจคลานอยู่หลังตั้งพันปี
จากหนังสือ ศึกษาภาษิตและร้อยกรอง ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	

28. น้ำเสียงของผู้พูดเป็นเช่นใด

- ก. เยาะเย้ย
- ข. ประชดประชัน
- ค. เย็นชา
- ง. เบื่อหน่าย (ระดับตีความ)

29. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใดที่นักเรียนไม่ควรยึดปฏิบัติ

- ก. เอกสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด
- ข. ดร.แอล ประดิษฐ์อาวุธสงครามแล้วนำไปขายให้กับผู้ก่อการร้าย
- ค. หมอวิทยุศึกษาชนิดใหม่เพื่อใช้ในการรักษาผู้ป่วย
- ง. ป็อบได้รางวัลชนะเลิศในการแข่งขันสิ่งประดิษฐ์จึงนำเงินรางวัลที่ได้ไปบริจาค (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30-32

ปากเอ๋ย ปากกา	คนเขว่าคมกว่าดาบทราบกันทั่ว
ปากกาคมมีผลให้คนกลัว	ทั้งดีชั่วปากกาอาจพาไป
ที่จริงปากกาไซ้ไร้ชีวิต	ไยมีอิทธิพลนักชักสงสัย
สืบต้นตออันมนุษย์ร้ายสุดใจ	บันดาลให้ปากกาฆ่าคนเอ๋ย
จากหนังสือ ศึกษาภาษิตและร้อยกรอง ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	

30. คำประพันธ์นี้มีคุณค่าเด่นในด้านใด
- วรรณศิลป์
 - วัฒนธรรม
 - คุณธรรม
 - จินตนาการ
- (ระดับตีความ)
31. สารระนี้ น่าจะเป็นข้อคิดเตือนใจให้กับบุคคลที่ประกอบอาชีพใดมากที่สุด
- นักแสดง
 - นักโฆษณา
 - นักหนังสือพิมพ์
 - นักการเมือง
- (ระดับนำไปใช้)
32. “สืบต้นตออันมนุษย์ร้ายสุดใจ บันดาลให้ปากกาฆ่าคนเอ๋ย” จากคำประพันธ์ข้างต้น คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร
- การเขียนให้ร้ายผู้อื่น
 - การเขียนตามคำบอกเล่า
 - การเขียนแสดงความคิดเห็น
 - การเขียนตามข้อเท็จจริง
- (ระดับตัวอักษร)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 33-35

ชำระล้างร่างกายหายหมักหมม	ทั้งประพรมน้ำปรุงบำรุงร่าง
แต่ใจจิตแค้นแสนระคาบ	ไม่เว้นว่างกริ้วโกรธพิโรธแรง
ส่องกระจกเหตุไฉนไม่เห็นสวย	เนตรราวด้วยโทสะประกายแสง
แสนเสียดายเครื่องสำอางข้างแสนแพง	มีอาจแต่งให้งามตามจิตเอ๋ย

จากหนังสือ ตึกษามาษิตและร้อยกรอง ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

33. “แต่ใจจิตแค้นแสนระคาบ” จากคำประพันธ์นี้ คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร
- ความหมางใจ
 - ความวุ่นวาย
 - ความระแวง
 - ความเศร้าสร้อย
- (ระดับตัวอักษร)

34. จากร้อยกรองนี้ เหตุใดจึงไม่เห็นความสวยในกระจก
- เพราะหน้าตาไม่งดงาม
 - เพราะปราศจากเครื่องสำอาง
 - เพราะจิตใจมีแต่ความโศกเศร้า
 - เพราะจิตใจมีแต่ความโกรธแค้น
- (ระดับตัวอักษร)
35. แนวคิดในเรื่องนี้ ทำให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของสิ่งใด
- จิตใจ
 - เครื่องแต่งกาย
 - เครื่องสำอาง
 - รูปร่างหน้าตา
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 36-39

โลกโหดร้ายเพียงไรหรือหลานรัก เพียงมุมที่มิมครีมและซิมเซา	จึงชื่นชมจมปลักกับมุมเศร้า ไร้สีสันแสงเงาซึ่งสวยงาม
โลกโหดร้ายเพียงไรหรือหลานรัก ถ้าแบกบ้างวางบ้างในบางยาม	จึงจะมีแต่ของหนักให้แบกหาม จะดีไหมขอถามเจ้าหลานชาย
จะดีไหมหากใจจะเจ็ดจ๋า ถึงรักโลกซึ่งโลกก็โหดร้าย	จะดีไหมหากตาจะเจ็ดฉาย และโชคดี ฦ ที่หมายแห่งทรมาน
จากหนังสือ ม้าก้านกล้วย ของ ไพวรินทร์ ขาวงาม	

36. คำประพันธ์ข้างต้นมีลักษณะเด่นอย่างไร
- การใช้ความเปรียบ
 - การใช้คำครุ ลหุ
 - การเล่นสัมผัสสระ สัมผัสอักษร
 - การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
- (ระดับตีความ)
37. นักเรียนควรนำแนวคิดที่ได้จากคำประพันธ์ข้างต้น ไปใช้ในสถานการณ์ในข้อใด
- เสนอแนะเพื่อนที่ไม่กล้าเผชิญหน้ากับปัญหา
 - ตำหนิเพื่อนที่จมอยู่กับความทุกข์
 - ตักเตือนเพื่อนที่แก้ปัญหาในทางที่ผิด
 - ให้ข้อคิดกับเพื่อนที่กำลังประสบปัญหาในชีวิต
- (ระดับนำไปใช้)

38. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน
- จงรู้จักปล่อยวาง
 - จงรู้จักมองโลกในแง่ดี
 - จงอย่าจมกับความทุกข์
 - จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
- (ระดับตัวอักษร)
39. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้สามารถใช้ประโยชน์ในด้านใด
- การดำเนินชีวิต
 - การประกอบอาชีพ
 - การสร้างครอบครัว
 - การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 40-42

“ไอ้ทุ่งนีนานี่สุดที่รัก	ข้าป่วยหนักทุกข์ระทมชมพิษไข้
เหน็บหนาวร้าวหม่นแม่ไกลไฟ	ระลึกถึงคราดไถจากไถลนา
เจ้าไปฟ้อนอ่อนไหวอยู่ในหนอง	รอแล้วรออาลัยคือใจข้า
ก็ร้อนก็หนาวแล้วเจ้าลา	ก็น้ำฝนหยาดมาเจ้าจักคืน
ข้าคือความฝ่ายผอมตรอมพิษไข้	วันหนึ่งคงสิ้นใจสุดทนฝืน
เกิดคราดไถเรามีหวังได้ยั้งยืน	ให้ผู้คนชมชื่นในพิพิธภัณฑน์” ๗
จากหนังสือ บทกวีเยาวชนเนี่ยนนิ้วน้อย ของ จุฬาลักษณ์	

40. ผู้ประพันธ์เขียนข้อความนี้ด้วยความรู้สึกละใด
- เบื่อหน่าย
 - ปวดร้าว
 - เหนื่อยล้า
 - ร้อนท
- (ระดับตีความ)
41. ข้อความข้างต้นนี้สะท้อนให้เห็นสิ่งใดชัดเจนมากที่สุด
- สภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกรในปัจจุบัน
 - สภาพปัญหาการทำเกษตรกรรมในปัจจุบัน
 - ความผูกพันระหว่างชาวนากับเครื่องมือหากิน
 - ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้สิ่งที่เคยมีอยู่หมดความหมาย (ระดับตัวอักษร)

42. ผู้แต่งคำประพันธ์นี้ มีจุดประสงค์อย่างไร
- ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงานในปัจจุบัน
 - สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำงาน
 - เตือนให้รู้ว่าการทำนาแบบเก่ากำลังจะสูญหายไป
 - ชักชวนให้กลับมาใช้ควายและคราดไถในการทำงานเหมือนเดิม (ระดับนำไปใช้)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 43-46

สาครลึกจริง	สายดิ่งหยั่งได้
เขาสูงเพียงไหน	วัดให้รู้กัน
แต่ใจของมนุษย์	สุดล้ำลึกครัน
เครื่องมือร้อยพัน	หยั่งใจไม่ถึง
อาการภายนอก	อาจบอกไม่ตรี
แต่ภายในมี	เลศนัยลึกซึ้ง
แยบยลกลลวง	คือบ่วงดักตั้ง
ผู้มดวัดจริง	ข้าชอกยกทรวง

จากหนังสือ ศึกษาภาษิตและร้อยกรอง ของฐะปะนีย์ นาครทรรพ

43. สำนวนในข้อใดไม่สอดคล้องกับข้อคิดที่ได้จากเรื่องบทร้อยกรอง
- จิตใจของมนุษย์ยากแท้หยั่งถึง
 - น้ำชุ่นอยู่ใน น้ำใสอยู่นอก
 - หน้าเนื้อใจเสือ
 - รู้หน้าไม่รู้ใจ (ระดับนำไปใช้)
44. บทร้อยกรองข้างต้นนี้ใช้โวหารประเภทใด
- บรรยายโวหาร
 - สาธกโวหาร
 - อุปมาโวหาร
 - เทศนาโวหาร (ระดับตีความ)
45. ร้อยกรองนี้มีลักษณะเด่นในด้านใด
- ใช้คำสื่อความหมายได้ดี
 - ใช้ภาษาเข้าใจง่าย
 - ใช้คำมีสัมผัสใน
 - ให้ข้อคิดสอนใจที่ดี (ระดับตีความ)

46. แนวคิดที่ได้จากบทร้อยกรองข้างต้น สามารถนำไปใช้ในการเลือกคบมิตรได้อย่างไร

- ก. เลือกคบคนที่มีรูปร่างหน้าตาดี
- ข. เลือกคบคนที่มีนิสัยดี
- ค. เลือกคบคนที่มีฐานะดี
- ง. เลือกคบคนที่พูดจาไพเราะอ่อนหวาน (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 47-50

“.....ตอนนี้มาตรฐานความถูกต้องของคนทั่วประเทศไปอยู่ที่เศรษฐกิจ แม้แต่กฎหมายหรือศีลธรรมก็ยังเป็นรอง พุดง่าย ๆ ตอนนี้เศรษฐกิจเป็นศาสนาของประเทศไปแล้ว เป็นเกณฑ์วัดว่าอะไรดีไม่ดี อะไรที่ควรอะไรไม่ควร ถ้าส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติก็ถือว่าดี อะไรที่ไม่เพิ่มเม็ดเงินให้ประเทศ ก็ถือว่าไม่ดีไม่ควรทำ ถ้าคาสินทำให้เงินตราเข้าประเทศ ก็ถือว่าดี ส่วนมันจะเกิดผลเสียต่อศีลธรรมอย่างไร เป็นเรื่องรอง..... วิธีคิดแบบนี้ทำให้เราไม่สนใจศีลธรรมหรือกฎหมายอีกต่อไป.....”

จากหนังสือพิมพ์ เนชั่นสุดสัปดาห์ ของ พระไพศาล วิสาโล

47. ข้อความที่ยกมานี้จัดเป็นบทความประเภทใด

- ก. บทความบรรยาย
- ข. บทความวิเคราะห์
- ค. บทความแสดงความคิดเห็น
- ง. บทความวิพากษ์วิจารณ์ (ระดับตัวอักษร)

48. จากบทความข้างต้น นักเรียนคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประเทศในด้านใดมากที่สุด

- ก. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- ข. การส่งเสริมศีลธรรมให้เด็กและเยาวชน
- ค. การบังคับใช้กฎหมาย
- ง. การป้องกันปัญหาอาชญากรรม (ระดับนำไปใช้)

49. เหตุใดผู้พูดจึงกล่าวว่า “ตอนนี้เศรษฐกิจเป็นศาสนาของประเทศไปแล้ว”

- ก. เพราะศาสนาของประเทศเสื่อมลงไปอย่างมาก
- ข. เพราะเศรษฐกิจทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง
- ค. เพราะคนให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจมากกว่าสิ่งอื่นใด
- ง. เพราะเศรษฐกิจเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสมัยปัจจุบัน (ระดับตัวอักษร)

50. จากข้อความข้างต้น หากเหตุการณ์ยังดำเนินไปในลักษณะนี้ ต่อไปประเทศชาติจะเป็นอย่างไร
- ประเทศจะยากจนลงแต่มีความสงบสุข
 - ประเทศจะกลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในโลก
 - ประเทศจะเต็มไปด้วยมนุษย์ที่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน
 - ประเทศจะมั่งคั่ง เจริญรุ่งเรือง มีชื่อเสียงเกียรติยศ (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 51-53

นี่คือความเครียดรุนแรงที่สั่งสมจากระบบครอบครัวและโรงเรียนที่เป็นสถาบันหลักของชีวิตเด็กแต่ละคน เด็กอธิบายต่อไปว่าชีวิตที่เรียนไม่ได้เล่นกับธรรมชาติ ขาดสังคม เพื่อน เป็นครอบครัวเดี่ยว เมื่อมีเวลว่างเด็กจึงต้องเล่นหรือคุยกับตนเอง คอมพิวเตอร์แชตกับคนแปลกหน้า คุยทางโทรศัพท์กับเพื่อนนานๆ และท้ายสุดนำไปสู่การเล่นเกมที่ล้นรุนแรง เปลี่ยนอุปนิสัยเป็นคนละคน ก้าวร้าวรุนแรง เจ้าอารมณ์ สมารถสั้น กินอาหารไม่เป็นเวลา นอนน้อย เล่นจนควบคุมตนเองไม่ได้ เด็กจำนวนไม่น้อยยอมรับว่าได้ซึมซับความรุนแรงจากเกม วีซีดี วีดีโอ หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น ละครทางทีวี ภาพการทำลายล้างจากสื่อต่างๆ จนซาซึนและกลายเป็นเรื่องปกติไป เด็กจำนวนมากจึงเติบโตมากับสิ่งแวดล้อมที่รุนแรง ระบบการศึกษาที่เน้นแต่เนื้อหา แข่งขันกันเอาเป็นเอาตาย ครอบครัวที่ต่อยอดกับบริโภคนิยม ขาดฐานทางศาสนาและวัฒนธรรม ความรุนแรงจึงแฝงเร้นอยู่ในทุกเรื่อง

จากหนังสือพิมพ์ ข่าวสด โดย สมพงษ์ จิตระดับ

51. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียนข้อความนี้
- เพื่อให้ความรู้เรื่องการอบรมสั่งสอนจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน
 - เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาความก้าวร้าวของเด็กในปัจจุบัน
 - เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการศึกษาของไทย
 - เพื่อให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบการศึกษา (ระดับนำไปใช้)
52. จากข้อความดังกล่าว อะไรเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เด็กในปัจจุบันมีนิสัยก้าวร้าวและชอบความรุนแรง
- ความเชื่อทางศาสนา สภาพสังคม
 - สภาพครอบครัว ระบบการศึกษา
 - อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมของสังคม
 - สภาวะเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (ระดับตัวอักษร)

53. จากข้อความข้างต้น ถ้าปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข สังคมของเราในอนาคตน่าจะเป็นอย่างไร
- เศรษฐกิจตกต่ำ
 - บ้านเมืองล้าหลัง
 - ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น
 - ระบบการศึกษาล่มสลาย
- (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 54-56

ความริษยาเกิดจากความกลัวคนอื่นจะได้ดีเกินตน เป็นกิเลสชนิดหนึ่ง เกิดขึ้นแก่บุคคลใดแล้ว ทำบุคคลนั้นให้เศร้าหมอง จิตใจไม่เบิกบาน ขาดความสดชื่น ใบหน้าแสดงความเป็นทุกข์อยู่ตลอดเวลา คนที่มีใจริษยานับว่าเป็นคนมีกรรม คือเห็นความดีของคนอื่นแล้วไม่สบายใจ

คนทั้งหลายจะไม่สบายใจก็ต่อเมื่อได้เห็นสิ่งไม่ดี เช่น เห็นคนตกทุกข์ได้ยาก เห็นคนประสบภัยต่างๆ ถ้าเห็นคนได้ดีมีความสุข เจริญด้วยลาภยศสรรเสริญ เขาจะมีความสุขใจ แต่คนเป็นใจริษยากลับมีใจตรงกันข้าม คือเห็นคนได้ดีกลับเป็นทุกข์ เห็นคนมีทุกข์กลับสบายใจ

คนริษยาได้ชื่อว่าเป็นคนทำลายโลก เราเกิดมาอาศัยโลกอยู่ ได้รับความร่มเย็นเป็นสุข ถ้าช่วยเขาสร้างโลกให้เจริญไม่ได้ ก็อย่าได้เป็นผู้ทำลายหรือถ่วงความเจริญของโลกด้วยการเป็นคนริษยาเลย

คนอื่นเขาสร้างคุณงามความดี เขาจะบำเพ็ญประโยชน์ ได้รับเกียรติยศชื่อเสียงแค่ไหนก็จะมีมุทิตาจิตพลอยยินดีกับเขาเถิด จะช่วยให้โลกเจริญเป็นผาสุก

จากหนังสือ แสงธรรม ของ มุลินธิ ก.ศ.ม.

54. ข้อความข้างต้นนี้ใช้โวหารประเภทใด
- พรรณนาโวหาร
 - บรรยายโวหาร
 - สาธกโวหาร
 - เทศนาโวหาร
- (ระดับตีความ)
55. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “ริษยา”
- เอโกรชที่เพื่อนไม่ยอมช่วยทำงานกลุ่ม
 - นักเศร้าใจที่ไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยเหมือนเพื่อนคนอื่นได้
 - เมย์เสียใจที่แก้วได้เป็นนักร้องอย่างที่ตั้งใจไว้
 - อาร์มรู้สึกสลดใจที่เห็นภาพข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์
- (ระดับนำไปใช้)

56. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามที่ผู้เขียนเสนอแนะ ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร

- ก. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
- ข. ประเทศเจริญก้าวหน้า
- ค. สังคมมีสันติสุข
- ง. สภาพเศรษฐกิจดีขึ้น

(ระดับดีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 57-60

วันวาเลนไทน์ปีนี้ที่จ.ตรัง จะเป็นวันที่พะยูนหรือนางเงือกฝูงสุดท้ายที่เหลืออยู่ในทะเลอันดามัน ได้รับความเดือดร้อนมากที่สุดในรอบปี เพราะพวกมันจะกินอาหารไม่สะดวก หรือแทบจะไม่ได้กินเลย เพราะวันนี้จะเป็นวันที่ จ.ตรังจัดพิธีวิวาห์ใต้สมุทร มีนักท่องเที่ยว มีคู่บ่าวสาวจากทั่วโลก รวมทั้งสื่อมวลชน จากทุกแขนงมุ่งตรงไปยังบริเวณเกาะกระดานเพื่อร่วมกิจกรรมนี้ ทำให้ท้องทะเลปั่นป่วนเกิดเสียงอึกทีกครึกโครมรบกวนการกินอาหารของพะยูนอย่างมาก เนื่องจากก่อนจะถึงเกาะกระดานนั้นบ่าวสาวและเจ้าหน้าที่ที่จะไปร่วมงานแต่งงานได้นำจะต้องนั่งเรือผ่านเกาะมุกด์และเกาะลิบง ซึ่งเป็นแหล่งหญ้าทะเลอาหารของพะยูน วันที่มีมนุษย์บางคู่มีความสุขที่สุดจากการแต่งงานได้นำในวันนี้อาจจะเป็นวันเศร้าที่สุดในรอบปีของครอบครัวพะยูน เพราะพวกมันอาจจะต้องอดอาหารตาย เส้นทางที่ต้องเดินทางมากินอาหาร จะถูกรบกวนจากเรือที่วิ่งผ่านไปผ่านมาของนักท่องเที่ยว" นายพิสิษฐ์ ชาญเสนาะ ผู้อำนวยการสมาคมหยาดฝน จ.ตรัง กล่าวในระหว่างแถลงข่าวเรื่องสถานการณ์ของพะยูนในปัจจุบัน ที่สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ประเทศไทยยังโชคดีที่ยังมีสัตว์ชนิดนี้เหลืออยู่ แม้จะน้อยเต็มที แต่ก็ค่อนข้างน่าหนักใจว่าจะดูแลพวกที่เหลือให้รอดทั้งหมด รวมทั้งหาทางขยายพันธุ์เพิ่มเติม สิ่งที่เรารับรู้กันทุกวันนี้คือ ยังไม่มีนโยบายชัดเจนเรื่องการอนุรักษ์พะยูนจากรัฐบาล แต่เมื่อถึงเวลาจะใช้ประโยชน์ กลับเอาพะยูนมาเป็นตัวชูโรงสำหรับเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในพื้นที่ ทุกครั้ง

จากหนังสือพิมพ์ มติชน โดย กาญจนา อุดุลยานุโกศล

57. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้จากเรื่องนี้ไปใช้ประโยชน์ในด้านใด

- ก. การจัดทำนิตยสารเกี่ยวกับการจัดพิธีแต่งงานในรูปแบบใหม่
- ข. การจัดทำข้อมูลประกอบการอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ
- ค. การจัดทำหนังสือความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของปลาพะยูน
- ง. การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(ระดับนำไปใช้)

58. เหตุใดผู้เขียนจึงกล่าวว่า “วันที่มีมนุษย์บางคู่มีความสุขที่สุดจากการแต่งงานได้น้ำในวันนี้ อาจจะเป็นวันเศร้าที่สุดในรอบปีของครอบครัวพะยูน”
- ก. เพราะการจัดงานแต่งงานได้น้ำทำให้ครอบครัวพะยูนตื่นตระหนกจนตายได้
 - ข. เพราะการจัดงานแต่งงานได้น้ำ ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบนิเวศ
 - ค. เพราะการจัดงานแต่งงานได้น้ำ ทำให้ครอบครัวพะยูนต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น
 - ง. เพราะการจัดงานแต่งงานได้น้ำรบกวนแหล่งอาหารของพะยูนจนอาจทำให้ต้องอดตาย
- (ระดับตัวอักษร)
59. “สิ่งที่เรารับรู้กันทุกวันนี้คือ เรายังไม่มีนโยบายชัดเจนเรื่องการอนุรักษ์พะยูนจากรัฐบาล แต่เมื่อถึงเวลาจะใช้ประโยชน์ กลับเอาพะยูนมาเป็นตัวชูโรง สำหรับเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในพื้นที่ทุกครั้ง” จากข้อความนี้อนุมานได้ว่า “เรา” มีอุปนิสัยอย่างไร
- ก. ไม่รู้จักพอ
 - ข. ไม่มีความรับผิดชอบ
 - ค. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
 - ง. ไม่มีความยุติธรรม
- (ระดับตีความ)
60. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของสิ่งใด
- ก. ความรัก
 - ข. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - ค. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - ง. การจัดพิธีแต่งงาน
- (ระดับนำไปใช้)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายให้เข้าใจโดยตลอดก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

1. เขียนชื่อ สกุล เลขที่ลงบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ 60 คะแนน
ใช้เวลาในการตอบ 1.30 ชั่วโมง
3. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบ
4. เปิดแบบทดสอบเมื่อได้รับอนุญาต
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนเครื่องหมาย X บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง โดยให้เขียนในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.			X	

ถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็น ก ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	X		-X-	

อ่านนิทานต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 1-3

กาลครั้งหนึ่ง คนซั๊กผ้าผู้หนึ่งเลี้ยงลาไว้ใช้เป็นพาหนะแบกเสื้อผ้าไปขาย ทุกคืน คนซั๊กผ้าก็จะนำเอาหนังเสื้อมาคลุมร่างลาไว้ แล้วปล่อยให้ลาออกไปกินพืชผลในไร่ของผู้อื่น

คืนหนึ่ง คนเลี้ยงวัวผู้เฝ้าไร่ออกมาตรวจตราความเรียบร้อยของไร่ เห็นเงาของลาในหนังเสื้อกลางๆ ทำให้คิดว่าเป็นเสื้อ ด้วยความตกใจกลัว คนเลี้ยงวัวผู้เฝ้าไร่จึงหาผ้าสีเทามาคลุมร่างตนแล้วแอบซ่อนอยู่เพื่อจะยิงเสื้อ ฝ่ายลาที่กำลังกินพืชผลในไร่อยู่อย่างเอร็ดอร่อยนั้น เมื่อหันมาเห็นคนเลี้ยงวัวแต่ไกลก็คิดว่าเป็นลาตัวเมีย จึงออกวิ่งตาม คนเลี้ยงวัวคิดว่าเสื้อไล่จึงรีบวิ่งหนีอย่างรวดเร็ว ส่วนลาเข้าใจว่าลาตัวเมียเห็นตนอยู่ในร่างเสื้อ คงจะเกิดความกลัวไม่กล้าเข้าใกล้ ลาจึงส่งเสียงให้รู้ เมื่อคนเลี้ยงวัวได้ยินเสียง ก็รู้ว่าไม่ใช่เสื้อจึงหันมายิงลาทันที ลาผู้นำสงสารจึงต้องจบชีวิตลงด้วยเสียงของตนเอง

จากหนังสือ นิทานปัญญาชาดก ของ สำนราญ ภู่อี่ยม

1. นิทานข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าของเรื่องใด
 - ก. การรู้จักอดทนอดกลั้น
 - ข. การรู้จักใช้คำพูด
 - ค. การใช้สติปัญญา
 - ง. การเมตตากรุณาต่อสัตว์ (ระดับนำไปใช้)
2. เหตุใด “ลา” ในนิทานเรื่องนี้จึงต้องจบชีวิตลงด้วยความตาย
 - ก. เพราะขาดความอดทนอดกลั้น
 - ข. เพราะขาดความรับผิดชอบในหน้าที่
 - ค. เพราะขาดความรอบคอบในการทำงาน
 - ง. เพราะขาดการใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรอง (ระดับตัวอักษร)
3. ส่วนไหนในข้อใด **ไม่**สอดคล้องกับสาระสำคัญของนิทานข้างต้น
 - ก. พูดยดีเป็นศรีแก่ปาก
 - ข. ปลาหมอตายเพราะปาก
 - ค. สิบปากว่า ไม่เท่าตาเห็น
 - ง. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง (ระดับตีความ)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

พราหมณ์ผู้หนึ่งเก็บข้าวตอกที่ได้จากภิกษุอาจารย์ในหม้อใบใหญ่ วันหนึ่งขณะนอนพักผ่อน พราหมณ์เห็นหม้อข้าวตอกก็รำพึงว่า ข้าวตอกนั้นมีราคาดี ถ้านำไปขายได้คงได้ถึง 20 รูปี คงจะเอาเงินไปซื้อแม่แพะได้ 10 ตัว ถ้าเลี้ยงไว้สัก 5 ปี แพะคงเพิ่มจำนวนเป็น 400 ตัว น่าจะเอาไปแลกวัวได้สัก 100 ตัว พอที่จะมาทำนาได้ พอถึงฤดูเก็บเกี่ยวข้าว คงจะได้ข้าวมากมายเต็มยุ้ง เมื่อขายข้าวได้แล้ว ก็เอาเงินไปซื้อทองและสร้างปราสาทสักหลังหนึ่ง เอาเงินที่เหลือไปจ้างข้าทาสบริวารมากมายมาคอยดูแลรับใช้ จากนั้นก็หาภรรยาสาวสวยสักคนหนึ่ง เมื่อมีลูกชายจะให้ชื่อว่าโสสมครมัน ถ้าภรรยาไม่ดูแลเลี้ยงดูลูกอย่างดีก็จะถูกลงโทษด้วยไม้ตะบอง ขณะที่คิดดังนั้นพราหมณ์ยกตะบองขึ้นกวัดแกว่งไปถูกหม้อข้าวตอกตกลงมาแตกกระจาย

จากหนังสือ นิทานอุทาหรณ์ในวรรณคดีสันสกฤต ของ กุสุมา รัชมนณี

4. ผู้เล่านิทานเรื่องนี้ มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. เพื่อให้ความรู้
 - ข. เพื่อให้ข้อคิดสอนใจ
 - ค. เพื่อแสดงความคิดเห็น
 - ง. เพื่อให้ความเพลิดเพลิน (ระดับนำไปใช้)
5. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้ สอดคล้องกับสำนวนในข้อใด
 - ก. ชี้อ้างจับตักแตน
 - ข. วาดวิมานในอากาศ
 - ค. กระจายหมายจันทร์
 - ง. ตำนานพริกละลายแม่น้ำ (ระดับตีความ)
6. พฤติกรรมของบุคคลในข้อใด ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้
 - ก. แวอ่านหนังสือสอบอย่างตั้งใจ แต่ไม่สบายจึงสอบไม่ผ่าน
 - ข. นักร้องการเป็นเจ้าของกิจการ จึงเก็บหอมรอมริบจนเปิดร้านของตัวเองได้
 - ค. เฝ้านถึงชีวิตในมหาวิทยาลัยที่สวยงามจนลืมอ่านหนังสือทำให้สอบไม่ผ่าน
 - ง. แก้วตกรอบการประกวดร้องเพลง จึงล้มเลิกความตั้งใจที่จะเป็นนักร้อง (ระดับนำไปใช้)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-9

ครอบครัวหนึ่งมีฐานะร่ำรวย มีบุตรชายสองคน คือ อิม และเอิบ อยู่มาวันหนึ่งพ่อได้ล้มป่วย และตายจากไป แม่จึงเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างมาก จนล้มป่วยลง นางจึงเรียกลูกๆ มาเพื่อมอบสมบัติชิ้นสำคัญสิ่งเดียวที่สามีได้มอบไว้ให้ นางกล่าวกับลูกๆ ว่า สิ่งนี้แหละที่ช่วยให้พ่อกับแม่มีฐานะร่ำรวย นางจึงส่งให้ลูกคนละถุง แล้วบอกให้ใช้สิ่งที่อยู่ในถุงให้เกิดประโยชน์ ต่อมานางก็จากลูกๆ ไปสร้างความเศร้าโศกให้กับอิมเป็นอย่างมาก ส่วนเจ้าเอิบกับกระหิมีย้ายอยู่กับถุงที่แม่ได้มอบไว้ให้ แต่เมื่อนำมาเปิดดูกลับพบว่าเป็นเม็ดมะขามมากมาย สร้างความไม่พอใจแก่เจ้าเอิบอย่างมาก ต่อมาพี่น้องทั้งสองได้แยกย้ายกันไปดำเนินชีวิตตามทางของแต่ละคน เจ้าอิมเมื่อมีภรรยาและลูกก็ขยันทำมาหากินใช้ที่ดินและเม็ดมะขามที่แม่มอบให้นำไปปลูกหมันดูแลรักษาจนผลิตดอกออกผลอย่างออกงาม เขาได้นำเอามะขามไปขายได้เงินเป็นจำนวนมาก สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงให้กับครอบครัว ส่วนเจ้าเอิบ เม็ดมะขามที่แม่ให้มานั้น เจ้าเอิบมองไม่เห็นคุณค่าอะไร นอกจากจะนำมาผ่าครึ่งทำเป็นเครื่องมือการพนัน เที่ยวตระเวนเป็นเจ้ามือเล่นในละแวกหมู่บ้าน เม็ดมะขามที่เหลือในถุงก็แขวนไว้จนลึ่ม วันหนึ่งภรรยาจะมาพบเข้า จึงนำเม็ดมะขามที่เหลือมาควักกินจนหมด

ส่วนเจ้าเอิบก็เล่นการพนันจนหมดตัว ภรรยาและลูกทนความไม่เอาไหนของเจ้าเอิบไม่ไหว จึงพากันจากไป ทิ้งให้เจ้าเอิบอยู่อย่างโดดเดี่ยวเดียวดาย เหลือแต่ชีวิตที่สิ้นไร้ไม้ตอก ไม่มีแม่แต่ที่จะซุกหัวนอนต้องพเนจรร่อนเร่อยู่เรื่อยไป

จากหนังสือ นิทานพื้นบ้านไทย ของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

7. การกระทำของ “เอิบ” สอดคล้องกับสำนวนในข้อใด

ก. ตาบอดได้แว่น

ข. ยื่นแก้วให้วานร

ค. กิ้งก่าได้ทอง

ง. หัวล้านได้หวี

(ระดับตีความ)

8. ข้อใดกล่าวถึง อิม-เอิบ ได้ถูกต้อง

ก. ร่ำรวย - ยากจน

ข. ขยัน - ขี้เกียจ

ค. ประหยัด - ฟุ่มเฟือย

ง. มีน้ำใจ - เห็นแก่ตัว

(ระดับตัวอักษร)

9. สาระสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. อภัยหมายน้ำป่อหน้า
- ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ค. รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา
- ง. ความขยันหมั่นเพียรนำมาซึ่งความสำเร็จก้าวหน้า (ระดับตัวอักษร)

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-12

ปราชญ์คนหนึ่งเป็นผู้ชำนาญในทางกวีทราบว่าพระเจ้ากาสิโปรดกวีจึงเดินทางไปเข้าเฝ้า ครั้นพอจะเข้าประตูพระราชวัง ก็ถูกคนรักษาประตูเรียกสืบบนก่อนจะอนุญาตให้เข้าไป กวีจึงได้รับปากกับนายประตูว่า ถ้าได้รับรางวัลอะไรจะมาแบ่งให้นายประตูครึ่งหนึ่ง

ครั้นถึงประตูชั้นในอีกแห่งหนึ่ง นายประตูชั้นในก็ขอส่วนแบ่งรางวัลที่จะได้จากพระเจ้าแผ่นดิน กึ่งหนึ่ง กวีจึงผ่านประตูชั้นนั้นเข้าไปถึงพระเจ้าแผ่นดินได้ ครั้นเข้าไปถึงก็กล่าวโคลงอันไพเราะจับใจทำให้พระราชาชื่นบานเป็นอย่างยิ่ง จึงพระราชทานช่างเชือกหนึ่งให้แก่กวี แต่กวีกลับขอรางวัลเป็นให้พระราชานิยมน 100 ครั้ง พระราชาไม่ทรงทราบความมุ่งหมายของกวีก็รู้สึกลำบากพระราชหฤทัยยิ่งพยายามจะพระราชทานรางวัลอย่างอื่นแทนแต่กวีก็ไม่ยอมรับ เมื่อพระราชาทนเห็นกวีไม่ยอมรับพระราชทานรางวัลอื่นแน่แล้ว จึงสั่งโบยกวี 100 ครั้ง กวีจึงให้หานายประตูทั้งสองคนมา เมื่อนายประตูทั้งสองเข้ามาถึงที่เข้าเฝ้า กวีจึงบอกว่าตนได้ทำตามที่ได้สัญญาไว้แล้ว พระราชาพระราชทานรางวัลเป็นนิยมน 100 ครั้ง ตนก็จะแบ่งให้นายประตูทั้งสองคน คนละครึ่งตามสัญญา นายประตูทั้งสองจึงถูกโบยคนละ 50 ที ทั้งพระราชานและเสนาอำมาตย์ก็ชื่นชมในความเฉลียวฉลาดของกวียิ่งนัก

จากหนังสือ นิทานพื้นบ้านไทย ของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

10. เหตุใดนักปราชญ์จึงขอพระราชทานรางวัลเป็นการนิยมน 100 ครั้ง

- ก. เพราะต้องการให้บทเรียนแก่นายประตูทั้งสอง
- ข. เพราะไม่ต้องการได้รับรางวัลตอบแทน
- ค. เพราะต้องการรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนายประตู
- ง. เพราะตนเคยได้รับพระราชทานช่างมาหลายเชือกแล้ว (ระดับตัวอักษร)

11. การกระทำของ “นักปราชญ์” ในนิทานข้างต้น ตรงกับสำนวนในข้อใด

- ก. เกล็ดจิ้มเกล็ด
- ข. ชิงกีรีา ช่างกีรี
- ค. ตาต่อตา ฟันต่อฟัน
- ง. นามยอกเอาหนามบ่ง (ระดับตีความ)

12. อุปนิสัยของนายประจักษ์ในข้อใด ที่นักเรียนไม่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

- ก. ขาดความเพียรพยายาม
- ข. ขาดความรับผิดชอบ
- ค. ไม่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
- ง. ไม่มีความเมตตากรุณา

(ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-15

คนท้องถิ่นบางคนสุขภาพ นุ่มนวลและเอื้ออาทร มีอยู่ครั้งหนึ่งคนในหมู่บ้านหิวกลัวยมาฝากหิวหนึ่ง “เอาไว้กินตอนหิว” เขาพูดด้วยสำเนียงห่วงใย “ถ้ามีปัญหาอะไรให้ช่วยก็บอกนะ” แล้วมองไปที่ถังน้ำมันพร้อมกับยื่นถังเปล่าที่หิวติดมือออกมาข้างหน้า “ช่วยถายน้ำมันให้สักถังสิ”

พวกเขาบางคนมาเยี่ยมและพูดคุยด้วยบ่อย บางคนมากินข้าวด้วยถือปืนติดตัวตลอดเวลา เมื่อรู้สึกว่ามีสนิมสนมกันพอสมควรแล้ว ก็พูดกันอย่างกันเองว่า “ไปดันที่ให้ผมหน่อยสิ” “ช่วยไคนั่นไม้ในไร่ผมสักแปดต้นเก้าต้นสิ” “ไปลากซุงออกจากคลองหลังบ้านให้ผมหน่อยสิ” การทำงานของรถแทรกเตอร์คิดค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง แต่คนเหล่านี้ขอให้ทำฟรี ไม่ต้องจ่ายเงิน สถานที่ที่จอมและเพื่อนทำงานมักเป็นที่ห่างไกลและเปลี่ยว มีโจรซุกซม จอมมักจะกลัวและไม่กล้าปฏิเสธคำขอของพวกเขา

จากหนังสือ คนบนต้นไม้ ของ นิคม รายยวา

13. ข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นสิ่งใดชัดเจนที่สุด

- ก. การดำรงชีวิตอยู่ด้วยความจำเป็น
- ข. การประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น
- ค. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของคนในท้องถิ่น
- ง. การถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น

(ระดับตัวอักษร)

14. ข้อใดกล่าวถึง “จอม” ไม่ถูกต้อง

- ก. ขยันทำมาหากิน
- ข. กล้าต่อสู้กับปัญหาต่างๆ
- ค. เห็น้อยล้าต่อภาระงาน
- ง. ไม่มีปากมีเสียง

(ระดับตีความ)

15. พฤติกรรมของ “คนท้องถิ่น” ในข้อใดที่นักเรียนไม่ควรนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

- ก. หมูไปไก่อมา
- ข. ได้คือบจะเอาศอก
- ค. หว่านพืชหวังผล
- ง. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า

(ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-18

แต่สำหรับผมแล้ว มีความตื่นเต้นมากกว่าคนอื่น ๆ เพราะผมชอบเดินตามขบวนหาเสียงที่ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในความรู้สึกของผมผู้สมัครแต่ละคนมีท่าทางบุญหนักศักดิ์ใหญ่ยิ่งนัก แต่แม้กระนั้นท่านก็เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน พบใครไม่ว่าจะเป็นหนุ่มสาวหรือแก่เฒ่า ท่านยกมือไหว้ไปทั่ว เรียกว่าเห็นอะไรดูบวบ ท่านเป็นต้องยกมือไหว้ไว้ก่อน จะพูดจะจาช่างน่าเชื่อถือ เต็มไปด้วยความรู้ที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาจากที่ไหนมาก่อน เวลาที่ท่านปราศรัยที่ลานวัดยิ่งทำให้ผมตื่นเต้นยิ่งขึ้น เพราะแต่ละท่านช่างรู้ปัญหาของบ้านเมืองไปหมดทุกแง่ทุกมุม และมีวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างน่าทึ่ง ที่สำคัญท่านได้สัญญาว่าเมื่อท่านได้เป็นผู้แทนแล้วในตำบลหมู่บ้านที่พวกผมอยู่อาศัย จะมีถนนหนทางเรียบเหมือนกรุงเทพฯ จะมีไฟฟ้าใช้ มีน้ำไหลมาจากท่อให้ได้ใช้กันถึงในบ้าน โดยไม่ต้องไปหาบจากแม่น้ำอย่างที่ผมต้องทำอยู่

เมื่อท่านได้รับเลือกตั้งแล้ว และมาเยี่ยมเยียน ผมได้เห็นถึงความแตกต่างในรัศมีแห่งความมีบุญหนักศักดิ์ใหญ่มากขึ้น พวกเราพากันดีใจ และรีบยกมือไหว้ท่านอย่างนอบน้อม จนท่านไม่มีโอกาสที่จะไหว้เราเหมือนอย่างตอนหาเสียง แต่ท่านจะทักทายทุกคนว่าสบายดีหรือ เพียงเท่านี้เราก็ปลื้มเปรมกันไปหลายวัน แต่จนผมใดเป็นหนุ่ม ถนนในตำบลยังเหมือนเดิม เรายังอาศัยน้ำในคลองเป็นแหล่งสำคัญในการกินและใช้

จากหนังสือ มุมของมิชชัน ของ มิชชัน ฤชุพันธุ์

16. ผู้เขียนกล่าวถึงนักการเมืองในเรื่องด้วยความรู้สึกเช่นใด

- ก. ปลาบปลื้ม
- ข. น้อยใจ
- ค. เบื่อหน่าย
- ง. ผิดหวัง

(ระดับตีความ)

17. จากข้อความข้างต้น พฤติกรรมของนักการเมืองในข้อใดที่นักเรียนไม่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

- ก. ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ
- ข. หน้าไหว้หลังหลอก
- ค. ได้หน้าลืมหลับ
- ง. คางคกขึ้นวอ

(ระดับนำไปใช้)

18. จากข้อความข้างต้น นักเรียนคิดว่าข้อใดเป็นคุณสมบัติของนักการเมืองที่ประชาชนต้องการ
- มีความรอบรู้
 - อ่อนน้อมถ่อมตน
 - รักษาคำมั่นสัญญา
 - เสมอต้นเสมอปลาย
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-21

“บ้าน” หัวใจของฉันมันโหยหาบ้านมานานแล้ว การรับรู้ความรู้สึกของบ้านทำให้หัวใจของฉันลุกขึ้นขึ้นเสมอ บ้านไม่ใช่สิ่งก่อสร้างเพื่อให้คนอยู่เท่านั้น แต่มันถูกสร้างขึ้นมาด้วยความรักด้วยความอบอุ่นของพ่อแม่ที่ให้กำเนิดลูก และผูกมัดความสัมพันธ์นั้นไว้ด้วยสายใยอันอบอุ่น ความรัก ความคิดถึงและความห่วงใย ใช่แล้วฉันกำลังคิดถึงบ้าน บ้านของฉันอยู่ไม่ไกลจากกรงที่ฉันพักอยู่สักเท่าไรนัก ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมงกว่าๆ แต่ก็ดูเหมือนว่ายิ่งโตขึ้นระยะทางระหว่างบ้านกับฉันยิ่งไกลออกไปทุกที...ทุกที

4 ปีแล้วของการจากบ้านเพื่อมาศึกษาหาความรู้เพื่อไปเพิ่มค่าตัวในการทำงานก็เท่านั้น หน้าที่ทุกคนสามารถสร้างคุณค่าให้กับตัวเองได้ทุกคน ค่านิยมหรือคุณคุณภาพที่สังคมต้องการ จริงหรือ.. คนที่จากไปกรุงเทพฯ แล้วต้องใช้ชีวิตอยู่ที่กรุงเทพฯ กลับมาเพียงเพื่อจะจากไปเท่านั้นหรือ ความจริงหรือความฝันจะทำให้ฉันได้ตื่นขึ้นในสักวัน บ้านเป็นความอบอุ่นของฉัน อนาคตของฉัน ไร่ข้าวโพดของฉันต้องได้รับการพัฒนา

จากชั้น 4 เดินลงไปโรงอาหารใช้ระยะเวลาไม่นานนัก ความหิวที่ทรมาณมาเนิ่นนานเมื่อครูก็สิ้นซากไป แต่สังคมเมืองเมื่อไรกันจะกลืนกินคนอึดสักที

จากหนังสือ เรื่องสั้นชมรมค่ายพัฒนาชนบท ของ รชฎา ปนาดี

19. “ไปเพิ่มค่าตัวในการทำงาน” หมายถึงอะไร

- ปริญญาบัตร
- ประกาศนียบัตร
- ใบรับรองความประพฤติ
- เอกสารรายงานผลการเรียน

(ระดับตัวอักษร)

20. แนวคิดสำคัญของเรื่อง สะท้อนให้เห็นปัญหาในข้อใด
- ปัญหาการศึกษา
 - ปัญหาสิ่งแวดล้อม
 - ปัญหาคนอพยพเข้าเมือง
 - ปัญหาการทำเกษตรกรรม (ระดับดีความ)
21. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์สำคัญของผู้เขียนข้อความนี้
- เพื่อสะท้อนค่านิยมทางการศึกษา
 - เพื่อสะท้อนภาพความผูกพันของคนในครอบครัว
 - เพื่อสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาภูมิปัญญาเดิม
 - เพื่อส่งเสริมให้พัฒนาระบบการศึกษาในชนบท (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22-24

ฉบับต่อมาคำเล่าถึงความลำบากเมื่อฝนขาดช่วง ข้าวกล้าตายหมด เปรยว่าอยากเข้ามาหา
งานทำในกรุงเทพฯ น้ำเสียงตอนท้ายคล้ายอยากขอมาพักอยู่กับเธอชั่วคราว จดหมายฉบับนั้นทำเอา
ธิดิมาเครียดไปพักใหญ่ กลัวสาวคำจะมาจริงๆ แล้วพบว่าพื้นเพของหล่อนเท่ากับคนรับใช้ในบ้านเธอเท่านั้นเอง
ตอนนักศึกษาไปทีนั้น พ่อแม่ทุกคนคือพ่อแม่ของพวกเขา เธอหนุ่มสาวทุกคนเป็นเอื้อยอ้ายกัน
เด็กน้อยทุกคนคือน้องรัก ผู้เฒ่าผู้แก่ถูกเรียกขานว่าพ่อใหญ่ แม่ใหญ่ กระทั่งมทุกหลังหยิบยื่นมุ้งใหม่
ที่สุดให้แก่นักศึกษา เชื้อเชิญให้นอนในห้องใหญ่ที่สุดของบ้าน วันสุดท้ายก่อนจาก หมูตัวโตที่สุดใน
หมู่บ้านถูกล้มเลี้ยงส่งพวกเขา หมอนขวานลายขิด ผ้าไหมสีสด สะพัดจากมือเหล่าแม่ใหญ่ผู้ลูกสาว
แต่ถ้าพวกเขาไปที่นั่นในวินาทีเดียว ธิดิมารู้ดี พ่อแม่พี่น้องของเธอจะมองเขาอย่างหวาดระแวง บ้าน
ของเธอจะไม่ยินยอมให้เขาเข้ามานั่งในห้องรับแขกหรือแม้แต่โรงรถ จะให้พวกเขาไปนอนในห้องเล็กๆ
ของชมรมที่มหาวิทยาลัยก็ดูจะแล้งน้ำใจเต็มที ในเมื่อคนตัวเล็กๆอย่างเธอไม่สามารถช่วยเหลือใครได้
ธิดิมาจึงไม่ตอบจดหมาย และคำก็ไม่ได้เขียนมาอีก ค่ายอาสาพัฒนาผ่านไปแล้ว สายใยผูกพัน
ระหว่างชาวเมืองกับชาวบ้านก็ขาดสิ้นลง ด้วยกรรไกรคมกริบนามว่า ..ลิ้ม
จากหนังสือ สนามหญ้า ของ วัน ฌ จันทรธรร

22. จากข้อความข้างต้น ธิดิมากำลังตกอยู่ในสถานการณ์ตามสำนวนในข้อใด
- น้ำท่วมปาก
 - หมาจนตรอก
 - หนีเสือปะจระเข้
 - กลิ้นไม่เข้า คายไม่ออก (ระดับตัวอักษร)

23. ผู้เขียนต้องการสะท้อนให้เห็นปัญหาในข้อใดมากที่สุด
- ปัญหาช่องว่างระหว่างวัย
 - ปัญหาการพัฒนาาระบบการศึกษา
 - ปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัว
 - ปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม (ระดับนำไปใช้)
24. นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้สายใยผูกพันระหว่างชาวเมืองกับชาวบ้านขาดลึกลง
- ความแตกต่างทางวัฒนธรรม
 - ระยะทางที่ห่างไกล
 - การแบ่งชนชั้นของคนในสังคม
 - ความเจริญทางเทคโนโลยี (ระดับตัวอักษร)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-27

ทุกคนกำลังรอรอดักคันที่ยอมนำชายชราไปส่งโรงพยาบาล แต่มีรถผ่านมาน้อยเหลือเกิน ส่วนรถที่ผ่านมาก็ไม่ยอมรับคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาล ต่างมีเหตุผลเป็นของตัวเองทั้งนั้น วาดรู้สึกที่ว่าวันนี้โลกจะมากมายไปด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา ซึ่งเขาไม่เคยมีความรู้สึกแบบนี้มาก่อนเลย และเพิ่งสัมผัสได้ว่าหลายสิ่งหลายอย่างกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ความอ้างว้างอันไร้ขอบเขต

วาดยืนหันซ้ายหันขวาอย่างกังวลใจ มองข้ามทางรถไฟไปอีกฝั่งเห็นบ้านหนึ่งมีรถยนต์อยู่ด้วย เขาจึงวิ่งข้ามทางรถไฟไปที่บ้านหลังนั้นทันที “น้ำช่วยเอารถยนต์ไปส่งคนเจ็บที่เขาอาการหนักมาก”

“ใคร” เจ้าของบ้านถามหัววนๆ พร้อมกับออกมาชะเง้อคอดูที่หน้าบ้าน

“ไม่รู้ ไม่มีใครรู้จัก เขาถูกรถชนที่ปากทาง”

“รถเสียมาสองวันแล้ว ยังไม่ได้ซ่อมเลย” เจ้าของบ้านวัยสี่สิบกว่าบอกพร้อมกับยิ้มแห้งๆ ตอนนั้นเองมีหญิงวัยกลางคน คนหนึ่งจอดรถจักรยานยนต์แล้วเข้ามาดูคนเจ็บ เมื่อมองเห็นชายชราก็ร้องโหวกเหวกขึ้นมาทันทีจนหลายคนตกใจ

“ฮ่า! น้ำพรัมนี้ เอ้ ไอ้เหลิม พ่อมีงูรถชน” ประโยคทำยหญิงวัยกลางคนวิ่งไปก้มมือเรียกเจ้าของบ้านที่อยู่อีกฝั่งของทางรถไฟ ซึ่งเป็นบ้านที่มีรถยนต์จอดอยู่ในบ้านนั้นแหละ

“อะไรนะ” เจ้าของบ้านที่วาดไปขอร้องให้เอารถยนต์ไปส่งคนเจ็บออกมายืนตะโกนอยู่หน้าบ้าน

“พ่อมีงูรถชน มาเร็ว ทำบ้าอะไรอยู่วะ!” พ่อได้ยินเช่นนั้น เขาก็วิ่งกลับบ้านพร้อมกับบอกคนในบ้านให้รู้ แล้วถอยรถยนต์ที่เขาบอกว่ามันเสียออกจากบ้านทันที

จากหนังสือ แม่น้ำสองสี ของ กร ศิริวัฒน์

25. “ต่างมีเหตุผลเป็นของตัวเองทั้งนั้น วาดรู้สึกว่ามันนี่โลกจะมากมายไปด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา”
จากข้อความดังกล่าว ผู้พูดพูดด้วยความรู้สึกใด
- เบื่อหน่าย
 - ว่าเหว่
 - สลดใจ
 - ไม่พอใจ
- (ระดับตีความ)
26. ข้อใดเป็นความขัดแย้งที่ปรากฏในเรื่อง
- ความดีกับความเลว
 - ความสมหวังกับความผิดหวัง
 - ความมีน้ำใจกับความเห็นแก่ตัว
 - ความยินดีร้ายกับความเพิกเฉย
- (ระดับตีความ)
27. จากข้อความข้างต้น ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนได้รับบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร
- รีบไปแจ้งให้ครูประจำชั้นทราบ
 - เรียกให้เพื่อนคนอื่นไปช่วยเหลือ
 - รีบปฐมพยาบาล แล้วพาไปพบครูที่ห้องพยาบาล
 - โทรศัพท์บอกผู้ปกครองของเพื่อนที่ได้รับบาดเจ็บ
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-31

กบเกิดในสระศรีมีบัวสวย	กลืนรินรอยสีวิไลไม่รู้เห็น
ภมรอยู่ไกลตามมาเข้าเฝ้า	ได้คลั่งเคล้านรสสุคนธ์วิมลมาลัย
เราเป็นไทยใกล้ชิดพระศาสนา	ไม่รู้ค่าพุทธธรรมนำสุขสานต์
ชาวต่างชาติมาแต่ไกลไม่เนิ่นนาน	ได้ซาบซาณรสพระธรรมล้ำเลิศเคย

จากหนังสือ ศึกษาภาษิตและร้อยกรอง ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

28. คุณค่าที่เด่นชัดที่สุดของคำประพันธ์นี้อยู่ที่สิ่งใด
- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
 - ใช้คำมีสัมผัสในไพเราะ
 - ใช้คำสื่อความหมายได้ชัดเจน
 - ให้สาระสอนใจเป็นอย่างดี
- (ระดับตีความ)

29. จากคำประพันธ์ข้างต้น พฤติกรรมของ “กบ” เปรียบได้กับสำนวนในข้อใด
- ใกล้เกลือกินด่าง
 - ไก่ได้พลอย
 - หมาในรางหญ้า
 - มดแดงแฝงพวงมะม่วง (ระดับตัวอักษร)
30. จงพิจารณาว่าบุคคลใดมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของคำประพันธ์นี้
- แก้วมีหนังสือที่มีประโยชน์แต่ไม่เคยหยิบมาอ่าน
 - อาร์มพยายามเรียนรู้งานจากเพื่อนที่มีประสบการณ์มากกว่า
 - หญิงเก็บมะม่วงที่บ้านไปขายเพื่อช่วยหารายได้ให้กับครอบครัว
 - เอกให้พี่สาวสอนภาษาอังกฤษให้จึงไม่ต้องเสียเงินไปเรียนพิเศษ (ระดับนำไปใช้)
31. ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านตระหนักในคุณค่าของสิ่งใด
- การปลูกฝังความรักชาติบ้านเมือง
 - การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
 - การปฏิบัติตามหลักธรรมในพุทธศาสนา
 - การทำนุบำรุงศาสนสถาน (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32-34

เพื่อนเอ๋ย..จงฟังร่างแล้ววางใจ	เก็บน้ำตาสวดยโสไว้หนึ่งนึ่ง
คิดค้นหาสัจจะชีวิตจริง	โลกนี้ซึ่งชังกันเรื่องอันใด
เราต่างอาศัยกาลเวลาได้มาเกิด	มาเพียงเพลิดโลกกว้างสว่างไสว
ได้สัมผัสพันธ์พันผูกทุกสิ่งไป	สืบเยื่อใยอาทรแต่ก่อนมา
แล้ววันหนึ่งเราก็กลับหาย	สูญสลายสรรพสิ่งที่สรรหา
เราแค่เพียงประกายวับของวันเวลา	แล้วเหตุใดไม่มาบรรเลงถึงเพลงรักษ์
จากหนังสือพิมพ์เนชั่นสุดสัปดาห์ โดย อุหมาด นาวารินทร์	

32. ความในข้อใดไม่สอดคล้องกับใจความสำคัญของบทร้อยกรองนี้
- จงรู้จักให้อภัยผู้อื่น
 - ไตใดในโลกล้วนอนิจจัง
 - ความรักเป็นสิ่งจรรโลงโลก
 - จงรู้จักมองโลกในแง่ดี (ระดับตัวอักษร)

33. ถ้าทุกคนปฏิบัติตามที่ผู้เขียนเสนอแนะ ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร
- ประเทศเจริญก้าวหน้า
 - สังคมมีสันติสุข
 - สภาพเศรษฐกิจดีขึ้น
 - ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
- (ระดับตีความ)
34. จากคำประพันธ์ข้างต้นแสดงว่าผู้แต่งมีเจตนาอย่างไร
- เชิญชวน
 - ให้ข้อคิด
 - เสนอแนะ
 - เตือนใจ
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 35-38

ฝรั่งเขาหัวเราะเยาะเราว่า	เสียแรงมีรัตนากำนวนสาม
แต่เหมือนไก่ไม่นิยมชมของงาม	มักตะกละตะกลามหาของกิน
หมายความว่าการศึกษาที่จัดอยู่	พาไปสู่อาชีพเสียทั้งสิ้น
ปริญญาท่วมท้นล้นแผ่นดิน	แต่ขาดศีลขาดธรรมประจำตัว

จากหนังสือ ความดีนั้นไม่ตาย ของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล

35. จากบทร้อยกรองข้างต้น น้ำเสียงของผู้แต่งเป็นเช่นใด
- ชิงชัง
 - ท้อใจ
 - สมเพช
 - ไม่พึงพอใจ
- (ระดับตีความ)
36. จากร้อยกรองข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษามีข้อบกพร่องในเรื่องใด
- การจัดการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้ให้ความรู้เพียงฝ่ายเดียว
 - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหา มากกว่าการลงมือปฏิบัติ
 - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเรื่องการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้
 - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นแต่ด้านวิชาการ แต่ขาดการสอนด้านจริยธรรม
- (ระดับตัวอักษร)

37. จากข้อความข้างต้น หากเหตุการณ์ยังดำเนินต่อไปในลักษณะนี้ น่าจะส่งผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างไร
- ประเทศจะมีบทบาทในฐานะผู้นำในการยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน
 - ประเทศจะมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - ประเทศจะเต็มไปด้วยประชากรที่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน
 - ประเทศจะมั่งคั่ง เจริญรุ่งเรือง มีชื่อเสียงเกียรติยศ (ระดับดีความ)
38. จากแนวคิดของบทร้อยกรองข้างต้น ถ้านักเรียนเป็นนักการศึกษา นักเรียนควรยึดหลักในการจัดการศึกษาอย่างไร
- การจัดการศึกษาที่ให้ความรู้ด้านวิชาการควบคู่ไปกับการสอนจริยธรรม
 - การจัดการศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองได้
 - การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความแข็งแกร่งด้านวิชาการ
 - การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 39-41

อันความรักใดใดในโลกนี้	รักแต่เพียงพอดีจึงเหมาะสม
รักนวลน้องแนบสนิทได้ชิดชม	หลายน้องนักระทมรั้นทจิตใจ
รักอาหารหมูหันวันละหนอย	รักหลายตัวจะย่อยอย่างไรได้
รักขับรถเร็วจี๊ดสีบไมล์	ถึงแปดสิบบักไกลลงในคู
จึงขอเตือนเพื่อนที่รักมีทรัพย์	เกินฐานะระดับความเป็นอยู่
ถึงไม่เผยรักให้ผู้ใดดู	เขาก็รู้ว่ารักแน่เอย

จากหนังสือ ความดีนั้นไม่ตาย ของ ม.ล. ปิ่น มาลากุล

39. สาระสำคัญที่ได้จากบทร้อยกรองข้างต้น คือข้อใด
- ควรพอใจในสิ่งที่มีอยู่
 - ควรดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
 - จงทำวันนี้ให้ดีที่สุด
 - จงรักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง (ระดับตัวอักษร)

40. ผู้แต่งบทร้อยกรองนี้ ใช้กลวิธีใดในการนำเสนอ
- การเปรียบเทียบ
 - การพรรณนา
 - การยกตัวอย่าง
 - การอ้างข้อเท็จจริง (ระดับตีความ)
41. ข้อเตือนใจที่ได้จากบทร้อยกรอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดีในเรื่องใด
- การดำเนินชีวิต
 - การประกอบอาชีพ
 - การสร้างครอบครัว
 - การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 42-44

มองดูสิ่งรอบข้างอย่างสร้างสรรค์	ทุกคืนวันอย่ามัวกลัวจะสาย
สารพันปัญหาที่ทำทนาย	ค่อยคลี่คลายเป็นข้ออย่าท้อใจ
มาเถอะเพื่อนร่วมฝันวรรณศิลป์	มาร้อยรินมธุรสแสนสดใส
โลกมีรังสว่างทั่วทุกตัวไป	สิ่งแปลกใหม่รอเราเฝ้าติดตาม
หมั่นทำใจให้พิสุทธ์ทุกจุดเกิด	มิเลอเลิศก็ไม่ให้ใครหยาม
คนจะดีนั้นไซ้รู้ไซ้รูปร่าง	ใครจะทรมานช่างเขาเราอย่ามอง
จงปล่อยวางหัวใจให้อ่อนนุ่ม	ทั้งความกลุ้มความเหงาความเศร้าหมอง
โลกของเรายังมีฟ้าสีทอง	ที่เรื่องรองวับววยามก้าวเดิน

จากหนังสือชมรมนักกลอนอักษรสยาม โดย นก สุวิมล

42. จากคำประพันธ์ข้างต้น ข้อใดไม่ใช่แนวคิดที่ผู้เขียนต้องการให้นักเรียนยึดปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- จงรู้จักมองโลกในแง่ดี
 - จงอย่าจมอยู่กับความทุกข์
 - จงพร้อมเผชิญหน้ากับปัญหา
 - จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ (ระดับนำไปใช้)

43. ร้อยกรองนี้มีลักษณะเด่นในด้านใด
- ปลูกฝังจริยธรรม
 - มีความงดงามทางวรรณศิลป์
 - ปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องวัฒนธรรมไทย
 - สร้างความจรรโลงใจ
- (ระดับตีความ)
44. ร้อยกรองบทนี้ เหมาะสมจะนำไปใช้กล่าวในโอกาสใด
- วันครู
 - วันครอบครัว
 - วันเยาวชนแห่งชาติ
 - วันภาษาไทยแห่งชาติ
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 45-46

เศรษฐีมีมากด้วย	เงินตรา
จ่ายทรัพย์สร้างเคหา	ใหญ่ได้
ยากขาดทรัพย์	สร้างบ่ได้เลย
แต่ว่าความดีนั้นไซ้	อาจสร้างเสมอกัน
ฉันใดกุลบุตรนั้น	ศึกษา
คนหนึ่งชื่อตำรา	มากได้
อีกคนขาดทรัพย์	ซื้อบ่ได้เลย
แต่ว่าความเพียรนั้นไซ้	อาจสู้เสมอกัน
อันความเพียรอีกทั้ง	ความดี
สองสิ่งโลกไม่มี	ก็ดกัน
เป็นสิทธิเสรี	สำหรับ
ปวงประชาทุกชั้น	เสกสร้างใส่ตน

จากหนังสือ ความดีนั้นไม่ตาย ของ ม.ล. ปิ่น มาลากุล

45. บทร้อยกรองนี้แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
- กาพย์ยานี 11
 - กลอนสุภาพ
 - โคลงสี่สุภาพ
 - อินทรวชิรฉันท 11
- (ระดับตัวอักษร)

46. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองนี้
- ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
 - ความยากจนไม่ใช่อุปสรรคในการทำความดี
 - ความยากดีมีจนเป็นปัจจัยสำคัญในการทำความดี
 - ความดีและความเพียรเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้อย่างเท่าเทียมกัน (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 47-49

เชื่อกันว่า เด็กอัจฉริยะกำลังมีปัญหา สืบเนื่องจากสมมติฐานของพ่อแม่ในสมัยโบราณที่ว่า “สูงเร็ว ก็เสียเร็ว” ทำให้พ่อแม่ในสมัยนั้นรู้สึกไม่สบายใจอย่างยิ่งที่เห็นว่าลูกของตนแสดงความรู้เกินวัยหรือแก่แดดแก่ลม แต่มาถึงสมัยนี้ ความคิดนั้นได้เปลี่ยนไปเป็นตรงกันข้าม จาก “สูงเร็ว ก็เสียเร็ว” กลายมาเป็น “สูงเร็ว ก็รวยเร็ว” เสียแล้ว และแนวคิดนี้เองทำให้พ่อแม่ต่างเพิ่มความกดดันแก่ลูกๆ ตั้งแต่เล็กๆ พ่อแม่หลายคน เพียงแต่รู้ว่ากำลังจะมีลูก ก็เตรียมหาโรงเรียนอนุบาลที่มีโปรแกรมการเรียนเร่งรัด เพื่อให้ลูกมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในอนาคต

ปัญหาจึงมีว่า พ่อแม่ทำดีทำถูกหรือไม่ ก็ต้องมองไปหาต้นเหตุ จึงพบว่า เนื่องจากพ่อแม่ในสมัยนี้มีลูกน้อย โอกาสที่จะได้ภูมิใจกับลูกจึงน้อยไปด้วย ทำให้พ่อแม่ต้องเข้าร่วมวางแผนอนาคตของลูกทั้งการเรียน การกีฬา และดนตรี โดยไม่เปิดโอกาสให้ลูกได้คิดเอง เรียนรู้เอง รับผิดชอบเอง ทำให้ลูกไม่รู้จักโต เป็นการสร้างปัญหาให้เด็กเกิดแรงดิ่งเครียด เพราะต้องพยายามทำตัวให้เป็นเด็กอัจฉริยะ เกิดเป็นปัญหาขึ้นมาอีก

จากหนังสือ 3 นาทีมีสาระ ของ ธนาคารกสิกรไทย

47. จากบทความข้างต้น ผู้เขียนต้องการให้ครอบครัวไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด
- ตำแหน่งหน้าที่การงานที่มีเกียรติ
 - สถานภาพทางเศรษฐกิจ
 - มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง
 - คุณภาพชีวิตของบุตรหลาน (ระดับตีความ)
48. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เขียนข้อความนี้
- เพื่อให้ความรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน
 - เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนากระบวนการศึกษาไทย
 - เพื่อให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบการศึกษาในปัจจุบัน
 - เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาครอบครัวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (ระดับนำไปใช้)

49. หากปัญหาที่เกิดจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของพ่อแม่สมัยใหม่ยังไม่ได้รับการแก้ไข เด็กไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร
- เก่งวิชาการ แต่ขาดความเป็นตัวของตัวเอง
 - เก่งวิชาการ และนำความรู้มาช่วยพัฒนาสังคม
 - เก่งวิชาการ แต่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม
 - เก่งวิชาการ เป็นคนดีและมีความสุข (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 50-53

มนุษย์มักจะอคติเปรียบเทียบของของตัวเองกับของของคนอื่นอยู่เสมอ และมักจะคิดว่าของ ๆ คนอื่นดีกว่าของ ๆ ตัวเองอยู่ร่ำไป ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็จะหาความพอใจไม่ได้ เพราะถ้าเปรียบเทียบกับตลับ ก็จะมีตลับที่มีรูปแบบแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีสีสันทันที่แตกต่างกัน มีลวดลายที่แปลก ๆ และสวยงามออกมาอยู่เรื่อย ๆ ในชั้นแรกเมื่อเห็นลายดอกไม้ก็นึกว่าดอกไม้สวย จึงวาดลวดลายเป็นดอกไม้ ต่อมาเมื่อมีลายดอกไม้ใหม่ก็นึกเบื่อลายดอกไม้ อยากได้ลายดอกไม้แทน จึงเติมลายดอกไม้เข้าไป ครั้นมีลายดอกไม้แล้ว ต่อมาเกิดมีรายทิวทัศน์วางตลาดอีก ก็อยากได้ทิวทัศน์อีก ถ้าวิ่งตามแฟชั่นหรือตามสิ่งที่คนอื่นมีอยู่ร่ำไป ในที่สุดตลับใบนั้นก็คงเป็นลายร้อยพ่อพันแม่ หากความสวยงามหรือหากความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองไม่ได้ ในที่สุดเจ้าของก็คงเบื่ออยู่นั่นเอง

การที่จะหาความสุขได้ ในเบื้องต้นจึงต้องพิจารณาถึงใจของเราเองก่อนเป็นหลักว่าเราต้องการสิ่งใดแน่ เราต้องการสิ่งนั้นจริงหรือ เราจะเบื่อกับมันไหม จะเอียนกับมันไหม ถ้าแน่ใจแล้วจึงค่อย ๆ บรรจงแต่งให้เป็นไปตามที่เราต้องการ และเมื่อได้ตามที่ต้องการแล้ว ต้องหยุดความพอใจไว้ที่ตรงนั้นต่อไปใครเขาจะมีลวดลายอะไร สีสันทันอย่างไร รูปทรงอย่างไร ต้องไม่เอาไปเปรียบเทียบ ต้องพอใจอยู่ตรงที่ที่เราได้เลือกแล้ว ความสุขอันแท้จริงจึงจะเกิดขึ้น

จากหนังสือ นานาสาระ ของ มีชัย ฤชุพันธุ์

50. จากข้อความข้างต้น “ความสุขที่แท้จริง” จะเกิดขึ้นได้อย่างไร
- การปรับตัวเข้ากับสังคมได้
 - ความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่
 - การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (ระดับตัวอักษร)
51. ผู้เขียนมีความเห็นว่า “มนุษย์” ควรจะมีคุณลักษณะอย่างไรจึงจะพบกับความสุขที่แท้จริง
- เป็นตัวของตัวเอง
 - มีความเป็นเอกลักษณ์
 - รู้จักยอมรับการเปลี่ยนแปลง
 - ปรับตัวตามสมัยนิยม (ระดับตีความ)

52. ผู้เขียนใช้กลวิธีใดนำเสนอ

- ก. การพรรณนา
- ข. การเปรียบเทียบ
- ค. การอ้างข้อเท็จจริง
- ง. การยกตัวอย่าง

(ระดับตีความ)

53. ถ้านักเรียนมีกระเป๋าถืออยู่แล้ว แต่เห็นกระเป๋าแฟชั่นรุ่นใหม่ล่าสุดวางขายอยู่ในห้างสรรพสินค้า นักเรียนจะตัดสินใจทำอย่างไร

- ก. ซื้อ เพราะจะได้เป็นคนทันสมัย
- ข. ซื้อ เพราะเพื่อกระเป๋าใบเดิมที่ใช้อยู่เป็นประจำ
- ค. ไม่ซื้อ เพราะกระเป๋ารุ่นใหม่มีราคาแพง
- ง. ไม่ซื้อ เพราะกระเป๋าใบเดิมยังสามารถใช้งานได้ดี

(ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 54-57

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในปัจจัย 4 โลกของเรามีการแต่งกายที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการแต่งกายขึ้น ประเทศไทยของเรานั้นก็มีเครื่องแต่งกายประจำชาติที่สวยงามและมีคุณค่า แต่ต่อมาเราได้รับวัฒนธรรมจากชาวตะวันตกเข้ามา ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ปัจจุบันนี้เรามีเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายต่าง ๆ ตามสมัยนิยมให้เลือกมากมาย และถึงแม้ว่าวัฒนธรรมไทยจะสอนไว้ว่ากุลสตรีไทยควรที่จะรักษาวลสงวนตัว แต่ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นผู้หญิงมีการแต่งกายที่หือหวา ล่อแหลม เสี่ยงต่อการเกิดเหตุอันตราย การสวมเสื้อ สายเดี่ยว เกาะอก ผ้าหน้า ผ้าหลัง เป็นสิ่งที่ได้รับมาจากการแต่งกายของต่างชาติโดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เพราะเด็กวัยรุ่นเห็นว่าการที่แต่งกายตามแบบชาวต่างชาติเป็นสิ่งที่โก้เก๋ น่าเลียนแบบ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การแต่งกายแบบนี้เป็นสิ่งที่ขัดต่อวัฒนธรรมของคนไทยเรา วัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นเองไม่เหมือนกับเรา ดังนั้นการที่เราจะรับตรงจุดนี้มาก็ควรพิจารณาเสียก่อนว่าการแต่งกายแบบนี้เป็นการสมควรแล้วหรือ อย่างไรก็ตามถ้าเราปล่อยให้วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวต่างชาตินั้นมามีบทบาทมากกว่าขนบธรรมเนียมของเรา วัฒนธรรมของเราก็อาจเปลี่ยนแปลงไปในไม่ช้านี้ และอาจทำให้เราไม่สามารถที่จะรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของไทยไว้ได้อีกต่อไป

จากหนังสือชมรมเว็บเพจไทย ของ รัชฎกมล เฉลียวจิตติกุล

54. ข้อความข้างต้นนี้สะท้อนให้เห็นสิ่งใดชัดเจนมากที่สุด
- ก. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการแต่งกาย
 - ข. การรับวัฒนธรรมการแต่งกายของต่างชาติ
 - ค. วัฒนธรรมการแต่งกายสมัยใหม่ของวัยรุ่นไทย
 - ง. การอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายแบบไทย
- (ระดับตัวอักษร)
55. ข้อเตือนใจที่ได้จากเรื่องน่าจะนำมาใช้แก้ปัญหาเรื่องใดได้
- ก. ปัญหาเศรษฐกิจ
 - ข. ปัญหาความยากจน
 - ค. ปัญหาอาชญากรรม
 - ง. ปัญหาครอบครัว
- (ระดับนำไปใช้)
56. “เด็กวัยรุ่นเห็นว่าการแต่งกายตามแบบชาวต่างชาติเป็นสิ่งที่โก้เก๋ น่าเลียนแบบ” จากข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเป็นเช่นไร
- ก. มีความทันสมัย
 - ข. ขาดความเป็นตัวของตัวเอง
 - ค. มีความคิดสร้างสรรค์
 - ง. ขาดความมั่นใจในตัวเอง
- (ระดับตีความ)
57. เยาวชนไทยควรยึดหลักในการรับวัฒนธรรมต่างชาติอย่างไร
- ก. เลือกวัฒนธรรมที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม
 - ข. เลือกรับวัฒนธรรมตามคำแนะนำของผู้ใหญ่
 - ค. เลือกรับวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับตนเอง
 - ง. เลือกรับวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย
- (ระดับนำไปใช้)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 58-60

สมัยเราเป็นเด็กเล็ก ๆ เรามักต้องให้พ่อแม่เล่านิทานก่อนนอนให้เราฟังเป็นประจำ เสน่ห์ของนิทานคือเรื่องราวที่มีความแปลกพิสดาร อย่างเช่นตัวละครที่มีแต่ในจินตนาการเช่น นางฟ้า ภูติ หรือแม่แต่นิทานไทยของเราก็มีนางผีเสื้อสมุทร ตัวละครแต่ละตัวช่วยสร้างสีสันให้กับนิทานให้สนุกน่าติดตาม แต่นิทานมิได้มีสิ่งจูงใจแค่นั้นยังมีส่วนที่สำคัญมากที่สุดก็คือ คติสอนใจ พ่อแม่มักจะเล่านิทานให้ลูกฟังก็เพราะเชื่อว่า คติสอนใจที่มีอยู่ในนิทานนั้นทำให้ลูกเป็นเด็กดี รู้จักกฎแห่งกรรม เพราะในนิทานตัวละครที่เป็นฝ่ายธรรมะตอนจบมักจะประสบความสำเร็จใช้ชีวิตอย่างมีความสุข แต่ตัวละครฝ่ายอธรรมมักจะลงเอยด้วยความหายนะ เด็ก ๆ จะสามารถแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดีอะไรเป็นสิ่งที่ไม่ดีได้ เด็กจะเกิดความกลัวในการทำสิ่งที่ไม่ดี เพราะกลัวตัวเองจะเป็นแบบตัวละครในนิทาน เช่น กลัวว่าถ้าโกหกแล้วจุมูกยาวอย่างพินอคคิโอ กลัวว่าถ้าไม่รู้จักรประมาณตนเองอย่างอั้งอั้งแล้วจะท้องแตกตายที่ลำพองไปทำกับวัว เป็นต้น เด็กที่ฟังนิทานบ่อย ๆ จะเกิดการกลัวในการทำบาปถือว่าเป็นการเสริมสร้างหลักธรรม “hiri โอตฺตปปะ” ไปในตัว จากสุภาษิตของไทยที่กล่าวไว้ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าจริง การตีลูกบ้างจะทำให้เด็กกลัวที่จะทำความผิด แต่การเล่านิทานให้ลูกฟังสามารถทำได้เป็นประจำ และมีส่วนช่วยสั่งสอนเด็กให้เป็นเด็กดีได้โดยไม่ต้องลงไม้ลงมือ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าไม่อยากให้คนเราลืมนิทานเพราะอายุที่โตขึ้น แม้ว่าส่วนใหญ่เราจะนิทานเล่าให้เด็กฟังก็ตาม แต่คติของมันสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตของเรา ตรงกันข้ามเสียอีกน่าจะต้องเล่านิทานให้ผู้ใหญ่บางคนฟัง เพราะผู้ใหญ่มักทำตัวผิดตามทำนองคลองธรรม เมื่อยิ่งโตก็เริ่มชินในการทำบาป ต้องขัดเกลากจิตใจให้สะอาดเหมือนเด็กที่มีจิตใจบริสุทธิ์

จากหนังสือชมรมเว็บเพจไทย ของ รัชฎกมล เฉลียวจิตติกุล

58. บทความข้างต้น จัดเป็นบทความประเภทใด

- ก. บทความวิจารณ์
- ข. บทความบรรยาย
- ค. บทความวิเคราะห์
- ง. บทความแสดงความคิดเห็น (ระดับตัวอักษร)

59. ความในข้อใดเป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ “นิทาน”

- ก. นิทานทำให้เด็กเกิดจินตนาการ
- ข. นิทานทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน
- ค. นิทานเป็นวรรณกรรมสำหรับเด็กเท่านั้น
- ง. นิทานเป็นสื่อช่วยสอนให้เด็กมีคุณธรรม (ระดับตัวอักษร)

60. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นผู้ที่น่าจะได้รับประโยชน์จากเนื้อความข้างต้นนี้มากที่สุด

- ก. ครู
- ข. พ่อแม่
- ค. นักเขียน
- ง. นักวิชาการ

(ระดับนำไปใช้)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ
แผนการจัดการเรียนรู้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ปฐมนิเทศ

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วัน

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

กลวิธีสแกนแอนดร์วัน เป็นกลวิธีสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น บทความเรื่อง “เด็กกับพฤติกรรม การบริโภค” เป็นบทความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของเด็กไทยในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การบริโภคตามค่านิยม ซึ่งจำเป็นต้องเร่งหามาตรการในการแก้ไขปัญหาเพื่อมิให้เกิดผลเสียกับภาวะโภชนาการของเด็กไทยในอนาคต

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์วัน
2. การปฏิบัติตามขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์วัน
3. ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนของผู้ใหญ่ ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคของเด็กไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริโภคตามค่านิยม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลำดับขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์วันได้
2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์วันได้
3. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
4. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
5. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. กลวิธีสแกนแอนดริ้น เป็นกลวิธีสอนการอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยครูกระตุ้นและสร้างพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน จากนั้น ให้นักเรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน รวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ โดยนักเรียนจะต้องนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ประกอบการทำความเข้าใจบทอ่าน ในตอนท้ายนักเรียนจะต้องประเมินข้อมูลและให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง

2. บทความเรื่อง “เด็กกับพฤติกรรมการบริโภค” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐพงศ์ บุญญานุกวัตร จากมติชน ประจำเดือนมีนาคม 2547 ความว่า

ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของเด็กไทยในปัจจุบัน ว่ากำลังเข้าสู่ยุคของการกินตามค่านิยมมากกว่าจะกินเพื่อดำรงชีพหรือกินเพื่อสุขภาพ โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไทยเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภค ก็สืบเนื่องมาจากความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนของผู้ใหญ่ที่มุ่งแต่จะแสวงหาผลกำไรจากเด็กและเยาวชน โดยมองว่าเป็นกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ที่สามารถทำเงินให้ได้อย่างมหาศาล จึงผลิตอาหารที่ไม่มีประโยชน์ออกมามากมายโดยไม่สนใจผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพของเด็ก อีกทั้งยังอาศัยสื่อต่างๆเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กหันมายุติติดกับค่านิยมการบริโภคที่ผิดๆ ดังนั้น จึงได้มีการจัดการสัมมนาขึ้นเพื่อหาแนวร่วมในการกำหนดมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้องของเด็ก ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินไป

คำศัพท์ สำนวนจากเรื่อง

กวัดขั่น	หมายถึง	เอาจริงเอาจัง เร่งรัดให้ยิ่งขึ้น
มิจฉาชีพ	หมายถึง	การหาเลี้ยงชีพในทางผิดอาชีพที่ผิดกฎหมาย
อนุสติ	หมายถึง	ความระลึกถึง ชื่อธรรมหมวดหนึ่ง
ครอบงำ	หมายถึง	มีอำนาจเหนือ บังคับให้เป็นไปตาม
สังสรรค์	หมายถึง	การพบปะวิสาสะกันเป็นครั้งคราวด้วยความสนิทสนม
โภชนาการ	หมายถึง	วิทยาศาสตร์ประยุกต์แขนงหนึ่ง ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างอาหารกับกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต
เสมอ	หมายถึง	เสมอ เท่ากัน
มอมเมา	หมายถึง	ทำให้หลงผิด ทำให้หมกมุ่นในทางที่ผิด
วัตถุนิยม	หมายถึง	ทฤษฎีหรือความเชื่อที่ว่า วัตถุเท่านั้นที่มีอยู่จริง
ปล่อยปละละเลย	หมายถึง	ไม่เอาใจใส่ ทอดทิ้ง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูทักทายนักเรียน แนะนำตนเองและแจ้งจุดประสงค์ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียน การสอน จากนั้น ให้นักเรียนอ่านข่าวเด่นประจำวัน แล้วให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญของข่าว จากนั้น ให้นักเรียนช่วยกันบอกความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ครูช่วยสรุปและโยงเข้าสู่ เรื่องการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วัน

ขั้นสอน

1. ครูติดบัตรคำ “กลวิธีสแกนแอนดร์วัน” ชักถามนักเรียนว่าเมื่ออ่านชื่อแล้วคิดว่าชื่อดังกล่าว สื่อถึงอะไรได้บ้าง จากนั้น ครูติดภาพนกวิงมาราธอน แล้วสนทนาชักถามนักเรียนว่า ก่อนการ ลงแข่งขัน นกวิงมาราธอนจะต้องเตรียมตัวอย่างไร ครูสรุปเปรียบเทียบเรื่องนกวิงมาราธอนกับ ผู้อ่านที่ดีว่านักวิ่งที่ดีจะต้องสำรวจและวิเคราะห์เส้นทางแข่ง ก่อน ระหว่างและหลังการแข่งขัน เหมือนกับผู้อ่านที่ดีจะต้องสำรวจและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน ก่อน ระหว่างและ หลังการอ่านและนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาใช้ประกอบการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน จากนั้น ครูแจกใบความรู้เรื่อง “การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์วัน” พร้อมด้วย “แบบบันทึกรายบุคคล” และ “แบบบันทึกประจำกลุ่ม” ให้นักเรียนอ่าน 5 นาที แล้วครูชักถามพร้อมอธิบายถึง ความหมาย ขั้นตอนและประโยชน์ของกลวิธีสแกนแอนดร์วัน โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย

2. (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงบทความเรื่อง “เด็กกับพฤติกรรมกรรมากรบริโภค” โดยติดรูป อาหารจานด่วนประเภทต่างๆ ครูสนทนาชักถามความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับ อาหารจานด่วนที่นักเรียนเคยรับประทาน ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริโภคของเด็กไทยในปัจจุบัน ครูสรุปและเสนอแนะ

3. ครูแจกบทความเรื่อง “เด็กกับพฤติกรรมกรรมากรบริโภค” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะ อ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรือ อย่างไรจากเนื้อเรื่อง ให้นักเรียนตั้งคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้

4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและ ข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคนมาประกอบการ อภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขากลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้

5. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้

(N)

- ก. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ได้ในปัจจุบันที่สอดคล้องกับคำว่า “กวดขัน” และ “ปล่อยปละละเลย”
- ข. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไทยมีค่านิยมในการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง
- ค. “การกินตามค่านิยม” หมายความว่าอย่างไร
- ง. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้องของเด็กไทย
- จ. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาหารที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ถูกต้องมา 5 ตัวอย่างพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ
- ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

6. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)

7. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนต้องนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุด้วยว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขาธิการกลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม

8. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน

9. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมาย ลำดับขั้นตอน และประโยชน์ของกลวิธีสแกนแอนด์รีนให้นักเรียนตอบคำถาม ครูชมเชย เสนอแนะ และกล่าวสรุปถึงการฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนด์รีนอีกครั้งหนึ่ง

การประเมินผลการเรียนรู้

1. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเรียงแถบประโยคลำดับขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์รัน
2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
4. ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล
5. ตรวจสอบบันทึกประจำกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพนักวิ่งมาราธอน
2. ภาพอาหารจานด่วน
3. บทความเรื่อง “เด็กกับพฤติกรรมการบริโภค”
4. แบบบันทึกรายบุคคล
5. แบบบันทึกประจำกลุ่ม
6. แถบประโยคคำถาม
7. แถบประโยคลำดับขั้นตอนกลวิธีสแกนแอนดร์รัน
8. ใบความรู้เรื่อง “การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เด็กกับพฤติกรรมการบริโภค

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐพงศ์ บุญญานันต์

โลกในยุคไร้พรมแดน ส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยเฉพาะวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนในสมัยนี้ต่างกับอดีตอย่างสิ้นเชิง พ่อแม่ผู้ปกครองยุคใหม่มักจะบ่นและพ้อออกมาเป็นเสียงเดียวกันว่า "เด็กสมัยนี้เลี้ยงยากกว่าเด็กสมัยก่อน" คำพูดดังกล่าวถ้าพิจารณาให้ถ่องแท้พบว่า เป็นจริง และยังทำให้ผู้เป็นพ่อเป็นแม่ต้องใช้ความพยายามและความสามารถมากขึ้นเพื่อให้ลูกเติบโตใหญ่เป็นคนดีและมีคุณภาพ

เด็กและเยาวชนในวันนี้มีพฤติกรรมการบริโภคที่เน้นไปที่วัตถุนิยม โดยได้แบบอย่างมาจากผู้ใหญ่ ในสังคมผู้ใหญ่ทำอะไรให้เด็กเห็นเด็กก็ย่อมจะลอกเลียนและคล้ายตามเพราะคิดว่าผู้ใหญ่ทำได้เด็กก็ย่อมทำได้ หรือด้วยเพราะด้อยประสบการณ์ เด็กจึงกลายเป็นเหยื่อที่ผู้ใหญ่บางกลุ่มพยายามมอมเมาและปลุกฝังพฤติกรรมไม่เหมาะสมให้

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มที่สื่อมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการดำเนินชีวิต เนื่องจากอยู่ในวัยที่คล้ายตามบริบททางสังคมได้ง่าย และยังเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว ยิ่งในกรณีที่เป็นเด็กในเมืองที่มีอาหารการกินที่พร้อมพร้อมหลายรูปแบบ ทั้งที่คุณค่าสมดุลและไม่สมดุล แนวโน้มก็คือเด็กจะได้รับอาหารที่มีไขมันและพลังงานมากเกินไป ทั้งนี้ เนื่องมาจากอิทธิพลของการโฆษณาทำให้เกิด "การกินตามค่านิยม"

จากการสำรวจของกลุ่มผู้นำเยาวชนเพื่อผู้บริโภคพบว่า อาหารฟาสต์ฟู้ดส่งผลให้เด็กกรุงเทพฯมีภาวะโภชนาการเกินถึงร้อยละ 20 กลุ่มวัยรุ่นจึงเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงในเรื่องความเสี่ยง

ต่อโรคอ้วนจากภาวะโภชนาการ นอกจากนี้ ยังพบว่าลูกค้าส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการในร้านอาหาร ฟาสต์ฟู้ด คือ วัยรุ่นซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 15-25 ปี โดยมีเหตุผลในการรับประทาน คือ หาสถานที่ พบปะสังสรรค์เพื่อนฝูง และเห็นว่าอาหารประเภทนี้รสชาติค่อนข้างอร่อย บริการที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็ว แต่ราคาค่อนข้างแพงหากเปรียบเทียบกับคุณค่าอาหาร ซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งเกี่ยวกับภาวะโภชนาการของเด็กไทย

ล่าสุดในสัปดาห์ที่แล้วหนังสือพิมพ์ข่าวสดได้นำเสนอข่าวผลการสัมมนาระดับชาติเรื่อง เด็กไทยรู้ทัน ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งในวันนั้น น.พ.ประเวศ วะสี ได้บรรยายเรื่อง คณาเด็กไทยรู้ทัน : อนุสติเพื่อการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการครอบงำของลัทธิบริโภคนิยม โดยสื่อมวลชน ซึ่งคำบรรยายดังกล่าวถือได้ว่ามีประโยชน์และสะท้อนให้สังคมไทยได้รู้ได้เห็นและจะต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็ก

อันที่จริงแล้วทุกคนทราบดีว่าวันนี้โอกาสที่จะให้เด็กไทยมีวิถีชีวิตอย่างสมัยเมื่อสิบกว่าปี ที่ผ่านมานั้นยากเต็มที แต่อย่างไรก็ดีคิดว่าจะปล่อยให้ความไม่ดีไม่งามเข้ามาครอบงำเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมต่อไป

ในเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็ก น.พ.ประเวศ วะสี กล่าวว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็ก ตอนนี้พบว่า เด็กตกเป็นเป้าของยุคบริโภคนิยมเพราะพ่อแม่รักลูกก็ต้องใจอ่อนตามใจลูกจึงทำให้ขนมหลอกเด็กถูกผลิตออกมามากมายโดยไม่สนใจผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสุขภาพของเด็ก และได้ยกสถิติให้เห็นว่าเด็กในทุกวันนี้ซื้อขนมที่ไม่มีประโยชน์ ประเภทขนมก๊อบก๊อบ ลูกกวาด น้ำอัดลม มีตัวเลขสูงนับ 100,000 ล้านบาทต่อปี มากกว่างบประมาณประจำปีของ 6 กระทรวงหลักของประเทศรวมกันเสียอีก ทั้งนี้ เพราะมีการกระตุ้นโฆษณาอย่างหนัก ถือได้ว่าคนที่ทำอย่างนี้ประกอบอาชีพอย่างมิจฉอาชีพ ไม่ใช่อาชีพที่สุจริต ไม่มีศีลธรรม เป็นไวรัสที่ร้ายแรงของประเทศ ฟังแล้วไม่ทราบผู้ใหญ่คิดอย่างไร

พูดถึงเรื่องการโฆษณาวันนี้ ต้องยอมรับว่าผู้ประกอบการธุรกิจเล็งเห็นเด็กเป็นลูกค้ารายใหญ่ จึงอาศัยสื่อต่างๆ ให้เข้าสู่เด็กให้มากที่สุด โดยเฉพาะสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ถ้าเปิดโทรทัศน์ในเช้าวันเสาร์และวันอาทิตย์ จะพบว่าในเวลานั้นเป็นเวลาทองของนักธุรกิจที่จะมอมเมาเด็กโดยใช้สินการโฆษณาเข้าช่วย ประเทศไทยเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตย เป็นประเทศเสรีทางการค้าก็จริง แต่ถ้าผู้ใหญ่เจ้าของธุรกิจหรือผู้เกี่ยวข้องกับสื่อต่างๆ จะคิดสักนิดว่าเรากำลังทำธุรกิจเพื่อทำลายอนาคตของชาติหรือเปล่า เชื่อว่าการมอมเมาเด็กโดยใช้สินค้าต่างๆ เข้าหลอกล่อคงไม่เกิด

แต่ตรงกันข้าม ธุรกิจคือธุรกิจกำไรหรือผลประโยชน์ย่อมจะเหนือสิ่งอื่นใด

ดังนั้น เมื่อสังคมไม่สามารถยับยั้งกระแสของสื่อหรือการโฆษณาได้ก็จำเป็นต้องอยู่ที่ผู้มีหน้าที่โดยตรงต้องร่วมกันเป็นเจ้าภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเป็นบุคคลในลำดับต้นๆ ในการปลูกฝังพฤติกรรมและสุขนิสัยที่ถูกที่ควรให้กับสมาชิกในครอบครัว ตามด้วยกลุ่มที่สอง คือ ครู อาจารย์ในสถานศึกษาที่มีหน้าที่โดยตรงในการให้ความรู้แก่เด็กทั้งในและนอกห้องเรียน

แต่ก็มีโรงเรียนจำนวนมากที่เห็นแก่ประโยชน์เล็กๆ ที่พ่อค้า แม่ค้า มอบเงินเป็นค่าสถานที่ในการจำหน่ายสินค้าพวกอาหาร, เครื่องดื่ม ฯลฯ ให้นักเรียนซึ่งโรงเรียนมักจะปล่อยปละละเลยในการกวาดล้างว่าอาหารและสิ่งของที่นำมาขายนั้นเหมาะสมมากน้อยแค่ไหน

ขณะที่บางโรงเรียนไม่อนุญาตให้ขายในโรงเรียน แต่หน้าโรงเรียนเด็กๆ กลับเลือกซื้อกันอย่างสะดวกทั้งก่อนเรียนและหลังเลิกเรียน ซึ่งคงจะยากที่จะห้ามพ่อค้าแม่ค้าต่างๆ ที่พ่อค้าแม่ค้าเหล่านี้บางครอบครัวก็มีลูก และลูกก็เป็นลูกค้ารายสำคัญเช่นเดียวกันที่ต้องบริโภคสิ่งซึ่งไม่มีประโยชน์ แต่เพราะรายได้และเงินตัวเดียว จึงทำให้เด็กต้องตกอยู่ภายใต้การครอบงำของผู้ใหญ่ที่มีความคิดเห็นแก่ตัว

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมสัมมนาที่กล่าวไว้ในตอนต้น โครงการเด็กไทยได้เรียกร้องต่อสังคม 12 ประการ ได้แก่ 1. เด็กไทยต้องรู้จักจัดการกับขนมเจ้าปัญหา 2. สามารถวิเคราะห์วิจารณ์โฆษณา 3. รู้จักออมทรัพย์ช่วยบิดามารดา 4. ปิดโทรทัศน์ช่วงวันเสาร์-อาทิตย์เพื่อสร้างชีวิตใหม่ 5. สอนลูกให้วิธีจ่ายเงินอย่างมีประโยชน์ 6. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังโฆษณาหลอกเด็ก 7. โรงเรียนปลอดขนมเจ้าปัญหา 8. ไม่ยอมให้โฆษณาบุกเข้าโรงเรียน 9. สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กด้วยสื่อศึกษาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10. รัฐบาลต้องมีกฎหมายควบคุมโฆษณาสินค้าเด็กโดยเฉพาะ 11. รัฐบาลต้องส่งเสริมรายการดีให้เด็กและครอบครัวที่ปลอดโฆษณา 12. สร้างกิจกรรมทางเลือกให้กับเด็กๆ ในวันหยุดสุดสัปดาห์

คำเรียกร้องดังกล่าวเปรียบเสมือนการหาแนวร่วมเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมบริโภคที่ไม่พอเพียงของเด็ก จึงมีคำถามต่อมาว่าเมื่อมีการร้องขออย่างนี้ใครจะเป็นผู้เข้ามามีส่วนในการรับผิดชอบ คิดว่าคำตอบคงอยู่ในใจของท่านอยู่แล้ว ที่จะให้ลูกหลานไทยห่างไกลจากการถูกมอมเมาและมีพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม

การฝึกอ่านโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน

กลวิธีสแกนแอนดร์รัน เป็นกลวิธีสอนการอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมุ่งฝึกฝนให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น สามารถเข้าใจวงศัพท์สำนวนกว้างขวางขึ้น ใช้บริบทการอ่าน เพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง อันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น ในช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนของกลวิธีสแกนแอนดร์รันเริ่มต้นด้วย ครูกระตุ้นและสร้างพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน จากนั้น ให้นักเรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน รวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้อธิบายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ โดยนักเรียนจะต้องนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ประกอบการทำความเข้าใจบทอ่าน ในตอนท้ายนักเรียนจะต้องประเมินข้อมูลและให้ข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง

กลวิธีสแกนแอนดร์รันประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 3 ขั้น คือ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นอ่าน และขั้นหลังอ่าน ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน (SCAN)

1.1 ครูปูพื้นความรู้ให้นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน พร้อมทั้งสนทนาซักถาม ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

1.2 นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และ คำสำคัญ (A) แล้วตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลที่ได้ลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้

1.3 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาประกอบการ อธิบายให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน เลขากลุ่มจดบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้

1.4 ครูตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งนักเรียนจะต้องหาคำตอบจากการอ่านบทอ่าน (N)

2. ขั้นอ่าน (RUN)

2.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปแล้วจึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว (N)

3. ขั้นหลังอ่าน

3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องอภิปราย โดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน และให้เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม

3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายคำตอบที่ได้จากข้อ3.1 โดยหมุนเวียนแสดงความคิดเห็นทีละกลุ่ม

3.3 เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบลงในแบบบันทึกรายบุคคล

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ภาพและคำสำคัญ แล้วตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร
2. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. เมื่อจบการอภิปรายประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ให้นักเรียนประเมินข้อมูลที่ได้และตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบแล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน (ใช้สำหรับคาบที่ 1-3)

แนวคำถามของนักเรียนควรมีลักษณะดังนี้

- 1.1 พฤติกรรมการบริโภคของเด็กในปัจจุบันเป็นอย่างไร.....
- 1.2 เด็กกับอาหารจานด่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร.....
- 1.3
- 1.4

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 2.1 ชื่อเรื่องสื่อถึงอะไร.....
- 2.2 ภาพประกอบสื่อถึงอะไร.....
- 2.3 คำสำคัญในเรื่องคืออะไร.....

3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

- 3.1 ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร.....
- 3.2 ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร.....
- 3.3 ปัญหาสำคัญของเรื่องคืออะไร.....
- 3.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร.....

4. ให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูกำหนดให้พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ : แบบบันทึกฉบับนี้ใช้สำหรับคาบที่ 1-3 เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามและบันทึกข้อมูลให้แก่ผู้เรียน

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูกำหนดไว้ในขั้นก่อนอ่าน โดยนำข้อมูลทั้งของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย แล้วบันทึกผลการอภิปรายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

1.1 จุดประสงค์ของผู้เขียน.....

.....

1.2 ใจความสำคัญของเรื่อง.....

.....

1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อเรื่อง.....

.....

1.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

วิชา ท.204 ภาษาไทย
 นิทาน เรื่อง แก้วจุกขวด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

นิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” เป็นนิทานสอนใจคนให้รู้จักใช้สติปัญญาพิจารณาเรื่องราวต่างๆ อย่างรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไร เพราะถึงแม้จะมีความรู้มาก แต่ถ้าหากขาดการใช้สติ ไตร่ตรอง ก็อาจตกเป็นเหยื่อกลโกงของผู้อื่นได้ อีกทั้งยังให้แง่คิดเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากความโลภ ซึ่งข้อคิดต่างๆ เหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

สาระการเรียนรู้

1. คนที่มีความรู้มาก แต่ขาดการใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ก็อาจตกเป็นเหยื่อกลโกงของผู้อื่นได้
2. ผู้ที่มีความโลภ ไม่รู้จักพอ อาจต้องเสียผลประโยชน์ของตนให้กับผู้อื่น
3. ก่อนที่จะทำอะไร ควรคิดให้รอบคอบ อย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเพียงอย่างเดียว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านนิทานและนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
2. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. บอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

นิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” จาก นิทานโบราณคดี ของ สงวน โชติสุวรัตน์ มีเรื่องย่อดังนี้ ชายคนหนึ่งมีความรู้มาก ได้รับราชการมีบรรดาศักดิ์เป็นพระชำนานู อีกทั้งยังมีสำนักงานรับจ้างดูเพชรพลอย และเป็นตัวแทนรับซื้อขายเพชรพลอยต่างๆ วันหนึ่ง นายดีเก็บแก้วจุกขวดที่เจียรระโนแล้วอย่างงดงามได้ นายดีจึงเอาแก้วจุกขวดนั้นไปตบแต่งมูมิให้สวยงามมี

ลักษณะเหมือนเพชรเม็ดใหญ่ที่งดงามและมีราคาสูง และนำเพชรแก้วจุกขวดนี้ไปฝากพระขำนาญ ชาย โดยตีราคาเพชรแก้วจุกขวดไว้ 10 ชั่ง ต่อมา มีชาวลาวคนหนึ่งมาขอซื้อเพชรเม็ดใหญ่ พระขำนาญนำเพชรน้ำงามมาให้ดูมากมาย แต่ก็ไม่ใช่ที่ถูกต้องใจ กลับตัดสินใจขอซื้อเพชรแก้วจุกขวด ด้วยความโลภของพระขำนาญจึงเพิ่มราคาเป็น 20 ชั่ง จากนั้น ชาวลาวก็ให้เงินมัดจำไว้ 5 ชั่ง และทำสัญญาาร่วมกันว่า หากภายในเจ็ดวัน ชาวลาวไม่นำเงินมาชำระให้พระขำนาญริบเงินค่ามัดจำ ได้เลย แต่ถ้ามาชำระเงินแล้วไม่มีเพชรให้ จะต้องคืนเงินมัดจำและถูกปรับอีก 5 ชั่ง ซึ่งพระขำนาญ ก็ตกลง หลังจากนั้นอีก 2 วัน นายดีมาหาพระขำนาญเพื่อขอเพชรแก้วจุกขวดคืน เนื่องจากทราบข่าวว่ามีชาวลาวมาหาซื้อเพชร พระขำนาญไม่กล้าบอกความจริงเพราะกลัวว่าจะต้องเสียเงิน ทั้งหมดให้นายดี และถ้าไม่มีเพชรให้ชาวลาวก็ต้องเสียค่าปรับ จึงตัดสินใจขอซื้อเพชรแก้วจุกขวด จากนายดีในราคา 10 ชั่ง แต่รอไปนานเท่าไร ชาวลาวก็ไม่มาเอาเพชรตามสัญญา พระขำนาญ จึงคิดว่าตนถูกหลอกลอบจากการสมคบของนายดีกับชาวลาวเสียแล้ว สุดท้ายพระขำนาญจึงต้อง เสียเงินของตัวไป เพราะความโลภและการขาดสติพิจารณาสถานการณ์ต่างๆอย่างรอบคอบ

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

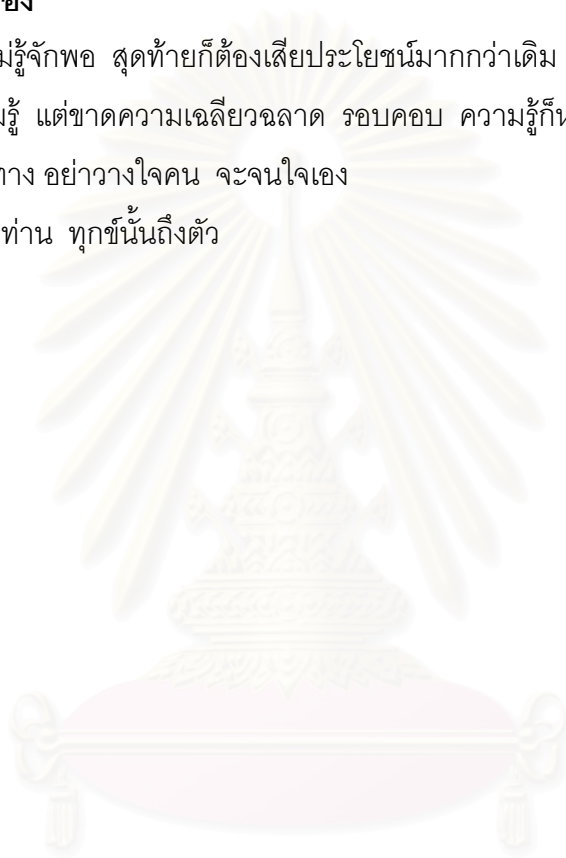
บรรดาศักดิ์	หมายถึง	ฐานันดรศักดิ์ที่พระราชทานแก่ข้าราชการหรือบุคคลทั่วไป แบ่งออกเป็น เจ้าพระยา พระยา พระ หลวง ขุน หมื่น พัน และทนาย โดยมีพระราชทินนามต่อท้าย เช่น เจ้าพระยา ยมราช พระยาพลเทพ
ชั่ง	หมายถึง	ชื่อมาตราสำหรับกำหนดน้ำหนักเงิน 1 ชั่ง เท่าน้ำหนักเงิน 80 บาท หรือ 1.2 กิโลกรัม
เฟื้อง	หมายถึง	มาตราเงินอย่างเก่า คือ 8 อัฐ เป็น 1 เฟื้อง = 12 สตางค์ครึ่ง
อัฐ	หมายถึง	เหรียญทองแดงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในแปดแห่งเฟื้อง ,แปด
กระหิ้ม	หมายถึง	กรัม คือ ครึ้มใจ อิ่มใจ
อึดคัด	หมายถึง	ขัดสน ฝืดเคือง ยากจน
เขม็ง	หมายถึง	เคร่ง ตึง แน่น แข็ง
พระศอ	หมายถึง	คอ
หลักลอย	หมายถึง	ไม่ทำอะไรเป็นหลักแหล่ง เป็นขึ้นเป็นอัน
ชักเนื้อ	หมายถึง	เสียประโยชน์ของตนเอง
ต้มเสียสุก	หมายถึง	ถูกหลอกลวงจนเสียประโยชน์

ลักษณะนิสัยตัวละคร

- พระขำนาญ - มีความรู้มาก แต่ขาดการใช้สติพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบถี่ถ้วน
ไม่รู้จักพอ คิดแต่ประโยชน์ของตนฝ่ายเดียว
- นายดี - ไม่มีความรู้ แต่มีเล่ห์เหลี่ยมกลโกงในการหาผลประโยชน์ใส่ตน
- ชายลาว - มีเล่ห์เหลี่ยมกลโกงมาก

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. คนโลภ ไม่รู้จักพอ สุดท้ายก็ต้องเสียประโยชน์มากกว่าเดิม (โลภมาก ลาภหาย)
2. คนมีความรู้ แต่ขาดความเฉลียวฉลาด รอบคอบ ความรู้ก็หาประโยชน์ไม่
3. อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง
4. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>ชั้นนำ</p> <p>ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวของคนที่มีความรู้สูง แต่กลับถูกลอกหลวงจากพวกสืบแปดมงกุฏ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “แก้วจุกขวด”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” โดยติดแถบสุภาษิต “ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด” ครูสนทนาซักถามความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับสุภาษิต ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเพิ่มเติม ครูแจกนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขากลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้ 	<p>ชั้นนำ</p> <p>ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวของคนที่มีความรู้สูง แต่กลับถูกลอกหลวงจากพวกสืบแปดมงกุฏ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นแล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “แก้วจุกขวด”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแจกนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทอ่านในใจเป็นรายบุคคล ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์และสำนวนที่พบในเรื่อง ครูสุ่มนักเรียนอธิบายความหมาย ครูกล่าวชมเชย แล้วอธิบายเพิ่มเติม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คน ให้บอกใจความสำคัญของบทอ่าน ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะ ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด ครูติดบัตรคำชื่อตัวละครในเรื่อง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยตัวละครในเรื่อง จากนั้น ให้ตัวแทนกลุ่มบอกลักษณะนิสัยตัวละครตามความคิดของกลุ่ม ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูคิดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. เหตุการณ์ใดในเรื่องที่สอดคล้องกับสำนวน “ซักเนื้อ” และ “ต้มเสียสุก”</p> <p>ข. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “อึดคัต” และ “กระหยิ่ม”</p> <p>ค. ทำไมพระขำนาญจึงตกเป็นเหยื่อกลโกงของนายดีและชาวลาว</p> <p>ง. ถ้านักเรียนเป็น “พระขำนาญ” นักเรียนจะตัดสินใจทำอะไรกับแก้วจุกขวด</p> <p>จ. พฤติกรรมของนายดีและชาวลาวในเรื่องเปรียบเทียบได้กับพฤติกรรมของบุคคลประเภทใดในสังคม</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>5. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านช้าลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปแล้วจึงค่อยย้อนกลับมาอ่านใหม่ หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>5. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากเรื่องและการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูติชม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>6. ครูคิดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “แก้วจุกขวด” ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุดแล้วนำผลงานส่งครู</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอภิปรายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>7. ครูรวมทุกกลุ่มให้อภิปรายร่วมกัน โดยครูเรียกให้แสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>8. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้ และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะและคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านนิทาน จากนั้น ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปราย 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะและคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านนิทาน จากนั้น ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. ตรวจผลงานในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” 2. แบบบันทึกรายบุคคล 3. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 4. แถบประโยคคำถาม 5. แบบฝึกทักษะ 	<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” 2. แถบประโยคคำถาม 3. บัตรคำชื่อตัวละคร 4. แบบฝึกทักษะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานเรื่อง แก้วจุกขวด

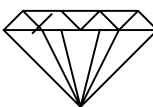
สงวน ไซติสุขรัตน์

นานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งตั้งรกรากอยู่ในกรุงเทพฯ ด้วยความรอบรู้ของชายผู้นี้ เมื่อเข้ารับราชการจึงได้รับบรรดาศักดิ์เป็น พระชำนานู พระชำนานูมีความสามารถในการดูเพชรพลอยอย่างหาตัวจับยาก เมื่อผู้ใดมีกิจการที่จะซื้อหาเพชรพลอยต่างๆ ก็จะต้องมาหาพระชำนานู เพื่อให้ตรวจตราดูว่า เป็นเพชรแท้หรือเพชรเทียม และสมควรที่จะตีราคาสักเท่าใด พระชำนานูเห็นว่าชื่อเสียงของตนเป็นที่โด่งดัง จึงตั้งสำนักงานรับจ้างดูเพชรพลอยและเป็นตัวแทนรับซื้อขายเพชรพลอยต่างๆ และกิจการก็ได้เจริญขึ้นตามลำดับ

ในขณะนั้นยังมีชายหนุ่มคนหนึ่ง เป็นคนหลักลอยไร้การศึกษา แต่ทว่ามีความกะล่อนพอตัวอยู่ ชายคนนั้นชื่อ นายดี นายดี มีที่อยู่ไม่ห่างจากสำนักงานของพระชำนานูเท่าไรนัก และนายดีก็มักจะไปนั่งคุยกับพระชำนานูอยู่เสมอ วันหนึ่ง นายดีไปเก็บได้แก้วจุกขวดขนาดย่อมเข้าจุกหนึ่ง หักเสมอคอ เป็นแก้วจุกขวดที่เจียระไนแล้วอย่างงดงาม ใสสะอาดขนาดเท่าหัวแม่มือ นายดีจึงนำเอาแก้วจุกขวดนั้น ไปตบแต่งมุมเสียให้เรียบร้อยแล้ว ก็ดูผิดไปจากแก้วจุกขวด หากว่าคนที่ดูของไม่เป็น และไม่ช่างสังเกตแล้ว จะเข้าใจว่า มันคือเพชรเม็ดใหญ่ที่งดงามและมีราคาสูง นายดีเกิดความคิดขึ้นอย่างหนึ่ง และเอาแก้วจุกขวดนั้นห่อผ้าอย่างทะนุถนอม รวากับว่ามันเป็นเพชรจริงๆ แล้วนายดีก็ไปหาพระชำนานูและบอกว่า ตนได้รับมรดกจากมารดา เป็นเพชรเก่าแก่เม็ดหนึ่ง แต่ด้วยความอัศจรรย์ในเรื่องเงินทอง จึงต้องการนำมาฝากขาย

แต่เมื่อพระชำนานูพิจารณาดูอย่างถ่องแท้แล้วก็พบว่าเป็นเพียงแก้วจุกขวด จึงไม่เชื่อคำพูดของนายดี แต่ไม่ว่าจะถูกต่อว่าอย่างไร นายดีก็ยังยืนยันว่าเป็นเพชรแท้ และขอให้ช่วยรับฝากขายไว้ด้วย พระชำนานูจึงเริ่มใจอ่อนและรับฝากไว้จำหน่ายให้ โดยนายดีตกลงราคาไว้เป็นเงิน 10 ชั่ง

สามเดือนผ่านไปอย่างรวดเร็ว พระชำนานูง่วนอยู่กับงานอาชีพจนลืมนึกถึง “เพชร” ที่นายดีนำมาฝากขายเสียสนิท เพราะไม่มีใครมาถามถึงเพชรเม็ดใหญ่ขนาดนั้นเลย จนกระทั่งวันหนึ่งขณะที่คุณพระกำลังง่วนอยู่กับการดูเพชร คนใช้ก็เข้ามาบอกว่า มีลาวชาวหลวงพระบางมาหาเพื่อขอซื้อเพชรเม็ดใหญ่น้ำงามๆ ไปทำจี้เพชรสำหรับห้อยพระศอกของชายาของนาย พระชำนานูได้ฟังดังนั้น เห็นว่าตัวจะได้ผลประโยชน์ก็เจรจาด้วยใบหน้าอันยิ้มแย้มแจ่มใส ว่าแล้วพระชำนานู

ก็เปิดเซฟ หยิบเอาเพชรเม็ดขนาดพอดี น้ำงามๆออกมาหลายสิบเม็ด มอบให้ชายลาวคนนั้นตรวจดู ชายลาวคนนั้นคัดเลือกตรวจดูเพชรเหล่านั้นอย่างพิถีพิถันระมัดระวัง ตีบ้างชมบ้าง ตีว่าเม็ดเล็กไปบ้าง น้ำไม่งามบ้าง ที่น้ำดีงามก็เล็กไปไม่ได้ขนาดเท่าที่ต้องการ ไม่เป็นที่ถูกใจสักเม็ดเดียว ทั้งๆที่เพชรเหล่านั้นเป็นเพชรที่มีน้ำดีและงดงามราคาสูงมาก จนพระขำนาญซึกจะฉุนเฉียว ชายลาวคนนั้นดูจนหมดแล้ว ก็ยังไม่พอใจขอดูเพชรเม็ดอื่นอีก พระขำนาญได้ฟังดังนั้น รู้สึกฉุน นึกในใจว่า มันดูเพชรยังไงของมันนะ เพชรเจ้าน้ำเอกๆทั้งนั้นมันก็ยังไม่ดี พลังนึกขึ้นได้ว่า มีเพชรเม็ดใหญ่ของนายดีฝากไว้ คิดว่าจะเอาให้ชายลาวคนนั้นดู แต่ก็ยังรู้สึกละอายใจ หากว่าชายลาวคนนั้นจับได้ว่าเป็นแก้วจุกขวด เขาก็จะต้องอับอายขายหน้ามาก แต่คิดไปอีกอย่างหนึ่งว่าชายลาวคนนี้จะยังไม่มีความรู้เรื่องเพชรพลอยดี เพราะเท่าที่เขาเอาเพชรเม็ดงามน้ำเอกให้ดูตั้งหลายสิบเม็ด ก็ยังดูไม่ออกและตำหนิติเตียนว่าไม่ดีไม่งาม หากเขาจะเอาเพชรแก้วจุกขวดให้ดู บางทีก็อาจตบตาชายลาวคนนั้นได้ คิดดังนั้นแล้ว พระขำนาญก็นำเอาเพชรแก้วจุกขวดของนายดีออกมาให้ชายลาวดู ชายลาวรับไปพิจารณาอยู่ชั่วขณะหนึ่งก็ตกลงใจซื้อเพชรแก้วจุกขวด

พระขำนาญเกือบจะหัวเราะออกมาด้วยความขบขัน พลังนึกตำหนิชายลาวคนนั้นในใจ พิธึเอ๋ย แก้วจุกขวดแท้ๆ เอาให้ดูกลับชมว่าเป็นเพชรเม็ดงาม ที่ของเราเพชรน้ำเอกทั้งนั้น กลับเข้าใจว่าเป็นของไม่ดี ช่างน่าสมน้ำหน้า พลังก็คิดว่าความจริงนายดีฝากไว้คิดราคาเพียง 10 ชั่งเท่านั้น แต่ชายลาวคนนี้ต้องการ เราต้องเพิ่มราคาเป็น 20 ชั่ง เพราะหากบอก 10 ชั่งก็ถูกเกินไป ไม่น่าเชื่อว่าเพชรเม็ดใหญ่น้ำงามๆจะมีราคาถูกเช่นนั้น ชายลาวจึงตกลงใจซื้อเพชรแก้วจุกขวดนี้ไว้ ในราคา 20 ชั่ง แต่บอกว่าวันนี้ไม่ได้นำเงินมาด้วย จึงขอวางเงินมัดจำไว้ และขอให้พระขำนาญทำหนังสือสัญญาไว้ด้วย มีใจความว่า ถ้าหากชายลาวไม่นำเงินที่ค้างมาชำระตามที่กำหนด 7 วันนี้ ให้ท่านรับเงินมัดจำ 5 ชั่งได้ แต่หากเมื่อนำเงินมาชำระภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่สามารถมอบเพชรให้ได้ด้วยเหตุประการใดก็ตาม จะต้องคืนเงินมัดจำ และต้องถูกปรับอีกเป็นเงิน 5 ชั่ง ซึ่งพระขำนาญก็ตอบตกลงอย่างมั่นใจ เพราะเห็นว่าตนมีกำไรไหนะไหนะถึง 10 ชั่ง และบางทีตนอาจจะให้เงินแก่นายดีเพียง 5 ชั่งก็ได้ เมื่อตกลงกันแล้ว จึงทำสัญญาขึ้นสองฉบับ พระขำนาญก็รับเงินค่ามัดจำนั้นไว้ด้วยความกระหยิ่มใจ

หลังจากนั้นอีก 2 วัน นายดีกลับมาหาพระขำนาญเพื่อขอเพชรแก้วจุกขวดคืน เนื่องจากทราบข่าวว่ามีลาวมาหาซื้อเพชร พระขำนาญได้ฟังดังนั้นก็ไม่สบายใจเพราะได้ตกลงขายให้กับชายลาวไปแล้ว แต่หากตนบอกความจริงนายดี ว่าขายไปได้ราคา 20 ชั่ง นายดีคงต้องเรียกร้องเอาเงินนั้นไปทั้งหมด ซึ่งที่ตนหวังกำไรไว้ 10 ชั่งก็คงไม่ได้ และหากตนยอมคืนเพชรแก้วจุกขวดนั้นให้แก่ นายดี ตนก็จะต้องคืนเงินมัดจำและยังต้องถูกปรับอีก 5 ชั่ง เป็นเรื่องที่พระขำนาญยอมไม่ได้

เพราะเป็นการชักเนื้อขาดทุนเปล่าๆ คิดไปคิดมาเห็นอยู่ทางเดียวเท่านั้น คือซื้อเพชรแก้วจุกขวดจากนายดีไว้ แล้วค่อยเอาไปขายให้กับชาวลาว ดังนั้นพระชำนานูจึงขอซื้อแก้วจุกขวดจากนายดี โดยขอให้ลดราคาให้ แต่นายดีไม่ยอมโดยบอกว่าเป็นเพชรเก่าแก่ของตระกูลจริงๆ และยังกำชับอีกด้วยว่า ห้ามไปพูดที่อื่นว่าตนเองเอาเพชรแก้วจุกขวดมาหลอกขาย พระชำนานูได้ยินดีตั้งนั้นก็ตกลงซื้อเพชรแก้วจุกขวดไว้ในราคา 10 ชั่ง และรับประกันว่าจะไม่พูดเรื่องนี้กับใคร เพราะถือเป็นความพอใจของตน

กาลเวลาผ่านไปอีกหลายวัน พระชำนานูก็ยังไม่เห็นชาวลาวคนนั้นมาเอาเพชรตามสัญญา 7-8-9 วันผ่านไปอย่างไร้ความหวัง เพราะไม่ปรากฏว่าแก้วจุกขวดคนนั้นจะมายังสำนักงานของพระชำนานู ถูกละ พระชำนานูได้รับเงินมัดจำของชาวลาว 5 ชั่งตามสัญญา แต่พระชำนานูก็เสียเงินให้เป็นค่าแก้วจุกขวดถึง 10 ชั่ง นับว่าขาดทุนไปอย่างเปล่าปริ๊ๆ 5 ชั่ง ซึ่งแม้จะเป็นจำนวนเงินไม่มากสำหรับคนที่มีหลักฐานอย่างพระชำนานู แต่มันก็น่าเสียดาย เพราะมันเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และยิ่งนานวันคุณพระก็คิดได้ว่า ตนได้ตกเป็นเหยื่อกลโกงของนายดีเสียแล้ว นายดีและชาวลาวสมคบกันต้มพระชำนานูเสียสุก และเป็นที่น่าอัศจรรย์ยิ่งที่คนที่มีความรู้มากเช่นคุณพระต้องถูกคนอย่างนายดีซึ่งไม่มีความรู้อะไรเลยต้มเสียสุก พระชำนานูไม่กล้าจะนำความไปเล่าให้ใครฟัง เพราะเกรงจะเป็นที่หัวเราะไปทั่วทั้งเมือง คงได้แต่เก็บเอาความโกรธและความชอกช้ำใจไว้ในใจในตลอดมา

(จากหนังสือนิทานโบราณคดี, 2524)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกทักษะ
เรื่อง แก้วจุกขวด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) อัดคัด
 -
 - (ข) กระหึ่ม
 -
2. จงอธิบายความหมายของสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) หลักลอย
 -
 - (ข) ชักเนื้อ
 -
3. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง “แก้วจุกขวด” สื่อถึงอะไร.....
.....
.....
4. เพราะเหตุใดพระขำนาญจึงตัดสินใจซื้อเพชรแก้วจุกขวดจากนายดี
-
-
5. ลักษณะนิสัยของพระขำนาญ และ นายดี จากเรื่องนี้เป็นอย่างไร เห็นได้จากอะไร
.....
.....
.....
6. นักเรียนคิดว่าสาเหตุที่ทำให้พระขำนาญต้องเสียเงินไปอย่างเปล่าประโยชน์ คืออะไร
-
-
7. ใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “แก้วจุกขวด” คืออะไร
-
-
-

8. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....

9. คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ภาพและคำสำคัญ แล้วตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร
2. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. เมื่อจบการอภิปรายประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ให้นักเรียนประเมินข้อมูลที่ได้และตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบแล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน (ใช้สำหรับคาบที่ 1-3)

แนวคำถามของนักเรียนควรมีลักษณะดังนี้

- 1.1 แก้วจุฑาหวด คืออะไร.....
- 1.2 แก้วจุฑาหวดกับเพชรมีความสัมพันธ์กันอย่างไร.....
- 1.3
- 1.4

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 2.1 ชื่อเรื่องสื่อถึงอะไร.....
- 2.2 ภาพประกอบสื่อถึงอะไร.....
- 2.3 ตัวละครเอกคือใคร.....
- 2.4 เรื่องจบอย่างไร.....

3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

- 3.1 แก่นเรื่องคืออะไร.....
- 3.2 ลักษณะนิสัยตัวละครเป็นอย่างไร.....
- 3.3 ปัญหาสำคัญคืออะไรและแก้ปัญหาอย่างไร.....
- 3.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร.....

4. ให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูกำหนดให้พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

หมายเหตุ :แบบบันทึกฉบับนี้ใช้สำหรับคาบที่ 1-3 เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามและบันทึกข้อมูลให้แก่ผู้เรียน

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูกำหนดไว้ในขั้นก่อนอ่าน โดยนำข้อมูลทั้งของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย แล้วบันทึกผลการอภิปรายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

1.1 แก่นเรื่อง.....

.....

1.2 ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

.....

1.3 ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา.....

.....

1.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลการอภิปราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิชา ท.204 ภาษาไทย
 นิทาน เรื่อง ไช่หนกเปิดน้ำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

นิทานเรื่อง “ไช่หนกเปิดน้ำ” เป็นนิทานสอนใจให้เห็นความสำคัญของความกตัญญูต่อบุพการี รวมถึงสอนให้เป็นผู้ที่มีความหนักแน่น ไม่เชื่อผู้อื่นโดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง เพราะอาจนำผลเสียมาสู่ตนเองได้

สาระการเรียนรู้

1. ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี
2. ความรักของแม่ยิ่งใหญ่กว่าความรักใดใดในโลก
3. ก่อนตัดสินใจเชื่อคำพูดของผู้อื่น ควรใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญ ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
2. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. บอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

นิทานเรื่อง “ไช่หนกเปิดน้ำ” จาก นิทานพื้นบ้านไทย ของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีเรื่องย่อดังนี้

มีครอบครัวหนึ่ง มีฐานะยากจน อยู่ด้วยกันสามคน แม่ ลูกชาย และลูกสะใภ้ วันหนึ่ง ลูกชายออกไปยิงนกเปิดน้ำ ได้ไช่หนกเปิดน้ำกลับมาห้าฟอง จึงสั่งให้ภรรยานำไปให้แม่ 2 ฟอง อีก 3 ฟองให้เก็บไว้กินมื้อเย็น ฝ่ายภรรยาเมื่อต้มไขสุกแล้วก็เก็บไว้กินเป็นอาหารเย็น 3 ฟอง อีก

สองฟองตัวเองก็กินเสีย แล้วเอามะนาว 2 ผลปอกเปลือกใส่จานกับเกลือและข้าวสุกนำไปให้แม่สามีกินโดยบอกว่าเป็นไข่นกเป็ดน้ำที่ลูกชายได้มา ฝ่ายแม่ตาบอดมาแต่กำเนิด จึงลงมือกินข้าวกับลูกมะนาว กินหมดไปหนึ่งฟอง เหลือไว้สำหรับเย็นอีกหนึ่งฟอง เมื่อสามีกลับมาถึงบ้านภรรยาจัดอาหารมือเย็นให้กิน ขณะนั้นมือนกเป็ดน้ำส่งเสียงร้อง แม่จึงถามว่าเป็นเสียงอะไร เมื่อลูกชายตอบแม่จึงกล่าวว่า เสียงของนกเพราะแต่ไข่นกของมันเบรียวมมากแล้วจึงนำไข่ที่เหลือมาให้ลูกดู ลูกเห็นดังนั้นก็โกรธมากจึงต่อว่าเมียต่าง ๆ นานา ฝ่ายเมียถูกดุจึงทำเป็นร้องไห้คร่ำครวญว่าโดนแม่ใส่ร้ายเพื่อให้สามีเกลียดตน สามีก็หลงเชื่อจึงคิดหาทางกำจัดแม่ ภรรยาจึงออกความคิดให้จับแม่มัดมือมัดเท้าใส่โลง แล้วเอาไปเผาทั้งเป็น สามีเห็นด้วยจึงนำแม่ไปเผาในคืนนั้นเอง แต่ด้วยความละล้าละลัง ทำให้ลืมนำไม้ขีดไฟมาด้วย สามีภรรยาจึงกลับไปเอาที่บ้าน ฝ่ายแม่รู้ตัวว่าจะถูกเผา จึงพยายามแก้ผ้ามัดมือมัดเท้า แล้ววิ่งออกจากโลง ไม่นานคู่สามีภรรยาก็กลับมาแล้วจัดการเผาแม่แล้วจึงกลับบ้าน แม่ตาบอดเข้าไปซ่อนตัวอยู่ที่ใต้ถุนศาลา ได้ยินพวกโจรถกเถียงกันแย่งทรัพย์สมบัติที่ขโมยมา จึงร้องถามว่าเถียงกันทำไม พวกโจรได้ยินตกใจคิดว่าเจ้าของทรัพย์ตามมาทันจึงหนีกันหมด แม่ขึ้นมาคลำดูรู้ว่าเป็นทรัพย์สมบัติจึงเก็บใส่ผ้าแล้วกลับบ้านเพื่อนำไปให้ลูกชาย เมื่อคู่สามีภรรยาเห็นแม่ก็ตกใจกลัว แม่จึงปลอมว่าแม่ถูกเผาทั้งเป็นแล้วได้ขึ้นสวรรค์และได้ทรัพย์สมบัติมากมาย เมื่อเห็นทรัพย์แล้วสามีภรรยาจึงดีใจมากและอยากได้อีก ภรรยาจึงขอให้มัดตนแล้วเผาทั้งเป็น สามีก็จัดแจงทำเหมือนเดิมแต่ครั้งนี้ภรรยาก็กลายเป็นเจ้าถ่านไปหมด ต่อมาแม่ใช้ให้ลูกชายนำเงินไปขอซื้อแม่ตามหมู่บ้านต่างๆ ลูกชายไปขอซื้อเท่าไรก็ไม่มีการยอมขาย จากนั้นจึงใช้ให้ไปหาซื้อภรรยา ไปไม่เท่าไรก็หาซื้อได้ แม่จึงให้ลูกคิดว่า แม่มีความสำคัญมากกว่าภรรยาเพียงใด ลูกจึงกราบขอโทษและอยู่กับแม่อย่างมีความสุข

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

ย่อม	หมายถึง	ค่อนข้างเล็ก เล็กน้อย ไม่ใหญ่ เบา ลดลง หย่อน
อุปาย	หมายถึง	วิธี หนทาง กล เล่ห์เหลี่ยม
อาญา	หมายถึง	อำนาจ กฎ คำสั่ง โทษมักใช้สำหรับพระเจ้าแผ่นดิน
เชิงตะกอน	หมายถึง	ฐานที่สร้างขึ้นสำหรับเผาศพ
ฆาต	หมายถึง	การฆ่า การทำลาย
รูปพรรณ	หมายถึง	ลักษณะ รูปร่างและสี เงินทองที่ทำเป็นเครื่องใช้หรือเครื่องประดับ
ละล้าละลัง	หมายถึง	ช้าๆ เร็วๆ งงๆ เงินๆ ลูกหลง ห่วงหน้าห่วงหลัง
ก้ำขวางคอง	หมายถึง	เข้าไปยุ่งหรือแทรกแซงในเรื่องของผู้อื่น
ตลบตะแลง	หมายถึง	สับปลับ กลับกลอก กลับไปกลับมา

ลักษณะนิสัยตัวละคร

สามี	-	หุเบา เชื่อคนง่าย ออกตัญญู โลก
ภรรยา	-	โลก ไม่รู้จักพอ ไม่ซื่อสัตย์ ชอบพูดโกหกตลบตะแลง
แม่ตาบอด	-	รักลูกมาก ให้อภัย มีปัญญา มีเมตตา

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

- 1 ความรักของแม่ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งใดในโลก
- 2 ความกตัญญูเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ
- 3 ใครทำอะไรโดยอ้อมได้รับผลเช่นนั้น กงกรรมกงเกวียน
- 4 คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ , โลกมากลาภหาย , ฟังหูไว้หู

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนฟังเพลง “ค่าน้ำนม” พร้อมกับฉายแผ่นใสเนื้อเพลงให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลงที่บรรยายถึงความรักของแม่อันยิ่งใหญ่ที่มีต่อลูก แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงนิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” โดยติดแถบประโยค “ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี” ครูสนทนาซักถามความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับข้อความดังกล่าว ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเพิ่มเติม ครูแจกนิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน มาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขาธิการกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้ 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนฟังเพลง “ค่าน้ำนม” พร้อมกับฉายแผ่นใสเนื้อเพลงให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเนื้อหาของบทเพลงที่บรรยายถึงความรักของแม่อันยิ่งใหญ่ที่มีต่อลูก แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแจกนิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทอ่านในใจเป็นรายบุคคล ครูสุ่มนักเรียน 16 คน ออกมาเล่นเกมจับคู่ คำศัพท์ สำนวนกับความหมาย โดยครูแจกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียน 8 คนถือไว้ และแจกแถบประโยค ความหมายของคำศัพท์สำนวนให้นักเรียนอีก 8 คนถือไว้ ครูให้นักเรียนแต่ละคนจับคู่กับเพื่อนให้ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ครูตรวจสอบ ชมเชย และอธิบายเพิ่มเติม ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้เวลา 15 นาที ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยเขียนแผนภูมิแสดงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องลงในสมุด จากนั้น แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะ ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. เหตุการณ์ใดในเรื่องที่สอดคล้องกับสำนวน “ก้างขวางคอ” และ “ตลบตะแลง”</p> <p>ข. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “ละล้าละลัง”</p> <p>ค. ทำไมแม่จึงใช้ให้ลูกชายไปหาซื้อแม่และภรรยา</p> <p>ง. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภรรยาต้องตายด้วยการถูกเผาทั้งเป็น</p> <p>จ. ถ้านักเรียนเป็น “สามี” นักเรียนจะเชื่อภรรยาหรือไม่เกี่ยวกับการกินไข่ของแม่ เพราะเหตุใด</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>5. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติในตอนของกลุ่มของตนชอบ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัยตัวละครในเรื่อง จากนั้น ให้ตัวแทนกลุ่มบอกลักษณะนิสัยตัวละครตามความคิดของกลุ่ม ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>5. ครูให้นักเรียนสมมติตนเองเป็น สามี ภรรยา หรือแม่ และให้คิดว่าตนเองจะทำอย่างไรภายใต้สถานการณ์ในเรื่อง ครูสุ่มถามนักเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>6. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากเรื่องและการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูติชม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>7. ครูติดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “ไขนกกเปิดน้ำ” ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุดแล้วนำผลงานส่งครู</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอธิบายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอธิบาย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอธิบายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>7. ให้ทุกกลุ่มอธิบายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆ ร่วมกันอธิบายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>8. เมื่อจบการอธิบาย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอธิบายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. สังเกตจากการตอบคำถาม 5. ตรวจผลงานในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องเล่นเทปพร้อมแถบบันทึกเสียง 2. นิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” 3. แบบบันทึกรายบุคคล 4. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 5. แถบประโยคคำถาม 6. แบบฝึกทักษะ 	<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องเล่นเทปพร้อมแถบบันทึกเสียง 2. นิทานเรื่อง “ไข่นกเป็ดน้ำ” 3. แถบประโยคคำถาม 4. บัตรคำชื่อตัวละคร 5. บัตรคำศัพท์ , แถบประโยคความหมาย 6. แบบฝึกทักษะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกทักษะ
เรื่อง ไช่หนกเปิดน้ำ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) อูบาย.....

.....

(ข) ละล้าละลึ่ง

.....

2. จงอธิบายความหมายของสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) ก้างขวางคอ

.....

(ข) ตลบตะแลง

.....

3. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง “ไช่หนกเปิดน้ำ” มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. เพราะเหตุใดภรรยาจึงต้องตายโดยการถูกเผาทั้งเป็น

.....

.....

5. ลักษณะนิสัยของสามีภรรยา และ แม่ จากเรื่องนี้เป็นอย่างไร เห็นได้จากอะไร

.....

.....

6. นักเรียนคิดว่าสาเหตุที่ทำให้แม่ใช้ให้ลูกชายไปหาซื้อแม่และภรรยา คืออะไร

.....

.....

.....

.....

7. ใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “ไขนกกเปิดน้ำ” คืออะไร.....

.....

.....

8. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

9. คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไข่นกเป็ดน้ำ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวเล็กๆครอบครัวหนึ่ง มีฐานะยากจนอยู่ด้วยกันสามคน แม่ ลูกชายและลูกสะใภ้ อยู่มาวันหนึ่ง ชายคนนั้นทำธนูหน้าไม้ไปยิงนกเป็ดน้ำตามทุ่งนา ไม่ได้ตัวนกแต่บังเอิญพบไข่นกเป็ดน้ำห้าฟอง จึงนำมามอบให้แก่ภรรยาและสั่งว่าให้เอาไข่นกเป็ดน้ำไปทำให้สุกแล้วให้แม่ไป 2 ฟอง ส่วนที่เหลืออีก 3 ฟอง เก็บไว้กินเป็นมือเย็น เมื่อสั่งภรรยาเสร็จแล้วก็ไปเที่ยวยิงสัตว์ต่อไป

เมื่อภรรยาได้รับไข่นกเป็ดน้ำจากสามีแล้ว ก็จัดแจงต้มไข่เสียสุก เก็บไว้กินเป็นอาหารมือเย็นกินกับสามี 3 ฟองอีก 2 ฟอง ตัวเองก็กินเสีย แล้วเอามะนาวขนาดย่อมมาปอกเปลือกออกให้เรียบร้อย 2 ผล ใส่จานกับเกลือและข้าวสุกนำไปให้แม่ผู้กินโดยบอกว่าเป็นไข่นกเป็ดน้ำที่ลูกชายให้มา

ยายแก่คนนั้นเป็นคนตาบอดมาแต่กำเนิด เมื่อลูกสะใภ้ นำอาหารมาให้ จึงลงมือกินข้าวกับลูกมะนาวโดยเชื่อว่าเป็นไข่นกเป็ดน้ำจริงตามที่ลูกสะใภ้บอก กินจนหมดไปหนึ่งฟองเหลือไว้สำหรับมือเย็นอีกหนึ่งฟอง ตกตอนเย็นวันนั้นสามีกลับมาจากยิงนก ภรรยาจึงจัดอาหารมือเย็นมากินร่วมกับสามีและมีไข่นกเป็ดน้ำ 3 ฟอง เป็นอาหารมือเย็นด้วย พอกินข้าวเสร็จสองคนสามีภรรยาก็นั่งคุยเรื่องต่างๆกันอย่างเพลิดเพลิน

ขณะนั้นมีนกเป็ดน้ำฝูงหนึ่งบินร้องส่งเสียงมาในความมืด แม่ตาบอดจึงถามว่า ตัวอะไรร้องส่งเสียงไพเราะมาก ลูกชายตอบว่าเป็นเสียงนกเป็ดน้ำ

แม่พูดกับลูกชายว่านกเป็ดน้ำร้องเสียงไพเราะมาก แต่ไข่มันเปรี้ยวอย่างกับมะนาว ลูกชายเกิดสงสัยจึงได้ถามถึงไข่นกเป็ดน้ำที่ฝากให้ นางจึงตอบลูกว่านางได้กินไข่ไปฟองเดียว แล้วนางก็เอาลูกมะนาวที่เหลือ 1 ลูก ให้ลูกชายดู แล้วบอกว่าเป็นไข่นกเป็ดน้ำที่ลูกสะใภ้ นำมาให้กินเมื่อเช้า

เมื่อทราบเรื่องเช่นนั้นลูกชายมีความเสียใจเป็นอย่างยิ่งที่ภรรยาแสนรักทำกับแม่บังเกิดเกล้าได้ถึงเพียงนี้ จึงต่อว่าภรรยาต่างๆนานา และทุบตีจนเกือบจะทอดทิ้งกัน ส่วนภรรยาเมื่อถูกสามีดุเช่นนั้นก็ทำเป็นร้องไห้คร่ำครวญว่าแม่ใส่ร้ายตน โดยที่แม่กินไข่จนหมด แล้วเอาลูกมะนาวมาทำเป็นไข่ปลอมไว้แทนเพื่อจะให้ลูกชายเกลียดตน

เมื่อภรรยาเล่าให้ฟังเช่นนั้น สามีก็หลงเชื่อตามคำบอกของภรรยา หว่าแม่เป็นคนแสน กลตลปตะแลง จึงคิดอุบายจะฆ่าแม่เสียให้จงได้ เพราะเอาไว้ก็จะเป็นก้างขวางคอ ภรรยาจึง ออกความเห็นมาให้จับแม่มัดมือมัดเท้าใส่โลง แล้วเอาไปเผาไฟที่ป่าช้าใกล้บ้าน โดยป่าวร้องให้ ชาวบ้านรู้ว่าแม่เป็นโรคตาย แล้วก็เอาไปเผาเสียในเวลากลางคืนเพื่อให้พ้นอาญาแผ่นดิน

เมื่อภรรยาออกความคิดเห็นเช่นนั้น สามีก็เห็นด้วยและตกลงจะเผาแม่ทั้งเป็น

อยู่มาคืนวันหนึ่ง เวลาเจียบสงัดคนนอนหลับแล้ว คู่สามีภรรยาจึงช่วยกันจับแม่เอาผ้ามัด มือมัดเท้าแล้วเอาใส่ในหีบศพซึ่งเตรียมไว้ แม่เห็นลูกทำเช่นนั้นก็รู้ว่าลูกจะฆ่าตัว คู่สามีภรรยาได้ หามหีบศพซึ่งมัดใส่ไว้ในนั้นไปยังป่าช้าใกล้บ้านในเวลากลางคืน จัดหาฟืนและเชื้อเพลิงมาตั้งกอง ไว้แล้วแล้วก็หีบขึ้นตั้งบนเชิงตะกอนจะเผา ภรรยาใช้ให้สามีเป็นผู้จุดไฟเผาก่อน แต่จะเป็น เพราะความละล้าละลัง หรือ ถึงคราวที่แม่تابอดชะตาไม่ถึงฆาต ทำให้สามีลืมไม้ขีดไฟที่จะจุด เผาเสีย ภรรยาให้สามีกลับไปเอาไม้ขีดไฟที่บ้านแต่ตัวไม่กล้าอยู่ป่าช้า ครั้นจะให้ภรรยากลับไป เอาภรรยาก็ไม่กล้ากลับบ้าน ตกลงทั้งคู่จึงพากันกลับบ้านทิ้งแม่ไว้ในหีบศพที่ป่าช้านั่นเอง

แม่เมื่อมีโอกาสเหมาะและรู้ตัวแล้วว่าลูกจะทำการเผาตนเช่นนั้น ก็พยายามแก้ผ้าที่มัดมือ มัดเท้าแล้วปีนปายขึ้นจากหีบศพไปซ่อนอยู่ใต้ถุนศาลา ไม่นานนักคู่สามีภรรยาพากันกลับมาเอา ไฟเผา ไฟไหม้หีบศพจนหมด ทั้งคู่จึงพากันกลับบ้าน

ตกตึกในคืนเดียวกัน แม่تابอดเข้าไปซ่อนตัวอยู่ใต้ถุนศาลา อากาศหนาว อึกทั้งมด แแมลง ยุงกัดจนนอนไม่หลับ

ขณะนั้น มีโจรกลุ่มหนึ่งทำการปล้นทรัพย์เศรษฐีผู้หนึ่ง มาแบ่งปันกันบนศาลาในป่าช้า แห่งนั้น มีเพชรพลอยเงินทองรูปพรรณเป็นอันมาก หัวหน้าโจรเกิดความโลภจะเอามากกว่าลูก นื่อง พวกโจรไม่สามารถแบ่งปันทรัพย์กันได้จึงเกิดการโต้เถียงกัน แม่تابอดเมื่อได้ยินดังนั้นก็ เกิดความสงสัยจึงถามไปด้วยความตกใจว่า พวกเจ้ามาได้เถียงกันทำไม

พวกโจรเมื่อได้ยินเช่นนั้นก็เข้าใจว่าเจ้าของทรัพย์ตามมาทัน พวกมันตกใจวิ่งหนีไปหมด ทั้งเครื่องเพชรพลอยทองรูปพรรณไว้บนศาลานั้นเอง แม่تابอดได้ยินพวกโจรวิ่งหนีไปหมดเกิด สงสัยจึงค่อยๆเอามือคลำหาทางขึ้นบนศาลา และพบเครื่องเพชรพลอยทองรูปพรรณเป็นอันมาก จึงคิดในใจว่าหากเราจะไม่เอาสิ่งของเหล่านี้ ของก็คงไม่ได้กลับไปคืนเจ้าของ อย่างไรเสียอาจจะ ได้กับพวกโจรหรือคนอื่นไป จึงเก็บทรัพย์สินเหล่านั้นสะพายผ้าคลำทางกลับบ้าน โชคดีพบพวก เด็กวัดจึงพายายแก่تابอดกลับถึงบ้าน ร้องเรียกลูกชายให้ออกมารับทรัพย์อันมีค่าที่ตนได้มา

สามีภรรยาพากันตกใจกลัว เข้าใจว่าผีหลอก แม่พยายามพูดปลอบโยนให้ลูกเชื่อว่าแม่ ยังไม่ตายและบอกกับลูกว่า เมื่อแม่ถูกเผาแล้วแม่ได้ขึ้นไปบนสวรรค์และได้ทรัพย์สิ่งของมา มากมายเช่นนี้

ลูกจึงเชื่อว่าแม่ตายแล้วได้ทรัพย์สินมาเป็นอันมาก จึงช่วยกันตรวจดูสิ่งของต่างๆ ที่แม่ได้มาล้วนแต่เป็นของมีค่าต่างพากันดีใจและอยากจะได้อีก ภรรยาจึงอ้อนวอนสามีให้นำตนไปเผาเหมือนกับแม่ไปเผาบ้าง เพราะการเผาทั้งเป็นนั่นได้ไปเมืองสวรรค์แล้วก็ยังได้ทรัพย์สิ่งของมีค่ามากด้วย

สามีจึงจัดหาหีบศพแล้วมัดภรรยาใส่หีบนำไปเผาเสีย แต่คราวนี้ไม่ลี้มไม่ขีดไฟและเผาจริงๆ จนภรรยาอันแสนรักของชายคนนั้นกลายเป็นเถ้าถ่านไปหมด

อยู่มาวันหนึ่ง แม่จึงเอาเงินก้อนหนึ่งมอบให้ลูกชายเพื่อนำไปหาซื้อแม่ตามหมู่บ้านใกล้เคียงและไกลด้วยราคาแพงๆ แต่ก็หาผู้ใดขายแม่สักคนเดียวไม่ ชายคนนั้นจึงกลับบ้านมาบอกแม่ว่า “ฉันไปหาซื้อแม่ที่ไหนก็ไม่ได้ แม่จะเป็นคนยากจน เขาก็ไม่ยอมขายแม่ของเขา”

แม่จึงมอบเงินอีกก้อนหนึ่งให้ไปเที่ยวหาซื้อเมีย ชายคนนั้นไปเที่ยวหาซื้อเมีย เพียง 2-3 หลังคาเรือนก็มีเจ้าของลูกสาวบอกให้ตามๆ กัน จึงกลับบ้านมาบอกกับแม่ว่า “ฉันไปหาซื้อเมียได้ง่ายกว่าแม่มากทีเดียว”

แม่จึงบอกกับลูกว่า “ที่นี้เจ้าคงรู้แล้วสินะว่าแม่มีความสำคัญมากกว่าภรรยาเพียงใด”

ชายคนนั้นจึงกราบขอโทษแม่ และอยู่กับแม่อย่างมีความสุขจนเมื่อนั้นตายจากไป

(จากหนังสือนิทานพื้นบ้านไทย, 2540)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ภาพและคำสำคัญ แล้วตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร
2. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. เมื่อจบการอภิปรายประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ให้นักเรียนประเมินข้อมูลที่ได้และตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบแล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน (ใช้สำหรับคาบที่ 1-3)

แนวคำถามของนักเรียนควรมีลักษณะดังนี้

- 1.1 ไช่ยกเปิดน้ำ คืออะไร
- 1.2 ไช่ยกเปิดน้ำกับทรัพย์สมบัติมีความสัมพันธ์กันอย่างไร.....
- 1.3
- 1.4

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 2.1 ชื่อเรื่องสื่อถึงอะไร.....
- 2.2 ภาพประกอบสื่อถึงอะไร.....
- 2.3 ตัวละครเอกคือใคร.....
- 2.4 เรื่องจบอย่างไร.....

3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

- 3.1 แก่นเรื่องคืออะไร.....
- 3.2 ลักษณะนิสัยตัวละครเป็นอย่างไร.....
- 3.3 ปัญหาสำคัญคืออะไรและแก้ปัญหาอย่างไร.....
- 3.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร.....

4. ให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูกำหนดให้พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

หมายเหตุ :แบบบันทึกฉบับนี้ใช้สำหรับคาบที่ 1-3 เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามและบันทึกข้อมูลให้แก่ผู้เรียน

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ให้ได้ข้อสรุป ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูกำหนดให้ในชั้นก่อนอ่าน โดยนำข้อมูลทั้งของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในชั้นก่อนอ่านและชั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย แล้วบันทึกผลการอภิปรายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

1.1 แก่นเรื่อง.....

.....

1.2 ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

.....

1.3 ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา.....

.....

1.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลการอภิปราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชา ท.204 ภาษาไทย
เรื่องสั้น เรื่อง เกมกด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

เรื่องสั้น หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วที่มีจำนวนคำประมาณ 1,000 – 10,000 คำ โดยมีโครงเรื่อง จุดมุ่งหมาย และผลอย่างเดียว เรื่องสั้นประกอบด้วย แก่นเรื่อง โครงเรื่อง กลวิธีการแต่ง ตัวละคร บรรยากาศ ฉาก สำนวนภาษาและบทสนทนา “เกมกด” เป็นเรื่องสั้นสะท้อนสภาพสังคมในปัจจุบันที่ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงแนวคิดแบบบริโภคนิยมเข้ามามีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรให้ความดูแลเอาใจใส่ และอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในทางที่ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและองค์ประกอบของเรื่องสั้น
2. การอบรมเลี้ยงดูและให้คำแนะนำบุตรหลานในทางที่ถูกต้อง เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยป้องกันปัญหาการเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบที่ไม่เหมาะสมได้
3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในการอ่านเรื่องสั้นและเข้าใจเรื่องทีอ่านได้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกและอธิบายลักษณะงานเขียนรูปแบบเรื่องสั้นได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
3. จับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้
4. บอกแก่นเรื่องจากเรื่องทีอ่านได้
5. บอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
6. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านได้
7. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องทีอ่านได้

เนื้อหา

1. เรื่องสั้น หมายถึง เรื่องที่มีจำนวนคำในเนื้อเรื่องประมาณ 1,000 – 10,000 คำ เรื่องสั้นเป็นงานเขียนร้อยแก้วที่สมมติเรื่องราวขึ้นให้มีโครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน แต่มีความสัมพันธ์สืบเนื่องกันเพื่อนำไปสู่จุดสุดยอดอย่างหนึ่ง ลักษณะสำคัญของเรื่องสั้น คือ มีโครงเรื่อง มีจุดมุ่งหมายอย่างเดี่ยวและมีผลอย่างเดี่ยว ใช้ฉากน้อย และมีช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องน้อย ตัวละครน้อย (อาจไม่เกิน 5 ตัว) มีขนาดสั้น เขียนอย่างประหยัดถ้อยคำ ฉากและบรรยากาศของเรื่องต้องมีความสมจริงสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

2. องค์ประกอบของเรื่องสั้น คือ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง กลวิธีการแต่ง ตัวละคร บรรยากาศ ฉาก สำนวนภาษาและบทสนทนา

3. เรื่องสั้นเรื่อง “เกมกด” โดย กร ศิริวิวัฒน์ จาก แม่ น้ำสองสี มีเรื่องย่อ ดังนี้ ครอบครัวหนึ่งประกอบไปด้วยพ่อ แม่ และลูกสาววัยหกขวบที่กำลังติดเกมคอมพิวเตอร์อย่างหนักจนทำให้ต้องสูญเสียความเป็นเด็กน่ารัก มีชีวิตชีวาอย่างที่เธอเคยเป็นเมื่อครั้งที่เธอยังชอบเล่นตุ๊กตาเป็นชีวิตจิตใจ เพราะตุ๊กตาช่วยทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักจินตนาการ และมีจิตใจที่ละเอียดอ่อน ทำให้ผู้เป็นพ่อเกิดความเป็นห่วงและกังวลว่าเกมคอมพิวเตอร์ที่ปัจจุบันมีทั้งความก้าวร้าวรุนแรงหลากหลายรูปแบบจะทำลายความบริสุทธิ์สดใสในตัวลูกสาวของเขาไปจนหมดสิ้น จึงพยายามเตือนภรรยาไม่ให้ซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นอีก แต่เนื่องจากภรรยาเป็นคนหัวสมัยใหม่และยึดติดค่านิยมการบริโภคข้าวของเครื่องใช้ฟุ่มเฟือยต่างๆ และเห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กยุคใหม่ จึงตัดสินใจซื้อเกมคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ให้กับลูก ทำให้พ่อโกรธมากและตัดสินใจโยนเกมคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ทำลายความน่ารักสดใสในตัวลูกสาวของเขานั้นทิ้งอย่างไม่สนใจใยดีอีกต่อไป

4. แก่นเรื่อง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและแนวคิดแบบบริโภคนิยม มีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

พิศวง	หมายถึง	แปลกใจ ประหลาดใจ สงสัย
ฉับพลัน	หมายถึง	อย่างรวดเร็ว ทันทีทันใด
แสงอรุณ	หมายถึง	แสงยามเช้า
เพริศพราย	หมายถึง	งามระยับ ดียิ่ง
วอดวาย	หมายถึง	หมดไป สิ้นไป ตาย
กรอด	หมายถึง	เสียงดังอย่างเสียงกัดฟัน
จมปลัก	หมายถึง	ติดอยู่กับที่ ไม่ก้าวหน้า

โหวกเหวก	หมายถึง	มีเสียงดังอะอะโวยวาย
บรรัล้ย	หมายถึง	ฉิบหาย วอดวาย ย่อยยับ มอดม้วย
ทะยาน	หมายถึง	แผ่นขึ้นไป โผนเข้าใส่
เก๋อ	หมายถึง	ลักษณะที่เกี่ยวกับเรื่องกินเรื่องใช้ที่คนโดยมากทำกัน
ไร้เดียงสา	หมายถึง	วัยที่ยังไม่รู้เรื่องราว วัยเด็ก
ไ้เข้าขวางคดอง (จระเข้ขวางคดอง)	หมายถึง	ผู้ที่ชอบกันท่าหรือขัดขวางไม่ให้ผู้อื่นทำการ อย่างใดอย่างหนึ่งได้สะดวก

ลักษณะนิสัยตัวละคร

- พ่อ - รักและเป็นห่วงลูก มีเหตุผล ประหยัด ซ่างสังเกต ไม่ยึดติดกับสิ่งของ
พอใจในสิ่งที่มี
- แม่ - รักลูกไม่ถูกทาง ตามใจลูกมากเกินไป ไม่รู้จักพอ ตื้อรั้น หัวสมัยใหม่
ชอบแข่งขันกับผู้อื่น ไม่มีเหตุผล ฟุ่มเฟือย
- ลูก - ตื้อรั้น ไม่มีเหตุผล เอาแต่ใจตัวเอง

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. พ่อแม่ควรรักลูกให้ถูกทาง ควรเลี้ยงลูกด้วยเหตุผลไม่ตามใจจนเกินไป
2. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีทั้งข้อดีและข้อเสียควรใช้ความคิด
พิจารณาก่อนตัดสินใจเลือกรับความก้าวหน้านั้นๆ
3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรม
ของเด็ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดริ้น	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนดูหนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ เรื่อง “ครอบครัวกลางถนน” ของศิลา โคมฉาย ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการอ่านเรื่องสั้นของนักเรียน จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คนออกมาพูดถึงเรื่องสั้นที่ตนประทับใจ แล้วโยนเข้าสู่เรื่อง “การอ่านเรื่องสั้น”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “การอ่านเรื่องสั้น” ให้นักเรียนอ่านในใจเป็นรายบุคคล ซักถามนักเรียน จากนั้น ครูอธิบายโดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย ในเรื่องความหมาย ประเภท องค์ประกอบ และการวิเคราะห์เรื่องสั้น 2. (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงเรื่องสั้นเรื่อง “เกมกด” โดยให้นักเรียนดูเกมคอมพิวเตอร์ และ แผ่นเกมประเภทต่างๆ ครูสนทนาซักถามประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กกับการเล่นเกมในปัจจุบัน 3. ครูแจกเรื่องสั้น “เกมกด” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้นักเรียนดูหนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ เรื่อง “ครอบครัวกลางถนน” ของศิลา โคมฉาย ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการอ่านเรื่องสั้นของนักเรียน จากนั้น ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมาพูดถึงเรื่องสั้นที่ตนประทับใจ แล้วโยนเข้าสู่เรื่อง “การอ่านเรื่องสั้น”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “การอ่านเรื่องสั้น” ให้นักเรียนอ่านในใจเป็นรายบุคคล ซักถามนักเรียน จากนั้น ครูอธิบายโดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบายในเรื่องความหมาย ประเภท องค์ประกอบ และการวิเคราะห์เรื่องสั้น 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยการนับ 1-5 ครูกำหนดเวลา 15 นาที ให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง “เกมกด” 3. ครูติดบัตรคำศัพท์ สำนวน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันหาความหมายของคำศัพท์ สำนวนในเรื่อง จากพจนานุกรมที่ครูเตรียมไว้ กลุ่มใดหาความหมายของคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้องมากที่สุด เป็นกลุ่มที่ชนะ ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบ ครูชมเชย และอธิบายเพิ่มเติม

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน มาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขาธิการกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้</p> <p>5. ครูคิดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. เหตุการณ์ใดในเรื่องที่สอดคล้องกับสำนวน “ไร้เดียงสา” และ “จะเข้ขวางคลอง”</p> <p>ข. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “พิศวง” และ “จมปลัก”</p> <p>ค. แก่นเรื่องของเรื่องนี้คืออะไร</p> <p>ง. พฤติกรรมของ “แม่” ในเรื่องนี้เปรียบเทียบกับได้กับพฤติกรรมของบุคคลประเภทใดในสังคม</p> <p>จ. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “จะเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างสร้างสรรค์ได้อย่างไร”</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูให้นักเรียนสมมติตนเองเป็น “พ่อ” และให้คิดว่าตนเองจะทำอย่างไรภายใต้สถานการณ์ในเรื่อง ครูสุ่มถามนักเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>5. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากบัตรงาน โดยในบัตรงานมีประเด็น ดังนี้</p> <p>บัตรงานที่ 1 สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน</p> <p>บัตรงานที่ 2 บอกแก่นเรื่อง</p> <p>บัตรงานที่ 3 บอกลักษณะนิสัยตัวละครในเรื่อง</p> <p>บัตรงานที่ 4 บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากเรื่อง</p> <p>บัตรงานที่ 5 บอกวิธีการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างสร้างสรรค์</p> <p>6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานโดยใช้แผ่นใสประกอบการนำเสนอ ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญลงสมุด และนำเสนอ</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p> <p>7. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอภิปรายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนเองและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุด้วยว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>8. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆ ร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>9. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปลักษณะของเรื่องสั้นและใจความสำคัญของเรื่องสั้นเรื่อง “เกมกต” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปลักษณะของเรื่องสั้นและใจความสำคัญของเรื่องสั้นเรื่อง “เกมกต” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 11 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจสอบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจสอบบันทึกประจำกลุ่ม <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือรวมเรื่องสั้น “ครอบครัวกลางถนน” 2. เครื่องเกมคอมพิวเตอร์ แผ่นเกม 3. เรื่องสั้น “เกมกด” 4. แบบบันทึกรายบุคคล 5. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 6. แลปประโยคคำถาม 7. แบบฝึกทักษะ 	<p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 11 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. สังเกตจากการตอบคำถาม 5. ตรวจผลงานในสมุด <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือรวมเรื่องสั้น “ครอบครัวกลางถนน” 2. เครื่องเกมคอมพิวเตอร์ แผ่นเกม 3. เรื่องสั้น “เกมกด” 4. แลปประโยคคำถาม 5. บัตรคำชื่อตัวละคร 6. แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ

เรื่อง เกมกด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. เรื่องสั้นมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

2. องค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องสั้นได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) โทกโทก

.....

(ข) วอดวาย

.....

4. จงอธิบายความหมายของสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) ไร้เดียงสา

.....

(ข) จระเข้ขวางคลอง

.....

5. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง“เกมกด”สื่อถึงอะไร

.....

.....

.....

6. เพราะเหตุใดพอจึงไม่ต้องการให้ลูกเล่นเกมคอมพิวเตอร์

.....

.....

.....

7. ลักษณะนิสัยของพ่อ แม่ และ ลูก จากเรื่องนี้เป็นอย่างไร เห็นได้จากอะไร

.....
.....
.....

8. แก่นเรื่องของเรื่อง “เกมกต” คืออะไร

.....
.....
.....

9. ใจความสำคัญของเรื่อง “เกมกต”คืออะไร.....

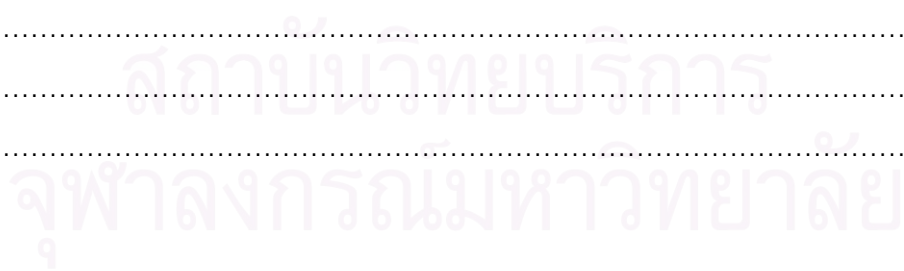
.....
.....
.....

10. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้

.....
.....
.....

11. คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....
.....
.....

เกมกด

กร ศิริวิวัฒน์

“พ่อ” ผมตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงแหลมเล็กดังขึ้นข้างหู หนังสือที่วางบนหน้าอกตกดิน เห็นปีกลูกสาววัยเกือบหกขวบยืนยิ้มแฉ่งอยู่ข้างเปลผ้าร่วมที่ผมนอนอยู่ ในวันหยุดผมจะเอาเปลผ้าร่วมมาผูกกับต้นมังคุดนอนอ่านหนังสือเป็นประจำ ผมลุกขึ้นเอื้อมหยิบหนังสือ บทความเรื่องสังคมและการเมืองไทยในยุคพัฒนาจะหันหน้าไปทางไหน? ขึ้นมาถือไว้ก่อนจะหันไปทางลูกสาว

“เรียกทำไม” ผมถามและยิ้มตอบรอยยิ้มที่ไร้เดียงสาของลูกสาว

“พ่อหลับ หนังสือจะตก” ปีกว่า

“พ่อง่วง”

“ยังไม่ค่าเลย”

“ไม่ค้ำก็ง่วงได้และหลับได้”

“เมื่อไหร่พ่อจะซื้อเกมคอมพิวเตอร์อันใหม่ให้ปิ๊กล่ะ”

เธอเปลี่ยนเรื่องปุบปับ เกมคอมพิวเตอร์ที่เธอว่าหมายถึงเกมคอมพิวเตอร์ที่ใช้เล่นกับโทรทัศน์ เธอเคยไปเล่นที่บ้านป่าของเธอเมื่อหลายวันก่อน แล้วติดอกติดใจอยากให้ผมซื้อให้ ผมบอกว่าจะซื้อให้วันหลัง ที่จริงผมพูดไปอย่างนั้นเอง ไม่ได้ตั้งใจจะซื้อให้อย่างที่พูดหรอก เพราะราคามันแพง ทั้งยังเป็นการสร้างนิสัยที่ไม่ดีให้กับลูกไม่ยอมให้ลูกหลงใหลกับยุคสมัยวิทยาศาสตร์ อันไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ที่กำลังพุ่งแรงอยู่ในขณะนี้ มันอันตรายเกินไป

“มันแพง พ่อไม่มีเงิน ไว้มีก่อนแล้วพ่อจะซื้อให้” ผมโกหก เพราะถึงจะบอกเหตุผลตามความเป็นจริง เธอก็ไม่เชื่ออยู่ดี เธอคิดเพียงว่าเมื่อเด็กอื่นมีได้ เธอก็ต้องมีได้เช่นกัน

“แล้วเมื่อไหร่พ่อจะมีเงินเสียทีล่ะ” เธอถาม ท่าทางสงสัยจริงจัง

“พ่อเก็บสะสมไว้นานเข้า ก็มีพอซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกสักวันหรอก” ผมอธิบาย “ลูกช่วยเก็บสะสมบ้างสิ จะได้มีเงินมากขึ้นเร็วๆ” ผมยิ้มและคว้าตัวเธอมากอด แต่เธอรีบผลัดไปหาแม่ซึ่งกำลังนั่งคุยกับเพื่อนที่หน้าบ้าน เพื่อนของภรรยาผมเป็นนายหน้าขายสินค้า เขาเป็นคนพูดเก่ง ตีอกเก่ง และใจเย็นอย่างหาตัวจับยาก ภรรยาผมซื้อของจากเขาไปหลายชิ้นแล้ว เป็นเงินหลายหมื่น

ลูกสาวเดินไม่เหลียวหลัง รู้ว่าเธอไม่พอใจที่ผมไม่ยอมซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้เสียที เมื่อก่อนลูกสาวผมชอบเล่นตุ๊กตาเป็นชีวิตจิตใจ เวลาไปไหนมักจะรบเร้าให้พ่อแม่ซื้อตุ๊กตาให้ ผมกับภรรยาตั้งใจอ่อน และยอมซื้อให้เกือบทุกครั้ง ผมคิดว่าเด็กผู้หญิงกับตุ๊กตาเป็นของคู่กัน เด็กทำให้ตุ๊กตามีชีวิต ตุ๊กตาก็ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นและช่วยถักทอสายใยรักให้เกิดขึ้นใน

จิตใจเด็ก ผมสังเกตเห็นว่าเวลาที่ลูกสาวเล่นกับตุ๊กตานั้นน่ารักมาก เธอชอบร้องเพลงกล่อมให้ตุ๊กตานอนบนเบาะเล็กๆ โอบกอดตุ๊กตาอย่างทะนุถนอม หอมแก้มตุ๊กตาอย่างรักใคร่เหมือนมันมีชีวิตจิตใจจริงๆ ตุ๊กตาช่วยสร้างจินตนาการให้ลูกสาวผมหลายอย่างจนบรรยายไม่หมด น่าพิศวงจริงๆ เช่น เธอมักจะจินตนาการถึงน้อง เธอจะเอาใจใส่ดูแลน้องตุ๊กตาอย่างดี อาบน้ำ ทาแป้ง แต่งตัวให้ ป้อนข้าวให้ อิมแล้วให้น้องนอน เวลาผมหรือใครส่งเสียงดัง เธอจะจุกปากห้ามส่งเสียง แล้วเธอก็นอนเคียงข้างน้องตุ๊กตาและหลับไปอย่างมีความสุข บางคราวเธอจินตนาการไปว่าน้องตุ๊กตาของเธอป่วยหนัก เธอต้องอุ้มพาไปหาหมอ และไอน้องตุ๊กตาที่กำลังป่วยอย่างห่วงใยยิ่งกว่าแม่ห่วงลูกเล็กเสียอีก

ผมชอบดูลูกสาวเล่นกับภาพในจินตนาการของเธอ รู้สึกว่าโลกในจินตนาการของเธอนั้นช่างวิเศษนัก มีเรื่องราวมากมายที่ทำให้ผมทึ่งและอยากจะเข้าไปอยู่ในโลกจินตนาการของเธอ มันคงสนุกสนานและน่าตื่นเต้นไม่น้อย และมีความมหัศจรรย์เหมือนภาพในฝันทีเดียว ขณะที่อยู่ในหัวจินตนาการ เธอสามารถเป็นได้ทุกอย่างและเป็นได้อย่างแนบเนียน อารมณ์ของเธอลื่นไหลไปกับกระแสจินตนาการอย่างกลมกลืน เธอทำราวกับเป็นผู้ใหญ่ย่อส่วน สามารถรับรู้อารมณ์แห่งความสุข ความทุกข์ และความเศร้าโศกเสียใจได้เป็นอย่างดี การแสดงของเธอราบรื่น สวยงาม บริสุทธิ์ และไร้เดียงสา นัก มองก็ครั้งก็หนกก็ยังนำมามองอยู่จำไป

ภาพเหล่านั้นตรึงอยู่ในความทรงจำของผมตลอดมาเป็นภาพประทับใจที่ผมไม่อยากจะมันขาดตอนลงอย่างฉับพลัน อยากเห็นภาพจินตนาการเหล่านั้นจากทุกหนทุกแห่งในโลกนี้ เพราะมันให้ความรู้สึกอบอุ่นและเป็นสุข คือแสงอรุณของชีวิต มันทำให้ดวงดาวในจิตใจผมสุกสว่างระยิบระยับ ช่วยให้จินตนาการของผมบรรเจิดเพริศพราย จำได้ว่าตอนอายุสี่ห้าขวบเธอยังเล่นตุ๊กตา นอนกับตุ๊กตา และยังใช้ให้ตุ๊กตาทำงานสารพัด ตามแต่จินตนาการที่เธอต้องการ วันเวลาของเธอได้หลอมละลายเข้าสู่อาณาจักรของจินตนาการไปหมดสิ้น ดูเธอมีความสุขและร่าเริงแจ่มใสตลอดวัน

แต่หลังจากที่แม่ซื้อเกมคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กเหมาะมือให้แล้ว เธอก็เปลี่ยนไป ที่จริงผมไม่อยากจะให้ภรรยาซื้อให้ลูกเลย แต่ภรรยาผมให้เหตุผลว่า เด็กสมัยนี้เล่นเกมคอมพิวเตอร์กันทั้งนั้น ลูกของเราเป็นคนของอนาคตไปแล้ว เขาก็ดำเนินชีวิตไปตามยุคของเขา ปล่อยให้เขาไปเถิด อย่าไปขัดขวางเขาเลย ในที่สุดผมก็พ่ายแพ้เหมือนเดิม เหมือนกับที่เคยพ่ายแพ้ให้กับเธอมาแล้วหลายครั้งหลายเรื่อง โดยเฉพาะกับเรื่องค่านิยมตามยุคสมัยของเทคโนโลยี

ตอนแต่งงานกันใหม่ๆ เรามีเทปวิทยุเครื่องหนึ่งไว้ฟังเพลง ฟังละคร ต่อมาพอเพื่อนบ้านมีเครื่องเสียงอย่างดี ระบบเสียงนุ่มหูชวนฟัง ภรรยาผมก็อยากมีกับเขาบ้าง ดันร่นหาเงินซื้อมาได้ จากนั้นก็มีโทรทัศน์วีดีโอคาราโอเกะ เครื่องซักผ้า แอร์คอนดิชัน และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆถูกทยอยซื้อเข้าบ้าน เพื่อไม่ให้เหนื่อยหน้าเพื่อนบ้าน และต้องตามยุคสมัยให้ทันอยู่เสมอ

การที่เพื่อนบ้านมี แต่เธอไม่มี มันทำให้เธอรู้สึกเหมือนถูกเพื่อนและกระแสวิกข่มขู่ขึ้นหน้า ซึ่งเธอยอมไม่ได้ และยังคงไล่ตามให้ทันด้วย เพื่อจะได้เป็นพวกเดียวกัน ดูเหมือนหลายครั้งที่กว่าจะไล่กวาดทัน เธอต้องเหนื่อยและหอบหายใจด้วยใจอย่างน่าสงสาร ผมพยายามเตือนเธอให้หยุดพักผ่อนเสียบ้าง เพราะมันมิได้พันทันด้วยชีวิต ขึ้นไล่ตามไปโดยไม่รู้จักกำลังตัวเอง ก็มีแต่จะทำให้ชีวิตวอดวายไปตามกัน ภรรยาผมรับฟัง แต่เธอไม่เชื่อและทำใจไม่ได้ ดังนั้นสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตหลายอย่างจึงไหลมาอยู่ในบ้านไม่หยุดและไม่รู้จักพอเสียที

เมื่อได้เกมคอมพิวเตอร์ ลูกสาวก็อยู่กับมันทั้งวันทั้งคืน เธอไม่สนใจตุ๊กตาอีกแล้ว เาเกมคอมพิวเตอร์เป็นเพื่อน เวลาเล่นใครเรียกก็ไม่ได้ยิน เธอจะนั่งจ้องจอเกมคอมพิวเตอร์แน่นิ่ง ดูเหมือนหุ่นยนต์มากกว่าสิ่งมีชีวิต เพราะเห็นแต่มือเท่านั้นที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ใบหน้าแววตาเฉยชา เหมือนไม่มีความรู้สึก รูปปั้นยังจะดูมีชีวิตชีวามากกว่า ลูกสาวคนเดิมของผมหายไปแล้ว เด็กที่เห็นอยู่ตรงหน้านั้นไม่รู้เป็นลูกใคร เพราะดูผิดไปจากเดิมเหมือนคนละคน ความมีชีวิตชีวาที่เคยมีในตัวเธอได้หายไปหมดสิ้น รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ เสียงร้องไห้ นกน้อย ทุ่งดอกไม้ และทะเลดาวไม่หลงเหลืออยู่ในตัวเธอ ผมรู้สึกตกใจมากที่บางครั้งเธอป่วยไข้ตัวร้อนจี๋ แต่ยังเล่นเกมคอมพิวเตอร์เฉย เหมือนไม่รู้ร้อนรู้หนาว พอเกมคอมพิวเตอร์ตกจากมือก็ต้องพาเข้าโรงพยาบาลให้น้ำเกลือทันที ไม่อยากจะทำแม่ป่วยไข้เธอยังไม่รู้ตัว ปกติเวลาเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อยเธอจะรีบบอกพ่อแม่ให้พาไปหาหมอ ด้วยเหตุนี้ ผมจึงไม่ยอมซื้อเกมคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ที่ใช้เล่นกับโทรทัศน์ให้ลูกสาว ภรรยาผมจะซื้อให้ลูกสาวหลายครั้งแล้ว แต่ผมไม่ยอมและไม่มีความยินดีขนาดแค่เกมคอมพิวเตอร์เครื่องเล็กที่มีอยู่ก็ทำให้เธอเปลี่ยนไปมากแล้ว

“แค่ซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นทำเป็นบ้าไปได้ เขาเล่นกันทั้งเมืองแล้ว ชอบทำตัวเป็นไอ้เซ่ขวางคลอง อีกหน่อยลูกจะโง่และเซ่อซำยิ่งกว่าควาย คอยดู เซอะ!” ภรรยาของผมพูดอย่างที่เธอเชื่อ เพราะเดี๋ยวนี้หน่วยงานต่างๆมีคอมพิวเตอร์ไว้เก็บข้อมูลและใช้งานกันทั้งนั้น คอมพิวเตอร์เป็นกำลังสำคัญในการแข่งขันกันทุกระบบเศรษฐกิจและนอกระบบเศรษฐกิจ

เกมคอมพิวเตอร์แบบใหม่มีมากมายและน่ากลัวกว่าแบบเก่าหลายร้อยเท่า เท่าที่ผมเดินดูตามห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ มีแต่โปรแกรมที่รุนแรงทั้งสิ้น เช่น การชกต่อยกัน ฟันกันด้วยมีด ยิงกันด้วยอาวุธสงคราม ถล่มกันด้วยระเบิดนิวเคลียร์และแสงเลเซอร์สารพัดสี แววดตาของผู้เล่นแต่ละคนลุกโผลงอย่างประหลาดราวกับตัวเองเป็นผู้ฆ่าและผู้ถูกฆ่าในเวลาเดียวกัน บางคนเหวี่ยงผูดขึ้นเต็มหน้า บางคนขบเขี้ยวเคี้ยวฟันกรอด มันเป็นเกมที่ส่งเสริมให้เกิดลัทธิการทำลายล้างกันแทบทั้งสิ้น มันสั่งสมความรู้สึกแข็งกระด้างลงในจิตใจเด็กโดยไม่รู้ตัว สามารถทำให้เด็กกลายเป็นฆาตกรได้ไม่ยากหากปล่อยให้พวกเขาจมปลักอยู่กับเกมที่รุนแรงเหล่านั้นทุกเมื่อเชื่อวัน ภาพความรุนแรงที่เห็นซ้ำซากจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวและควบคุมตัวเองไม่ได้ คล้ายไม่มีสติกำกับจิตใจ อย่างลูกชายสองคนของเพื่อนภรรยาผม ที่เมื่อก่อนเป็นเด็กเรียบร้อยน่ารัก

มาก แต่หลังจากที่ได้อยู่กับเกมคอมพิวเตอร์ที่เต็มไปด้วยโปรแกรมรุนแรงเหล่านั้น ไม่นานพวกเขา ก็เปลี่ยนไป ผมได้ยินพวกเขาทำเสียงแปลกๆ ตะโกนร้องโหวกเหวก เล่นชกต่อยกันรุนแรง เอาไม้ ทำปืนยิงกัน น้องเอาไม้จี้เข้าที่ตาพี่เกือบอดเพราะเล่นจนลืมหิว นั่นคือผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็น รูปธรรม ไม่อยากคิดถึงผลกระทบที่แอบแฝงอยู่ในจิตอีก

ผมเห็นความวุ่นวายที่เกิดขึ้นภายในบ้านของพวกเขาวันแล้ววันเล่า เห็นความเปลี่ยนแปลง ของพฤติกรรมของลูกสาว ผมรับรู้ความรู้สึกตรงนั้นได้เป็นอย่างดี ผมจึงไม่ยอมให้เกมคอมพิวเตอร์ แบบใหม่นั้นเข้ามาอยู่ในบ้านอย่างเด็ดขาด แค่เกมคอมพิวเตอร์เครื่องเล็กๆ ก็ทำให้ผมสูญเสียลูก สาวที่น่ารักน่าเอ็นดูไปแล้ว...

เมื่อเพื่อนจากไปแล้ว ภรรยาของผมก็จูงมือลูกสาวมาหลังบ้าน “พรุ่งนี้แม่จะเข้าเมืองไป ซื้ของนะ”

ภรรยาผมเอ่ยขึ้นพร้อมเอาแผ่นภาพรายการสินค้าลดราคามาให้ผมดูหลังจากนั่งฟังกรอบ ประตุหลังบ้านกับลูกสาว ปีกัดเกมคอมพิวเตอร์เล่นเสียงดังตื้อๆ ไม่สนใจบทสนทนาของพ่อแม่

“แล้วแม่จะซื้ออะไรอีกล่ะ” ผมถามเพราะข้าวของในบ้านมีมากพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเสีย เงินซื้อเพิ่มมาให้รกรบ้านอีก ข้าวของที่มีอยู่เธอก็ใช้ไม่หมดแล้ว ของบางชิ้น เช่น เครื่องทำขนม เตารอบไฟฟ้า หม้อหนึ่ง และไอ้ที่ออกกำลังกายอยู่กับที่ผมไม่ค่อยเห็นเธอใช้เลย เพื่อใช้เพียงครั้งสอง ครั้งตอนซื้อมาใหม่ๆ แล้วก็เก็บเข้าตู้เป็นที่พักของฝุ่นละออง ใช้ไม่คุ้มกับราคาที่แสนแพงบรรลัย ของมันเลย “ไปดูเผื่อจะมีอะไรให้ซื้อได้บ้าง” เธอบอก

มันเป็นความคิดคล้ายคนเป็นโรคจิต ถ้าไม่ได้ซื้อแล้วอยู่ไม่ได้ มันเป็นพฤติกรรมที่ผมคิด ว่าน่าสงสารที่สุด แต่แปลกที่คนส่วนใหญ่กลับมองว่ามันคือศักดิ์ศรีและหน้าตาทางสังคมที่ต้อง รักษาเอาไว้อย่างดี ภรรยาผมคนหนึ่งที่เคยแบบนั้น บางเดือนเธอซื้อของกินของใช้เงินเดือน หมดไม่รู้ตัว ยอมกู้เงินเพื่อนในบริษัทมาใช้จ่าย แต่เธอยังยิ้มได้สบายใจ

“แม่ ปีกอยากได้เกมคอมพิวเตอร์”

“ถามพ่อดูซิว่าจะให้ซื้ออะไรเปล่า” ภรรยาแกล้งให้ผมตัดสินใจคล้ายจะประชดประชัน

“อย่าซื้อเลยลูก มันแพงเกินไปพ่อไม่มีเงิน มันเป็นของไม่ดีด้วย อย่าเอาเลยลูก ”

“พ่อรู้ได้ยังไง พ่อไม่มีเงินให้แม่ซื้อให้ก็ได้”

ตอนเย็นใกล้ค่ำภรรยากับลูกสาวก็กลับมาถึงบ้าน ปีกลงจากรถอ้อมกล่องอะไรบางอย่างไว้ กับบอกอย่างสบายใจ เธอค่อยๆ ดึงมันออกมา มันเป็นเกมคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ที่ลูกสาวผมอยากได้ นั้นเอง ทันทีที่เห็นมัน อารมณ์โกรธของผมก็วิ่งทะยานออกจากแหล่งอย่างยั้งไว้ไม่อยู่ “พ่อบอก แล้วว่าอย่าซื้อให้ลูก ทำไม่ไม่เชื่อฟังกันบ้าง”

“ลูกจะเล่นไปห้ามมันทำไมเล่า ต่อไปโตขึ้นมันก็ต้องทำงานอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ แล้ว แค่ซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นมันจะตายขึ้นมาอะไร!”

แต่เหมือนอย่างที่บอกไว้ เรื่องอื่นยอมให้ได้ แต่เรื่องนี้ผมยอมให้ไม่ได้เด็ดขาด ถึงลูกสาวจะเสียดายก็ยอมให้ลูกสาวร้องไห้สักวัน ดีกว่าให้เกมคอมพิวเตอร์ดูคลื่นจิตวิญญาณอันบริสุทธิ์ และไร้เดียงสาของลูกไป ผมทนเห็นเด็กที่มีชีวิตแต่ไร้จิตใจไม่ได้ ถ้าปล่อยให้ไปไปตามสมัยแห่งการซื้อขายอยู่เหนือสิ่งอื่นใดแล้ว ก็เท่ากับผมปล่อยให้ลูกตายไป ถึงไม่ตายด้วยการหยุดหายใจ แต่ก็ตายไปจากความเป็นมนุษย์ที่ถูกหล่อหลอมขึ้นจากพลังธรรมชาติผมไม่ยอมให้เป็นเช่นนั้น เพราะมันอันตรายเกินไป “ไม่รู้ละ ต้องเอาไปคืน”

ผมคว้าเกมคอมพิวเตอร์จากมือลูกสาวยึดใส่มือภรรยาจนเธอรับแทบไม่ทัน ลูกสาวร้องไห้จ้าขึ้นทันที แต่ผมไม่ใส่ใจอยากให้ลูกรู้จักเจ็บปวดเสียบ้าง เพราะความเจ็บปวดจะทำให้เธอแข็งแกร่งขึ้น อย่างน้อยเธอจะรู้ว่าคนเราบางครั้งต้องพบกับความผิดหวังด้วย ชีวิตไม่ได้ราบรื่นเสมอไป เพราะชีวิตไม่ได้มีความสำเร็จรูปเหมือนสิ่งของที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมที่โฆษณาขายกันเกร่อตามสื่อต่างๆ

“บ๊าย! ไม่คืน อยากรู้คืนก็เอาไปคืนเองซี” ภรรยาพูดแล้วร้องไห้

“ก็ได้!!” ผมตะโกนก้อง คว้าเกมคอมพิวเตอร์จากมือภรรยาเขวี้ยงลงกับพื้นซีเมนต์อย่างแรงเสียงดังสนั่น เกมคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ที่เคยเปราะบางแตกเป็นเสี่ยงๆกระจัดกระจาย ผมกระทืบซ้ำอีกครั้งอย่างหัวเสีย ไม่สนใจสองแม่ลูกที่ยืนกอดกันร้องไห้ตัวแข็งที่อยู่อยุตรงนั้น

(จากหนังสือแม่น้ำสองสี, 2544)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ภาพและคำสำคัญ แล้วตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร
2. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. เมื่อจบการอภิปรายประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ ให้นักเรียนประเมินข้อมูลที่ได้และตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบแล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน (ใช้สำหรับคาบที่ 1-3)

แนวคำถามของนักเรียนควรมีลักษณะดังนี้

- 1.1 รูปแบบเกมกตในปัจจุบัน มีลักษณะอย่างไร
- 1.2 เกมกตกับตุ๊กตามีความสัมพันธ์กันอย่างไร.....
- 1.3
- 1.4

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 2.1 ชื่อเรื่องสื่อถึงอะไร.....
- 2.2 ภาพประกอบสื่อถึงอะไร.....
- 2.3 ตัวละครเอกคือใคร.....
- 2.4 เรื่องจบอย่างไร.....

3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

- 3.1 แก่นเรื่องคืออะไร.....
- 3.2 ลักษณะนิสัยตัวละครเป็นอย่างไร.....
- 3.3 ปัญหาสำคัญคืออะไรและแก้ปัญหาอย่างไร.....
- 3.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องคืออะไร.....

4. ให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูกำหนดให้พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

หมายเหตุ : แบบบันทึกฉบับนี้ใช้สำหรับคาบที่ 1-3 เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามและบันทึกข้อมูลให้แก่ผู้เรียน

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูกำหนดให้ในชั้นก่อนอ่าน โดยนำข้อมูลทั้งของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในชั้นก่อนอ่านและชั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย แล้วบันทึกผลการอภิปรายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

1.1 แก่นเรื่อง.....

.....

1.2 ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

.....

1.3 ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา.....

.....

1.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลการอภิปราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่องสั้น เรื่อง ป้าสมใจกับป้าสมจิต

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

ป้าสมใจกับป้าสมจิต เป็นเรื่องสั้นที่แสดงให้เห็นถึงมิตรภาพของเพื่อน ที่สามารถสร้างกำลังใจให้ต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่างๆในชีวิตได้ อีกทั้ง ยังแสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมและการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน มีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจและพฤติกรรมของเด็กในอนาคต

สาระการเรียนรู้

1. มิตรภาพของเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ทำให้สามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆได้
2. ครอบครัวเป็นหลักร่วมในการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้กับเด็ก
3. การให้อภัยแก่ผู้ที่พลาดพลั้ง เป็นคุณธรรมอันประเสริฐ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกแก่นเรื่องและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องสั้นที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. บอกแก่นเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้
4. บอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
5. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องสั้นเรื่อง “ป้าสมใจกับป้าสมจิต” โดย ตะวัน สันติภาพ จาก สกุลไทย มีเรื่องย่อ ดังนี้ ป้าสมใจและป้าสมจิตเป็นเพื่อนรักกันมานาน ป้าสมใจมีนิสัยชอบพูดคุย โดยเฉพาะการพูดชื่นชมคุณงามความดีของลูกทั้งสามคนของตน ทำให้คนส่วนใหญ่เบื่อกันที่จะฟัง วันหนึ่งป้าสมจิตแสดงความเบื่อหน่ายให้ป้าสมใจเห็น ทำให้ทั้งสองคนตัดความสัมพันธ์กัน ป้าสมใจรู้ตัวว่าผิดที่เียดเพื่อนแต่ไม่ยอมเอ่ยปากขอโทษเนื่องจากมีความฝังใจมาแต่เด็กที่เห็นพ่อของตนทำสิ่งไม่ดีแต่

ไม่เคยกล่าวคำขอโทษ ป้าสมใจรู้สึกผิดและเศร้าใจอย่างมากเพราะไม่อยากเสียเพื่อนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ฝ่ายป้าสมใจไม่เป็นทุกข์มากนักเพราะรู้ว่าตนไม่ผิด แต่วันหนึ่งเมื่อได้รู้เรื่องราวปัญหาภายในครอบครัวของป้าสมใจ ก็ทำให้ป้าสมใจรู้สึกเห็นใจและเข้าใจในการกระทำของเพื่อนรัก จึงตัดสินใจขอคืนดีเพื่อช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจของเพื่อนให้รู้สึกดีขึ้น

แก่นเรื่อง

เพื่อนคือคนที่เข้าใจคอยให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างเสมอไม่ว่าจะเกิดปัญหาใดใดก็ตาม มิตรภาพของเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความค่าที่ทำให้สามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆได้

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

สารพัน	หมายถึง	สารพัด
เดินสาย	หมายถึง	ติดสายไฟฟ้า หรือ อากาศที่นักเรียนนักแสดงออกแสดงตามจังหวัดต่างๆ
โศกประสาท	หมายถึง	ประสาทในการฟังเสียง
ทศวรรษ	หมายถึง	สิบปี
ป้ายสี	หมายถึง	ใส่ร้ายผู้อื่นให้ได้รับความเสียหาย
สันถวไมตรี	หมายถึง	ความเป็นมิตรสนิทสนมกัน
จรรยาบรรณ	หมายถึง	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก
บุกเบิก	หมายถึง	ริเริ่มทำเป็นคนแรก หรือพวกแรก
กระสาย	หมายถึง	เครื่องแทรกยา กระเด็น
ซ่าน	หมายถึง	แล่นกระจายไปทั่วตัว
ซักสีหน้า	หมายถึง	ทำสีหน้าโกรธไม่พอใจ
เอ็ดตะโร	หมายถึง	ตะโกนทำเสียงดัง
เตลิดเปิดเปิง	หมายถึง	กระเจิดกระเจิง แตกแผ่นฟ่านไป
มหันต์	หมายถึง	ร้ายแรง
พล่านวน	หมายถึง	อาการเป็นไปในลักษณะป่วน วุ่น สับสน ลนลาน
ขันติโลภรัจจะ	หมายถึง	ความอดทน
เส้นผมที่บังภูเขา	หมายถึง	เรื่องง่ายแต่คิดไม่ออก เหมือนมีอะไรมาบังอยู่
ไม่มีปี่ชลุ่ย	หมายถึง	ไม่มีเค้า

คงเส้นคงวา	หมายถึง	เสมอต้นเสมอปลาย
ตอกไข่ใส่ข้าว	หมายถึง	เติมเรื่องราวที่ไม่เป็นจริง
ใช้เงินเป็นเบี้ย	หมายถึง	ใช้เงินเก่ง

ลักษณะนิสัยตัวละคร

สมใจ	-	ช่างพูดคุย เกือบกด รักเพื่อนมาก มีทริค ดีอริ้น ไม่ยอมคน
สมจิต	-	พูดน้อย อารมณ์ดี มีเหตุผล รักและเข้าใจเพื่อน รู้จักให้อภัย

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. มิตรภาพของเพื่อนเป็นสิ่งที่มีความค่าที่ทำให้เราสามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆได้
2. ครอบครัวเป็นส่วนสำคัญในการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้กับเด็ก
3. คนเราควรรู้จักขอโทษเมื่อกระทำความผิดต่อผู้อื่น
4. คนเราควรรู้จักให้อภัยแก่ผู้ที่พลาดพลั้ง
5. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ชั้นนำ</p> <p>ครูเปิดเพลง “เพื่อน” ให้นักเรียนฟัง พร้อมฉายแผ่นใสเนื้อเพลงให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง จากนั้นครูโยงเข้าเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงเรื่องสั้นเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” โดยให้ติดบัตรคำ “มิตรภาพ” ครูสนทนาซักถามประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับมิตรภาพที่นักเรียนประทับใจ ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูแจกเรื่องสั้น “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ผนวกกับความรู้อะไรและประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคนมาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขากลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้ 	<p>ชั้นนำ</p> <p>ครูเปิดเพลง “เพื่อน” ให้นักเรียนฟัง พร้อมฉายแผ่นใสเนื้อเพลงให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง จากนั้นครูโยงเข้าเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ครูกำหนดเวลา 15 นาที ให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่องสั้นเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันค้นหาความหมายของคำศัพท์สำนวนในเรื่อง จากพจนานุกรมที่ครูเตรียมไว้ กลุ่มใดหาความหมายของคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะ ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบครูชมเชย และอธิบายเพิ่มเติม ครูให้นักเรียนสมมติตนเองเป็น “ป่าสมใจ” และให้คิดว่าตนเองจะทำอย่างไร ภายใต้สถานการณ์ในเรื่อง ครูสุ่มถามนักเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากบัตรงาน โดยในบัตรงานมีประเด็น ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> บัตรงานที่ 1 สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน บัตรงานที่ 2 บอกแก่นเรื่อง บัตรงานที่ 3 บอกลักษณะนิสัยตัวละครในเรื่อง บัตรงานที่ 4 บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากเรื่อง

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. เหตุการณ์ใดในเรื่องที่สอดคล้องกับสำนวน“คงเส้นคงวา” และ“ตอกไข่ใส่ข้าว”</p> <p>ข. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “ขันติ” และ “ซุกสีหน้า”</p> <p>ค. แก่นเรื่องของเรื่องนี้คืออะไร</p> <p>ง. พฤติกรรมของ “ป่าสมใจ” ในเรื่องนี้เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของบุคคลประเภทใดในสังคม</p> <p>จ. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “มิตรภาพที่แท้จริงเกิดขึ้นได้อย่างไร”</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>5. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานโดยใช้แผ่นใสประกอบการนำเสนอ ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญของสมุด และนำเสนอครู</p> <p>6. ครูติดแถบประโยค “การมีเพื่อนแท้คือลาภอันประเสริฐ” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดให้ ครูชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>7. ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อเรื่อง “มิตรภาพที่แท้จริงเกิดขึ้นได้อย่างไร” จากนั้น ครูสุ่มเรียกนักเรียนอ่านเรียงความของตน ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอธิบายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบ การอธิบาย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอธิบายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>7. ให้ทุกกลุ่มอธิบายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่กลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆ ร่วมกันอธิบายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>8. เมื่อจบการอธิบาย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของเรื่องสั้นเรื่อง “ป่าสมาธิกับป่าสมจิต” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอธิบาย 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของเรื่องสั้นเรื่อง “ป่าสมาธิกับป่าสมจิต” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. สังเกตจากการตอบคำถาม 5. ตรวจผลงานในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เทปบันทึกเสียงเพลง “เพื่อน” 2. เครื่องเล่นเทป 3. เรื่องสั้น “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” 4. บัตรคำ 5. แผ่นใสเนื้อหาเพลง 6. แบบบันทึกรายบุคคล 7. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 8. แถบประโยคคำถาม 9. แบบฝึกทักษะ 	<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เทปบันทึกเสียงเพลง “เพื่อน” 2. เครื่องเล่นเทป 3. เรื่องสั้น “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” 4. แผ่นใสเนื้อหาเพลง 5. แถบประโยคคำถาม 6. บัตรงาน 7. แถบประโยค 8. แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ
เรื่อง ป่าสมใจกับป่าสมจิต

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) สันถนอมตรี
.....
 - (ข) จรรยาบรรณ
.....
2. จงอธิบายความหมายของสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) ไม่มีปีชวลู่ย
.....
 - (ข) เส้นผมบังภูเขา
.....
3. ป่าสมใจ และ ป่าสมจิต ในเรื่องนี้มีลักษณะนิสัยอย่างไร เห็นได้จากอะไร
.....
.....
.....
.....
4. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ป่าสมใจมีลักษณะนิสัยดังเช่นที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง
.....
.....
.....
5. เพราะเหตุใดป่าสมจิตจึงตัดสินใจขอคืนดีกับป่าสมใจ
.....
.....
.....

6. แก่นเรื่องของเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต” คืออะไร

.....

.....

.....

.....

7. ใจความสำคัญของเรื่อง “ป่าสมใจกับป่าสมจิต”คืออะไร.....

.....

.....

.....

8. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้

.....

.....

.....

9. คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

เป้าสใจกับเป้าสจิต

ตะวัน สันติภาพ

เป้าสใจและเป้าสจิตเป็นเพื่อนรักกันมานาน เป้าสใจมีลูกชายสองและลูกสาวหนึ่ง ส่วนเป้าสจิตไม่มีลูก เป้าสใจชอบคุยเรื่องลูกทั้งสามทั้งนอกและในห้องเรียน ก่อความรำคาญตลอดจนความเหนื่อยหน่ายในหมู่ครูและนักเรียนส่วนใหญ่ที่ได้รับฟัง แต่เป้าสใจไม่สนใจปฏิกิริยาของใคร จึงไม่ค่อยเห็นสีหน้าแสดงอาการรำคาญหรือหน่ายแข็งของคู่สนทนา จุดเด่นประการหนึ่งของแกคือ การเป็นคนอยากรู้ อยากเห็น นับแต่เรื่องราวเล็กๆ ของภารโรงจนถึงเรื่องค่อนข้างใหญ่โตของฝ่ายบริหาร เป็นสิ่งที่แกมักรู้ก่อน และรู้ดีกว่าใครๆ ทุกรายการที่แกแอบรู้ไม่ว่าข้อมูลจะเท็จจริงหรือไม่ แกไม่เคยเก็บงำไว้ในใจ เดินสายเล่าสารพันเรื่องในโรงเรียนสลับกับเรื่องราวของลูกทั้งสามไปรอบเซตรั้ว ต่างแต่ว่า เรื่องของผู้คนในโรงเรียนมักไม่มีดี แต่เรื่องของลูกๆ แกไม่เคยมีเลย

เป้าสจิตคือคนแรกๆ ที่ได้ฟังสารพันเรื่องจากปากของเป้าสใจ เป้าสจิตเป็นนักฟังที่ดีเพราะแกเป็นคนอารมณ์ดี ยิ้มเก่ง ประการสำคัญคือแกไม่ช่างพูด ดังนั้น ฉากและชีวิตของลูกเป้าสใจแต่ละคนเดินผ่านเข้าสู่โสตประสาทของเป้าสจิตไม่เว้นวัน นับเป็นเหตุการณ์คงเส้นคงวาที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เมื่อสิบกว่าปีก่อน แกเป็นนักสรรคส์สร้างเรื่องเล่าอย่างไม่อาจหาใครเทียมทานในเซตรั้วแห่งนี้ แต่อยู่มาวันหนึ่ง เป้าสจิตเริ่มเกิดอาการเบื่อเมื่อโครงเรื่องของเป้าสใจซ้ำซาก แกไม่แสดงความเห็นพ้องหรือเห็นต่าง แต่บ่งความรู้สึกเบื่อออกมาทางสีหน้าและแววตา เป้าสใจบังเอิญเหลือบเห็นจึงรู้สึกฉุนโกรธ แต่ก่อน เป้าสจิตแสดงอาการชื่นชมทุกครั้งไม่ว่าจะเล่าเรื่องใด อย่างเลวก็ทำอาการเฉยเมย ไม่ซักสีหน้าแสดงอาการในทางลบ ดังนั้น เป้าสใจกับเป้าสจิตจึงยุติความสัมพันธ์อันยาวนานข้ามทศวรรษลงง่าย ๆ

เป้าสใจซึ่งเคยมีความสุขรายวันด้วยการ พูด พูด พูด สารพัดเรื่อง บัดนี้กลับปิดปากเงียบสนิท เมื่อใครเอ่ยถึงเป้าสจิต แกไม่แสดงความคิดเห็นไม่ว่าด้านลบหรือด้านบวก แม้แกจะเป็นคนชอบแทรก ยื่นจมูกเข้าไปยุ่งเรื่องของคนอื่น แต่ก็ไม่นิยมการตอกไข่ใส่ข้าวหรือ ละเลงสีป้ายใครๆ เหมือนสื่อมวลชนบางคน ตรงนี้อาจถือเป็นจรรยาบรรณอันน่ารักของแก เมื่อสัมพันธ์มิตรสหายบังบัลง เป้าสใจจึงตกในวังวนของความวังเวง อันที่จริงแกก็กลัวโทษตัวเองไม่น้อยที่ทำเรื่องไม่เป็นเรื่องให้กลายเป็นเรื่องขึ้นมา นึกเสียดายสันถวไมตรีอันทอดยาวตั้งแต่วันก่อตั้งโรงเรียน มันไม่น่าสิ้นสุดลงง่าย ๆ ครูรุ่นบุกเบิกจำนวนสิบห้าคนหนีหายกระสายชานไปคนละทิศทาง เป้าสจิตคือเพื่อนร่วมรุ่นคนเดียวที่ยังเหลืออยู่ นึกอยากกล่าวคำขอโทษ

สำหรับพฤติกรรมไม่เหมาะสมถึงขั้นเ็ดเพื่อนเสียงดังที่ไม่ยอมฟังเรื่องเล่าเหมือนเช่นเคย อารมณ์ที่นอกเหนือคำอธิบายประทุขึ้นมาอย่างไม่มีการขยับ

ป่าสมาธิเป็นทุกข์มากมาย นับแต่วันหันหลังให้ป่าสมาธิ เฝ้าวนเวียนนึกถึงแต่ความสัมพันธ์อันยาวนานกว่าทศวรรษ แกคร่ำครวญในหัวอกทุกวี่ทุกวัน ต่อแต่นี้คงหาใครมาแทนเพื่อนยากไม่ได้อีกแล้ว ไม่เพียงอายุที่ไล่เลี่ยกัน ไม่เพียงการร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาก่อนเสาะหามาสร้างตักต้นแรกจะถูกตอกลงดิน เพื่อนบุกเบิกร่วมรุ่นจ้องแต่หาโอกาสย้ายหนีไปสู่วิทยาลัยที่สุขสบายกว่า มีแต่สองเฒ่าผู้ทรหดนี้ที่ทนสารพัดทน จนถนนฝุ่นแดงกลายเป็นทางลาด ห้องเรียนทุกห้องอยู่ภายใต้ตึกสี่ชั้นเช่นเดียวกับโรงเรียนมีชื่อทั่วไป

แม้อยากคืนดีป่าสมาธิใจจะขาด แต่ไม่อาจเริ่มต้นก่อน แกรู้ดีว่านี่คือจุดบกพร่องอันใหญ่หลวงของบุคลิก หากได้ชักสีหน้าแสดงอารมณ์ไม่พึงใจใคร ไม่ว่าจะป็นฝ่ายถูกหรือผิด แกไม่อาจกล่าวคำขอโทษ ถ้าเหตุการณ์นั้นผ่านไป คำขออภัยหากจะหลุดจากปาก มันต้องออกมาทันทีที่เหตุเกิด ด้วยบุคลิกอย่างนี้ ป่าสมาธิจึงเสียมิตรเป็นระยะๆ ทั้งมิตรรุ่นลูกจนถึงรุ่นพี่ แกนึกจนโกรธตนเองที่ได้แต่รู้สำนึกอะไรถูกอะไรผิด แต่พูดค่าง่ายๆ ว่าขอโทษไม่เป็น

เรื่องราวแห่งความผิดพลาดมากมายทยอยไล่เลียงเข้ามาซ้อนทับในหัวสมอง ไม่มีเรื่องใดทำลายความสุขทางใจเท่าเรื่องป่าสมาธิ แกอยากมีใครสักคนเป็นที่ปรึกษา อย่างน้อยเพื่อระบายความคับข้องอันแน่นหัวอก แต่ทั้งโรงเรียนไม่มีใครอยู่ในวัยร่วมรุ่น ที่อยู่ในวัยใกล้เคียงก็ไม่สนิทสนมถึงขั้นจะหลังระบายเรื่องส่วนตัว ในท่ามกลางความคิดอันเตลิดเปิดเปิง แวบหนึ่งเผลอย้อนทวนสุดอดีตอันไกลโพ้น เรื่องราวของชีวิตตั้งแต่จำความได้...ภาพของพ่อปรากฏขึ้น ผู้ชายร่างใหญ่มาดขรึมและวางอำนาจ พ่อถือว่าเป็นคนหาเลี้ยงครอบครัว แม่แบมือรับเงินทุกเดือน จะเอาปากเสียงที่โหดมาพูดยามเมื่อพ่อเ็ดตระไร โดยเฉพาะเมื่ออารมณ์มันเมาครอบงำนั้น พ่อสามารถตะเบ็งเสียงตลอดจนลงมือทุบตีทุกคนในบ้านอย่างง่ายดาย ไม่เคยมีคำขอโทษหรือแสดงท่าทีผิดบาป หยดน้ำใสไหลริน นึกสงสารแม่พลางสงสารตนเองและพี่น้อง ด้วยระบบเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในสมัยนั้น ครอบครัวจึงดำรงอยู่สืบไปโดยไม่แตกหักหรือล่มสลาย แต่แรงเก็บกดไม่หายไปไหน มันค่อยdingจมลงสู่ก้นบึ้งของจิตใจ ได้แต่คิดตามประสาวัยเด็กว่าสักวันหนึ่งเมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ จะไม่ยอมเอ่ยคำขอโทษใคร

วันนี้...ป่าสมาธิรู้ว่า ความตั้งใจเมื่อวัยเยาว์ผิดมหันต์ มนุษย์ต้องอยู่กันด้วยเหตุผล อำนาจนิยมไม่เคยก่อดินดีสุขขึ้นในสังคมใด เมื่อผิดต้องรับผิดชอบ ต้องพร้อมจะกล่าวคำขอโทษ ความคิดเหล่านั้นแกตอบตนเองไม่ได้ว่า ทำไมจึงรู้สำนึก แต่ทำไมได้สักเศษเสี้ยว บาดแผลนั้นคงฝังลึก มันไม่ใช่แผลเป็นเพราะแผลเป็นไม่เจ็บปวดยามสะกิด น่าจะเรียกว่าแผลเรื้อรังที่ไม่เคยได้รับการรักษาจึงอักเสบทันทีที่ถูก

สะกิด ป้าสมใจยังคงกลัดกลุ้มต่อไป รู้วิธีแก้ปัญหา แต่ไม่รู้จะลงมือได้อย่างไร บอกตนเองว่ามันง่ายยิ่งกว่า ปิดเส้นผมที่บังภูเขา แต่มือสองข้างเหมือนเป็นอัมพาตในยามนี้

ป้าสมจิตไม่ค่อยเป็นทุกข์มากนัก แก่ถือว่าเป็นฝ่ายไม่ผิด การทำสีหน้าหน้าเรื่องเล่าจากป้าสมใจเป็นสิทธิ แกทนมามากแล้วตลอดช่วงเวลากว่าสิบปี คนอื่นๆทยอยหนีหายกันไปหมด บ้างดีตัวออกห่าง บ้างกล่าวคำขัดคอ ป้าสมใจควรเข้าใจและเห็นใจ แก่ผู้เป็นมิตรรุ่นแรกและรุ่นสุดท้ายที่ยังครองขันติ ใสร็จจะอย่างมีวินัย จะตัดมิตรภาพอันสืบสายยาวนานด้วยเหตุเล็กน้อยได้อย่างไร

วันคืนล่วงเลยไปไม่ถึงสัปดาห์ เรื่องบังเอิญเกิดขึ้น นักเรียนคนหนึ่งที่ป้าสมจิตเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาขาดเรียนเป็นเวลาสามวัน เมื่อเด็กมาเรียน แก่จึงสืบสวนตามประสาอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นดี เหตุผลที่ลูกศิษย์อ้างไม่มีอะไรแปลกใหม่นักกว่านักเรียนคนอื่น แต่ข้อมูลข้างเคียงทำให้ป้าสมจิตหึ่ง จากการซักถามหนแห่งที่อยู่ อาชีพผู้ปกครองในยุคไอเอ็มเอเอฟตามธรรมเนียมเพื่อประกอบการพิจารณาแก้ปัญหา นักเรียนบอกเล่าว่า “บ้านหนูอยู่ติดกับบ้านอาจารย์สมใจ”

เพียงเท่านี้ก็เพียงพอสำหรับการสาวข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนผู้สนิทสนมกันนานกว่าทศวรรษแต่เหมือนไม่รู้จักกันเลย เมื่อถามถึงลูก เด็กนักเรียนรายงานข้อเท็จจริงว่า ไม่เคยเห็นลูกชายคนโตซึ่งมีครอบครัวแล้วกลับมาเยี่ยมป้าสมใจในรอบกว่าสามปี ป้าสมใจมักจะมาบ่นน้อยออกน้อยใจให้แม่ของเธอฟังบ่อยๆ มันตรงข้ามเหมือนดาวฤกษ์กับดาวเคราะห์ เรื่องเล่าอันฟังมาจากปากป้าสมใจราวคนอิมมูญ ยามเมื่อสาธยายถึงของฝากต่างๆ ที่ลูกชายสรรหามาให้แม่แทบทุกเดือน ลูกสาวซึ่งรู้จักทั้งโรงเรียนว่าสอบติดเอนทรานซ์คณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยเก่าแก่มี่ชื่อเสียงของรัฐนั้น ความจริงคือนักเรียนพาณิชยระดับป.ว.ส. ที่สำคัญคือ หล่อนซ่อมทุกฤดูกาลสอบ ทำให้ป้าสมใจบ่นเรื่องการเรียนไม่เอาไหนให้เพื่อนบ้านฟังเป็นประจำ เรื่องหนักหนากว่านั้นคือการใช้เงินเป็นเบี้ย แต่งตัวเกินขีดเหมาะสม คบเพื่อนชายมากหน้าหลายตาอย่างสนิทสนมเกินงาม

โอ้เอ๋ย...ป้าสมจิตครวญในหัวอก ทุกข้อมูลเดินสวนทางกับความชื่นชมโสมนัสอันหาที่เปรียบมิได้ ซึ่งครูทั้งโรงเรียนรับรู้จากการป่าวประกาศโพชนาถึง สัจจะ ความดีและความงาม อันดำรงอยู่พร้อมพรั่งในลูกทั้งสาม ป้าสมจิตเศร้าโศกเกินกว่าจะถามถึงลูกชายคนเล็ก แต่เด็กก็สาธยายออกมาอย่างไม่ยินดียินร้าย “เขาติดยาบ้าคะ” โรงเรียนกำลังจะไล่ออก เรื่องนี้อาจารย์สมใจเสียใจมาก ปรับทุกข์ให้แม่หนูฟังแทบทุกวัน

แม้ป้าสมจิตจะไม่มีลูก แต่การอยู่ในอาชีพครูเนิ่นนานกว่าสามสิบปีทำให้เข้าใจหัวอกของคนเป็นพ่อแม่ผู้ปกครองอย่างถึงรากถึงโคน การหันหน้าไปคนละทางยามเดินผ่านควรรยุดิลง นับแต่เกิดเหตุเล็กๆ ในวันนั้น ป้าสมจิตไม่สบสายใจทุกครั้งที่เห็นป้าสมใจเหมินมองไปทางอื่น แทนที่จะยิ้มแยมักททายตลอดจนหาโอกาสเล่าถึงวีรกรรมซ้ำๆ ของลูกทั้งสาม แม้เรื่องเล่าของป้าสมใจจะไม่ต่างจากละคร

น้ำเน่าที่แกดูอยู่ทุกคำคือ รู้ทั้งรู้ว่าเน่าสนิท แต่มันก็ทำให้เพลิดเพลินไม่น้อย แม้เรื่องเล่าของป้าสมใจจะสนุกน้อยกว่าละคร แต่ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ตัวผู้เล่าไม่เคยเบื่อหรือหน่ายแข็ง คงไม่ต่างจากผู้สร้างละครทั้งหลาย แม้รู้เต็มอกว่า มันเน่าสนิท แต่พวกเขาก็ยังตั้งหน้าผลิตรายการต่อไป

อีกไม่นานหลวงก็จะได้ออกไปกินบ้านญาติ ช่วงเวลาที่เหลือจึงไม่น่าจะอยู่กันอย่างขมขื่น แกจึงจูงมือนักเรียนคนหนึ่งเป็นเครื่องนำทางไปอ้อเพื่อนเก่าแก่ ป้าสมใจสั่งให้เด็กปรึกษาป้าสมใจเรื่องการทำรายงาน แม้นักเรียนจะปฏิเสธว่าไม่มีปัญหาใดๆก็ตาม ป้าสมใจเชื่อว่า ไม่เกินวันพຸ່งนี้ เรื่องเล่าจากปากป้าสมใจจะดำเนินต่อไปด้วยสีหน้าเปี่ยมสุขเหมือนเช่นเคย แกแอบยิ้มกับตนเองด้วยหัวใจที่เบิกบานยิ่งกว่าการทำบุญครั้งใหญ่

จากหนังสือสกุลไทย (มีนาคม 2543) : 33-36

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำ ก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้นักเรียนสำรวจชื่อเรื่อง ภาพและคำสำคัญ แล้วตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร
2. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทอ่าน ลงในช่องว่างที่กำหนดให้
4. เมื่อจบการอภิปรายในชั้นหลังอ่าน ให้นักเรียนประเมินข้อมูลที่ได้และตัดสินใจเลือกคำตอบที่ดีที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบแล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4

3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4

4. คำตอบและเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ : แบบบันทึกฉบับนี้ใช้สำหรับคาบเรียนที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการตั้งคำถามและการบันทึกข้อมูลแล้ว

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำแนะนำก่อนอ่านเรื่องที่กำหนด

1. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนคำถามและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน ให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของบทอ่าน แล้วบันทึกลงในช่องว่างที่กำหนดให้
2. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูกำหนดให้ในชั้นก่อนอ่าน โดยนำข้อมูลทั้งของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในชั้นก่อนอ่านและชั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย แล้วบันทึกผลการอภิปรายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

1.1 แก่นเรื่อง.....

.....

1.2 ลักษณะนิสัยตัวละคร.....

.....

1.3 ปัญหาสำคัญและการแก้ปัญหา.....

.....

1.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลการอภิปราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทความเรื่อง ทิวไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ"

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

บทความ หมายถึง ร้อยแก้วที่มุ่งให้ผู้อ่านได้สาระ ข้อเท็จจริง เป็นประเด็นสำคัญ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ บทความเชิงวิชาการ บทความแสดงความคิดเห็น บทความเชิงวิจารณ์ และ บทความเสนอแนะหรือชักชวน บทความเรื่อง “ ทิวไทยกับบทบาท “สาร” และ “สื่อ” ” เป็นบทความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสื่อโทรทัศน์ในปัจจุบันที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ และมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรให้คำแนะนำแก่เด็กในการเลือกรับชมสื่อต่างๆที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ประเภทและหลักการอ่านและพิจารณาบทความ
2. ทุกสิ่งมีทั้งด้านบวกและด้านลบ เราควรใช้ปัญญาพิจารณาเลือกรับแต่สิ่งที่ดีงาม
3. ครอบครัวควรเอาใจใส่บุตรหลานในการรับชมรายการโทรทัศน์ เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านบทความ และสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ที่ถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกและอธิบายลักษณะงานเขียนรูปแบบบทความได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
3. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. บทความ หมายถึง วรรณกรรมร้อยแก้วที่มุ่งให้ผู้อ่านได้สาระ ข้อเท็จจริง ความรู้ และความคิดเห็นเป็นประการสำคัญ ขณะเดียวกันก็มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินจากศิลปะการเขียนของผู้แต่งด้วย

ประเภทของบทความ แบ่งเป็น บทความเชิงวิชาการ บทความแสดงความคิดเห็น บทความเชิงวิจารณ์ บทความเสนอแนะหรือชักชวน

การอ่านและพิจารณาบทความควรอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด จับใจความสำคัญของเรื่อง บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และบอกข้อคิดหรือประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องได้

2. บทความเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” โดย จิราวรรณ เศลาลักษณ์ จาก กรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กในยุคปัจจุบัน สื่อต่างๆที่ปรากฏในโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งในการกำหนดพฤติกรรมของเด็กทั้งในด้านบวก คือการเสริมสร้างสาระความรู้รอบตัวให้กับเด็ก และทางด้านลบ ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากโฆษณาที่ผลิตขึ้นโดยกลุ่มคนที่มองข้ามเรื่องศีลธรรมจรรยา จนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กทำให้วัยรุ่นในยุคปัจจุบันมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งปัจจัยสำคัญในการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้นอยู่ที่ครอบครัว จะต้องใช้เวลาในการอบรมสั่งสอน คอยให้คำแนะนำในการดูโทรทัศน์ และฝึกให้ลูกคิดเป็น สามารถวิเคราะห์แยกแยะสื่อต่างๆที่ปรากฏอยู่ได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ดี และไม่ดี

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

ปรากฏการณ์	หมายถึง	การสำแดงออกมาให้เห็น
ทัศนคติ	หมายถึง	แนวความคิดเห็น
ดาบสองคม	หมายถึง	มีทั้งคุณและโทษ อาจดีอาจเสียก็ได้
กลเม็ด	หมายถึง	วิธีที่แยบคายหรือพลิกแพลง
พรีเซ็นเตอร์	หมายถึง	ผู้นำเสนอ
สรรพคุณ	หมายถึง	คุณสมบัติของสิ่งที่เป็นยา
รูปลักษณ์	หมายถึง	สิ่งที่เห็นภายนอก
บั่นทอน	หมายถึง	ทำให้สั้นหรือลดน้อยลง
กลอุบาย	หมายถึง	เล่ห์เหลี่ยม
มอมเมา	หมายถึง	ทำให้หลงผิด ทำให้หมกมุ่นในทางที่ผิด

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. ทุกสิ่งมีทั้งด้านบวกและด้านลบ เราควรใช้ปัญญาพิจารณาเลือกรับแต่สิ่งที่ดีงาม
2. ครอบครัวควรมีเวลาในการเอาใจใส่บุตรหลานในการรับชมรายการโทรทัศน์ เพื่อมิให้บุตรหลานเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
3. การเลือกรับวัฒนธรรมควรพิจารณาให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมของตน
4. ผู้สร้างสรรค์รายการตลอดจนงานโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ ควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับผู้บริโภค และควรมีจิตสำนึกในการผลิตและคัดสรรรายการที่มีสาระประโยชน์มานำเสนอผู้ชม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ มาให้นักเรียนดู สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับบทความในคอลัมภ์ต่างๆที่นักเรียนสนใจ แล้วโยงเข้าสู่เรื่องการอ่านบทความ</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการอ่านบทความของนักเรียน แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ และประเภทของบทความ จากนั้น ครูอธิบายเพิ่มเติม โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงบทความเรื่อง "ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" " โดยติดภาพรายการโทรทัศน์ประเภทต่างๆ ครูสนทนาซักถามความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับรายการทีวีที่นักเรียนชื่นชอบ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการทีวีในปัจจุบัน ครูแจกบทความเรื่อง "ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" " ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง ให้บันทึกคำถาม และข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ มาให้นักเรียนดู สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับบทความในคอลัมภ์ต่างๆที่นักเรียนสนใจ แล้วโยงเข้าสู่เรื่องการอ่านบทความ</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูสนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการอ่านบทความของนักเรียน แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ และประเภทของบทความ จากนั้น ครูอธิบายเพิ่มเติม โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย ครูแจกบทความเรื่อง "ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" " ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทอ่านในใจเป็นรายบุคคล ครูติดบัตรคำศัพท์สำนวนที่พบในเรื่อง และแถบประโยคความหมายของคำศัพท์สำนวนนั้นๆ โดยติดสลับที่กัน ครูให้นักเรียนออกมาจับคู่คำศัพท์ให้ตรงกับความหมายให้ถูกต้อง ครูชมเชยแล้วอธิบายเพิ่มเติม ครูสุ่มนักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่อง ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะ ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ผนวกกับความรู้แลประสบการณ์ เดิมของนักเรียนแต่ละคนมาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขากลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้</p> <p>5. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. สถานการณ์ใดในเรื่องที่สอดคล้องกับคำว่า “บ้านทอน” และ “มอมเมา”</p> <p>ข. ทำไมจึงกล่าวว่ารายการโทรทัศน์ในปัจจุบันเป็นเหมือน “ดาบสองคม”</p> <p>ค. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กในยุคปัจจุบันมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมกับสังคมไทย</p> <p>ง. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียในการชมโทรทัศน์</p> <p>จ. นักเรียนมีแนวทางอย่างไร ในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ที่ไม่ถูกต้อง</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>5. ครูติดแถบประโยค “ทีวีกับเด็กไทย” ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่างๆ ดังนี้</p> <p>ก. ความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน</p> <p>ข. ผลกระทบที่เกิดจากการชมรายการโทรทัศน์</p> <p>ค. ข้อดีและข้อเสียของการชมรายการโทรทัศน์</p> <p>ง. มาตรการในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการชมโทรทัศน์</p> <p>6. ครูให้นักเรียนเล่นเกมส่งลูกบอลตามเสียงเพลง เมื่อเพลงหยุด ลูกบอลอยู่ที่นักเรียนคนใด ให้นักเรียนบอกประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูติชมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>7. ครูติดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุดแล้วนำผลงานส่งครู</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p> <p>7. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอภิปรายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>8. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>9. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p>	

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คนออกมาตั้งคำถามให้เพื่อนตอบเกี่ยวกับการอ่านบทความ จากนั้นครูช่วยสรุปและถามเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ 2. ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” จากนั้นครูช่วยสรุปเพิ่มเติม <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาพรายการโทรทัศน์ 2. หนังสือพิมพ์ 3. บทความเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” 4. แบบบันทึกรายบุคคล 5. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 6. แถบประโยคคำถาม 7. แบบฝึกทักษะ 	<p>ขั้นสรุป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คนออกมาตั้งคำถามให้เพื่อนตอบเกี่ยวกับการอ่านบทความ จากนั้นครูช่วยสรุปและถามเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ 2. ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” จากนั้นครูช่วยสรุปเพิ่มเติม <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 9 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. ตรวจผลงานในสมุด <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือพิมพ์ 2. บทความเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" ” 3. เทปบันทึกเสียงเพลง 4. ลูกบอล 5. แถบประโยคคำถาม 6. แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ
ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ"

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) ทศนคติ
 -
 - (ข) บัณฑิต
 -
2. จงอธิบายความหมายของสำนวนต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ
 - (ก) ดาบสองคม.....
 -
3. จากชื่อเรื่อง "ทีวีไทยกับบทบาท "สาร" และ "สื่อ" " นักเรียนเข้าใจว่าหมายถึงอะไร

.....

.....

.....
4. ผู้เขียนบทความนี้ มีจุดมุ่งหมายอย่างไร.....

.....

.....
5. อะไรคือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก จากการชมรายการโทรทัศน์โดยขาดการแนะนำจากผู้ใหญ่

.....

.....

.....
6. นักเรียนคิดว่าอะไรคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กในยุคปัจจุบันมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

.....

.....

.....

7. สาระสำคัญของบทความเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "सार" และ "สื่อ" ” คืออะไร

.....

.....

.....

.....

8. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์และโฆษณาในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

9. นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรจากการอ่านบทความเรื่อง “ทีวีไทยกับบทบาท "सार" และ "สื่อ" ” และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทีวีไทยกับบทบาท"สาร"และ"สื่อ"

จิราวรรณ เศลาลักษณ์

เด็กๆ กำลังเรียนรู้โลกจากจอสีเหลี่ยมโทรทัศน์ ทำให้ลูกของคุณ รู้จักสิ่งรอบตัวมากขึ้น แต่ทราบหรือไม่ว่า โทรทัศน์ในบ้านของคุณ มีอิทธิพลมากพอ ที่จะกำหนดพฤติกรรมของเด็ก ในทุกปรากฏการณ์ที่เด็กแสดงออก และนั่นก็คือ สิ่งที่ครอบครัวไทยจำเป็นต้องยอมรับ ด้วยความกลัวว่าลูกจะอยู่ไกลหูไกลตา อาจมีทั้งพ่อแม่ที่รู้หรือไม่รู้ว่าจะ นั่นคือดาบสองคม ที่กำลังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของเด็กที่ตามมา ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของโทรทัศน์จะนำไปสู่ทัศนคติในระยะยาวของเด็ก เพราะ "สาร" ที่ถูกส่งมากับ "สื่อ" ในโทรทัศน์ ทั้งเพลง คอนเสิร์ต เกมโชว์ ข่าวสาร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโฆษณาในปัจจุบันที่ทุกค่ายผู้ผลิตต่างควักกลเม็ดทุกรูปแบบ เพื่อจูงใจลูกค้า โดยเฉพาะเด็ก ให้สนใจและจดจำสินค้านั้นให้มากที่สุด โฆษณาบางชิ้นก็คิดสร้างสรรค์ได้อย่างน่าชมเชย แต่บางชิ้นก็ถูกผลิตขึ้นโดยกลุ่มคนที่หลงลืมเรื่องศีลธรรมจรรยา และขาดความรับผิดชอบต่อสังคมที่ได้เติบโตมา

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ได้เคยสำรวจความคิดเห็นเรื่องพฤติกรรมการรับชมโทรทัศน์ของเด็กที่รับชมภาพยนตร์โฆษณาไปแล้ว โดยผลสำรวจพบว่า เด็กส่วนใหญ่จดจำภาพยนตร์โฆษณาได้อย่างแม่นยำ และมีความต้องการบริโภคสินค้าตามโฆษณาจริงๆ จนเป็นที่น่าตกใจ และปัจจุบันมูลนิธิได้ออกสำรวจเกี่ยวกับการรับชมสื่อโทรทัศน์ของครอบครัวไทยอีกครั้ง โดยครั้งนี้ได้สุ่มสำรวจครัวเรือนในเขตหมู่บ้านปิ่นเกล้าพัฒนา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ รวม 100 ครอบครัว เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสถิติในการรับชมโทรทัศน์ ระยะเวลาการชม รายการที่ติดตาม และพฤติกรรมของเด็กในบ้านที่เกี่ยวข้องกับการชมโทรทัศน์ พร้อมทั้งสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการชมโทรทัศน์ในปัจจุบัน

จากผลการสำรวจพบว่าครอบครัวส่วนใหญ่จำนวน 59 ตัวอย่าง บอกว่ายังไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการนำเสนอของสื่อ และควรมีการปรับปรุงสื่อ ทั้งโฆษณาและรายการที่นำเสนอ เนื่องจากเห็นว่า สื่อในโทรทัศน์นั้นเป็นต้นเหตุให้เด็กเกิดพฤติกรรมเลียนแบบคำพูดโฆษณามากที่สุดเป็นอันดับ 1 อันดับ 2 รองลงมาเห็นว่า ทำให้เด็กเลือกซื้อสินค้าตามที่ได้รับชม อันดับ 3 เลือktanอาหารตามสื่อโฆษณา อันดับ 4 ทำให้เด็กเลียนแบบท่าทางของพรีเซ็นเตอร์ในสื่อโฆษณา

อันดับ 5 ทำให้เด็กแต่งตัวตามแฟชั่นจากโฆษณา และอันดับ 6 ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น พุดจากร้าว อารมณ์รุนแรง แต่งกายยั่วยวน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า สื่อควรปรับปรุงในเรื่องการนำเสนอ ภาพหญิงและชาย เช่น โฆษณาครีมทาผิว ไม่ควรให้เห็นเรือนร่างมากเกินไป และจากการสำรวจมีครัวเรือนที่มีโทรทัศน์มากกว่าหนึ่งเครื่องจำนวน 14% ของครัวเรือน คือมีตั้งแต่ 2-3 เครื่อง ที่สำคัญ ครัวเรือนกลุ่มนี้ยังมีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี อาศัยอยู่ตั้งแต่ 1-3 คน ซึ่งเด็กอาจได้รับชมรายการทางโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมเพียงลำพัง

ในขณะที่เด็กไทยใช้เวลาดูโทรทัศน์ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ โดยเฉลี่ยประมาณวันละ 2-6 ชั่วโมง และใช้เวลาชมรายการโทรทัศน์วันละประมาณ 4-10 ชั่วโมง และบางครอบครัวเด็กสามารถดูรายการโทรทัศน์ตลอดทั้งวันในวันหยุด ตั้งแต่ 7 ชั่วโมง และบางรายสูงถึง 17 ชั่วโมง ถึงแม้ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมีการพูดแนะนำหรือตักเตือนเด็กขณะดู แต่ระยะเวลาที่เด็กดูโทรทัศน์ร่วมกันกับผู้ใหญ่มีเพียง 1-3 ชั่วโมง ขณะที่เด็กดูโทรทัศน์ตามลำพังโดยเฉลี่ยมากถึงวันละ 6-10 ชั่วโมง ด้านรายการโทรทัศน์ที่เด็กและผู้ใหญ่ดูร่วมกันคือ ละครและข่าว ส่วนรายการที่เด็กดูลำพังมักจะเป็นรายการการ์ตูน และรายการละครช่วงเช้าตั้งแต่ 08.00-10.00 น.

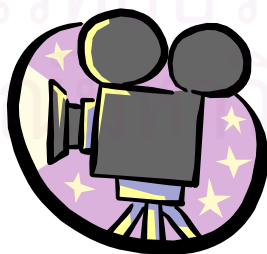
นอกจากนี้ ยังมีบางครอบครัวที่ไม่ระบุช่วงเวลา และระยะเวลาที่เด็กชมรายการโทรทัศน์ เนื่องจากไม่ทราบว่าเด็กชมในช่วงเวลาไหน ทั้งนี้ มีเหตุผลจากการที่ผู้ใหญ่ไม่มีเวลาดูแลการชมรายการโทรทัศน์ของเด็ก และหลายครอบครัวไม่ทราบว่าในวันหนึ่งๆ เด็กดูรายการใดบ้าง เพราะเด็กมีโทรทัศน์แยกดูอยู่ในห้อง จึงไม่สามารถให้คำแนะนำ หรือตักเตือนได้

เมื่อย้อนดูความเป็นจริงในปัจจุบัน จะเห็นว่าเด็กในช่วงเริ่มต้นวัยเริ่มมีการแต่งกายยั่วยวน ปับหลังเปลือยไหล่ เกาะอก เน้นสัดส่วน นุ่งกางเกงขาสั้น ทาปาก แต่งหน้า มีความต้องการใช้สินค้าตามที่โฆษณา โดยเชื่อว่า สินค้าเหล่านั้น จะทำให้ตนมีความสุขความงามขึ้นมาได้ เช่น ครีมทาผิว ที่อวดสรรพคุณ วิตามินบำรุงต่างๆ ที่จะทำผิวขาวขึ้น ใสขึ้น และบางยี่ห้อถึงกับมีผิวขาวอมชมพูโดยเนื้อหาโฆษณายังชวนเชื่อว่า จะทำให้ผู้ชายหลงใหลกับรูปลักษณ์ของผู้หญิงเหล่านั้น เนื้อหาของโฆษณาบางชิ้น ยังกดปมเด่นที่แท้จริงของความเป็นมนุษย์ให้กลายเป็นปมด้อย แนวคิดเหล่านี้กำลังบั่นทอนคนดีหลายคนในสังคม ทำให้เห็นว่าความดีไม่สามารถเอาชนะความสุขความงามที่ปรุงแต่งอยู่ภายนอกได้ ถึงแม้ฝ่ายผู้ผลิตจะอ้างว่า สื่อที่ถูกผลิตออกมาเป็นเพียงกลอุบายในการขายของเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงเด็กและเยาวชนมากกว่า 2 ล้านคน กำลังเรียนรู้และจดจำสิ่งเหล่านี้

ส่วนปัญหาที่เกิดจากการชมข่าวและละคร ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เด็กและผู้ใหญ่มาก จะใช้เวลาด้วยกันชมโทรทัศน์นั้น เด็กก็ยังคงต้องการคำแนะนำในการชมเช่นกัน เช่น การนำเสนอภาพข่าวความรุนแรงทั้งภายในประเทศ เช่นเรื่องฆ่ากันตาย ฆ่าข่มขืน การข่มขืนเด็กหญิง หรือเด็กชายวัยรุ่นยกพวกตีกัน และความรุนแรงเกี่ยวกับภาวะสงครามในต่างประเทศ ภาพข่าวดังกล่าวอาจทำให้เด็กเกิดความซาซิม ทำให้เข้าใจผิดเพี้ยนได้ว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติธรรมดา เมื่อเด็กโตขึ้นก็จะไม่รู้สึกรู้สีกต่อต้านความรุนแรง หากไม่ได้รับการอธิบายจากผู้ใหญ่ว่าผู้เสียหายจะได้รับ ความเดือดร้อนมากน้อยเพียงไร ผู้ที่กระทำผิดจะได้รับการลงโทษเช่นใด อาจรวมถึงบาป บุญ คุณ โทษที่จะตามมาจากการกระทำผิด

ต่อมาการชมละครก็ควรได้รับการแนะนำอยู่เช่นเดียวกัน ละครโทรทัศน์บ้านเราสมัยนี้ รวมถึงรายการที่นักแสดงตลก ค่อนข้างเปิดกว้างสำหรับสาวประเภทสอง หรือพวกที่มีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างจากสังคมใหญ่ เช่น หญิงรักหญิง ชายรักชายมากขึ้น ซึ่งเป็นผลพวงมาจากความเป็นเสรี แน่แน่นอนว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของสิทธิแต่การนำเสนอจำต้องถูกอธิบาย หากปล่อยให้เด็กเข้าใจว่าการแสดงออกเช่นนี้ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปอาจเกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบในเรื่องบุคลิกทางเพศได้ แต่ทั้งหมดนี้ ก็ไม่ได้ถูกอธิบาย มีเด็กหลายคนเดินหลงผิดเข้าไปในมายาภาพของโลกธุรกิจการค้า เพราะจากการสำรวจครอบครัวไทยส่วนใหญ่ นับวันจะมีลักษณะครอบครัวที่เล็กลง และที่สำคัญ ครूरเรือนเหล่านี้ไม่มีเวลามากพอที่จะเลือกรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมให้เด็กดู ไม่มีเวลามากพอที่จะควบคุมรายการที่ไม่เหมาะสม และบางรายผู้ปกครองยังขาดความรู้ไม่สามารถอธิบายทำความเข้าใจได้ และล่วงรู้ถึงพิษภัยที่มากับ "สาร" ใน "สื่อ" นั้นๆ ได้ ทำให้เด็กไทยวันนี้ กำลังอยู่ในภาวะที่ถูกมอมเมาให้หลงอยู่ในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง

สิ่งเหล่านี้ยังคงดำเนินอยู่ต่อไปท่ามกลางความล้มเหลวของการก่อตั้งองค์การอิสระขึ้นมาควบคุมเนื้อหาการนำเสนอของสื่อเหล่านี้ รวมทั้งความล้มเหลวในการจัดผังรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันด้วย

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

คำตอบและเหตุผลประกอบ

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทความเรื่อง ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ เป็นบทความเชิงวิจารณ์เกี่ยวกับการบริโภคข้อมูลข่าวสาร ในยุคปัจจุบันที่เน้นแต่ปริมาณ แต่ขาดการคิดวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้น ผู้บริโภคข้อมูลข่าวสารจึงควรใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และรู้จักนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตตนเองและสังคม

สาระการเรียนรู้

1. ข้อมูลข่าวสารจะมีประโยชน์ ถ้าผู้บริโภคใช้ปัญญาพิจารณาและรู้จักนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
2. คนที่มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักนำมาปรับใช้ไม่ถือว่าเป็นผู้มีปัญญา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่านบทความเชิงวิจารณ์ และมีวิจรรณญาณในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
2. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้
4. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. บอกข้อคิดและประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” โดยพระไพศาล วิสาโล จากวารสารฉลาดซื้อ ฉบับที่ 12 พฤษภาคม 2546 สรุปได้ว่า ถึงแม้ในยุคปัจจุบันจะเป็นยุคที่มีข้อมูลข่าวสารต่างๆ หลั่งไหลเข้ามามากมาย แต่ก็มิได้แสดงว่าจะทำให้ประชาชนมีความรู้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะคนคิดแต่จะรับข้อมูลข่าวสารให้ได้ปริมาณมากที่สุด แต่ไม่มีเวลาในการคิดวิเคราะห์ คัดสรร ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ข่าวสารข้อมูลจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อ ผู้รับสารใช้ปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองและรู้จักนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตตนเองและสังคม

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

สารสนเทศ	หมายถึง	ข่าวสาร การแสดงหรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่างๆ
กิจวัตร	หมายถึง	กิจที่ทำเป็นประจำ
ไหลบ่า	หมายถึง	เคลื่อนที่ไปอย่างรวดเร็ว
สกัดกั้น	หมายถึง	กั้น ขวาง ตัดหรือกระทาะของแข็งเช่นเหล็ก หิน
สมญานาม	หมายถึง	ชื่อที่ตั้งให้
สารทิศ	หมายถึง	ทุกทิศ
กระชั้นชิด	หมายถึง	ใกล้ชิด เร่งเข้า
ระดม	หมายถึง	ทำพร้อมๆกัน รวบรวม รวมเข้าด้วยกัน
พุ่มเวลา	หมายถึง	ผ่อนหรือช่วยให้ลื่นเปลี่ยนน้อยลง
โถมถั่ง	หมายถึง	โผล่เข้าไปอย่างรวดเร็ว รวมกำลังพุ่งเข้าใส่
ปลุกเร้า	หมายถึง	กระตุ้นให้เกิดแรงกำลัง
เสวนาวินิจฉัย	หมายถึง	การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. ข้อมูลข่าวสารจะมีประโยชน์ต่อเมื่อเราใช้ปัญญาพิจารณาและรู้จักนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต
2. ปริมาณมิได้เป็นเครื่องประกันถึงคุณภาพ สิ่งที่มีปริมาณมากมิได้หมายความว่าสิ่งนั้นจะต้องมีคุณภาพดี
3. คนที่มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักนำมาปรับใช้ไม่ถือว่าเป็นผู้มีปัญญา
4. ก่อนจะรับข้อมูลข่าวสารใดใดควรใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูติดแถบประโยค “แหล่งข้อมูลข่าวสารในยุคไอที” แล้วให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขันกันออกมาเขียนแหล่งข้อมูลในยุคไอทีบนกระดานแถวใดเขียนได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูชมเชยแล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงบทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” โดยติดแถบประโยค “ความมั่งงายในยุคไอที” แล้วนำภาพข่าวคนที่ชอบบูชาวัตถุที่มีรูปร่างแปลกประหลาดให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเหตุใดคนในปัจจุบันยังมีความมั่งงาย ทั้งที่อยู่ในยุคที่มีความก้าวหน้าทางข้อมูลข่าวสาร ครูแจกบทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน มาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขากลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้ 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูติดแถบประโยค “แหล่งข้อมูลข่าวสารในยุคไอที” แล้วให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขันกันออกมาเขียนแหล่งข้อมูลในยุคไอทีบนกระดานแถวใดเขียนได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูชมเชยแล้วโยงเข้าสู่เรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ”</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูแจกบทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทอ่านในใจเป็นรายบุคคล ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากบัตรงาน โดยในแต่ละบัตรงานมีประเด็น ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> บัตรงานที่1 บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และประเภทของบทความ บัตรงานที่2 อธิบายคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง บัตรงานที่3 สรุปใจความสำคัญของเรื่อง บัตรงานที่4 ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปผลงานลงในแผ่นใส และส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน โดยใช้แผ่นใสประกอบการอธิบาย ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>5. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “กิวัตร์” และ “เสวนา”</p> <p>ข. ทำไมจึงกล่าวว่ายุคสารสนเทศเป็นเพียงแค่ “ยุคบริโภคนิยมข่าวสารข้อมูล”</p> <p>ค. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนคืออะไร</p> <p>ง. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคข่าวสารโดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง</p> <p>จ. เราจะสามารถใช้ข้อมูลข่าวสารให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>6. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูติดแถบประโยค “ปริมาณไม่ได้หมายถึงคุณภาพชนิดใด การมีข้อมูลมากก็ไม่ได้หมายถึงความเป็นผู้มีปัญญา” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่กำหนดให้ ครูชมเชย และอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>5. ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การบริโภคข่าวสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด” จากนั้น แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านความคิดเห็นของกลุ่มให้เพื่อนฟัง ครูและนักเรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>6. ครูติดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันตอบคำถาม โดยกลุ่มที่ยกมือตอบและลุกขึ้นตอบได้ถูกต้องก่อนจะได้คะแนน ครูชมเชยและอธิบายเพิ่มเติม</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>7. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนต้องนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขาธิการกลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>8. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆ ร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>9. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ ” จากนั้นครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 8 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม 	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ ” จากนั้นครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 8 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. ตรวจผลงานในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาพข่าว 2. แถบประโยค 3. บทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” 4. แบบบันทึกรายบุคคล 5. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 6. แถบประโยคคำถาม 7. แบบฝึกทักษะ 	<p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” 2. แถบประโยค 3. แถบประโยคคำถาม 4. แบบฝึกทักษะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกทักษะ

ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) สารสนเทศ

.....

(ข) สมภูยานาม

.....

2. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” สื่อถึงอะไร

.....

.....

.....

3. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทความนี้ คืออะไร.....

.....

.....

4. อะไรคือผลกระทบของการรับข้อมูลข่าวสารโดยขาดการพิจารณาไตร่ตรอง

.....

.....

.....

5. “ปริมาณไม่ได้หมายถึงคุณภาพชั้นใด การมีข้อมูลมากก็ไม่ได้หมายถึงความเป็นผู้มีปัญญา”
หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. ใจความสำคัญของบทความเรื่อง “ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ” คืออะไร

.....

.....

.....

.....

7. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีในการรับข้อมูลข่าวสารในยุคสารสนเทศทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

.....

.....

.....

.....

.....

8. คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากเรื่องนี้เป็นอะไร และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความยากไร้ในยุคสารสนเทศ

พระไพศาล วิสาโล

เรียกกันจนคุ้นหูแล้วว่า ยุคนี้เป็น “ยุคสารสนเทศ” หรือ “ยุคข่าวสารข้อมูล” จนบางคนพลอยเข้าใจไปว่า ข่าวสารข้อมูลเพิ่งมามีความสำคัญในยุคนี้ อันที่จริงคนรุ่นปู่ตายายเขาก็ให้ค่ากับข้อมูลข่าวสารไม่น้อยกว่าคนรุ่นเรา บางทีอาจจะมากกว่าด้วยซ้ำเพราะข่าวสารที่จะมาถึงเขานั้นมีจำกัด การนำอาหารไปถวายพระหรือการไปตักน้ำในบ่อเป็นกิจวัตรสำคัญสำหรับชาวบ้านสาเหตุส่วนหนึ่งก็เพราะเป็นโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารทั้งในและนอกหมู่บ้าน คนสมัยก่อนเขาไม่ได้เอือมเพ้อกันด้วยวัตถุหรือแรงงานเท่านั้น หากยังเกือกูดด้วยการบอกข่าว ชาวบ้านคนไหนมีแก่ใจเอาข่าวสำคัญมาให้เนืองๆ คหบดีในหมู่บ้านก็อาจจะเอือมเพ้อตอบแทนด้วยการให้กู่เงินดอกเบี้ยยต่ำ หรือไม่เอาเลยก็มี

ในเมื่อข่าวสารข้อมูลมีความสำคัญมาทุกยุคทุกสมัย อะไรเป็นเหตุให้ยุคนี้มีสมญานามว่า ยุคสารสนเทศได้? ความแตกต่างระหว่างยุคนี้กับยุคก่อนอยู่ตรงที่ ข่าวสารข้อมูลนั้นไหลบ่าอย่างรวดเร็วและมากมายมหาศาล อัตราความเร็วของข้อมูลไม่ได้ถูกจำกัดด้วยฝีเท้าคนหรือฝีเท้าม้าอีกต่อไป หากเดินทางด้วยความเร็วแสงสื่ออิเล็กทรอนิกส์เวลานี้ยังได้เปรียบอีกอย่างคือ ต้นทุนในการส่งข่าวสารลดลงมาก แถมยังสกัดกันได้ยาก พรหมแดนประเทศจึงแทบจะไม่มี ความหมาย ผลก็คือข้อมูลหลังไหลกันมามากมายจากทุกสารทิศและกระจายไปรอบตัว

ข้อมูลไม่เพียงแต่จะมาเร็ว ไปเร็ว และล้นเหลือ หากยังไม่ยั่งยืนด้วย โลกนับวันจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในช่วง ๔-๕ ปีหลังนี้ แผนที่โลกต้องปรับเปลี่ยนใหม่แทบจะทุกปี เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเส้นพรมแดนประเทศบ่อยมาก เมื่อปีที่แล้วผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในประเทศไทยมี ๘ แสนคน มาถึงปีนี้ก็ล้นตัวเลขนั้นไปได้แล้ว ยิ่งข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ด้วยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องไวรัสเอชไอวี ไดโนเสาร์ หรือจักรวาล เวลา ๑๐ ปี นานพอที่จะทำให้คนที่ติดอยู่กับทฤษฎีหรือข้อมูลที่พบในเวลานั้น กลายเป็นคนล้าสมัยไปได้

ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นคนล้าสมัย เราจึงพากันติดตามข่าวสารกันอย่างกระชั้นชิด โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ แข่งกันระดมเสนอข่าวไม่ว่างเว้น ยังไม่ต้องพูดถึงสื่ออื่นๆ ซึ่งกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ วันหนึ่งๆ คงยากที่จะคำนวณได้ว่าข่าวสารที่เข้ามาสู่การรับรู้ของเรานั้นมีจำนวนเท่าไร

ถ้าวัดกันในแง่ปริมาณข่าวสารข้อมูลที่ได้รับ คนยุคนี้ได้เปรียบกว่าคนรุ่นก่อนๆ มากอย่างไม่ต้องสงสัย แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าคนยุคนี้มีปัญหามากกว่า แม้คำว่า “ยุคสารสนเทศ” อาจมีนัยส่อให้คิดไปทางนั้นได้ก็ตาม ปริมาณไม่ได้หมายถึงคุณภาพชนิด การมีข้อมูลมากก็ไม่ได้หมายถึงความเป็นผู้มีปัญญา (หรือแม้แต่มีความรู้) ฉะนั้น บ่อยครั้งอาจเป็นในทางตรงกันข้ามเสียด้วยซ้ำ ตรงนี้เองที่เป็นข้อเสียเปรียบหรือจุดอ่อนของยุคสารสนเทศ ทั้งนี้ก็เพราะ ข้อมูลยังมีมากและมาเร็วเท่าไร โอกาสที่จะย่อยหรือวิเคราะห์แยกแยะก็ยังมีน้อยเท่านั้น ยังไม่ต้องพูดถึงการกลั่นกรองหรือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร

ยุคสารสนเทศให้ได้แต่ข่าวสารข้อมูล แต่ไม่ได้ให้ “เวลา” เพิ่มมาด้วย แม้เทคโนโลยีปัจจุบัน จะช่วยท่นเวลาในการส่งข่าวสารได้มาก แต่วิถีชีวิตปัจจุบันกลับทำให้เรามีเวลาว่างน้อยลง และเวลาที่เสียไปส่วนหนึ่ง (ซึ่งไม่น้อยเลย) ก็เป็นเพราะการรับข้อมูลข่าวสารที่มากมายนั่นเอง คนที่ต้องรับมือกับข่าวสารที่โถมถึงอย่างมากมายและรวดเร็ว จะมีเวลาตรวจสอบและวิเคราะห์ครุ่นคิดกับมันได้สักเพียงไหนกัน

ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าแปลกใจที่พบว่า ข่าวสารทางหน้าหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนอยู่บ่อยๆ และข่าวลือผิดๆ ก็มักจะแพร่ไปได้ไกลและเร็วอย่างไม่เคยมีมาก่อน ยังไม่ต้องพูดถึงความหลงงมงายต่างๆ ซึ่งกระจ่ายไปได้กว้างไกลและฝังลึกยิ่งขึ้นทุกที มีหลายคนบ่นว่า ความหลงใหลในวัตถุมงคลสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของคนสมัยนี้ทำไมถึงหนักข้อขึ้น ทั้งๆ ที่ยุคนี้เป็นยุคข่าวสารข้อมูลแล้ว ความจริงแล้ว น่าจะพูดว่า เป็นเพราะยุคนี้เป็นยุคข่าวสารข้อมูลต่างหาก ผู้คนถึงเป็นกันอย่างนี้

คนในปัจจุบันขาดแคลนแม้แต่เวลาที่จะคิดกลั่นกรองตรวจสอบข้อมูลด้วยตัวเอง คนยุคนี้จึงทำได้แค่ “บริโภค” ข้อมูล คือเอาแต่รับข้อมูลอย่างเดียว ถึงจะชวนขวยไปหามา ก็ต้องการเพียงแค่เก็บกวาดข้อมูลข่าวสารให้ได้มากๆ เท่านั้น เพราะเข้าใจว่าถ้ามีข้อมูลมากกว่าคนอื่นก็ย่อมเป็นฝ่ายได้เปรียบ เดียวนี้ใครต่อใครพากันติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม ดูข่าวซีเอ็นเอ็นเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต เพราะคิดว่าจะช่วยให้ตนเองมีปัญญามากขึ้น แต่ถ้าไม่มีเวลาขบคิดวิเคราะห์วิจารณ์หรือหาความเชื่อมโยงกันแล้ว ข้อมูลย่อมไม่อาจกลายเป็นความรู้หรือปัญญาได้เลย อาหารที่ไม่ย่อยจะให้พลังแก่ร่างกายของเราได้อย่างไร

จะว่าไปแล้วท่าทีของเราต่อข่าวสารข้อมูล ก็ไม่ต่างจากท่าทีต่อวัตถุ เราเห็นข่าวสารไม่ต่างจากสินค้า และเชื่อว่ายังมียิ่งได้มามากเท่าไร ก็ยิ่งดีเท่านั้น มีรองเท้า ๒๘ คู่ ย่อมดีกว่ามี ๒๗ คู่ ถึงแม้ซื้อมาแล้วแทบจะไม่ได้ใช้เลย นั่นก็ไม่ใช่เรื่องสำคัญ ขอให้ซื้อไว้ก่อน รู้ว่านักทำหนังสือองกน บุกฮอลลิวูด ย่อมดีกว่าไม่รู้ ส่วนจะมีประโยชน์อย่างไร มีผลกระทบต่อเมืองไทยหรือไม่ก็ไม่สนใจ (และไม่มีเวลา) จะคิดต่อข้อสำคัญขอให้รู้ขอให้ซื้อข้อมูลไว้ก่อน แต่จะมีได้อย่างไร ถ้าไม่มีเงิน เงินจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในเรื่องข่าวสารพอๆ กับเรื่องวัตถุ ถ้าคิดถึงข้อมูลข่าวสาร ก็นึกถึงเงิน แต่เราลืมไปว่าสิ่งสำคัญกว่านั้นก็คือปัญญาในการไตร่ตรองพิจารณาและใช้ประโยชน์จากข้อมูล เมื่อผู้คนคิดแต่จะมีคิดแต่จะได้ข้อมูลโดยอาศัยเงินเป็นสำคัญ ยุคสารสนเทศจึงเป็นเพียงแค่ “ยุคบริโภคนิยมข่าวสารข้อมูล” หรือพูดอีกนัยหนึ่ง คือยุคบริโภคนิยมที่แฝงมาในอีกรูปหนึ่งนั่นเอง

เพราะเหตุนี้ ลำพังการใช้ความคิด รู้จักตรวจสอบ วิเคราะห์แยกแยะและเชื่อมโยงข้อมูล จึงไม่เพียงพอเสียแล้ว หากยังต้องมีสติรู้เท่าทันตนเองด้วย หากไร้ซึ่งสติเสียแล้ว อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่ถูกปลุกเร้าขึ้นมา เพราะแรงกระตุ้นของข้อมูลข่าวสารต่างๆ อาจพาเราตกเป็นทาสของกระแสบริโภคนิยมได้ง่ายๆ ข้อมูลเป็นอันมากไม่ได้มีไว้เพื่อกระตุ้นปัญญา หรือเพื่อให้เกิดใคร่ครวญ แต่เพื่อกระตุ้นความอยาก ความหลงใหล หรือแม้กระทั่งความรู้สึกด้อยในตัวเองโดยตรง ภาพและเสียงที่ระดมใส่เราอย่างรวดเร็วฉับพลันมักไม่ทำให้เราได้ทันคิด ยิ่งฉายซ้ำย้ำทวนบ่อยๆ อารมณ์ความรู้สึกก็สะสมพอกพูนจนสามารถเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมของเราได้ การมีเวลาว่างให้แก่ตัวเอง ช่วยให้เราได้กลับมาทวนถามตนเอง สัมผัสกับความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายใน และรู้จักตัวเองมากขึ้น ความรู้เช่นนี้แหละเป็นฐานสำคัญสำหรับการเผชิญรับกับข้อมูลข่าวสารที่พรั่งพลูใส่เรา ยิ่งรู้เท่าทันตนเองมากขึ้นเท่าไร เราก็ยิ่งรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารมากเท่านั้น และเมื่อก้าวต่อไปถึงขั้นพิจารณาไตร่ตรองวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมไปกับการเสวนาวินิจฉัยกับผู้อื่น เราก็จะไม่ใช้ทั้งผู้ไล่ตามและไล่ทันกระแส หากกลับกลายเป็นผู้นำกระแส ที่รู้จักใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์สุขของชีวิตและสังคม

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

คำตอบและเหตุผลประกอบ

.....
.....
.....
.....
.....

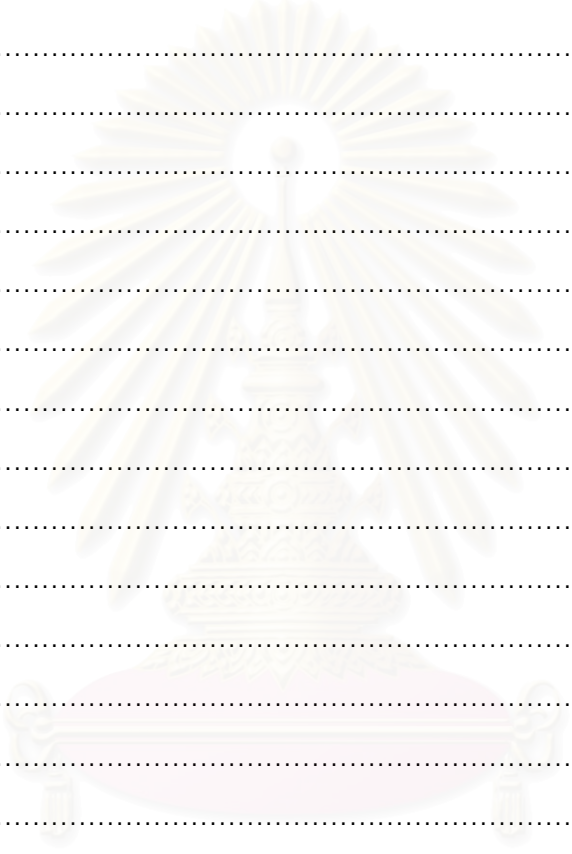

แบบบันทึกประจำกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....
ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

ประเด็นสำคัญที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทร้อยกรอง เรื่อง พลังใจและไฟฝัน

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

ร้อยกรอง คือ วรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับในการแต่ง มุ่งให้ผู้อ่านได้รับคุณค่าด้านอารมณ์ สติปัญญา จินตนาการและคุณธรรม การอ่านร้อยกรองควรพิจารณาถึงรูปแบบฉันทลักษณ์ เนื้อหา ศิลปะการประพันธ์ รส และสาระจากบทร้อยกรอง ร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” เป็นโคลงสี่สุภาพที่พรรณนาถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีความหวังและมีความศรัทธาในสิ่งที่ทำ อดทนต่อปัญหาและพร้อมที่จะฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อไปสู่จุดหมายที่ตั้งความปรารถนาไว้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย และหลักการพิจารณาร้อยกรอง
2. จงดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความหวังและความเชื่อมั่นในสิ่งที่ทำ
3. ความพยายามเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของโคลงสี่สุภาพ และนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย ประเภท และลักษณะของร้อยกรองได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
3. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
4. ถอดคำประพันธ์จากร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้
5. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้
6. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้
7. บอกข้อคิดและประโยชน์จากร้อยกรองที่ได้

เนื้อหา

1. ร้อยกรอง คือ วรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับ หรือ “ฉันทลักษณ์” ในการแต่ง ผู้แต่งต้องใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์ เพื่อให้ร้อยกรองมีทั้งความไพเราะด้านเสียงและสื่อความหมายได้ดี
2. การอ่านร้อยกรองควรพิจารณาถึงรูปแบบฉันทลักษณ์ เนื้อหา ศิลปะการประพันธ์ รสของบทร้อยกรอง และสาระจากบทร้อยกรอง เพื่อสามารถประเมินค่าร้อยกรองได้อย่างดี
3. คุณค่าจากบทร้อยกรอง มีทั้งคุณค่าด้านอารมณ์ คุณค่าทางสติปัญญา คุณค่าทางด้านจินตนาการ และคุณค่าทางวัฒนธรรม
4. บทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” จากจากบทกวีชุด สายรุ้งของความรัก ของ สุขุมพจน์ คำสุขุม มีลักษณะคำประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ จำนวน 5 บท พรรณนาถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีความหวัง และมีความศรัทธาในสิ่งที่ทำ กล่าวเผชิญหน้ากับอุปสรรคต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิต ยอมล้มบ้างในบางครั้งเพื่อให้จิตใจแข็งแกร่งและพร้อมที่จะลุกขึ้นมาสู้ได้อีกครั้ง พยายามที่จะจุดพลังที่มีอยู่ในตัว วาดความหวังไปให้ไกลแล้วไปให้ถึงด้วยความคิดสติปัญญาและการลงมือทำอย่างตั้งใจจริง จงอย่าย่อท้อต่อความยากลำบาก และจงสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาและกำลังใจเพื่อไปสู่จุดหมายที่ตั้งใจไว้ได้อย่างสำเร็จงดงาม

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

หยิ่ง	หมายถึง	วัดดูเพื่อให้รู้ตื่นลึก คาดคะเนดู ค้นหาเพื่อให้มีความรู้ความจริง
ห่อน	หมายถึง	ไม่
เฉลิม	หมายถึง	ยกย่อง เพิ่มพูน เสริม เลิศ ยอด
เปี่ยม	หมายถึง	เต็มถึงขอบ เกือบจะล้น เต็มที่ บริบูรณ์
วิมาน	หมายถึง	ที่อยู่หรือที่ประทับของเทวดา
ไซน	หมายถึง	อาการที่ไหม้ทั่วเต็มที แรง เร็ว
ประสงค์	หมายถึง	ต้องการ อยากได้ มุ่งหมาย

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. จงมีชีวิตอยู่ด้วยความหวังและความเชื่อมั่นในสิ่งที่ทำ
2. ฝันให้ไกล ไปให้ถึง
3. จงอย่าย่อท้อต่ออุปสรรคขวากหนามในชีวิต
4. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูสนทนาซักถามถึงบทร้อยกรองที่นักเรียนประทับใจ ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอบทร้อยกรองที่ตนประทับใจ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ แล้วโยนเข้าสู่เรื่องการอ่านร้อยกรอง</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูติดบทร้อยกรองประเภทต่างๆให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกประเภทและลักษณะของบทร้อยกรอง จากนั้นครูกล่าวสรุปเพิ่มเติม 2. (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” โดยเปิดเพลง “รางวัลแด่คนช่างฝัน” พร้อมฉายแผ่นใสเนื้อเพลง ให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูสนทนาซักถามความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น 3. ครูแสดงตัวอย่างบทร้อยกรองจากเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” จำนวน 1 บท สุ่มนักเรียนออกมาเขียนลักษณะคำประพันธ์และฉันทลักษณ์บนกระดาน จากนั้น ครูติชมแล้วติดแผ่นผังโคลงสี่สุภาพที่ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนบันทึกลงสมุด 	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูสนทนาซักถามถึงบทร้อยกรองที่นักเรียนประทับใจ ครูสุ่มเรียกนักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอบทร้อยกรองที่ตนประทับใจพร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ แล้วโยนเข้าสู่เรื่องการอ่านร้อยกรอง</p> <p>ขั้นสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูติดบทร้อยกรองประเภทต่างๆให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกประเภทและลักษณะของบทร้อยกรอง จากนั้นครูกล่าวสรุปเพิ่มเติม 2. ครูแจกบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองในใจเป็นรายบุคคล เมื่ออ่านจบ ครูสุ่มนักเรียนออกมาเขียนลักษณะคำประพันธ์ และฉันทลักษณ์ ครูติดแผ่นผังโคลงสี่สุภาพที่ถูกต้อง ให้นักเรียนบันทึกลงสมุด ครูชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 3. ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ยากจากบทร้อยกรองแล้วออกมาเขียนบนกระดาน จากนั้น ให้นักเรียนแข่งขันกันบอกความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ครูเฉลย และติดแถบประโยคความหมายที่ถูกต้องไว้บนกระดาน 4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ให้เป็นร้อยแก้ว แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน ครูและนักเรียนร่วมกันชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูแจกบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไรจากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกรายบุคคลที่ครูแจกให้</p> <p>5. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน มาประกอบการอภิปราย ให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขาธิการกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้</p> <p>6. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “เปี่ยม” และ “หยิ่ง”</p> <p>ข. ผู้แต่งบทร้อยกรองนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร</p> <p>ค. ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์บทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ให้เป็นร้อยแก้ว</p> <p>ง. ถ้านักเรียนประสบปัญหาในชีวิต นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร</p> <p>จ. นักเรียนคิดว่าสาระสำคัญของบทร้อยกรองนี้สามารถนำไปใช้ได้ดีในสถานการณ์ใด</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่องนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ในประเด็นต่างๆ ดังนี้</p> <p>5.1 จุดมุ่งหมายของผู้เขียน</p> <p>5.2 ศิลปะการประพันธ์</p> <p>5.3 สาระสำคัญของบทร้อยกรอง</p> <p>5.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง</p> <p>จากนั้น ให้ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานครูและนักเรียนร่วมกันชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านโคลงบทที่ประทับใจ พร้อมแสดงความคิดเห็นว่าข้อคิดที่ได้จากโคลงบทนั้นๆ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร ครูและนักเรียนร่วมกันชมเชย</p> <p>7. ครูติดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุดแล้วนำผลงานส่งครู</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>7. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p> <p>8. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอภิปรายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุด้วยว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>9. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>10. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “การอ่านร้อยกรอง”</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านร้อยกรอง</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกบัตรย่อยกรองเรื่อง “ธรรมเนียมไทย” ให้นักเรียนบอกลักษณะคำประพันธ์ และสรุปใจความสำคัญของบัตรย่อยกรอง ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คน ออกมานำเสนอผลงาน แล้วให้ข้อ เสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. ตรวจสอบบันทึกที่รายบุคคล 4. ตรวจสอบบันทึกที่ประจำกลุ่ม <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนภูมิบัตรย่อยกรอง 2. บัตรย่อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” 3. เทปบันทึกเสียงเพลง “รางวัลแด่คนช่างฝัน” 4. แบบบันทึกที่รายบุคคล 5. แบบบันทึกที่ประจำกลุ่ม 6. แถบประโยคคำถาม 7. บัตรย่อยกรองเรื่อง “ธรรมเนียมไทย” 	<p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูแจกบัตรย่อยกรองเรื่อง “ธรรมเนียมไทย” ให้นักเรียนบอกลักษณะคำประพันธ์ และสรุปใจความสำคัญของบัตรย่อยกรอง ครูสุ่มนักเรียน 3-4 คน ออกมานำเสนอผลงาน แล้วให้ข้อ เสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. ตรวจผลงานในสมุด <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนภูมิบัตรย่อยกรอง 2. บัตรย่อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” 3. เทปบันทึกเสียงเพลง “รางวัลแด่คนช่างฝัน” 4. แถบประโยคคำถาม 5. บัตรย่อยกรองเรื่อง “ธรรมเนียมไทย”

แบบฝึกทักษะ
บทร้อยกรองเรื่อง พลังใจและไฟฝัน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) เปี่ยม

.....

(ข) เฉลิม

.....

2. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” สื่อถึงอะไร

.....

.....

.....

3. จุดมุ่งหมายของผู้แต่งบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” คืออะไร

.....

.....

.....

4. ใจความสำคัญของบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” คืออะไร

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของเรื่อง

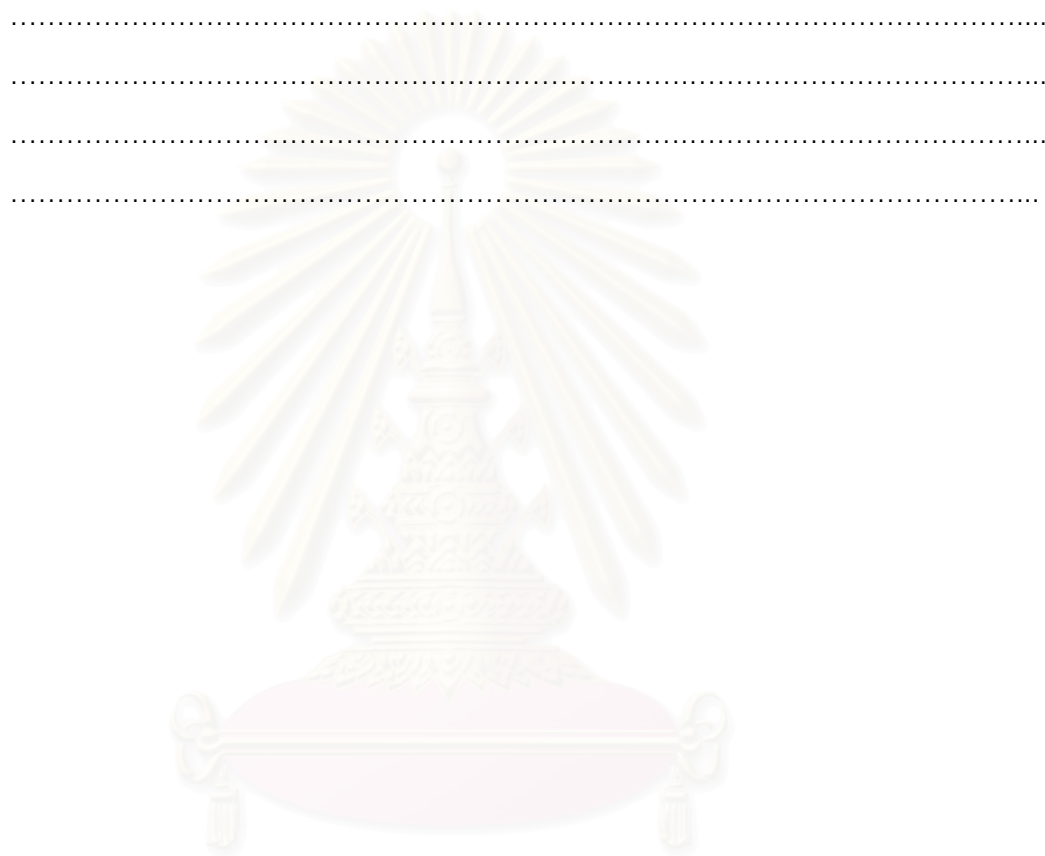
.....

.....

.....

.....

6. ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง “พลังใจและไฟฝัน” คืออะไรและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร
-
-
-
7. นักเรียนเห็นด้วยกับแนวคิดของผู้เขียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธรรมเนียมไทย

สุขุมพจน์ คำสุขุม

ธรรมเนียมไทยสูงค่าปราโมทย์แสน
 ผูกจิตผูกใจมั่นแดนสวรรค์
 งามจรรยา มารยาท! อัศจรรย์
 ต่างชาตินั่นลือเลื่องเรื่องรูจี

ลูกไทยควรชื่นชมโสมนัส
 ดวงจิตผ่องพิพัฒน์สวัสดิ์ศรี
 รู้กราบไหว้กิริยาชวนพาที่
 หลอมชีวิตความรู้คู่คุณธรรม

ยึดเมตตาปราณีมีกุศล
 รู้อ่อนน้อมถ่อมตนพันไฟต่ำ
 มุ่งปากเพียรประหยัดใช้ฝึใจจำ
 สุจริตจักนำความไฉน

แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองของไทยนี้
 คล้ายคล้ายมีมนต์อยู่คู่ท้องถิ่น
 มีการให้ซึ่งได้เห็นเป็นอาจิด
 กตัญญูมิรู้สิ้นสืบธรรมเนียม

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลังใจและไฟฝัน

สุขุมพจน์ คำสุขุม

โลก	เธอ เธอเท่านั้น	จินตนา
กว้าง	ยาวพ่ายปัญญา	หยั่งรู้
ทาง	ไกล เมื่อศรัทธา	เธอมัน
ไกล	หอนเกินจิตผู้	ไผ่สร้างทางประสงค์
ล้ม	ลง ล้มเพื่อรู้	วิธียื่น
ลุก	บ้างล้มบ้างฝัน	ข่มซ้ำ
คลุก	โคลกทุกซึกลักลิ้น	ทนก่อน
คลาน	เกิดคราเพลิงพล้ำ	ฝึกให้ใจแข็ง
แรง	หวังจงพรั่งพร้อม	พลังไฟ
หวัง	เกิดหวังให้ไกล	ก่อนก้าว
อย่า	พลาด อย่ากลัวใจ-	จงแกร่ง
ท้อ	ต่อความรวดเร็ว	หอนได้ชัยเฉลิม
เต็ม	ตาเธอเปี่ยมไว้	แววฝัน
ใจ	วาดเกิดวิมานสวรรค์	วาดฟ้า
ด้วย	สมองสองมืออัน	กว้างแกร่ง
ไฟฝัน	จงอย่าล้า	อย่าแล้งแรงฝัน
สร้าง	ขวัญ สร้างรักสร้าง	-ศรัทธา
ดวงตา	เปี่ยมแววตา	ต่อสู
แห่ง	ปราชญ์แห่งบรรดา	บัณฑิต
ฝัน	เธอ เธอย่อมผู้	ใส่เชื้อไฟโซนฯ

(จากบทกวีชุด สายรุ้งของความรัก, 2545)

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

.....
.....
.....
.....

คำตอบและเหตุผลประกอบ

.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

วิชา ท.204 ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทร้อยกรอง เรื่อง คนขายดอกไม้

เวลา 2 คาบ 100 นาที

สาระสำคัญ

ร้อยกรอง เป็นวรรณกรรมที่กวีบรรจงสร้างสรรค์ขึ้นอย่างมีศิลปะ โดยสอดแทรกทั้งเนื้อหาสาระและความงามของภาษา ผู้อ่านจึงควรพิจารณาสาระสำคัญและข้อคิดที่ได้จากเรื่องเพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน บทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” เป็นกลอนสุภาพที่พรรณนาถึงคุณค่าของดอกไม้ ว่าเปรียบเหมือนสัญลักษณ์แห่งความยินดี ที่ทำให้ทั้งผู้ให้และผู้รับมีความสุข แต่คุณค่าของดอกไม้จะหมดไป ถ้ามอบให้แก่กันโดยปราศจากความจริงใจ

สาระการเรียนรู้

1. รูปแบบชั้นทลักษณ์ของกลอนสุภาพ
2. ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์แห่งความยินดี ที่นิยมมอบให้กัน เทศกาลและโอกาสต่างๆ
3. ดอกไม้จะมีคุณค่าเมื่อผู้ให้มอบให้ด้วยความจริงใจ
4. จงอย่าทำดีเพียงเพื่อหวังผลตอบแทนเท่านั้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบชั้นทลักษณ์ของกลอนสุภาพ ถอดคำประพันธ์และบอกข้อคิดจากร้อยกรองที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายชั้นทลักษณ์ของกลอนสุภาพได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนในเรื่องได้
3. บอกจุดมุ่งหมายของผู้แต่งได้
4. ถอดคำประพันธ์จากร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้
5. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
6. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
7. บอกข้อคิดและประโยชน์จากร้อยกรองที่อ่านได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” จากบทกวีชุด ผืนกลางไฟ ของประสพโชค เย็นแข มีลักษณะคำประพันธ์เป็นกลอนสุภาพ จำนวน 9 บท พรรณนาถึงชีวิตของคนขายดอกไม้ว่า ภายนอกเหมือนจะเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย แต่มีรายได้ดีมาก เพราะคนมักจะนำดอกไม้ไปใช้ถวายพรในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็น งานวันเกิด งานศพ งานแต่งงาน วันปีใหม่ อีกทั้งยังนิยมให้ดอกไม้ในเทศกาลต่างๆ เช่น วันวาเลนไทน์ วันรับปริญญา วันเลื่อนตำแหน่ง ฯลฯ ซึ่งดอกไม้เปรียบเสมือนสัญลักษณ์แห่งความยินดี ทั้งผู้ให้และผู้รับต่างก็มีความสุขใจ แต่ในปัจจุบัน คนมักจะใช้ดอกไม้เป็นเครื่องมือในการไต่เต้าไปสู่จุดหมายที่ตนหวัง คุณค่าของดอกไม้ที่เคยมีอยู่จึงหมดไป เพราะคนให้มิได้ให้ด้วยความจริงใจ หวังเพียงแต่จะใช้เพื่อประจบสอพลอเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ

คำศัพท์สำนวนจากเรื่อง

กระจอก	หมายถึง	ไม่สำคัญ เล็กน้อย ยากจน
ผกา	หมายถึง	ดอกไม้
คารวะ	หมายถึง	ความเคารพ ความนับถือ
วิวาห์	หมายถึง	การแต่งงาน
มาลี	หมายถึง	ดอกไม้
ขมา	หมายถึง	กล่าวคำขอโทษ การยกโทษให้เมื่ออีกฝ่ายยอมรับผิด
นารี	หมายถึง	ผู้หญิง
ดม	หมายถึง	กลิ่นหอม เครื่องหอม
บัณฑิต	หมายถึง	ผู้ทรงความรู้ ผู้มีปัญญา นักปราชญ์
บุปผา	หมายถึง	ดอกไม้
ปรีดี	หมายถึง	ความอิมใจ ปลื้มใจ ยินดี
เทิน	หมายถึง	ทูน เอาของไว้บนศรีษะ
สล้าง	หมายถึง	ที่ตั้งอยู่สูงเด่นเป็นหมู่เป็นพวก
มาลา	หมายถึง	ดอกไม้
เซียร์	หมายถึง	สนับสนุน
แคล้ว	หมายถึง	รอดไป พันไป
ขลัง	หมายถึง	มีกำลังหรืออำนาจที่อาจบันดาลให้เป็นไปได้ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อกันว่า อาจบันดาลให้สำเร็จได้ดังประสงค์

บุปผชาติ	หมายถึง	ดอกไม้
บุปผา	หมายถึง	ดอกไม้
ผอง	หมายถึง	ทั้งปวง ทั้งหมด
เลีย	หมายถึง	ประจบสอพลอ

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

1. ดอกไม้จะมีคุณค่าเมื่อผู้ให้มอบให้ด้วยความจริงใจ
2. จงอย่าทำดีเพียงเพื่อหวังผลตอบแทนเท่านั้น
3. ดอกไม้เป็นสิ่งที่มีความสามารถนำไปมอบให้ผู้อื่นในเทศกาลและโอกาสต่างๆ และทำให้ผู้ให้และผู้รับเกิดความสุขใจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำดอกไม้ที่ใส่ในโอกาสและเทศกาลต่างๆมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขันกันออกมาเขียนเทศกาลและวันสำคัญต่างๆที่คนนิยมให้ดอกไม้ แถวใดเขียนได้มากที่สุดและเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูชมเชยแล้วโยงเข้าสู่บทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้”</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>1. (ขั้นก่อนอ่าน) ครูเกริ่นถึงบทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” โดยเปิดเพลง “ดอกไม้ให้คุณ” พร้อมฉายแผ่นใสเนื้อเพลง ให้นักเรียนอ่านประกอบ ครูสนทนาซักถามความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p> <p>2. ครูแสดงตัวอย่างบทหรือกรองจากเรื่อง “คนขายดอกไม้” จำนวน 1 บท ให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะคำประพันธ์ และเขียนแผนภูมิชั้นทลักษณ์ จากนั้น ครูตีแผนภูมิชั้นทลักษณ์ของกลอนสุภาพที่ถูกต้อง ให้นักเรียนบันทึกลงสมุด</p> <p>3. ครูแจกบทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ให้นักเรียนทุกคนสำรวจเรื่องที่จะอ่านอย่างคร่าวๆ จากชื่อเรื่อง (S) ภาพ (C) และคำสำคัญ (A) แล้วให้ตั้งคำถามอะไร ทำไม หรืออย่างไร จากเนื้อเรื่อง บันทึกคำถามและข้อมูลลงในแบบบันทึกที่กรายบุคคลที่ครูแจกให้</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูนำดอกไม้ที่ใช้ในเทศกาลต่างๆมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขันกันออกมาเขียนเทศกาลและวันสำคัญต่างๆที่คนนิยมให้ดอกไม้ แถวใดเขียนได้มากที่สุดและเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ ครูชมเชยแล้วโยงเข้าสู่บทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้”</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>1. ครูแจกบทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ครูกำหนดเวลา 10 นาที ให้นักเรียนอ่านบทหรือกรองในใจเป็นรายบุคคล เมื่ออ่านจบ ครูสุ่มนักเรียนออกมาบอกลักษณะคำประพันธ์ และเขียนแผนภูมิชั้นทลักษณ์ ครูตีแผนภูมิชั้นทลักษณ์ของกลอนสุภาพที่ถูกต้อง ให้นักเรียนบันทึกลงสมุด ครูชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>2. ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ยากจากบทหรือกรองแล้วออกมาเขียนบนกระดาน จากนั้น ให้นักเรียนแข่งขันกันบอกความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ครูเฉลย และตีแถบประโยคความหมายที่ถูกต้องไว้บนกระดาน</p> <p>3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันถอดคำประพันธ์จากบทหรือกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ให้เป็นร้อยแก้ว แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน ครูและนักเรียนร่วมกันชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ครูให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์ัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยนำคำถามและข้อมูลที่บันทึกไว้ ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน มาประกอบการอภิปรายให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม เลขาธิการกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกของกลุ่มที่ครูแจกให้</p> <p>5. ครูติดแถบประโยคคำถามที่นักเรียนจะต้องหาคำตอบหลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง ดังนี้ (N)</p> <p>ก. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับคำว่า “คารวะ” และ “เลีย”</p> <p>ข. จุดมุ่งหมายของผู้แต่งบทร้อยกรองนี้คืออะไร</p> <p>ค. ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์บทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ให้เป็นร้อยแก้ว</p> <p>ง. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คุณค่าของดอกไม้หมดไป</p> <p>จ. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “คุณค่าของดอกไม้”</p> <p>ฉ. ข้อคิดจากเรื่อง นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p>	<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ในประเด็นต่างๆ ดังนี้</p> <p>4.1 จุดมุ่งหมายของผู้เขียน</p> <p>4.2 ศิลปะการประพันธ์</p> <p>4.3 สาระสำคัญของบทร้อยกรอง</p> <p>4.4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง</p> <p>จากนั้น ให้ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานครูและนักเรียนร่วมกันติชมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดรูปดอกไม้ที่กลุ่มตนประทับใจ พร้อมทั้งเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “คุณค่าของดอกไม้” แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานและความคิดเห็นของกลุ่มตน โดยใช้แผ่นใสประกอบการนำเสนอ ครูชมเชยและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>6. ครูติดแถบประโยคคำถามจากเรื่อง “คนขายดอกไม้” ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุดแล้วนำผลงานส่งครู</p>

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสอน (ต่อ)</p> <p>6. (ขั้นอ่าน) ครูให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง รวบรวมข้อมูลที่จะตอบคำถามของครู แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล โดยในขณะที่อ่านเมื่อพบคำหรือสำนวนที่ไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำลง (R) ให้เดาความหมายจากบริบทแวดล้อม หรือสังเกตส่วนประกอบอื่นๆของเรื่อง (U) ถ้ายังไม่เข้าใจให้ทำเครื่องหมายไว้ แล้วตัดสินใจว่าจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ หรือ อ่านข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาอ่านใหม่หลังจากอ่านบทอ่านจบแล้ว (N)</p> <p>7. (ขั้นหลังอ่าน) ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ครูให้ไว้ในขั้นก่อนอ่าน ซึ่งทุกคนต้องอภิปรายโดยนำข้อมูลในส่วนของตนและของกลุ่มที่บันทึกไว้ในขั้นก่อนอ่านและขั้นอ่านมาประกอบการอภิปราย โดยต้องระบุว่าข้อมูลที่กล่าวอ้างอิงปรากฏอยู่ที่ใดในบทอ่าน เลขากลุ่มบันทึกผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกประจำกลุ่ม</p> <p>8. ครูให้ทุกกลุ่มอภิปรายร่วมกัน โดยให้หมุนเวียนแสดงความคิดเห็นที่ละกลุ่ม แล้วให้กลุ่มอื่นๆร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำตอบที่ไม่ตรงกัน</p> <p>9. เมื่อจบการอภิปราย ครูให้นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้และเขียนสรุปคำตอบของตนเองพร้อมทั้งเหตุผลประกอบ บันทึกลงในแบบบันทึกรายบุคคล</p>	

การสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์รัน	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นสรุป ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 7 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 4. ตรวจแบบบันทึกรายบุคคล 5. ตรวจแบบบันทึกประจำกลุ่ม <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนภูมิบทร้อยกรอง 2. บทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” 3. เทปบันทึกเสียงเพลง “ดอกไม้ให้คุณ” 4. แบบบันทึกรายบุคคล 5. แบบบันทึกประจำกลุ่ม 6. แถบประโยคคำถาม 7. แบบฝึกทักษะ 	<p>ขั้นสรุป ครูสุ่มนักเรียนกล่าวสรุปใจความสำคัญของร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” ครูให้ข้อสรุปเพิ่มเติม</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะหลังจากจบบทเรียนจำนวน 7 ข้อ ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียน 3-4 คน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการตอบคำถาม 4. ตรวจผลงานในสมุด <p>สื่อการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แผนภูมิบทร้อยกรอง 2. บทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” 3. เทปบันทึกเสียงเพลง “ดอกไม้ให้คุณ” 4. แถบประโยคคำถาม 5. แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ
บทร้อยกรองเรื่อง คนขายดอกไม้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยคประกอบ

(ก) กระจอก

.....

(ข) ชมา

.....

2. นักเรียนคิดว่าชื่อเรื่อง “คนขายดอกไม้” สื่อถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

3. จุดมุ่งหมายของผู้แต่งบทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” คืออะไร

.....

.....

.....

4. ใจความสำคัญของบทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” คืออะไร

.....

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่สอดคล้องกับใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

6. ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง “คนขายดอกไม้” คืออะไรและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. นักเรียนเห็นด้วยกับแนวคิดของผู้เขียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คนขายดอกไม้

ประสพโชค เย็นแซ

อาชีพผมคือขายเพียงไม้ดอก
 คนก็มองว่ากระจอก...น่าสงสาร
 แต่รายได้ดีกว่าข้าราชการ
 เพราะทุกบ้านต้องนิยมชมinka

ทุก งานศพ ดอกไม้ใช้คารวะ
 วิวาหะ มาลีชูช่อหรือหรรษา
 พากันหนี ก็ดอกไม้ใช้ขมา
 ชาย ปิ้ง นารีให้ดอกไม้ชม

ถึงวันตรุษ, ประเพณี, วันปีใหม่
 วาเลนไทน์มอลมาลีกลิ่นสีชมพู
 แม้วันเกิดวันตายมีให้ดม
 เลื่อนตำแหน่งก็นิยมมอบมาลี

นักศึกษาถึงวันเป็นบัณฑิต
 มวลญาติมิตรมอบบุปผาเสริมราศี
 สัญลักษณ์แห่งนิยามความยินดี
 ผู้รับปรีดีผู้ให้เปรมอิมเอมใจ

และถ้านายมีอำนาจวาสนา
 ผู้น้อยนำพวงมาตาเทินให้
 หวังใบบุญและหนทางได้กว้างไกล
 จะรับงานโครงการใหญ่...ดอกไม้้นำ

มอบดอกไม้ข้อส้างเพื่อหวังผล
 คนถูกคนเกาะขาก็น่าซ้ำ
 มาลาเรียงเชียรร้อยต่างถ้อยคำ
 นายจดจำชื่อมาลีไม่มีชัง

แต่ถ้านายนั้นขาดอำนาจแล้ว
 เขาก็แคล้วอำนาจขาดความขลัง
 เตรียมดอกไม้ให้นายใหม่หวังใบบัง
 เพียรจะตั้งต้นเกาะขาต่อไป

ฤดูนี้มีปลดลดเลื่อนย้าย
 โฉมผมขายบุปผชาติไม่หวาดไหว
 ผมถอยเบนซ์จอดทรูอยู่นั้นไง
 เศษกำไรจากบุปผา...ได้มาครอง

เพลง “ดอกไม้ให้คุณ” ยังคั่นหู
 ถ้ามอบผู้รับอื่นขึ้นทั้งผอง
 แต่ดอกไม้จะไร้ค่าไม่น่ามอง
 หากผู้ต้องการมอบ...เพียงชอบเลย!

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(จากบทกวีชุด ฝันกลางไฟ, 2543)

แบบบันทึกรายบุคคล

ชื่อ..... ชั้น.....

ชื่อเรื่องบทอ่าน.....

คำถามที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบทอ่าน

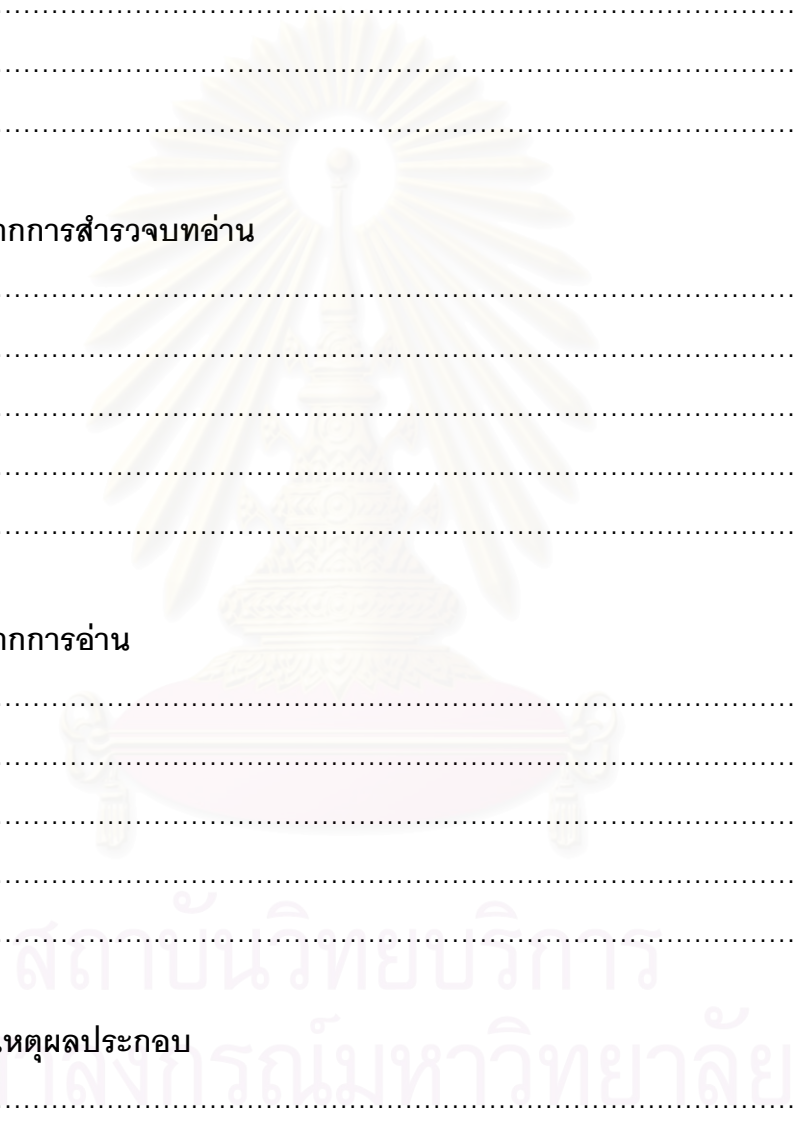
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....

คำตอบและเหตุผลประกอบ

.....
.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว ศุภวรรณ สัจจพิบูล เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2524 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ 1 ภาควิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย-ภาษาฝรั่งเศส จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545 โดยได้รับทุนการศึกษาจากโครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ (UDC) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย